ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਐਂਡ ਮੋਬਾਈਲ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ

v.

ਭਾਰਤੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ

(2018 ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸਿਵਲ) ਨੰਬਰ 528)

ਮਾਰਚ 04, 2020

[ਆਰ. ਐਫ. ਨਰੀਮਨ, ਅਨਿਰੁਧ ਬੋਸ ਅਤੇ
ਵੀ. ਰਾਮਾਸੁਬਰਾਮਨੀਅਮ, ਜੇ.ਜੇ.

ਭਾਰਤੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਐਕਟ, 1934 – ਐਸਐਸਐਸ 17, 20-22, 26, 38, 45ਜੇਏ, ਭਾਰਤੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ (ਆਰ.ਬੀ.ਆਈ.) ਨੇ 45 , 45, 45, 45-45 ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ
"ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਨੀਤੀਆਂ ਬਾਰੇ ਬਿਆਨ" ਡੀਟੀਡੀ.
05.04.18 ਅਤੇ ਸਰਕੂਲਰ ਡੀ.ਟੀ.ਡੀ. ਕ੍ਰਮਵਾਰ 06.04.18, ਜਿਸ ਨੇ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਇਕਾਈਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ()
ਵਰਚੁਅਲ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ/ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਇਕਾਈਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਜਾਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਾ ਕਰਨ ਮੁਦਰਾਵਾਂ (V) ਅਤੇ () ਰਿਸ਼ਤੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਣਾ, ਜੇ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਚੁਨੌ
ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ/ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਹੈ - ਜਿਸ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ
ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ (ਆਨਲਾਈਨ ਅਤੇ ਡਿਜੀਟਲ ਸੇਵਾਵਾਂ ਉਦਯੋਗ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਦਯੋਗ ਸੰਸਥਾ; ਆਨਲਾਈਨ ਕ੍ਰਿਪਟੋ ਸੰਪਤੀ ਐਕਸਚੇਂਜ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ; ਇਸ ਦੇ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕ / ਸੰਸਥਾਪਕ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਕ੍ਰਿਪਟੋ ਸੰਪਤੀ ਵਪਾਰੀ) ਹੋਰ ◌ਾ◌ੂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਆਰ.ਬੀ.ਆਈ.
ਵਰਚੁਅਲ ਰਾਹੀਂ ਵੀਸੀ ਵਿੱਚ ਵਪਾਰ ਦੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੀ ਕੋਈ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ
ਕਰੰਸੀ ਐਕਸਚੇਂਜ (ਵੀ.ਸੀ.ਈ.) ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨੀ ਟੈਂਡਰ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਬਲਕਿ ਵਪਾਰਯੋਗ ਵਸਤੂਆਂ / ਡਿਜੀਟਲ ਵਸਤੂਆਂ ਹਨ, ਜੋ 1934 ਐਕਟ ਜਾਂ 1949 ਐਕਟ ਦੇ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੇ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਵੀਸੀ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਆਰਬੀਆਈ ਨੂੰ 1934 ਦੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਦਰਾ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕੇ।
ਇਸ ਦੇ ਫਾਇਦੇ ਲਈ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਪ੍ਰਣਾਲੀ - ਆਯੋਜਿਤ: 2016 ਤੋਂ ਬਾਅਦ
ਸੋਧ ਐਕਟ, ਆਰਬੀਆਈ ਨੂੰ ਹੁਣ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਮੁਦਰਾ ਨੀਤੀ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਹੈ - 1934 ਐਕਟ, 1949 ਐਕਟ ਅਤੇ 2007 ਐਕਟ ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਆਰਬੀਆਈ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਵਿਆਪਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਦੇ ਫਾਇਦੇ ਲਈ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਮੁਦਰਾ ਅਤੇ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣਾ; ਆਪਣੇ ਫਾਇਦੇ ਲਈ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਵਿੱਤੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨਾ;
ਕਿਸੇ ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਜਾਂ ਸਿਸਟਮ ਭਾਗੀਦਾਰ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਜੋ ਆਰਬੀਆਈ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਣਾਲੀਗਤ ਜੋਖਮ ਨੂੰ ਨਾਕਾਫੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ

ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ, ਮੁਦਰਾ ਨੀਤੀ ਜਾਂ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਨੀਤੀ ਅਤੇ ਸਿਸਟਮ ਪ੍ਰਦਾਤਾਵਾਂ ਜਾਂ ਸਿਸਟਮ ਭਾਗੀਦਾਰਾਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਜਾਂ ਸੰਚਾਲਨ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ - ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਪਾਠ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ

ਕੇਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸੰਗ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਹੋਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਹੈ

ਜਾਇਦਾਦ ਤੋਂ ਵਸਤੂ, ਗੈਰ-ਰਵਾਇਤੀ ਮੁਦਰਾ, ਭੁਗਤਾਨ ਸਾਧਨ, ਪੈਸੇ ਤੋਂ ਫੰਡਾਂ ਤੱਕ ਦੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ - ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਦਲੀਲ ਹੈ ਕਿ ਵੀਸੀ ਸਿਰਫ ਵਸਤੂਆਂ / ਵਸਤੂਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਅਸਲ ਪੈਸਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਉਹ ਕਿਸੇ ਗਤੀਵਿਧੀ ਨੂੰ ਚਲਾ ਰਹੇ ਹਨ

ਜਿਸ 'ਤੇ ਆਰਬੀਆਈ ਕੋਲ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ - ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ

ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ - ਵਿਵਾਦਿਤ ਸਰਕੂਲਰ ਵੀਸੀ ਜ਼ਰੀਏ ਵਰਤੋਂ / ਵਪਾਰ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਲਗਾਉਂਦਾ, ਪਾਬੰਦੀ ਵੀਸੀ ਵਿੱਚ ਵਪਾਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਹੀਂ ਹੈ - ਇਹ ਬੈਂਕਿੰਗ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ, ਇੱਕ ਵਰਗ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ

ਲੈਣ-ਦੇਣ - ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਆਰਬੀਆਈ ਨੂੰ ਮਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਦੋਂ ਜੂਨ 2013 ਤੋਂ 02-04-2018 ਤੱਕ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦਾ ਕ੍ਰਮ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਰਬੀਆਈ ਲਗਭਗ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ

ਸਾਲ - ਨਾਲ ਹੀ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਵੀ ਕਿ ਵਿਵਾਦਿਤ ਸਰਕੂਲਰ ਗਲਤ ਹੈ

ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਰੰਗੀਨ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ - ਵਿਵਾਦਿਤ ਸਰਕੂਲਰ ਨੂੰ ਕਿਸ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ

ਐਮ.ਐਸ. ਗਿੱਲ ਟੈਸਟ ਵੀ - ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਆਰ.ਬੀ.ਆਈ. ਕੋਲ ਬਹੁਤ ਵਿਆਪਕ ਹੈ

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਉਸ ਤਰੀਕੇ ਅਤੇ ਹੱਦ ਤੋਂ ਵੱਖਰੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ - ਆਰਬੀਆਈ ਨੇ ਅਜੇ ਤੱਕ ਇਹ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਵੀਸੀਈ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮਾੜਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਰਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਕੰਮ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ - ਜਦੋਂ ਨਿਰੰਤਰ

ਆਰ.ਬੀ.ਆਈ. ਦਾ ਸਟੈਂਡ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੀ.ਸੀ. 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਲਗਾਈ ਹੈ ਅਤੇ ਕਦੋਂ

ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੋ ਖਰੜਾ ਬਿੱਲਾਂ ਸਮੇਤ ਕਈ ਪ੍ਰਸਤਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਆਉਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਨੇ ਬਿਲਕੁਲ ਉਲਟ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੀ ਵਕਾਲਤ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਉਪਾਅ ਅਨੁਪਾਤੀ ਹੈ - ਸਰਕੂਲਰ ਡੀ.ਟੀ.ਡੀ. 06.04.18 ਨੂੰ ਅਨੁਪਾਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ - ਸਟੇਟਮੈਂਟ ਡੀਟੀਡੀ। 05.04.18, ਹਾਲਾਂਕਿ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਹੈ

ਇਹ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ - ਵਿੱਤ ਐਕਟ, 2016 - ਬੈਂਕਿੰਗ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1949 – ਐਸਐਸ 5, 8, 21, 22, 27, 29 ਏ, 30 (1 ਬੀ), 35ਏਏ, 35ਏਬੀ, 35ਏ (1) (ਏ), 36 (1) (ਏ), 36ਏਏ - ਭੁਗਤਾਨ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਰਾ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਐਕਟ,

2007 – ਐਸ.ਐਸ.2 (1); 2 (1) (ਜੀ), (ਐਚ), (ਆਈ), (ਪੀ) ਅਤੇ ਐਸਐਸ.3, 4 (1), 10 (2), 11, 17, 18

ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਐਂਡ ਮੋਬਾਈਲ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ

ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਕਾਨੂੰਨ - ਅਧੀਨ ਕਾਨੂੰਨ - ਸਿਧਾਂਤ

ਇੱਕ ਅਨੁਪਾਤ - ਆਦਰ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ - ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੁਦਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਐਕਟ, 1999 – ਐਸਐਸ 2 (ਐਚ), (ਆਈ), (ਕਿਊ) - ਸਿੱਕਾ ਐਕਟ, 2011 –
ਵਿੱਤ ਐਕਟ, 1994 – ਵਿੱਤ ਐਕਟ, 2012 – ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਐਕਟ, 1930
ਕੇਂਦਰੀ ਖੁਰਾਕ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 2017 – ਸ.2 (75) – ਸੰਵਿਧਾਨ
ਭਾਰਤ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 (1) (ਜੀ)
ਭਾਰਤੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਐਕਟ, 1934 – ਭਾਰਤੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ - ਉਦੇਸ਼ - ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰੇ ਕੀਤੇ ਗਏ।

ਭਾਰਤੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਐਕਟ, 1934 – ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ; .45 (1) – ਹੋਲਡ: "ਦੇਸ਼ ਦੀ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਇਸਦੇ ਫਾਇਦੇ ਲਈ", ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਦੇ ਪੈਰਾ 1 ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਪ-ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਦੁਹਰਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ. (1)

.4

5 ਦਾ - ਦੋਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਿਰਫ ਅੰਤਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪੈਰਾ 1
ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ .45 (1) ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਬੈਂਕਿੰਗ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1949 - ਭਾਰਤੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਤਹਿਤ - ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰੇ ਕੀਤੇ ਗਏ।

ਭਾਰਤੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਐਕਟ, 1934 – ਧਾਰਾ 3 (1) ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ: "ਮੁਦਰਾ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ" ਜੋ ਕਿ ਧਾਰਾ 3 (1) ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਮੁਦਰਾ ਹੋਣ ਲਈ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਹੋਵੇ, ਬਲਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੀਆਂ ਜੋ ਜਾਅਲੀ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹਨ
ਜਾਂ ਮੁਦਰਾ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਣਾ।

ਭੁਗਤਾਨ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਰਾ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਐਕਟ, 2007 - ਉਦੇਸ਼ - ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰੇ ਕੀਤੇ ਗਏ।

ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਕਾਨੂੰਨ - ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਰੰਗੀਨ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਦੁਸ਼ਮਣੀ - ਭਾਰਤੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ (ਆਰ.ਬੀ.ਆਈ.) ਨੇ ਸਰਕੂਲਰ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਹਨ
ਉਹ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸਨੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਜਾਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਯਮਤ ਕੀਤਾ
ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਆਰਬੀਆਈ ਵੱਲੋਂ 'ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ' ਨੂੰ ਹਥਿਆਰ ਵਜੋਂ ਵਰਤਣ ਅਤੇ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਲਈ 'ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ' ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।
ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਦੇ ਉਪਭੋਗਤਾਵਾਂ, ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਜਾਂ ਵਪਾਰੀਆਂ ਦਾ ਲਾਭ ਇੱਕ ਹੈ
ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਰੰਗੀਨ ਵਰਤੋਂ - ਰੱਖੀ ਗਈ: ਸਮਰੱਥ ਨਹੀਂ - ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਇਹ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ
ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਆਰਬੀਆਈ ਕੋਲ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਹਨ, ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਦੇ ਉਪਭੋਗਤਾਵਾਂ, ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਜਾਂ ਵਪਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕਵਰੇਜ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਣਾ ਅਸੰਭਵ ਹੈ - ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਰੰਗੀਨ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ, ਇਹ ਕੰਮ ਬੁਰੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ
ਨਿਯਮਿਤ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ

ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਜਾਂ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਨਤਾ, ਪਰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ - ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਚ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਇਹ ਕੰਮ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵਾਜਬ ਜਾਂ ਸੰਭਾਵਿਤ ਕਾਰਨ ਦੇ ਗਲਤ ਅਤੇ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ - ਵਿਵਾਦਿਤ ਸਰਕੁਲਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ.

ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਕਾਨੂੰਨ - ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਥਾਰਟੀ - ਆਰਬੀਆਈ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜੀਵਾਂ ਅਤੇ ਆਰਬੀਆਈ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ - ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰੇ ਕੀਤੇ ਗਏ.

ਬੈਂਕਿੰਗ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1949 – ਧਾਰਾ 35ਏ (1) – ਭਾਰਤੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ (ਆਰ.ਬੀ.ਆਈ.) ਨੇ ਸਰਕੁਲਰ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਨਿਯਮਿਤ ਇਕਾਈਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ/ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨਾਲ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨਾ ਕਰਨ ਜਾਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਾ ਕਰਨ
ਵਰਚੁਅਲ ਕਰੰਸੀ (ਵੀ.ਸੀ.) ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣਾ/ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ/ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਇਕਾਈਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਣਾ, ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਕੋਈ ਹੈ, - ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਜੋ 'ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ' ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦੀ ਹੈ
ਧਾਰਾ 35ਏ (1) (ਏ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਦਾ ਵਿਆਪਕ ਅਰਥ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ - ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ: ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 35ਏ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਚਾਰ ਸੰਕਟਕਾਲੀਨ ਸਥਿਤੀਆਂ ਤਹਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ- () ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ () ਬੈਂਕਿੰਗ ਨੀਤੀ ਦੇ ਹਿੱਤ ()
ਜਮ੍ਹਾਂਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਅਤੇ (v) ਬੈਂਕਿੰਗ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਹਿੱਤ –
"ਬੈਂਕਿੰਗ ਨੀਤੀ" ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 5 (ਸੀਏ) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਆਰਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੋਈ ਵੀ ਨੀਤੀ () ਬੈਂਕਿੰਗ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ () ਮੁਦਰਾ ਸਥਿਰਤਾ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਅਤੇ () ਮਜ਼ਬੂਤ ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ - ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਫੈਲਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ - ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਹੈ
ਧਾਰਾ 35ਏ (1) (ਏ) ਨੂੰ ਵਿਵਾਦਿਤ ਸਰਕੁਲਰ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਭਾਰਤੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ (ਆਰ.ਬੀ.ਆਈ.) ਨੇ ਸਰਕੁਲਰ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਨਿਯਮਿਤ ਇਕਾਈਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਵਰਚੁਅਲ ਕਰੰਸੀ (ਵੀ.ਸੀ.) ਨਾਲ ਲੈਣ/ਨਿਪਟਾਰੇ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ/ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਇਕਾਈਆਂ ਨਾਲ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨਾ ਕਰਨ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਣ।
ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ/ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਹੈ - ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਦਯੋਗ ਸੰਸਥਾ ਜੋ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਦੀ ਹੈ)
ਆਨਲਾਈਨ ਅਤੇ ਡਿਜੀਟਲ ਸੇਵਾਵਾਂ ਉਦਯੋਗ; ਆਨਲਾਈਨ ਕ੍ਰਿਪਟੋ ਸੰਪਤੀ ਐਕਸਚੇਂਜ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ; ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕ / ਸੰਸਥਾਪਕ ਅਤੇ ਕ੍ਰਿਪਟੋ ਜਾਇਦਾਦ ਵਪਾਰੀ) ਕਿ ਕਿਸੇ ਗਤੀਵਿਧੀ ਦੀ ਪੂਰੀ ਪਾਬੰਦੀ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਆਰਬੀਆਈ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਵਰਗੇ ਅਧੀਨ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ
ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਘੋਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਧਾਰਾ 19 (1) (ਜੀ) ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ -
ਹੋਲਡ: ਵੀਸੀ ਐਕਸਚੇਂਜਾਂ ਰਾਹੀਂ ਕ੍ਰਿਪਟੋ ਕਰੰਸੀਆਂ ਦੀ ਖਰੀਦ ਅਤੇ ਵਿਕਰੀ ਸ਼ੌਂਕ ਜਾਂ ਵਪਾਰ / ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਜੋਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ - ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਸ਼ੌਂਕ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਜੋਂ ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਖਰੀਦਣ ਅਤੇ ਵੇਚਣ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਉਹ ਆਰਟੀਕਲ 19 (1) (ਜੀ) 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ, ਜੋ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੇਵਲ ਪੇਸ਼ਾ, ਕਿੱਤਾ, ਵਪਾਰ ਜਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਹਨ -

ਇਸ ਲਈ ਸ਼ੌਕੀਨ, ਜੋ ਏ ਦੀਆਂ ਤਿੰਨ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹਨ
ਨਾਗਰਿਕ (ਸ਼ੌਕੀਨ, ਵੀਸੀ ਅਤੇ ਵੀਸੀ ਐਕਸਚੇਂਜ ਦੇ ਵਪਾਰੀ), ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਰਟੀਕਲ 19 (1) (ਜੀ) - ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀਆਂ ਦੂਜੀਆਂ ਅਤੇ ਤੀਜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਚੁਣੌਤੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੀਸੀ ਦੀ ਖਰੀਦ ਅਤੇ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਕਿੱਤਾ ਜਾਂ ਵਪਾਰ ਬਣਾਇਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਹ ਜੋ ਆਨਲਾਈਨ ਚੱਲ ਰਹੇ ਹਨ
ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਅਤੇ ਵੀਸੀ ਐਕਸਚੇਂਜ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਰਟੀਕਲ 19 (1) (ਜੀ) ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਦਾਅਵਾ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਸ਼ਬਦ ਅਤੇ ਵਾਕਾਂਸ਼ - "ਮੁਦਰਾ", "ਕਰੰਸੀ ਨੋਟ", "ਭਾਰਤੀ ਮੁਦਰਾ" "ਪੈਸਾ", "ਨਿਯਮਤ" - ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਅਰਥ - ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰੇ ਕੀਤੇ ਗਏ.

ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਦਾਲਤ

ਆਯੋਜਿਤ: 1.1 <u>ਕੇਂਦਰੀ ਬੈਂਕ ਵਜੋਂ ਆਰਬੀਆਈ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਭੂਮਿਕਾ, ਸੌਂਪੇ ਗਏ ਕੰਮ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀਆਂ</u>

ਭਾਰਤੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ (ਆਰ.ਬੀ.ਆਈ.) ਨੂੰ ਹੁਣ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਮੁਦਰਾ ਨੀਤੀ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਹੈ। 2016 ਦੇ ਐਕਟ 28 ਤਹਿਤ ਸੋਧ ਤੋਂ ਬਾਅਦ,
ਮੁਦਰਾ ਨੀਤੀ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਰਬੀਆਈ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸ਼ਬਦ "ਦੇਸ਼ ਦੀ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਪ੍ਰਣਾਲੀ" ਇਸ ਦੇ ਫਾਇਦੇ ਲਈ", ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਦੇ ਪੈਰਾ 1 ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਧਾਰਾ 45 ਐਲ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ. ਫਰਕ ਸਿਰਫ
ਦੋਵਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਦਾ ਪੈਰਾ 1 ਇਸ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ
ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਸਿਸਟਮ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 45 ਐਲ (1) ਬੋਲਦੀ ਹੈ
ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਬਾਰੇ। ਧਾਰਾ 45 ਐਲ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਆਰਬੀਆਈ ਧਾਰਾ 45 ਐਲ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੁਝ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦਾ ਉਚਿਤ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ "ਪ੍ਰਭਾਵ" ਹੈ।
ਅਜਿਹੀ ਵਿੱਤੀ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦਾ ਵਿੱਚ ਰੁਝਾਨਾਂ 'ਤੇ ਅਸਰ ਪੈਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ
ਪੈਸਾ ਅਤੇ ਪੂੰਜੀ ਬਾਜ਼ਾਰ". ਆਰ.ਬੀ.ਆਈ. ਐਕਟ, 1934 ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਕੈਨ ਕਰਨ ਨਾਲ ਪਤਾ ਚੱਲੇਗਾ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਕ੍ਰੈਡਿਟ/ਵਿੱਤੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ/ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਇਸ ਦੇ ਫਾਇਦੇ ਲਈ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਧਾਗਾ ਹੈ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ
ਆਰ.ਬੀ.ਆਈ. ਨੀਤੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ। [ਪਾਰਸ 6.15, 6.16, 6.26 ਅਤੇ 6.30][352-,; 355--; 356--]

ਆਰ.ਬੀ.ਆਈ. ਐਕਟ, 1934, ਬੈਂਕਿੰਗ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1949 ਅਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਰਾ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਐਕਟ, 2007 ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਆਰਬੀਆਈ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਵਿਆਪਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਵੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ () ਦੇਸ਼ ਦੀ ਮੁਦਰਾ ਅਤੇ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਚਲਾਉਣ ਲਈ

ਲਾਭ () ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਮੁਦਰਾ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਲੈਣਾ () ਬੈਂਕ ਨੋਟ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਇਕਲੌਤਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਣਾ ਜੋ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਟੈਂਡਰ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰੇਗਾ
ਆਪਣੇ ਫਾਇਦੇ ਲਈ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਵਿੱਤੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨਾ
ਖਪਤਕਾਰ ਮੁੱਲ ਸੂਚਕ ਅੰਕ (v) ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਮਹਿੰਗਾਈ ਦੇ ਟੀਚੇ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਕਹਿਣ ਲਈ ਇਸ 'ਤੇ ਪੂਰਾ ਨਿਯੰਤਰਣ ਰੱਖਣਾ
ਬੈਂਕਿੰਗ ਕੰਪਨੀਆਂ (v) ਭੁਗਤਾਨ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਅਤੇ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰਨ ਲਈ
ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ (v) ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ () ਦੇ ਉਚਿਤ ਅਤੇ ਕੁਸ਼ਲ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਲਈ ਮਾਪਦੰਡ ਅਤੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਤਾਂ ਜੋ ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਜਾਂ ਸਿਸਟਮ ਭਾਗੀਦਾਰ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਣ ਜੋ ਆਰਬੀਆਈ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜਿਸਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ
ਪ੍ਰਣਾਲੀਗਤ ਜੋਖਮ ਨੂੰ ਨਾਕਾਫੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਾਂ ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ, ਮੁਦਰਾ ਨੀਤੀ ਜਾਂ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਅਤੇ () ਸਿਸਟਮ ਪ੍ਰਦਾਤਾਵਾਂ ਜਾਂ ਸਿਸਟਮ ਭਾਗੀਦਾਰਾਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਜਾਂ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ।

[ਪੈਰਾ 6.50] [364--]

<u>ਵੀ.ਸੀ. ਦੀ ਪਛਾਣ ਤੈਅ ਕਰਨਾ</u>

ਸਾਰੇ ਰੈਗੂਲੇਟਰਾਂ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਵਰਚੁਅਲ ਹੈ
ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਟੈਂਡਰ ਦਾ ਦਰਜਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਉਹ ਮੁੱਲ ਦੀ ਡਿਜੀਟਲ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ
ਉਹ () ਐਕਸਚੇਂਜ ਦਾ ਮਾਧਿਅਮ ਅਤੇ/ਜਾਂ () ਖਾਤੇ ਦੀ ਇਕਾਈ ਅਤੇ/ਜਾਂ () ਮੁੱਲ ਦੇ ਭੰਡਾਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹਨ।
ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਮੁਦਰਾ ਬਾਜ਼ਾਰ ਰੈਗੂਲੇਟਰ ਇਸ ਹਕੀਕਤ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਗਏ ਹਨ ਕਿ ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਹਨ
ਅਸਲ ਪੈਸੇ ਵਜੋਂ ਵਰਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ, ਪਰ ਉਹ ਸਾਰੇ ਚਲੇ ਗਏ ਹਨ
ਇਨਕਾਰ ਮੋਡ ਵਿੱਚ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਬਿੱਲੀ ਆਪਣੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਬੰਦ ਕਰ ਲੈਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸੋਚਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਨੇਰਾ ਹੈ) ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਕੇ ਕਿ ਵੀਸੀ ਕੋਲ ਕਾਨੂੰਨੀ ਟੈਂਡਰ ਦਾ ਦਰਜਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਕੇਂਦਰੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ. ਪਰ ਵਪਾਰ ਦਾ ਇੱਕ ਲੇਖ ਕਿੰਨਾ ਸਮਰੱਥ ਹੈ
ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ, ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ. ਇਹ ਓਨਾ ਹੀ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਵੀਸੀ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਟੈਂਡਰ ਵਜੋਂ ਮਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕੁਝ ਜਾਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹਨ
ਅਸਲ ਮੁਦਰਾ ਦੇ ਕਾਰਜ. [ਪਾਰਸ 6.59, 6.62] [381-, 382-]

ਅਦਾਲਤ ਨਹੀਂ ਸੋਚਦੀ ਕਿ ਆਰਬੀਆਈ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀ ਏ
ਕੇਵਲ ਤਾਂ ਹੀ ਖੇਡ ਵਿੱਚ ਆ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਟੈਂਡਰ ਦਾ ਦਰਜਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲਿਆ ਹੋਵੇ। ਅਦਾਲਤ ਇਹ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੋਚਦੀ ਕਿ ਆਰਬੀਆਈ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ, ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਵਿੱਚ ਪੈਸੇ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਚਾਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਜਾਂ ਕਾਰਜ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। [ਪੈਰਾ 6.65] [384-]

ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਪਾਠ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ
ਕੇਸ ਅਤੇ () ਪ੍ਰਸੰਗ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜੋ ਜਾਇਦਾਦ ਤੋਂ ਵਸਤੂ ਤੱਕ, ਗੈਰ-ਰਵਾਇਤੀ ਮੁਦਰਾ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਭੁਗਤਾਨ ਸਾਧਨ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਪੈਸੇ ਤੋਂ ਫੰਡਾਂ ਤੱਕ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਹਰੇਕ
ਇਹ ਵਰਣਨ ਸੱਚ ਹੁਨ, ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਪੂਰੀ ਸੱਚਾਈ ਨਹੀਂ ਬਣਦਾ. ਹਰ ਅਦਾਲਤ ਜਿਸ ਨੇ ਵਰਚੁਅਲ ਦੀ ਪਛਾਣ ਤੈਅ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ
ਮੁਦਰਾਵਾਂ, ਜੈਨ ਧਰਮ ਦੇ ਅਨੇਕਾਂਤਵਾਦ ਦਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ 4 ਅੰਨ੍ਹੇ ਆਦਮੀਆਂ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, (ਗੈਰ-ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਜੋ ਸਾਪੇਖਵਾਦ ਅਤੇ ਬਹੁਲਵਾਦ ਦੀ ਸਵੀਕਾਰਤਾ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਤ ਕਰਦਾ ਹੈ) ਜੋ ਹਾਥੀ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਭੌਤਿਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰਦੇ ਹਨ
ਹਾਥੀ। ਆਰਬੀਆਈ ਵੀ ਇਸ ਦੁਬਿਧਾ ਵਿੱਚ ਫਸਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ
ਫੇਮਾ, 1999 ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (ਐਚ) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ "ਹੋਰ ਸਮਾਨ ਸਾਧਨਾਂ" ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਵੀਸੀ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਕੇ ਆਰਬੀਆਈ ਨੂੰ ਸ਼ਾਰਟ ਸਰਕਟ ਅਪਣਾਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ, ਜੋ 'ਮੁਦਰਾ' ਨੂੰ "ਸਾਰੇ ਕਰੰਸੀ ਨੋਟਾਂ, ਡਾਕ ਨੋਟਾਂ, ਪੋਸਟਲ ਆਰਡਰਾਂ, ਮਨੀ ਆਰਡਰਾਂ" ਵਜੋਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।
ਚੈੱਕ, ਡਰਾਫਟ, ਯਾਤਰੀਆਂ ਦੇ ਚੈੱਕ, ਲੈਟਰ ਆਫ ਕ੍ਰੈਡਿਟ, ਬਿਲ ਆਫ ਐਕਸਚੇਂਜ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਮਿਸਰੀ ਨੋਟ, ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਕਾਰਡ ਜਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੋਰ ਸਮਾਨ ਸਾਧਨ
ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਨੋਟੀਫਾਈ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਆਖਰਕਾਰ, ਪ੍ਰੋਮਿਸਰੀ ਨੋਟ, ਚੈੱਕ, ਐਕਸਚੇਂਜ ਦੇ ਬਿੱਲ ਆਦਿ ਵੀ ਬਿਲਕੁਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਨਹੀਂ ਹਨ ਪਰ ਸਿਰਫ 2 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਜਾਂ ਪੀਅਰ-ਟੂ-ਪੀਅਰ ਵਿਚਕਾਰ ਕਰਜ਼ੇ ਦੇ ਜਾਇਜ਼ ਡਿਸਚਾਰਜ (ਜਾਂ ਸਿਰਜਣਾ) ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ. ਇਸ ਲਈ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਵੀਸੀ ਹਨ ਸਿਰਫ ਵਸਤੂਆਂ / ਵਸਤੂਆਂ ਅਤੇ ਕਦੇ ਵੀ ਅਸਲ ਪੈਸਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ.
ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਇਹ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਸਤੂਆਂ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਖਰੀਦ ਲਈ ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਭੁਗਤਾਨ ਵਜੋਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਇਸ ਸਿੱਟੇ ਤੋਂ ਬਚਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਦੇ ਉਪਭੋਗਤਾ ਅਤੇ ਵਪਾਰੀ ਕਿਸੇ ਗਤੀਵਿਧੀ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਜੋ ਡਿੱਗਦੀ ਹੈ
ਇਹ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭਾਰਤੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹੈ।
ਕੇਂਦਰੀ ਬੈਂਕ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਆਰਬੀਆਈ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਬਣਦੀ ਹੈ, () ਮੁਦਰਾ ਅਤੇ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣਾ, () ਵਿੱਤੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨਾ ਅਤੇ () ਦੇਸ਼ ਦੀ ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਲੀਹ 'ਤੇ ਲਿਆਉਣਾ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰੇਗਾ ਜੋ ਸਮਝੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ

ਦੇਸ਼ ਦੇ ਮੁਦਰਾ, ਮੁਦਰਾ, ਭੁਗਤਾਨ, ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਲਈ ਸੰਭਾਵੀ ਜੋਖਮਾਂ ਵਜੋਂ. ਜੇ ਕੋਈ ਅਸਪਸ਼ਟ ਜਾਇਦਾਦ ਕੁਝ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਪੈਸੇ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ (ਮੁਦਰਾ ਨੂੰ ਜਾਅਲੀ ਬਣਾਏ ਬਿਨਾਂ ਵੀ) ਤਾਂ ਆਰਬੀਆਈ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਜਿਸ 'ਤੇ ਆਰਬੀਆਈ ਕੋਲ ਕੋਈ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ। [ਪਾਰਸ 6.85-6.87] [393, 394-]

ਆਰਬੀਆਈ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਦਰਾ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਲਈ ਆਰਬੀਆਈ ਕੋਲ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਇਕਲੌਤਾ ਭੰਡਾਰ ਹੈ। ਆਰਬੀਆਈ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 22 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਬੈਂਕ ਨੋਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਰੰਸੀ ਨੋਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਇਕੋ ਇਕ ਅਧਿਕਾਰ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
ਅਤੇ ਮੁਦਰਾ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਂਦੀ ਹੈ
ਮੁਦਰਾ ਨੀਤੀ ਕਮੇਟੀ ਵਿੱਚ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਦੇਸ਼ ਦਾ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਖਪਤਕਾਰ ਮੁੱਲ ਸੂਚਕ ਅੰਕ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਮਹਿੰਗਾਈ ਦੇ ਟੀਚੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਨੀਤੀਗਤ ਦਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਕੋਈ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਜੋ ਖਤਰਾ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾ ਸਕਦੀ ਹੈ
ਦੇਸ਼ ਦੀ ਵਿੱਤੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ 'ਤੇ, ਆਰਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯਮਤ ਜਾਂ ਮਨਾਹੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਕਤ ਗਤੀਵਿਧੀ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਜਾਂ ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਹੈ. ਸੈਕਸ਼ਨ 3 (1) ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦ "ਮੁਦਰਾ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ" ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜੋ ਹੈ
ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਮੁਦਰਾ ਵਜੋਂ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਹੈ
ਨਕਲੀ ਬਣਾਉਣ ਜਾਂ ਮੁਦਰਾ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ. ਇਹ ਵਿਅੰਗਾਤਮਕ ਹੈ
ਉਹ ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਸੇ ਕੇਂਦਰੀ ਅਥਾਰਟੀ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਆਰਬੀਆਈ) ਦੇ ਭੂਤ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਲਈ ਅਵਤਾਰ ਲਿਆ (ਇਸਦੇ ਸਿਰਜਣਹਾਰ ਸਤੋਸ਼ੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ), ਉਸੇ ਕੇਂਦਰੀ ਅਥਾਰਟੀ ਤੋਂ ਬੈਂਕਿੰਗ ਸੇਵਾਵਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਅਵਤਾਰ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਪੂਰਾ ਹੋ ਸਕੇ.
ਡਿਜੀਟਲ ਮੁਦਰਾ / ਬਿਟਕੋਇਨ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਮੁਦਰਾ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦਾ ਗੁਲਾਮ ਬਣਨ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਚਲਾਉਣ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਅਲਟਰਾ ਵਾਇਰਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਦੋਂ
ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਕੇਂਦਰੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਕਿਸੇ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਬੈਂਕਿੰਗ ਸੇਵਾਵਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ
ਕੇਂਦਰੀ ਦੀ ਹੋਂਦ ਲਈ ਖਤਰਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਅਥਾਰਟੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਰਬੀਆਈ ਕੋਲ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਜਾਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ। [ਪਾਰਸ 6.90, 6.91] [395-; 396-]

ਜੇ ਬਿਲਕਲ ਵੀ, ਸ਼ਕਤੀ ਸਿਰਫ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਲਈ ਹੈ, ਮਨਾਹੀ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ

ਆਰ.ਬੀ.ਆਈ. ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਗਤੀਵਿਧੀ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਾਬੰਦੀ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਵਿਵਾਦਿਤ ਸਰਕੂਲਰ ਵੀਸੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਜਾਂ ਵਪਾਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਪਾਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਲਗਾਉਂਦਾ। ਇਹ ਕੇਵਲ ਇਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹੈ

ਆਰ.ਬੀ.ਆਈ. ਇਸ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬੈਂਕਿੰਗ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ

ਬੈਂਕਿੰਗ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1949 ਦੀ ਧਾਰਾ 36 (1) (ਏ) ਆਰਬੀਆਈ ਨੂੰ ਬੈਂਕਿੰਗ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਖਾਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਜਾਂ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦੇਣ ਜਾਂ ਰੋਕਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।

ਵੀ.ਸੀ. ਵਿੱਚ ਵਪਾਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮਨਾਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੀ ਇੱਕ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬੈਂਕਿੰਗ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ।

ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸਰਕੂਲਰ ਕਾਰਨ ਵੀਸੀਈ ਦਾ ਕੰਮਕਾਜ ਆਪਣੇ ਆਪ ਅਧਰੰਗ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਅਪੰਗ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ,

ਇਹ ਮੰਨਣ ਦਾ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਾਬੰਦੀ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਵੀਸੀ ਵਿੱਚ ਵਪਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਫਿਏਟ ਮੁਦਰਾ ਵਿੱਚ ਬਦਲਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਅਤੇ

ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਵੀਸੀਈ ਆਪਣੇ ਸਰਵਿਸ ਚਾਰਜ ਇਕੱਤਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ

ਜਾਂ ਬੈਂਕਿੰਗ ਚੈਨਲਾਂ ਰਾਹੀਂ ਫਿਏਟ ਮੁਦਰਾ ਵਿੱਚ ਕਮੀਸ਼ਨ, ਉਹ ਇਸ ਸਰਕੂਲਰ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ। ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੀਅਰ-ਟੂ-ਪੀਅਰ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਅਜੇ ਵੀ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਦੇ

ਬੈਂਕਿੰਗ ਚੈਨਲ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਜੋ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਖਰੀਦਦੇ ਅਤੇ ਵੇਚਦੇ ਹਨ

ਫਿਏਟ ਕਰੰਸੀ ਨੂੰ ਵੀਸੀ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਬਦਲਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਵੀਸੀ ਇਸ ਸਰਕੂਲਰ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਆਨਲਾਈਨ ਹੈ

ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਜੋ ਵਪਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀਸੀ ਖਰੀਦਣ ਅਤੇ ਵੇਚਣ ਲਈ ਜਗ੍ਹਾ ਜਾਂ ਮਾਧਿਅਮ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਸਰਕੂਲਰ ਦੁਆਰਾ ਗੰਭੀਰ ਤੌਰ ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਵਪਾਰ ਨੂੰ ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਬਣਾ ਕੇ ਉਹ ਜੋ ਕਮਿਸ਼ਨ ਕਮਾਉਂਦੇ ਹਨ ਉਸ ਨੂੰ ਫਿਏਟ ਮੁਦਰਾ ਵਿੱਚ ਬਦਲਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ. ਦਿਲਚਸਪ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ

ਇਕ ਪਾਸੇ ਦਲੀਲ ਦਿਓ ਕਿ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਨਾਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਬਹਿਸ ਕਰੋ

ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਇਹ ਕਿ ਸਰਕੂਲਰ ਅਸਲ ਵਪਾਰ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਦੇ ਆਪਣੇ ਮੂਲ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਐਕਸਚੇਂਜ ਨੂੰ ਅਪੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ. ਜੇ ਇਸ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਭਾਗ ਸਹੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਬਾਅਦ ਵਾਲਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਜੇ ਬਾਅਦ ਵਾਲਾ ਹਿੱਸਾ ਸਹੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਪਹਿਲਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ.

ਜਦੋਂ ਆਰ.ਬੀ.ਆਈ. ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਦੋਵੇਂ ਫਰੇਮ ਕਰਦੇ ਹਨ

ਇੱਕ ਨੀਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ, ਅਜਿਹੇ ਨਿਰਦੇਸ਼

ਐਕਟ ਦੇ ਪੂਰਕ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਸਰਕੂਲਰ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਬੈਂਕਿੰਗ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣਾ ਹੈ। ਸਰਕੂਲਰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਆਰਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਇਕਾਈਆਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜੋ ਆਰਬੀਆਈ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੇ। ਪਰ ਆਰ.ਬੀ.ਆਈ. ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ,

ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਇਕਾਈਆਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਵਰਗੇ ਕੁਝ ਅਦਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਆਰਬੀਆਈ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੇ। ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਕੁਝ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ/ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਪਰਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸਵਾਲ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅਥਾਰਟੀ ਕੋਲ ਸੀ

ਉਸ ਕੰਮ ਨੂੰ ਕਰਨ ਜਾਂ ਅਜਿਹਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ, ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ

ਜਿਸ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਅਜਿਹੀ ਚੁਣੌਤੀ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਲਈ ਬਹੁਤ ਕਮਜ਼ੋਰ ਚੁਣੌਤੀ ਹੋਵੇਗੀ। (ਪਾਰਸ 6.94) 6.99 ਅਤੇ 6.104, 6.105][397-, 398, 401--, 403 -]

1.8 ਭੁਗਤਾਨ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਰਾ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ () ਆਰਬੀਆਈ ਕੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ () ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਇਹ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ () ਉਹ ਉਦੇਸ਼ ਜਿਸ ਲਈ ਇਹ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 18 ਆਰਬੀਆਈ () ਨੂੰ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ, ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਮੇਤ ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨੀਤੀਆਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।
ਘਰੇਲੂ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ, ਘਰੇਲੂ ਅਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਅਤੇ () ਅਜਿਹੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ ਜੋ ਉਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝੇ। ਇਹ ਉਹ ਹਨ ਜੋ ਆਰਬੀਆਈ ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ
18. ਦੂਜੇ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ ਆਉਂਦਿਆਂ, ਕਿਹੜੇ ਵਿਅਕਤੀ
ਧਾਰਾ 18 ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ () ਸਿਸਟਮ ਪ੍ਰਦਾਤਾ
() ਸਿਸਟਮ ਭਾਗੀਦਾਰ ਅਤੇ () ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ

ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਏਜੰਸੀ। ਸ਼ਬਦ "ਸਿਸਟਮ ਪ੍ਰਦਾਤਾ" ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
ਧਾਰਾ 2 (1) (ਕਿਊ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਜੋ ਅਧਿਕਾਰਤ ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਚਲਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਸ਼ਬਦ "ਸਿਸਟਮ ਭਾਗੀਦਾਰ" ਨੂੰ ਸੈਕਸ਼ਨ 2 (1) (ਪੀ) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਮਤਲਬ ਬੈਂਕ ਜਾਂ ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲੈਣ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਿਸਟਮ ਪ੍ਰਦਾਤਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ
'ਸਿਸਟਮ ਪ੍ਰਦਾਤਾ' ਅਤੇ 'ਸਿਸਟਮ ਭਾਗੀਦਾਰ', ਸੈਕਸ਼ਨ 18 ਵੀ 'ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ' ਅਤੇ 'ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਏਜੰਸੀ' ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 18 ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਿਹੜੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਵੀ ਧਾਰਾ 18 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਹ ਹਨ ()
ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਦਾ ਨਿਯਮ () ਕਿਸੇ ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਅਤੇ ਸੰਚਾਲਨ ਦੇ ਹਿੱਤ ਅਤੇ () ਜਨਤਕ ਦਿਲਚਸਪੀ। ਇਹ ਸਰਕੁਲਰ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੈਂਕਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
ਜੋ ਸੈਕਸ਼ਨ 2 (1) (ਪੀ) ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ "ਸਿਸਟਮ ਭਾਗੀਦਾਰ" ਹਨ. ਬੈਂਕਾਂ ਕੋਲ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਇੱਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਹੈ ਜੋ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਤਾ ਅਤੇ ਲਾਭਪਾਤਰੀ ਵਿਚਕਾਰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਅਰਥ ਾਂ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ. ਇਸ ਲਈ,
ਭੁਗਤਾਨ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਰਾ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਐਕਟ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਸਕੀਮ,

2007, ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਅਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਆਰਬੀਆਈ ਕੋਲ ਇਹ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ

ਇੱ

ਕ ਨੀਤੀਆਂ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਬੈਂਕਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਜੋ ਸਿਸਟਮ ਭਾਗੀਦਾਰ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜੋ ਭੁਗਤਾਨ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਜਾਂ ਭੁਗਤਾਨ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਆਉਣਗੇ, ਜੇ ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਲਈ, ਦਲੀਲ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਘੁੰਮਦੀ ਹੈ
18 ਅਸਫਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ. [ਪਾਰਸ 6.106-6.109, 6.111] [402ਬੀ, ਡੀ-ਜੀ, ਜੀ-ਐਚ,

403-, -]

<u>ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦਾ ਤਰੀਕਾ:</u>

<u>ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ/ਮਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ/ਸੰਬੰਧਿਤ ਅਤੇ ਅਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਵਿਚਾਰ</u>

ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਆਰਬੀਆਈ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ
ਮਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾ ਕਰਨਾ। ਦਰਅਸਲ, ਵਰਚੁਅਲ ਕਰੰਸੀ ਨਾਲ ਕਿਵੇਂ ਨਜਿੱਠਣਾ ਹੈ, ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਜੂਨ 2013 ਤੋਂ ਆਰਬੀਆਈ ਕੋਲ ਲਟਕਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਜੂਨ 2013 ਤੋਂ 02-04-2018 ਤੱਕ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦਾ ਕ੍ਰਮ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਰ.ਬੀ.ਆਈ. ਲਗਭਗ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਮੁੱਦਾ, ਅਤਿਅੰਤ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਬਿਨਾਂ.
ਇਸ ਲਈ ਆਰਬੀਆਈ ਨੂੰ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਮਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਕੋਈ ਮੁੱਦਾ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਆਇਆ ਸੀ
ਅਥਾਰਟੀ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਚੇਤਾਵਨੀ ਵੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ, ਇਹ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਨ ਦੀ ਕੋਈ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ. ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ "ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ" 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ
ਬੈਂਕਿੰਗ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1949 ਦੀ ਧਾਰਾ 35ਏ (1) ਅਤੇ ਧਾਰਾ ਦੁਆਰਾ
ਆਰਬੀਆਈ ਐਕਟ, 1934 ਦੀ ਧਾਰਾ 45ਜੇਏ ਅਤੇ 45ਐਲ ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਰਬੀਆਈ ਨੂੰ ਥੀਸਿਸ ਲਿਖਣ ਜਾਂ ਫੈਸਲਾ ਲਿਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਦਰਅਸਲ, ਆਰਬੀਆਈ 'ਤੇ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਵੀ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਉਹ ਸੰਬੰਧਿਤ ਵਿਚਾਰਾਂ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਜਾਂ ਅਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ। ਆਰ.ਬੀ.ਆਈ. ਨੇ ਲਿਆ ਹੈ
ਕੇਵਲ ਉਹਨਾਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖੋ ਜੋ ਬਹੁ-ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ
ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਰੈਗੂਲੇਟਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਫਏਟੀਐਫ, ਬੀਆਈਐਸ ਆਦਿ
ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ। ਇਹ 24-12-2013 ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਪ੍ਰੈਸ ਰਿਲੀਜ਼ ਤੋਂ ਵੀ ਵੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ 06-04-2018 ਦੇ ਸਰਕੂਲਰ ਨਾਲੋਂ ਵਧੇਰੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਲਗਭਗ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਵਿੱਚ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਕਦਮਾਂ ਦੀ ਲੜੀ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਿਸ ਕਾਰਨ ਹੋਈ, ਤਾਂ ਇਹ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਲੜੀ ਦੇ ਆਖ਼ਰੀ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਅਲੱਗ-ਥਲੱਗ ਦੇਖੋ ਅਤੇ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢੋ ਕਿ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪਹੁੰਚੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਉਚਿਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ 21-08-2019 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਆਰਬੀਆਈ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਵਿਸਥਾਰਤ ਬਿੰਦੂ-ਵਾਰ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ।
ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀਆਂ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਵਿੱਚ,

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਢੁਕਵਾਂ ਸਮਝਦੇ ਹਨ। ਆਰਬੀਆਈ ਨੇ 04-09-2019 ਅਤੇ 18-09-2019 ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਿਸਥਾਰਤ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਮਨ ਦੀ ਕੋਈ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਬਾਅਦ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਆਪਣਾ ਜੋਸ਼ ਗੁਆ ਬੈਠਦਾ ਹੈ
ਵਿਕਾਸ[ਸੋਧੋ] [ਪਾਰਸ 6.113, 6.116-6.118] [404, 405-, 406-

, 407-]

<u>ਕਾਨੂੰਨ/ਰੰਗੀਨ ਕਸਰਤ ਵਿੱਚ ਦਸ਼ਮਣੀ</u>

ਇਹ ਸਰਕੂਲਰ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਗਾਹਕ ਦੇ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਖਾਤੇ ਨੂੰ ਫ੍ਰੀਜ਼ ਕਰਨ ਜਾਂ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ।
ਸਰਕੂਲਰ 'ਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਆਰਬੀਆਈ ਨਿਯਮਿਤ ਇਕਾਈਆਂ ਨੂੰ ਵੀਸੀ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜਾਂ ਨਿਪਟਾਰੇ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਇਕਾਈ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧਾਂ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਣਾ ਹੋਵੇਗਾ।
ਸਰਕੂਲਰ। ਨਿਯਮਿਤ ਇਕਾਈਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਇਕਾਈ ਨੂੰ ਵੀਸੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਜਾਂ ਨਿਪਟਾਰੇ ਵਿਚ ਸਹੂਲਤ ਦੇਣ ਲਈ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਾ ਕਰਨ। ਇੱਥੇ ਕੁਝ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਕੰਪਨੀਆਂ ਜੋ ਵਰਚੁਅਲ ਕਰੰਸੀ ਐਕਸਚੇਂਜ ਚਲਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਹੈ
ਹੋਰ ਕਾਰੋਬਾਰਾਂ, ਵਿਵਾਦਿਤ ਸਰਕੂਲਰ ਹੋਰ ਕਾਰੋਬਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੈਂਕ ਖਾਤਿਆਂ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ। ਵਿਵਾਦਿਤ ਸਰਕੂਲਰ ਦੇ ਪੈਰਾ 2 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਾਬੰਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜਾਂ
ਵੀ.ਸੀ. ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਜਾਂ ਨਿਪਟਾਰੇ ਵਿੱਚ ਇਕਾਈ। ਇਹ ਪਾਬੰਦੀ ਨਾ ਤਾਂ ਖਾਤਿਆਂ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨ ਜਾਂ ਫ੍ਰੀਜ਼ ਕਰਨ ਤੱਕ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ
ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਆਪਣੇ ਹੋਰ ਉੱਦਮਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ। ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨਾਲ ਕੋਈ ਝਗੜਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿ ਆਰਬੀਆਈ ਕੋਲ ਜਮ੍ਹਾਂਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤ, ਬੈਂਕਿੰਗ ਨੀਤੀ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਬੈਂਕਿੰਗ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀਆਂ ਨਿਯਮਤ ਇਕਾਈਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ
ਕੰਪਨੀ ਜਾਂ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ। ਜੇ ਆਰ.ਬੀ.ਆਈ. ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ
ਇਹਨਾਂ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਇਕਾਈ ਦੀਆਂ ਕਈ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ, ਇਸ ਨੂੰ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਰੰਗੀਨ ਵਰਤੋਂ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਾਂ
ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਦੁਆਰਾ ਵਿਗਾੜਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਰੰਗੀਨ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ, ਇਹ ਕੰਮ ਬੁਰੀ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ
ਨਿਯਮਿਤ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਜਾਂ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਨਤਾ, ਪਰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ. ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਇਹ ਕੰਮ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵਾਜਬ ਦੇ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ

ਜਾਂ ਸੰਭਾਵਿਤ ਕਾਰਨ। ਵਿਵਾਦਿਤ ਸਰਕੂਲਰ ਏ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ
ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਦੀ ਸ਼ੁਣੀ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਵੀ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਆਰਬੀਆਈ ਵੱਲੋਂ ਵਰਚੁਅਲ ਕਰੰਸੀ ਦੇ ਉਪਭੋਗਤਾਵਾਂ, ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਜਾਂ ਵਪਾਰੀਆਂ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ 'ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ' ਨੂੰ ਹਥਿਆਰ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਰੰਗੀਨ ਵਰਤੋਂ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਇਹ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਇਹ ਕਿ ਆਰਬੀਆਈ ਕੋਲ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਹਨ, ਵਰਚੁਅਲ ਬੀ ਦੇ ਉਪਭੋਗਤਾਵਾਂ, ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਜਾਂ ਵਪਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਣਾ ਅਸੰਭਵ ਹੈ
ਕਵਰੇਜ ਤੋਂ ਮੁਦਰਾਵਾਂ। ਦਰਅਸਲ, ਵਾਰ-ਵਾਰ ਪ੍ਰੈਸ ਰਿਲੀਜ਼
2013 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਰਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅੰਕੜਿਆਂ ਤੋਂ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਰਬੀਆਈ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਜਨਤਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਪਭੋਗਤਾ, ਖਪਤਕਾਰ ਅਤੇ ਵੀਸੀ ਦੇ ਵਪਾਰੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਦੂਰ-ਦੂਰ ਤੱਕ ਸੋਚਣ
ਕਾਨੂੰਨੀ ਟੈਂਡਰ ਦਾ ਦਰਜਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਕੇਂਦਰੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ।

ਸੀ ਚਾਹੇ ਵੀਸੀ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ, ਇਹ ਇੱਕ ਸਵੀਕਾਰਤ ਤੱਥ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਸਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਦੇ ਕੁਝ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹਨ. ਇਸ ਲਈ, ਜੇ ਆਰਬੀਆਈ ਭੋਲੇ-ਭਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਭਰਮ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਕਦਮ ਚੁੱਕਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵੀਸੀ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ
ਇੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਕਾਨੂੰਨੀ ਟੈਂਡਰ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰੋ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਕਦਮ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਨੇਕ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਹਨ. ਪ੍ਰੈਸ ਰਿਲੀਜ਼ਾਂ ਰਾਹੀਂ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਚੇਤਾਵਨੀ ਡੀ
ਦਸੰਬਰ ੨੦੧੩ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਨਤਾ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਆਰਬੀਆਈ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਸੱਚੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਕਿ ਵਿਵਾਦਿਤ ਸਰਕੂਲਰ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਨਾਲ ਵਿਗਾੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਰੰਗੀਨ ਵਰਤੋਂ ਹੈ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ
ਕਾਇਮ ਰਿਹਾ। ਧਾਰਾ ੩੫ ਏ ਤਹਿਤ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਈ ਨੂੰ ਹੈ
ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਚਾਰ ਸੰਕਟਕਾਲੀਨ ਸਥਿਤੀਆਂ ਅਧੀਨ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ: () ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ
() ਬੈਂਕਿੰਗ ਨੀਤੀ ਦਾ ਹਿੱਤ () ਜਮ੍ਹਾਂਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਅਤੇ
(v) ਬੈਂਕਿੰਗ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਹਿੱਤ। "ਬੈਂਕਿੰਗ ਨੀਤੀ" ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 5 (ਸੀਏ) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਆਰਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੋਈ ਵੀ ਨੀਤੀ () ਬੈਂਕਿੰਗ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ () ਕਿਸ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਮੁਦਰਾ ਸਥਿਰਤਾ ਅਤੇ () ਮਜ਼ਬੂਤ ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ। ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ
ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਫੈਲਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕੂਲਰ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 35ਏ (1) (ਏ) ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਰੱਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਵਿਵਾਦਿਤ ਫੈਸਲਾ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਰੰਗੀਨ ਵਰਤੋਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਦੁਆਰਾ ਵਿਗਾੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ. [ਪਾਰਸ 6.120, 6.122, 6.123
ਅਤੇ 6.125][407-; 408-; 409-; -]

<u>ਐਮ.ਐਸ. ਗਿੱਲ ਰੀਜ਼ਨਿੰਗ</u>

ਇਸ ਸਰਕੂਲਰ ਨੂੰ ਕਿਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ
ਐਮ.ਐਸ. ਗਿੱਲ ਦਾ ਟੈਸਟ, ਦੋ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ। ਪਹਿਲਾ ਇਹ ਕਿ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਰੇਲਵੇ ਰਿਕਰੂਟਮੈਂਟ ਬੋਰਡ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਵੀ.ਕੇ.ਸ਼ਿਆਮ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ,

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਐਮਐਸ ਗਿੱਲ ਟੈਸਟ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਜਿੱਥੇ ਵੱਡੇ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਵਾਧੂ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੁਨਜ਼ ਟੈਕਨੋਲੋਜੀਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਕੋਈ ਵਿਆਪਕ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਐਮਐਸ ਗਿੱਲ ਟੈਸਟ ਕਰੇਗਾ
ਜਿੱਥੇ ਵੱਡੇ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਉੱਥੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ
ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਮੱਗਰੀ ਜੋ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਾਪਰੀ ਹੈ
ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਵੱਡੇ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਵੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ. ਦੂਜਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਐਮਐਸ ਗਿੱਲ ਦਾ ਹਥਿਆਰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅੰਤਰਿਮ ਫੈਸਲਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਸੀ।
21-08-2019 ਨੂੰ ਆਰਬੀਆਈ ਨੂੰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਸਥਾਰਤ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਦਾ ਬਿੰਦੂ-ਵਾਰ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਆਰਬੀਆਈ ਨੇ 04-09-2019 ਅਤੇ 18-09-2019 ਨੂੰ ਵਿਸਥਾਰਤ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤੇ। ਇਸ ਲਈ, ਐਮਐਸ ਗਿੱਲ ਟੈਸਟ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਦਲੀਲ ਆਪਣੀ ਤਾਕਤ ਗੁਆ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 6.126] [410-]

5. ਹੋਰ ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰੋ ਅਤੇ ਵੇਖੋ ਪਹੁੰਚ ਇਹਨਾਂ ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਦਾ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਕੰਮ ਹੈ
ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਿਜ਼ਮ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਇੱਕ ਪਹੁੰਚ ਰੱਖਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਉਹ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਆਰਬੀਆਈ ਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਨਾ ਅਪਣਾਉਣ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ
ਦੂਜਿਆਂ ਵਾਂਗ ਪਹੁੰਚ। [ਪੈਰਾ 6.128] [411-]

6. ਦੂਜੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਹਲਕੀ-ਟੱਚ ਪਹੁੰਚ

ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਨਾਲ ਰੰਗਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਦੂਜੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ ਕੀ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਕੇਵਲ ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲੇ ਲੈਣ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੀ ਮਦਦ ਕਰਦਾ ਹੈ
ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ
ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਯੋਜਨਾ। [6,129 ਤੱਕ] [411]

7. ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦਆਰਾ ਚੱਕੇ ਗਏ ਸਾਵਧਾਨੀ ਦੇ ਕਦਮ

ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਵਧੇ ਹੋਏ ਕੇਵਾਈਸੀ ਨਿਯਮ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ
ਗਾਹਕ ਦੀ ਗੁਪਤਤਾ ਨੂੰ ਹਟਾਓ, ਪਰ ਵੀਸੀ ਦੀ ਨਹੀਂ। ਅਦਾਲਤ ਇਹ ਕਹਿਣ ਲਈ ਮਾਹਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਾਲਵ ਲਗਾਏ ਗਏ ਹਨ
ਆਰਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਸਾਰੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। [ਪੈਰਾ 6.131] [412-]

8. ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਵੀਸੀ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਇਲਾਜਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੰਦੀ ਹੈ

ਉਸੇ ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਯੂਨੀਡਾਇਰੈਕਸ਼ਨਲ ਜਾਂ ਦੋ-ਪੱਖੀ ਪ੍ਰਵਾਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਯੋਜਨਾ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ

ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਗੁੰਮਨਾਮ ਹੈ

ਇ

ਕੱਲੇ ਵੀਸੀ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ, ਇਹ ਮਾਹਰਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ। ਜੋ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਆਰਬੀਆਈ ਦਾ ਸਟੈਂਡ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੀਸੀ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਲਗਾਈ ਹੈ।
ਇਸ ਲਈ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਆਰਬੀਆਈ ਨੂੰ ਵੱਖਰਾ ਅਪਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ।
ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵੀ.ਸੀ. ਪ੍ਰਤੀ ਪਹੁੰਚ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ. [ਪੈਰਾ
6.135][413-]

ਡੀ.ਐਲ.ਟੀ. ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਵੀ.ਸੀ. ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਇੱਕ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸ ਹੈ ਕਿਸੇ ਦੀ ਸਵੀਕਾਰਤਾ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਵੀ

ਤਰਕਹੀਣ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਤਕਨੀਕੀ ਤਰੱਕੀ / ਨਵੀਨਤਾ, ਪਰ ਅਜਿਹੀ ਨਵੀਨਤਾ ਦੇ ਉਪ-ਉਤਪਾਦ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ. "ਇਸ ਨੂੰ ਲਓ ਜਾਂ ਲਓ" ਵਰਗਾ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਇਸ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿਓ" ਵਿਕਲਪ. [ਪੈਰਾ 6.137] [413,]

ਆਰ.ਬੀ.ਆਈ. ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨਿਆਂਇਕ ਸਨਮਾਨ ਲਈ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਨ , ਆਰ.ਬੀ.ਆਈ. ਕਿਸੇ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈ ਗਈ ਕਿਸੇ

ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੰਸਥਾ ਵਾਂਗ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਐਕਟ। ਇਹ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਣੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ
ਇਸ ਦੇ ਸਿਰਜਣਹਾਰ ਤੋਂ ਵੀ ਮੁਕਤ। ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਫਤਵਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
() ਆਰਬੀਆਈ ਐਕਟ 1934 ਦੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਦੇਸ਼ ਦੀ ਮੁਦਰਾ ਅਤੇ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਫਾਇਦੇ ਲਈ ਚਲਾਉਣਾ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਮੁਦਰਾ ਨੀਤੀ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣਾ () ਧਾਰਾ 3 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਮੁਦਰਾ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਲੈਣਾ
ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ () ਧਾਰਾ 20 ਦੇ ਤਹਿਤ,
ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਖਾਤੇ ਲਈ ਪੈਸੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ, ਆਪਣੇ ਖਾਤੇ ਦੇ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਤੱਕ ਖੜ੍ਹੀ ਰਕਮ ਤੱਕ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 21 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਜਨਤਕ ਕਰਜ਼ੇ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਸਮੇਤ ਇਸ ਦੇ ਐਕਸਚੇਂਜ, ਰੈਮਿਟੈਂਸ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬੈਂਕਿੰਗ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ, ਸਾਰਾ ਪੈਸਾ, ਭੇਜਣਾ,
ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਐਕਸਚੇਂਜ ਅਤੇ ਬੈਂਕਿੰਗ ਲੈਣ-ਦੇਣ
ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 22 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਬੈਂਕ ਨੋਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਇਕਲੌਤਾ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ (v) ਧਾਰਾ 38 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਸਿਰਫ ਇਸ ਰਾਹੀਂ ਹੀ ਰੁਪਏ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸਾਰਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।
ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਡਾ. ਇਸ ਲਈ ਆਰਬੀਆਈ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੰਸਥਾ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਜੋ ਸਿਰਫ ਆਪਣੇ ਮਾਲਕ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਹੈ
ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕੁਝ ਚੀਜ਼ਾਂ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਹੇਠਲੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਰੱਖਣਾ, ਐਕਟ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਨਾਲ ਹਿੰਸਾ ਕਰੇਗਾ।
ਆਰ.ਬੀ.ਆਈ. ਐਕਟ, 1934 ਇੱਕ ਹੈ
ਪੂਰਵ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਕਾਨੂੰਨ, ਜੋ ਸੰਵਿਧਾਨ ਤੋਂ ਬਚਿਆ ਸੀ

ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 372 (1) ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ। ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜੀਵਾਂ ਅਤੇ ਆਰਬੀਆਈ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜੀਵ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਕਾਰਜਪਾਲਿਕਾ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਡੈਲੀਗੇਟ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਛੇੜਛਾੜ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਵਾਪਸ ਵੀ ਲਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਸ਼ਕਤੀ
ਆਰਬੀਆਈ ਐਕਟ, 1934 ਦੀ ਧਾਰਾ 3 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਰਬੀਆਈ ਨੂੰ ਮੁਦਰਾ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਕੇਂਦਰ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਲੈਣ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।
ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਖੋਹਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਧਾਰਾ 22 (1) ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਬੈਂਕ ਨੋਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਇਕੋ ਇਕ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਬੈਂਕ ਜਾਂ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਖੋਹਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਦਿੱਤਾ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਆਰ.ਬੀ.ਆਈ. ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਹੈ
ਬਸਤੀਆਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਕੇਂਦਰ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਲਈ ਜਾ ਸਕਦੀ
ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਕਿ ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਥਾਰਟੀ ਵਾਂਗ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਉਚਿਤ ਸਨਮਾਨ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੇ, ਐਕਟ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਪ੍ਰਤੀ ਹਿੰਸਾ ਕਰਨਾ ਹੈ. ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰੀ ਬੈਂਕ ਹਨ /
ਅਧਿਕਾਰੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਕਨੀਕੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਆਜ਼ਾਦੀ ਹੈ. ਅਜਿਹੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ, ਬੋਰਡ ਆਫ ਗਵਰਨਰਜ਼ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਨਾ ਹੋਣ
ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਫਾਇਦਿਆਂ ਨਾਲ ਘਿਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਆਰਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਨੀਤੀਗਤ ਫੈਸਲਾ ਕਿਸੇ ਸਨਮਾਨ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ
ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। [ਪਾਰਸ 6.139, 6.141] [414-ਡੀ-ਜੀ; 416-ਬੀ-ਈ, ਐਚ]

11.1 ਧਾਰਾ 19 (1) (ਜੀ) ਚੁਣੌਤੀ ਅਤੇ ਅਨੁਪਾਤ:

ਵੀਸੀ ਐਕਸਚੇਂਜਾਂ ਰਾਹੀਂ ਕ੍ਰਿਪਟੋ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਦੀ ਖਰੀਦ ਅਤੇ ਵਿਕਰੀ ਸ਼ੌਂਕ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਵਪਾਰ / ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਜੋਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ. ਦੋਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਮੌਜੂਦ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਪਹਿਲੇ ਵਿੱਚ ਮੁਨਾਫੇ ਦਾ ਮਕਸਦ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ. ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਸ਼ੌਂਕ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਜੋਂ ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਖਰੀਦਣ ਅਤੇ ਵੇਚਣ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਉਹ ਆਰਟੀਕਲ 19 (1) (ਜੀ) 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ, ਕਿਉਂਕਿ
ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੇਵਲ ਪੇਸ਼ਾ, ਕਿੱਤਾ, ਵਪਾਰ ਜਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਸ਼ੌਂਕੀਨ, ਜੋ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀਆਂ ਤਿੰਨ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹਨ (ਸ਼ੌਂਕੀਨ, ਵੀਸੀ ਵਿੱਚ ਵਪਾਰੀ ਅਤੇ ਵੀਸੀ
ਐਕਸਚੇਂਜ), ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਰਟੀਕਲ ਦੇ ਤਹਿਤ ਚੁਣੌਤੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ
19 (1) (ਜੀ)। ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀਆਂ ਦੂਜੀਆਂ ਅਤੇ ਤੀਜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੀਸੀ ਦੀ ਖਰੀਦ ਅਤੇ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਕਿੱਤਾ ਜਾਂ ਵਪਾਰ ਬਣਾਇਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੋ ਆਨਲਾਈਨ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਅਤੇ ਵੀਸੀ ਐਕਸਚੇਂਜ ਚਲਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਹ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਰਟੀਕਲ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਦਾਅਵਾ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ

19 (1) (ਜੀ)। ਤਕਨੀਕੀ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀ ਦੂਜੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਏ
ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਕਿ ਆਰ.ਬੀ.ਆਈ. ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਪਾਰ ਜਾਂ ਕਿੱਤੇ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ।
ਉਹ ਨਾਗਰਿਕ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਖਰੀਦਣ ਅਤੇ ਵੇਚਣ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ
ਵਿਵਾਦਿਤ ਸਰਕੂਲਰ () ਦੁਆਰਾ ਵਪਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਮਨਾਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਕ੍ਰਿਪਟੋ-ਟੂ-ਕ੍ਰਿਪਟੋ ਜੋੜਿਆਂ ਵਿੱਚ () ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਟੂਏ ਵਿੱਚ ਸਟੋਰ ਕੀਤੀਆਂ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ, ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਖਰੀਦ ਲਈ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਸੇਵਾਵਾਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਨ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਅੰਦਰ
ਜਾਂ ਵਿਦੇਸ਼। ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਅਸਲ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਤੇ ਵੀ ਸਟੋਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ
ਕਿਸੇ ਵੀ ਭੌਤਿਕ ਆਕਾਰ ਜਾਂ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹਨ. ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਜੋ ਸਟੋਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਉਹ ਨਿੱਜੀ ਕੁੰਜੀਆਂ ਹਨ, ਜੋ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ
ਜਨਤਕ ਪਤੇ ਅਤੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੇ ਦਸਤਖਤਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਸੀ ਸਾੱਫਟਵੇਅਰ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਨਿੱਜੀ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਕੁੰਜੀਆਂ ਸਟੋਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਨੂੰ ਡਿਜੀਟਲ ਵਾਲਿਟ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ.
ਬਟੂਏ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਸਮਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ () ਕਾਗਜ਼ ਵਾਲੇਟ ਜੋ
ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁਦਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਪਤਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਨਿੱਜੀ ਕੁੰਜੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦੀ ਹੈ
ਪਤੇ ਵਿੱਚ ਸਟੋਰ ਕੀਤੀਆਂ ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਖਰਚ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕਰਨਾ
() ਮੋਬਾਈਲ ਵਾਲੇਟ, ਜੋ ਇੱਕ ਸਾਧਨ ਹੈ ਜੋ ਸਮਾਰਟਫੋਨ 'ਤੇ ਇੱਕ ਐਪ ਵਜੋਂ ਚਲਦਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਨਿੱਜੀ ਕੁੰਜੀਆਂ ਸਟੋਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਫੋਨ ਤੋਂ ਕ੍ਰਿਪਟੋ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ () ਵੈੱਬ ਵਾਲੇਟ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਨਿੱਜੀ ਕੁੰਜੀਆਂ ਕਿਸੇ 'ਤੇ ਸਟੋਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਸਰਵਰ ਜੋ ਲਗਾਤਾਰ ਔਨਲਾਈਨ ਹੈ (v) ਡੈਸਕਟਾਪ ਵਾਲਿਟ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ

ਈ ਨਿੱਜੀ ਕੁੰਜੀਆਂ ਹਾਰਡ ਡਰਾਈਵ ਅਤੇ (v) ਹਾਰਡਵੇਅਰ ਵਾਲੇਟ ਵਿੱਚ ਸਟੋਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿੱਥੇ ਨਿੱਜੀ ਕੁੰਜੀਆਂ ਨੂੰ ਪੈਨ ਡਰਾਈਵ ਵਰਗੇ ਹਾਰਡਵੇਅਰ ਡਿਵਾਈਸ ਵਿੱਚ ਸਟੋਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਡੈਸਕਟਾਪ ਵਾਲੇਟ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਵਾਲੇਟ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਲਚਕਤਾ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਐਕਸੈਸ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੋਨੇ ਤੋਂ। ਸ਼ਾਇਦ ਡੈਸਕਟਾਪ ਵਾਲੇਟ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਬਟੂਏ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਗਤੀਸ਼ੀਲਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਪੋਰ ਹੋ ਗਏ ਹਨ
ਸਰਹੱਦਾਂ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਦੇ ਉਪਭੋਗਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਵਪਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਵਿਵਾਦਿਤ ਸਰਕੂਲਰ ਦੁਆਰਾ ਬੈਂਕਿੰਗ ਸੇਵਾਵਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਸਰਕੂਲਰ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਟੋ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਦੇ ਕਈ ਹੋਰ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨੂੰ ਅਧਰੰਗ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ
ਉਹ ਅਜੇ ਵੀ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਇਸ ਰਾਹੀਂ ਆਪਣਾ ਰਸਤਾ ਲੱਭ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਜੀ
ਨੂੰ ਵਿਵਾਦਿਤ ਸਰਕੂਲਰ ਤੋਂ ਘਾਤਕ ਝਟਕਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਉਹ ਸਿਰਫ ਉਹ ਹਨ ਜੋ ਵੀਸੀ ਐਕਸਚੇਂਜ ਚਲਾ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਨਹੀਂ ਜੋ ਵਪਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ
[ਪਾਰਸ 6.147–6.154][419--; 420--; 421--]

11.2 ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਜਦੋਂ ਸਰਕੂਲਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਆਰਬੀਆਈ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦਾ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਆਰਬੀਆਈ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ 21-08-2019 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਆਰ.ਬੀ.ਆਈ. ਨੇ ਐਨੇਕਚਰ ਬੀ ਵਿੱਚ ਵੀ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕੀਤਾ ਹੈ
ਮਿਤੀ 18-09-2019 ਨੂੰ ਉੱਪਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਜਵਾਬ, ਵਾਧੂ

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੁਝਾਏ ਗਏ ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਪਾਅ, ਇਹ ਦੇਖਣ ਲਈ ਕਿ ਕੀ ਇਸਦਾ ਮਕਸਦ ਹੈ

ਵਿਵਾਦਿਤ ਉਪਾਅ ਨੂੰ ਘੱਟ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਵਾਲੇ ਉਪਾਵਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਅਦਾਲਤ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਆਰਬੀਆਈ ਦੇ ਜਵਾਬ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਸਕੈਨ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਕਿ ਕੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸੁਝਾਏ ਗਏ ਵਾਧੂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਪਾਵਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।
ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਸਿਰਫ ਕਾਲਪਨਿਕ ਸਨ। ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਅਦਾਲਤ ਤਿੰਨ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਭੁੱਲ ਸਕਦੀ, (1) ਕਿ ਆਰਬੀਆਈ ਨੇ ਪਿਛਲੇ 5 ਸਾਲਾਂ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਹੁਣ ਤੱਕ ਵੀਸੀ ਐਕਸਚੇਂਜਾਂ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮਾੜਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਰਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਇਕਾਈਆਂ ਕੰਮ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ () ਕਿ ਨਿਰੰਤਰ ਸਟੈਂਡ
ਆਰ.ਬੀ.ਆਈ. ਦੁਆਰਾ 04-09-2019 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਪਣੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ

ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਆਰਬੀਆਈ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਵੀਸੀ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਲਗਾਈ ਹੈ ਅਤੇ ()

ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ 02-11-2017 ਨੂੰ ਗਠਿਤ ਅੰਤਰ-ਮੰਤਰਾਲਾ ਕਮੇਟੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਵੇਂ ਕਾਨੂੰਨ, ਕ੍ਰਿਪਟੋ-ਟੋਕਨ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਬਿੱਲ 2018 ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਸਮੇਤ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨੀ ਢਾਂਚੇ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਦੀ ਰਾਏ ਸੀ ਕਿ ਪਾਬੰਦੀ ਇੱਕ ਅਤਿਅੰਤ ਸਾਧਨ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ

ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਉਹੀ ਉਦੇਸ਼ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਉਪਾਵਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਅੰਤਰ-ਮੰਤਰਾਲਾ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕ੍ਰਿਪਟੋ-ਟੋਕਨ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਬਿੱਲ, 2018 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਸੀ () ਕ੍ਰਿਪਟੋ ਟੋਕਨਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਉਤਪਾਦਾਂ ਨੂੰ ਗਲਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਸਕਿਓਰਿਟੀਜ਼ ਜਾਂ ਨਿਵੇਸ਼ ਸਕੀਮਾਂ ਜਾਂ ਨਿਵੇਸ਼ ਸਕੀਮਾਂ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼

ਮੌਜੂਦਾ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਢਾਂਚੇ ਵਿੱਚ ਖਾਮੀਆਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਤੇ ()

ਵੀਸੀ ਐਕਸਚੇਂਜਾਂ ਅਤੇ ਦਲਾਲਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨਾ ਜਿੱਥੇ ਵਿਕਰੀ ਅਤੇ ਖਰੀਦ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਕ੍ਰਿਪਟੋ-ਟੋਕਨ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਬਿੱਲ, 2018 ਦੇ ਮੁੱਖ ਪਹਿਲੂ, ਜੋ 'ਰਿਪੋਰਟ ਕਰਨ ਲਈ ਨੋਟ-ਪੁਰਵਗਾਮੀ' ਦੇ ਪੈਰਾ 13 ਵਿੱਚ ਪਾਏ ਗਏ ਹਨ, ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅੰਤਰ-ਮੰਤਰਾਲਾ ਕਮੇਟੀ
ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਐਕਸਚੇਂਜਾਂ 'ਤੇ ਡਿਜੀਟਲ ਕ੍ਰਿਪਟੋ ਸੰਪਤੀ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਅਤੇ ਖਰੀਦ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਠੀਕ ਸੀ. ਪਰ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਇੱਕ ਵੋਲਟ-ਫੇਸ ਸੀ ਅਤੇ ਫਰਵਰੀ 2019 ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਉਸੇ ਅੰਤਰ-ਮੰਤਰਾਲਾ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਅੰਤਮ ਰਿਪੋਰਟ ਨੇ ਨਿੱਜੀ ਕ੍ਰਿਪਟੋ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ
ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਰਾਹੀਂ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਨੂੰ "ਪਾਬੰਦੀ" ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

ਕ੍ਰਿਪਟੋਕਰੰਸੀ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਡਿਜੀਟਲ ਮੁਦਰਾ ਐਕਟ ਦਾ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ, ਏ
2019". ਬਿੱਲ ਦੇ ਖਰੜੇ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰਿਪਟੋ ਕਰੰਸੀ ਦੀ ਮਾਈਨਿੰਗ, ਉਤਪਾਦਨ, ਹੋਲਡਿੰਗ, ਵਿਕਰੀ, ਲੈਣ-ਦੇਣ,
ਜਾਰੀ ਕਰਨ, ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕਰਨ, ਨਿਪਟਾਰੇ ਜਾਂ ਵਰਤੋਂ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਸੀ। ਏਥੇ
ਉਸੇ ਸਮੇਂ, ਬਿੱਲ ਨੇ () ਡਿਜੀਟਲ ਬਣਾਉਣ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ
ਆਰਬੀਆਈ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਕੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਰੁਪਏ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਟੈਂਡਰ ਵਜੋਂ ਅਤੇ () ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰਤ
ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਡਿਜੀਟਲ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦੇਣਾ
ਮੁਦਰਾ, ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੁਦਰਾ ਵਜੋਂ। ਜੇ ਉਕਤ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ
(2019) ਆ ਗਿਆ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰਤ ਡਿਜੀਟਲ ਮੁਦਰਾ ਹੁੰਦੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਾਰ ਲਈ, ਆਰਬੀਆਈ
/ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਏਕਾਧਿਕਾਰ ਹੁੰਦਾ। ਪਰ ਉਹ ਸਥਿਤੀ ਸੀ
ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਅੱਜ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਵੀਸੀ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ,

ਸੀ ਪਰ ਵੀਸੀ ਵਿੱਚ ਵਪਾਰ ਅਤੇ ਵੀਸੀ ਐਕਸਚੇਂਜਾਂ ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ ਨੂੰ ਸਰਕੂਲਰ ਦੁਆਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜੀਵਨ ਰੇਖਾ, ਅਰਥਾਤ ਨਿਯਮਤ
ਬੈਂਕਿੰਗ ਸੈਕਟਰ ਨਾਲ ਇੰਟਰਫੇਸ ਨੂੰ ਕੱਟ ਕੇ ਕੋਮਾ ਵਿੱਚ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕੀ
ਸਭ ਤੋਂ ਮਾੜੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਆਰਬੀਆਈ ਦੇ ਨਾ ਮਿਲਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਅਜਿਹਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
ਇਨ੍ਹਾਂ ਐਕਸਚੇਂਜਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਵੀ ਗਲਤ ਹੈ ਅਤੇ () ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਵੀਸੀ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦੀ ਚਿੰਤਾ
ਆਰ.ਬੀ.ਆਈ. ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਇਕਾਈਆਂ ਬਾਰੇ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਤੱਕ, ਆਰਬੀਆਈ ਨੇ ਇਹ ਸਟੈਂਡ ਨਹੀਂ
ਲਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਇਕਾਈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਾਸ਼ਟਰੀਕ੍ਰਿਤ ਬੈਂਕਾਂ/ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਵਪਾਰਕ ਬੈਂਕਾਂ / ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕਾਂ
/ ਐਨਬੀਐਫਸੀ ਨੂੰ ਕੋਈ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਹੈ ਨੁਕਸਾਨ ਜਾਂ ਮਾੜਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇਸ ਦੇ ਕਾਰਨ

ਈ ਇੰਟਰਫੇਸ ਜੋ ਵੀਸੀ ਐਕਸਚੇਂਜ ਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਵੀ ਸੀ। ਇਹ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਆਰ.ਬੀ.ਆਈ. ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਇਕਾਈ ਨੂੰ ਵੀਸੀ ਐਕਸਚੇਂਜ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲੇ
ਆਨਲਾਈਨ ਪਲੇਟਫਾਰਮਾਂ ਨੂੰ ਬੈਂਕਿੰਗ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਾਰਨ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਆਰਬੀਆਈ
ਨਾ ਸਿਰਫ ਕਾਨੂੰਨੀ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਬਹੁਤ ਵਿਆਪਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਹਨ
ਪਹਿਲਾਂ ਦਰਸਾਏ ਗਏ 3 ਕਾਨੂੰਨ, ਪਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਵੀ
ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦਾ ਸਥਾਨ ਅਤੇ ਭੂਮਿਕਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਰੋਕਥਾਮ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਉਪਚਾਰਕ
ਉਪਾਵਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਉਸ ਤਰੀਕੇ ਅਤੇ ਹੱਦ ਤੋਂ ਵੱਖਰੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ
ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਕਦੋਂ
ਆਰਬੀਆਈ ਦਾ ਨਿਰੰਤਰ ਸਟੈਂਡ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੀਸੀ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਲਗਾਈ ਹੈ ਜੀ
ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਕਈ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦੇ ਦੋ ਖਰੜਾ ਬਿੱਲਾਂ ਸਮੇਤ ਕਈ ਪ੍ਰਸਤਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਆਉਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ
ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਨੇ ਬਿਲਕੁਲ ਉਲਟ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੀ ਵਕਾਲਤ ਕੀਤੀ ਸੀ,
ਸਾਡੇ ਲਈ ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਵਿਵਾਦਿਤ ਉਪਾਅ ਅਨੁਪਾਤੀ ਹੈ। [ਪਾਰਸ 6.166 – 6.173] [439-ਏ-ਈ; 440-ਈ-ਐਫ; 441-ਸੀ-
; 442--]

12. ਇਸ ਲਈ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਸਫਲ ਹੋਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ ਅਤੇ 06-04-2018 ਦੇ ਸਰਕੂਲਰ ਨੂੰ ਅਨੁਪਾਤ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ 06-04-2018 ਦੇ ਸਰਕੂਲਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮਿਤੀ 05-04-2018 ਦਾ ਬਿਆਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਪਟੀਸ਼ਨ, ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ

ਇਸ ਨੂੰ ਇਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਣ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇੱਥੇ ਹੈ

ਅਜੇ ਇਕ ਹੋਰ ਮੁੱਦਾ ਬਾਕੀ ਹੈ। ਇਹ ਡਿਸਕਿਡੀਅਮ ਇੰਟਰਨੈਂਟ ਲੈਬਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਦੇ ਖਾਤੇ ਨੂੰ ਫ੍ਰੀਜ਼ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ 2018 ਦੇ ਡਬਲਯੂਪੀ (ਸੀ) ਨੰਬਰ 373 ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੰਬਰ 6 ਹੈ। ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਹੀਂ ਐਲਾਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਹੈ

ਆਰ.ਬੀ.ਆਈ. ਦਾ ਕੇਸ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੰਬਰ ੬ ਦੇ ਖਾਤਿਆਂ ਨੂੰ ਫ੍ਰੀਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਲਈ, ਆਰਬੀਆਈ ਭਾਰਤੀ ਕੇਂਦਰੀ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਖਾਤੇ ਨੂੰ ਡੀਫ੍ਰੀਜ਼ ਕਰਨ ਅਤੇ ਫੰਡ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਆਰਬੀਆਈ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸੈਂਟਰਲ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ, ਵਰਲੀ ਸ਼ਾਖਾ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰੇ।
ਡਬਲਯੂਪੀ (ਸੀ) ਨੰਬਰ 373 ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੰਬਰ 6 ਦਾ ਖਾਤਾ ਨੰਬਰ 3677101984

2018 ਅਤੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਪਏ ਫੰਡਾਂ ਨੂੰ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ

ਲਾਗੂ ਦਰ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਦੇ ਨਾਲ। [ਪਾਰਸ 7.1 – 7.4] [442-, 443-]

ਸ਼੍ਰੀ ਸੀਤਾਰਾਮ ਸ਼ੂਗਰ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਏ.ਐਨ.ਆਰ. ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ। (1990) 3 ਐਸਸੀਸੀ 223: [1990] 1 909;

ਜਯੰਤੀਲਾਲ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਲਾਲ ਸ਼ੋਧਨ ਬਨਾਮ ਐਫ ਐਨ ਰਾਣਾ ਏਅਰ 1964
ਐਸਸੀ 648: [1964] ਐਸਸੀਆਰ 294 – ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ।

ਐਮ.ਐਸ. ਗਿੱਲ ਬਨਾਮ ਮੁੱਖ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (1978) 1 ਐਸਸੀਸੀ 405: [1978] 2 ਐਸਸੀਆਰ 272; ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ
ਬਸੰਤ ਨਾਹਾਟਾ (2005) 12 ਐਸਸੀਸੀ 77: [2005] 3 ਬੇਨਤੀ।

1 - ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਸੀ.ਆਈ.ਟੀ. ਵੀ. ਕਸਤੂਰੀ ਐਂਡ ਸੰਨਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ (1999) 3 ਐਸਸੀਸੀ 346: [1999]
1 1207; ਧਾਮਪੁਰ ਸ਼ੂਗਰ ਮਿੱਲਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਵਪਾਰ ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (2006) 5 ਐਸਸੀਸੀ 624 : [2006] 2 ਬੇਨਤੀ ਐਸਸੀਆਰ 673; ਕੇਸ਼ਵਲਾਲ ਖੇਮਚੰਦ ਐਂਡ ਸੰਨਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ
ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ (2015) 4 ਐਸਸੀਸੀ 770 : [2015] 2
51; ਸਟਾਰ ਇੰਡੀਆ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਵੀ. ਉਦਯੋਗਿਕ ਨੀਤੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਵਿਭਾਗ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ. (2019) 2 ਐਸਸੀਸੀ 104 : [2018] 14 ਐਸਸੀਆਰ 128; ਖੋਡੇ ਡਿਸਟਿਲਰੀਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ (1995) 1 ਐਸਸੀਸੀ 574 : [1994] 4 ਬੇਨਤੀ। ਐਸਸੀਆਰ 477; ਸੇਂਟ
ਜੇਂਨਜ਼ ਟੀਚਰਜ਼ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਬਨਾਮ ਖੇਤਰੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ,

ਐਨਸੀਟੀਈ (2003) 3 ਐਸਸੀਸੀ 321: [2003] 1 ਐਸਸੀਆਰ 975;
ਸਿੰਘ ਡਾਗਰ ਬਨਾਮ ਡਾਗਰ ਭਾਰਤ ਸੰਘ (2007) 10 ਐਸਸੀਸੀ 306: [2007] 6 ਐਸਸੀਆਰ 707; ਪੀਅਰਲੈਸ ਜਨਰਲ ਫਾਈਨਾਂਸ ਐਂਡ ਇਨਵੈਸਟਮੈਂਟ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ (1992) 2 ਐਸਸੀਸੀ 343 [1992] 1 ਐਸਸੀਆਰ 406; ਆਈਸੀਆਈਸੀਆਈ ਬੈਂਕ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਆਈਸੀਆਈਸੀਆਈ ਬੈਂਕ ਲਿਮਟਿਡ ਅਧਿਕਾਰਤ
ਏਪੀਐਸ ਸਟਾਰ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ (2010) ਦੇ ਲਿਕੁਇਡੇਟਰ 10 ਐਸਸੀਸੀ 1
: [2010] 12 ਐਸਸੀਆਰ 644; ਗਣੇਸ਼ ਬੈਂਕ ਆਫ ਕੁਰੁਨਵਾੜ ਲਿਮਟਿਡ
(ਓ.ਆਰ.ਐਸ. ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ। (2006) 10 ਐਸਸੀਸੀ 645: [2006] 5 ਬੇਨਤੀ ਐਸਸੀਆਰ 437; ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਰੇਲਵੇ ਰਿਕਰੂਟਮੈਂਟ ਬੋਰਡ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਵੀ.ਕੇ.ਸ਼ਿਆਮ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ। (2010) 6 ਐਸਸੀਸੀ 614 : [2010] 6 ਐਸਸੀਆਰ 291; ਪੀਆਰਪੀ ਐਕਸਪੋਰਟਸ ਅਤੇ ਓਆਰਐਸ ਬਨਾਮ
ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ, ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ।
(2014) 13 ਐਸਸੀਸੀ 692: [2013] 16 ਐਸਸੀਆਰ 1107; ਚੰਦਰਮਾ
ਟੈਕਨੋਲੋਜੀਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਓਆਰਐਸ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ। (2019) ਐਸਸੀਸੀ ਆਨਲਾਈਨ ਐਸਸੀ 624; ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਇੰਡੀਅਨ ਹੋਟਲ ਐਂਡ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ (2013) 8 ਐਸਸੀਸੀ 519: [2013] 7 ਐਸਸੀਆਰ 654 - 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ.
ਕੇ. ਰਾਮਨਾਥਨ ਬਨਾਮ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਰਾਜ 1985 (2) ਐਸਸੀਸੀ 116 : [1985] 2 ਐਸਸੀਆਰ 1028; ਗੋਦਾਵਤ ਪਾਨ ਮਸਾਲਾ ਪ੍ਰੋਡਕਟਸ ਆਈਪੀ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਏਐਨਆਰ ਵੀ. ਭਾਰਤ ਸੰਘ (2004) 7 ਐਸਸੀਸੀ 68 : [2004] 3 ਬੇਨਤੀ ਐਸਸੀਆਰ 239; ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਏਐਨਆਰ ਬਨਾਮ
ਸਾਈਨਾਮਾਈਡ ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਏਐਨਆਰ (1987) 2 ਐਸਸੀਸੀ 720: [1987]
2 ਐਸਸੀਆਰ 841; ਯੂ.ਪੀ. ਰਾਜ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ. ਬਨਾਮ ਬਾਬੂ ਰਾਮ ਉਪਾਧਿਆਏ
ਏਆਈਆਰ 1961 ਐਸਸੀ 751: [1961] ਐਸਸੀਆਰ 679; ਡੀ.ਕੇ.ਵੀ. ਪ੍ਰਸਾਦ
ਰਾਓ ਬਨਾਮ ਰਾਓ ਵੀ. ਏ.ਪੀ. ਏ.ਆਈ.ਆਰ. ਦੀ ਸਰਕਾਰ 1984 ਏ.ਪੀ. 75; ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਏ.ਐਨ.ਆਰ. ਬਨਾਮ ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ। (1980) 2 ਐਸਸੀਸੀ 471 : [1980] 1 ਐਸਸੀਆਰ 1071; ਕੁਲੈਕਟਰ (ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ)
ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਅਤੇ ਏਐਨਆਰ ਬਨਾਮ ਰਾਜਾ ਰਾਮ ਜੈਸਵਾਲ (1985) 3 ਐਸਸੀਸੀ 1
: [1985] 3 ਐਸਸੀਆਰ 995; ਕਲਾਭਾਰਤੀ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਬਾਜ਼ੀ ਬਨਾਮ ਕਾਲਾਭਾਰਤੀ ਐਡਵਰਟਾਈਜ਼ਿੰਗ ਵੀ. ਹੇਮੰਤ ਵਿਮਲਨਾਥ, ਨਰੀਚਾਨੀਆ ਅਤੇ ਓਆਰਐਸ (2010), 9 ਐਸਸੀਸੀ 437: [2010] 10 ਐਸਸੀਆਰ 971; ਮੇਰਠ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਬਨਾਮ ਸਹਾਇਕ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਅਧਿਐਨ ਅਤੇ ਏ.ਐਨ.ਆਰ. (2009) 6 ਐਸਸੀਸੀ 171: [2009] 6 ਐਸਸੀਆਰ 663; ਬਿਹਾਰ ਲੋਕ ਸੇਵਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ ਲੋਕ ਸੇਵਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਸਈਦ
ਹੁਸੈਨ ਅੱਬਾਸ ਰਿਜ਼ਵੀ ਅਤੇ ਐਨ.ਆਰ. (2012) 13 ਐਸਸੀਸੀ 61 : [2012]
11 1032; ਉਤਕਲ ਠੇਕੇਦਾਰ ਅਤੇ ਜੁਆਇਨਰੀ (ਪੀ) ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਓਆਰਐਸ ਬਨਾਮ ਉੜੀਸਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ। (1987) 3 ਐਸਸੀਸੀ 279: [1987] 3 ਐਸਸੀਆਰ 317; ਮਹਾਰਾਣੀ ਮਿੱਲਜ਼ ਬਨਾਮ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ, ਵਰਧਾ (1958) ਐਸਸੀਆਰ 1102; ਆਰ.ਕੇ. ਗਰਗ ਬਨਾਮ ਆਰ.ਕੇ. ਭਾਰਤ ਸੰਘ
(1981) 4 ਐਸਸੀਸੀ 675: [1982] 1 ਐਸਸੀਆਰ 947; ਬਾਲਕੋ

ਇੰਪਲਾਈਜ਼ ਯੂਨੀਅਨ (ਰਜਿ.) ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ,
(2002) 2 ਐਸਸੀਸੀ 333 : [2001] 5 ਬੇਨਤੀ ਐਸਸੀਆਰ 511; ਸਵਿਸ
ਰਿਬਨਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਏਐਨਆਰ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਐਂਡ ਓਆਰਜ਼, (2019) 4 ਐਸਸੀਸੀ
17: [2019] 3 ਐਸਸੀਆਰ 535; ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ ਅਤੇ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼
v. ਸ਼੍ਰੀ ਅੰਬਿਕਾ ਮਿੱਲਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਏ.ਐਨ.ਆਰ. (1974) 4 ਐਸਸੀਸੀ 656:
[1974] 3 ਐਸਸੀਆਰ 760; ਜੀ.ਕੇ. ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ ਬਨਾਮ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ (1975)
1 ਐਸਸੀਸੀ 375 : [1975] 2 ਐਸਸੀਆਰ 715; ਐਮ.ਪੀ. ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਨੰਦਲਾਲ
ਜੈਸਵਾਲ (1986) 4 ਐਸਸੀਸੀ 566: [1987] 1 ਐਸਸੀਆਰ 1; ਪੀ.ਐਮ.
ਅਸ਼ਵਥਨਾਰਾਇਣ ਸੇਟੀ ਬਨਾਮ ਅਸ਼ਵਥਨਾਰਾਇਣ ਸੇਟੀ ਵੀ. ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ (1989) ਸੁਪ (1) ਐਸਸੀਸੀ 696:
[1988] 3 ਬੇਨਤੀ ਐਸਸੀਆਰ 155; .
ਵੇਲਾਯੁਧਨ ਬਨਾਮ ਵੇਲਾਯੁਧਨ ਵੀ. ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ (1993) 2 ਐਸਸੀਸੀ 582 : ਸੀ [1993] 1 832;
ਦਿੱਲੀ ਸਾਇੰਸ ਫੋਰਮ ਬਨਾਮ ਦਿੱਲੀ ਸਾਇੰਸ ਫੋਰਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ (1996) 2 ਐਸਸੀਸੀ 405 : [1996] 2 ਐਸਸੀਆਰ
767; ਭਾਵੇਸ਼
ਡੀ. ਪੈਰਿਸ਼ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ (2000) 5 ਐਸਸੀਸੀ 471 : [2000]
1 ਬੇਨਤੀ ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 291; ਉਗਰ ਸ਼ੂਗਰ ਵਰਕਸ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਦਿੱਲੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਹੋਰ। (2001) 3
ਐਸਸੀਸੀ 635 : [2001] 2 ਐਸਸੀਆਰ 630; ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਓਆਰਐਸ ਬਨਾਮ ਪੀ ਲਕਸ਼ਮੀ
ਦੇਵੀ (2008) 4 ਐਸਸੀਸੀ 720: [2008] 3 ਐਸਸੀਆਰ 330; ਵਿਲਿਆਨੂਰ
ਇਯਾਰਕਾਈ ਪਾਦੁਕੱਪੂ ਮੈਯਮ ਵੀ. ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ (2009) 7 ਐਸਸੀਸੀ 561: [2009] 9 ਐਸਸੀਆਰ 225;
ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਵਪਾਰ ਦੇ ਡੀ.ਜੀ.
v. ਕਨਕ ਐਕਸਪੋਰਟਸ (2016) 2 226 : [2015] 15
287; ਰਾਜ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਤ੍ਰਿਕੁਟਾ ਰੋਲਰ ਫਲੋਰ ਮਿੱਲਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ.
ਲਿਮਟਿਡ (2018) 11 ਐਸਸੀਸੀ 260: [2017] 9 ਐਸਸੀਆਰ 642; ਪਾਇਨੀਅਰ
ਅਰਬਨ ਲੈਂਡ ਐਂਡ ਇਨਫਰਾਸਟ੍ਰਕਚਰ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ (2019) 8 ਐਸਸੀਸੀ 416; ਮੁਹੰਮਦ
ਯਾਸੀਨ ਬਨਾਮ ਟਾਊਨ ਏਰੀਆ ਕਮੇਟੀ (1952) ਐਸਸੀਆਰ 572; ਬੇਨੇਟ ਕੋਲਮੈਨ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ, ਵੀ. ਭਾਰਤ ਸੰਘ
(1972) 2 ਐਸਸੀਸੀ 788 : [1973] 2 ਐਸਸੀਆਰ 757; ਐਮ.ਡੀ.
ਫਾਰੂਕ ਬਨਾਮ ਫਾਰੂਕ ਵੀ. ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਅਤੇ ਓਆਰਐਸ (1969) 1 ਐਸਸੀਸੀ
853 : [1970] 1 ਐਸਸੀਆਰ 156; ਆਧੁਨਿਕ ਡੈਂਟਲ ਕਾਲਜ ਅਤੇ
ਰਿਸਰਚ ਸੈਂਟਰ ਬਨਾਮ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ। (2016) 7 ਐਸਸੀਸੀ 353: [2016] 3 ਐਸਸੀਆਰ 579- ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ.
ਮੋਸ ਬਨਾਮ ਮੋਸ ਵੀ. ਹੈਨਕੌਕ (1899) 2 ਕਿਊਬੀ 111; ਵਿਸਕਾਨਸਿਨ ਸੈਂਟਰਲ
ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਅਮਰੀਕਾ 585 ਯੂਐਸ 2018, 138 ਐਸ ਸੀਟੀ 2067
(2018); ਐਸ.ਈ.ਸੀ. ਬਨਾਮ ਟ੍ਰੈਂਡਨ ਸ਼ੈਵਰਜ਼ ਕੇਸ ਨੰਬਰ 4: 13-ਸੀਵੀ-
416 (6 ਅਗਸਤ, 2013) ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਉਲਬਰਿਕਟ 31 ਐਫ. . 3 540 (2014); ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਬਨਾਮ
ਫੈਏਲਾ 39 ਐਫ. . 3 544 (2014); ਨੰਬਰ 15-29 ਮਿਤੀ 17-09-2015; ਟੇਰਾਐਕਸਚੇਂਜ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ

ਐਲ.ਐਲ.ਸੀ. ਸੀ.ਐਫ.ਟੀ.ਸੀ. ਡਾਕੇਟ ਨੰਬਰ 15-33 ਮਿਤੀ 24-09-2015;
, // ਡਾਕੇਟ ਨੰਬਰ 16-19 ਮਿਤੀ 02-06-2016 ਦਾ ਮਾਮਲਾ; ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਅਮਰੀਕਾ ਬਨਾਮ ਮੁਰਗੀਓ 209
ਐਫ . 3 698 (2016); ਕਮੋਡਿਟੀ ਫਿਊਚਰਜ਼ ਟ੍ਰੇਡਿੰਗ ਕਮਿਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਪੈਟ੍ਰਿਕ ਮੈਕਡੋਨਲ 18-
V-361 ਮਿਤੀ 03-06-2018; ਕੁਮੋਡਿਟੀ ਫਿਊਚਰਜ਼ ਟ੍ਰੇਡਿੰਗ ਕਮਿਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਕਮੋਡਿਟੀ ਫਿਊਚਰਜ਼ ਟ੍ਰੇਡਿੰਗ ਕਮਿਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਮੇਰਾ ਵੱਡਾ ਸਿੱਕਾ ਤਨਖਾਹ, ਇੰਕ. ਅਤੇ ਹੋਰ. 18-V-10077-
ਮਿਤੀ 26-09-2018; ਫਲੋਰੀਡਾ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਮਿਸ਼ੇਲ
ਅਬਨਰ ਐਸਪੀਨੋਜ਼ਾ ਐਫ 14-2923 ਨੇ 22-07-2016 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ; ਫਲੋਰੀਡਾ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਮਿਸ਼ੇਲ ਅਬਨਰ
ਐਸਪੀਨੋਜ਼ਾ 264 . 3 1055 (2019); 22 . ਬਨਾਮ . [2019]
() 3; ਨੈਸ਼ਨਲ ਪ੍ਰੋਵਿੰਸ਼ੀਅਲ ਬੈਂਕ ਬਨਾਮ ਨੈਸ਼ਨਲ ਪ੍ਰੋਵਿੰਸ਼ੀਅਲ ਬੈਂਕ ਬਨਾਮ ਆਈਨਸਵਰਥ [1965] 1
ਏਸੀ 1175 1248 ਤੇ; ਬਨਾਮ 22 [2020] () 02; ਏਏ ਬਨਾਮ ਵਿਅਕਤੀ ਅਣਜਾਣ ਅਤੇ ਹੋਰ ਰੇ ਬਿਟਕੋਇਨ
[2019] ਈਡਬਲਯੂਐਚਸੀ 3556 (ਕਾਮ); ਬਸਤੀਵਾਦੀ ਬੈਂਕ
ਵਿਨੀ [1885] 30 ਸੀਐਚਡੀ; ਸਕੈਟੇਵਰਕੇਟ ਬਨਾਮ ਸਕਾਟੇਵਰਕੇਟ ਵੀ. ਡੇਵਿਡ
ਹੈਡਕਵਿਸਟ ਕੇਸ -264/14 ਮਿਤੀ 22-10-2015;
ਫਰੀਟਾਸ ਬਨਾਮ ਫਰੀਟਾਸ ਵੀ. ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਸਥਾਈ ਸਕੱਤਰ
ਖੇਤੀਬਾੜੀ, ਮੱਛੀ ਪਾਲਣ, ਭੂਮੀ ਅਤੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ [1999] 1 ਏਸੀ 69; ਹੁਆਂਗ ਬਨਾਮ ਹੁਆਂਗ ਵੀ. ਗ੍ਰਹਿ ਵਿਭਾਗ
ਲਈ ਰਾਜ ਸਕੱਤਰ [2007] ਯੂਕੇਐਚਐਲ 11; ਬੈਂਕ ਮੇਲਟ ਬਨਾਮ ਐਚਐਮ ਖਜ਼ਾਨਾ (ਨੰਬਰ 2) [2013]
ਯੂਕੇਐਸਸੀ 39; ਇਲੀਨੋਇਸ ਚੋਣਾਂ
ਬੀਡੀ ਬਨਾਮ ਸੋਸ਼ਲਿਸਟ ਵਰਕਰਜ਼ ਪਾਰਟੀ (1979) 440 ਯੂਐਸ 173 –
ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

"ਡਿਜੀਟਲ ਗੋਲਡ: ਬਿਟਕੋਇਨ ਅਤੇ ਪੈਸੇ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਮਿਸਫਿਟਅਤੇ ਕਰੋੜਪਤੀਆਂ ਦੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਕਹਾਣੀ"- ਨਥਾਨੀਅਲ ਪੋਪਰ ਦੁਆਰਾ ਕਿਤਾਬ; ਅਤੇ ਵਰਚੁਅਲ ਕਰੰਸੀ, ਟੈਕਸ ਪਾਲਿਸੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨ, ਮਿਸ਼ੀਗਨ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ ਆਫ ਟ੍ਰੈਜ਼ਰੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਖਜ਼ਾਨਾ ਅੱਪਡੇਟ (ਭਾਗ 1 (1),
ਨਵੰਬਰ 2015) - ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ.

<u>ਕੇਸ ਲਾਅ ਰੈਫਰੈਂਸ</u>

[1999] 1 SCR 1207	**'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ**	**ਪੈਰਾ 6.69**
[2006] 2 ਬੇਨਤੀ ਐਸਸੀਆਰ 673	**'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ**	**ਪੈਰਾ 6.70**
[2015] 2 SCR 51	**'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ**	**ਪੈਰਾ 6.88**
[2018] 14 ਐਸਸੀਆਰ 128	**'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ**	**ਪੈਰਾ 6.92**
[1985] 2 SCR 1028	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ**	**ਪੈਰਾ 6.92**

[1994] 4	ਬੇਨਤੀ ਐਸਸੀਆਰ 477	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	ਪੈਰਾ 6.93
[2005] 3	ਬੇਨਤੀ ਐਸਸੀਆਰ 1	ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ	ਪੈਰਾ 6.95

[1987] 2 SCR 841	**ਹਵਾਲਾ ਨੂੰ**	**ਪਾਰ 6.97**
[2003] 1 SCR 975	**ਕਿਸ 'ਤੇ**	**ਪੈਰਾ 6.98**
[2007] 6 SCR 707	**ਨਿਰਭਰ**	**ਪੈਰਾ 6.98**
[1992] 1 SCR 406	**ਕਰਦਾ ਹੈ**	**ਪੈਰਾ 6.99**
[1961] SCR 679	**ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ**	**ਪੈਰਾ 6.99**
AIR 1984 AP 75	**ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਨੂੰ**	**ਪੈਰਾ 6.99**
[2010] 12 SCR 644	**ਗਏ**	**ਪੈਰਾ 6.99**
[1964] ਐਸਸੀਆਰ 294	**ਹਵਾਲੇ 'ਤੇ**	**ਪੈਰਾ 6.101**
[1990] 1 SCR 909	**ਭਰੋਸਾ**	**ਪੈਰਾ 6.102**
[2006] 5 ਬੇਨਤੀ ਐਸਸੀਆਰ 437	**ਕੀਤਾ ਗਿਆ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ**	**ਪੈਰਾ 6.103**
[1980] 1 SCR 1071	**ਹਵਾਲਾ ਨੂੰ**	**ਪੈਰਾ 6.121**

[1978]	2 272	ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ	ਪੈਰਾ 6.126
[2010]	6 291	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	ਪੈਰਾ 6.126
[2013]	16 1107	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	ਪੈਰਾ 6.126
[1982]	1 947	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ	ਪੈਰਾ 6.138
[2001]	5 ਬੇਨਤੀ ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 511	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ	ਪੈਰਾ 6.138
[2019]	3 535	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ	ਪੈਰਾ 6.138
[1974]	3 760	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ	ਪੈਰਾ 6.140
[1975]	2 715	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ	ਪੈਰਾ 6.140

[1987]	1 1	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ	ਨੂੰ ਪੈਰਾ 6.140
[1988]	3 ਬੇਨਤੀ ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 155	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ	ਨੂੰ ਪੈਰਾ 6.140
[1993]	1 832	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ	ਨੂੰ ਪੈਰਾ 6.140
[1996]	2 767	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ	ਨੂੰ ਪੈਰਾ 6.140
[2000]	**1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 291**	**ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ**	**ਨੂੰ ਪੈਰਾ 6.140**
[2001]	**2 SCR 630**	**ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ**	**ਨੂੰ ਪੈਰਾ 6.140**
[2008]	**3 SCR 330**	**ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ**	**ਨੂੰ ਪੈਰਾ 6.140**
[2009]	**9 SCR 225**	**ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ**	**ਨੂੰ ਪੈਰਾ 6.140**
[2015]	**15 SCR 287**	**ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ**	**ਨੂੰ ਪੈਰਾ 6.140**

ਸਿਵਲ ਮੂਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸਿਵਲ) ਨੰ. 2018 ਦਾ 528.

(ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 32 ਦੇ ਤਹਿਤ)

ਨਾਲ

2018 ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸਿਵਲ) ਨੰਬਰ 373।

ਨਕੁਲ ਦੀਵਾਨ, ਸ਼ਿਆਮ ਦੀਵਾਨ, ਸਰ ਏਡੀਵੀਐਸ, ਆਸ਼ਿਮ ਸੂਦ, ਜੈਦੀਪ ਰੈਂਡੀ, ਅਲੀਪਕ ਬੈਨਰਜੀ, ਪ੍ਰਦੁਮਨ ਗੋਹਿਲ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਤਰੁਣਾ ਸਿੰਘ ਗੋਹਿਲ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰਾਨੂ ਪੁਰੋਹਿਤ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੇਨੂੰ ਨਿਜ਼ਾਰ, ਅਰਮਾਨ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ, ਆਦਿੱਤਿਆ ਕੁਮਾਰ, ਬ੍ਰਿਜੇਸ਼ ਉਜੈਨਵਾਲ, ਰਿਦਮ ਬੁਆਰੀਆ, ਐਮਐਸ ਪਾਇਲ ਚੰਦਾ, ਮਯੰਕ ਪਾਂਡੇ, ਜੀ ਅਵਿਨਾਸ਼ ਮੈਨਨ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਤਾਨਿਆ ਦਿਆਲ, ਰੋਹਨ ਐਂਡਰਿਊ ਨਾਇਕ, ਵੀ.ਪੀ. ਰਾਘਵ ਸੇਠ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸਯੋਬਾਨੀ ਬਾਨੋ, ਸ਼ਿਵਮ, ਭਰਤ ਮੱਕਰ, ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਅਜਮਾਨੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸ਼ਰਧਾ ਦੇਸ਼ਮੁਖ, ਰਜਤ ਨਾਇਰ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅਨਿਲ ਕਟਿਆਰ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਿਸ ਨੇ ਦਿੱਤਾ ਸੀ?

ਵੀ. ਰਾਮਾਸੁਬਰਾਮਨੀਅਮ, ਜੇ.

ਕਹਾਣੀ ਲਾਈਨ:

ਭਾਰਤੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, "ਆਰਬੀਆਈ") ਨੇ 5 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ "ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਨੀਤੀਆਂ ਬਾਰੇ ਬਿਆਨ" ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ,
2018, ਜਿਸ ਦਾ ਪੈਰਾ 13 ਆਰਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਇਕਾਈਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ()
ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਜਾਂ ਨਿਪਟਾਰੇ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਇਕਾਈਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣਾ ਜਾਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਾ ਕਰਨਾ ਅਤੇ () ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ / ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨਾਲ ਰਿਸ਼ਤੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਣਾ, ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਕੋਈ ਹੈ, ਜੋ ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ (ਵੀਸੀ) ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਦੇ ਹਨ.

1.2. ਉਪਰੋਕਤ ਬਿਆਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਆਰਬੀਆਈ ਨੇ ਇੱਕ ਸਰਕੂਲਰ ਵੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ 6 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2018 ਨੂੰ ਬੈਂਕਿੰਗ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1949 ਦੀ ਧਾਰਾ 36 (1) (ਏ) ਅਤੇ ਧਾਰਾ 56 ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਐਕਟ, 1934 ਦੀ ਧਾਰਾ 45ਜੇਏ ਅਤੇ 45 ਐਲ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, "ਆਰਬੀਆਈ ਐਕਟ, 1934") ਅਤੇ ਧਾਰਾ 10 (2) ਅਤੇ ਧਾਰਾ 18 ਦੀ ਧਾਰਾ 10 (2) ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ
ਭੁਗਤਾਨ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਰਾ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਐਕਟ, 2007, ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹੈ

ਆਰ.ਬੀ.ਆਈ. ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ () ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸੌਦਾ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਇਕਾਈ ਨੂੰ ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਜਾਂ ਨਿਪਟਾਰੇ ਵਿੱਚ ਸਹੂਲਤ ਦੇਣ ਲਈ ਅਤੇ () ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਜਾਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਣ ਲਈ, ਜੇ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ।

ਉਕਤ ਬਿਆਨ ਅਤੇ ਸਰਕੂਲਰ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣਾ ਅਤੇ ਮੰਗ ਕਰਨਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਇਹ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਚ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਬੈਂਕਾਂ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬੈਂਕਿੰਗ ਸੇਵਾਵਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾਂ ਰੋਕਿਆ ਨਾ ਜਾਵੇ। ਪਹਿਲੀ ਰਿੱਟ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ
ਪਟੀਸ਼ਨ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਦਯੋਗ ਸੰਸਥਾ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ 'ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਅਤੇ ਮੋਬਾਈਲ' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਜੋ ਆਨਲਾਈਨ ਅਤੇ ਡਿਜੀਟਲ ਸੇਵਾਵਾਂ ਉਦਯੋਗ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਦੂਜੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ
ਕੁਝ ਕੰਪਨੀਆਂ ਜੋ ਆਨਲਾਈਨ ਕ੍ਰਿਪਟੋ ਸੰਪਤੀ ਐਕਸਚੇਂਜ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਚਲਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕ / ਸੰਸਥਾਪਕ ਅਤੇ ਕੁਝ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਕ੍ਰਿਪਟੋ ਸੰਪਤੀ ਵਪਾਰੀ. ਇੱਥੇ ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਕਿ ਦੂਜੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੌਜਵਾਨ ਹਾਈ-ਟੈਕ ਹਨ
ਉੱਦਮੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਤੋਂ ਗ੍ਰੈਜੂਏਸ਼ਨ ਕੀਤੀ ਹੈ
ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਤਕਨਾਲੋਜੀ।

ਆਰ.ਬੀ.ਆਈ. ਦੇ ਬਿਆਨ ਅਤੇ ਸਰਕੂਲਰ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ:

ਆਰ.ਬੀ.ਆਈ. ਦੁਆਰਾ 05-04-2018 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਬਿਆਨ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਨੀਤੀਆਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ
() ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਨਿਗਰਾਨੀ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਉਪਾਅ

() ਵਿੱਤੀ ਬਾਜ਼ਾਰਾਂ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਅਤੇ ਡੂੰਘਾ ਹੋਣਾ () ਮੁਦਰਾ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ

ਇੱ

ਕ ਪ੍ਰਬੰਧਨ (v) ਵਿੱਤੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਅਤੇ ਸਾਖਰਤਾ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਤ ਕਰਨਾ ਅਤੇ (v) ਡਾਟਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨੂੰ ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਬਣਾਉਣਾ।
ਉਪਰੋਕਤ ਬਿਆਨ ਦਾ ਪੈਰਾ 13 ਜੋ "ਮੁਦਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ" ਸਿਰਲੇਖ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਇਸ ਦਾ ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਹਿੱਸਾ ਬਣਦਾ ਹੈ
ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਕੱਲੇ ਬਿਆਨ ਦਾ ਪੈਰਾ 13 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:

13. ਵਰਚੁਅਲ ਮਦਰਾਵਾਂ ਤੋਂ ਰਿੰਗ-ਫੈਂਸਿੰਗ ਨਿਯਮਿਤ ਸੰਸਥਾਵਾਂ

ਤਕਨੀਕੀ ਨਵੀਨਤਾਵਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਵਿੱਚ ਵਿੱਤੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਅਤੇ ਸਮਾਵੇਸ਼ੀਤਾ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਵਰਚੁਅਲ
ਮੁਦਰਾਵਾਂ (ਵੀਸੀ), ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕ੍ਰਿਪਟੋ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਅਤੇ ਕ੍ਰਿਪਟੋ ਸੰਪਤੀਆਂ ਵਜੋਂ ਵੀ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ, ਮਾਰਕੀਟ ਦੀ ਅਖੰਡਤਾ ਅਤੇ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦੀਆਂ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਨੇ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਉਪਭੋਗਤਾਵਾਂ, ਧਾਰਕਾਂ ਅਤੇ
ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਦੇ ਵਪਾਰੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬਿਟਕੋਇਨ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ,
ਅਜਿਹੀਆਂ ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਜੋਖਮ। ਸਬੰਧਤ ਜੋਖਮਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ, ਤੁਰੰਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ, ਆਰਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੀਆਂ।
ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣਾ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਜੋ ਵੀ.ਸੀ. ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਸੈਟਲ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਨਿਯਮਿਤ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਜੋ
ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅੰਦਰਲੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲ ਜਾਣਗੀਆਂ
ਇੱਕ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮਾਂ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਕ ਸਰਕੂਲਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

06-04-2018 ਦਾ ਸਰਕੂਲਰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਇਹ ਸਰਕੂਲਰ ਹੈ () ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਚਰਿੱਤਰ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ,
ਭਾਰਤੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਐਕਟ, 1934 () ਬੈਂਕਿੰਗ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1949 ਅਤੇ () ਭੁਗਤਾਨ ਨਿਪਟਾਰਾ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਐਕਟ, 2007। ਇਸ ਸਰਕੂਲਰ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

ਵਰਚੁਅਲ ਮਦਰਾਵਾਂ (V) ਵਿੱਚ ਲੈਣ-ਦੇਣ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ

ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਨੇ 24 ਦਸੰਬਰ, 2013, 01 ਫਰਵਰੀ, 2017 ਅਤੇ 05 ਦਸੰਬਰ, 2017 ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਜਨਤਕ ਨੋਟਿਸਾਂ ਰਾਹੀਂ ਬਿਟਕੁਆਇਨ ਸਮੇਤ ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਦੇ ਉਪਭੋਗਤਾਵਾਂ, ਧਾਰਕਾਂ ਅਤੇ ਵਪਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਜੋਖਮਾਂ ਬਾਰੇ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ
ਅਜਿਹੀਆਂ ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

2. ਸਬੰਧਤ ਜੋਖਮਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ, ਤੁਰੰਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ, ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਉਪ ਕੁਲਪਤੀਆਂ ਨਾਲ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੀਆਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਵੀਸੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਜਾਂ ਨਿਪਟਾਰੇ ਵਿੱਚ ਸਹੂਲਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੀਆਂ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਖਾਤੇ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣਾ, ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਨਾ, ਵਪਾਰ ਕਰਨਾ, ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ,
ਕਲੀਅਰਿੰਗ, ਵਰਚੁਅਲ ਟੋਕਨਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਰਜ਼ੇ ਦੇਣਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ
ਜ਼ਮਾਨਤ ਵਜੋਂ, ਨਾਲ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਐਕਸਚੇਂਜਾਂ ਦੇ ਖਾਤੇ ਖੋਲ੍ਹਣਾ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਤੇ ਉਪ ਕੁਲਪਤੀਆਂ ਦੀ ਖਰੀਦ/ਵਿਕਰੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਖਾਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪੈਸੇ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ/ਪ੍ਰਾਪਤੀ।

3. ਨਿਯਮਿਤ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਇਸ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਰਿਸ਼ਤੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲ ਜਾਣਗੀਆਂ
ਸਰਕੂਲਰ।

4. ਇਹ ਹਦਾਇਤਾਂ ਬੈਂਕਿੰਗ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1949 ਦੀ ਧਾਰਾ 36 (1) (ਏ), ਬੈਂਕਿੰਗ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1949 ਦੀ ਧਾਰਾ 35ਏ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 36 (1) (ਏ) ਅਤੇ ਧਾਰਾ 56 ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਭਾਰਤੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਐਕਟ, 1934 ਦੀ ਧਾਰਾ 45ਜੇਏ ਅਤੇ 45ਐਲ
ਅਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਰਾ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਐਕਟ, 2007 ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਦੇ ਨਾਲ ਧਾਰਾ 10 (2) ਪੜ੍ਹੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

<u>ਸੈਟਿੰਗ</u>

2.1. ਮਿਤੀ 05-04-2018 ਦਾ ਬਿਆਨ ਅਤੇ ਆਰਬੀਆਈ ਦਾ 06-04-2018 ਦਾ ਸਰਕੂਲਰ, ਜੋ ਇਨ੍ਹਾਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇੱਕ ਸਿੱਟਾ ਸੀ
ਲਗਭਗ 5 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਵਿੱਚ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਿੱਤਧਾਰਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੀ ਝੜਪ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਦੇਖਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਆਰਬੀਆਈ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਕਿਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ (ਜਾਂ ਕਿਸ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ) ਰੱਖੇ ਗਏ ਸਨ। ਅਜਿਹਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਇਹ ਲੈਣਾ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇਗਾ
ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਵਾਪਰੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦਾ ਨੋਟ
ਇਹ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ, ਤਾਂ ਜੋ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਸੈਟਿੰਗ ਦਾ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਅਤੇ ਹਵਾਈ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਹੋਵੇ।

ਇਹ ਸ਼ਾਇਦ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਸੀ ਕਿ ਆਰਬੀਆਈ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿੱਤੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਮਾਹੌਲ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਵਿੱਚ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦੇ ਜੋਖਮਾਂ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ
ਜੂਨ 2013 ਦੀ ਸਥਿਰਤਾ ਰਿਪੋਰਟ। ਇਸ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਪੈਰਾ 3.60 ਵਿੱਚ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ
ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰ 'ਤੇ, ਆਨਲਾਈਨ ਅਤੇ ਮੋਬਾਈਲ ਤਕਨਾਲੋਜੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸਾਰ ਨੂੰ ਚਲਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਵਿਕਾਸ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਜੋਖਮਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਪੈਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਕਤ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾ ਬਾਕਸ 3.4 ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਰਚੁਅਲ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦਾ ਹੈ
ਮੁਦਰਾ ਸਕੀਮਾਂ ਅਤੇ ਇਹ ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਜੋਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਕੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ

ਅਨਿਯਮਿਤ ਡਿਜੀਟਲ ਪੈਸੇ ਦੀ ਕਿਸਮ, ਜੋ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ

ਇੱ

ਕ ਡਿਵੈਲਪਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਰਚੁਅਲ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤਿਆ ਅਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ. ਉਕਤ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਬਾਕਸ 3.4 ਵਿੱਚ ਇਹ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ "ਰੈਗੂਲੇਟਰ ਆਨਲਾਈਨ ਭੁਗਤਾਨ ਵਿਕਲਪਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ
ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਸੰਭਾਵਿਤ ਜੋਖਮਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ".
ਜੂਨ 2013 ਵਿੱਚ, ਵਿੱਤੀ ਕਾਰਵਾਈ ਟਾਸਕ ਫੋਰਸ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ,
"ਐਫਏਟੀਐਫ", ਜਿਸਨੂੰ ਇਸਦੇ ਫ੍ਰੈਂਚ ਨਾਮ, ਗਰੁੱਪ ਡੀ'ਐਕਸ਼ਨ ਫਾਈਨਾਂਸਰ ਨਾਲ ਵੀ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਨੀਤੀਆਂ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜੀ -7 ਦੀ ਪਹਿਲ 'ਤੇ 1989 ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਿਤ ਇੱਕ ਅੰਤਰ-ਸਰਕਾਰੀ ਸੰਗਠਨ ਹੈ, ਨੇ "ਨਵੇਂ ਭੁਗਤਾਨ ਉਤਪਾਦਾਂ ਅਤੇ "ਨਵੇਂ ਭੁਗਤਾਨ ਉਤਪਾਦਾਂ ਅਤੇ
ਸੇਵਾਵਾਂ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ" (ਐਨਪੀਪੀਐਸ ਗਾਈਡੈਂਸ, 2013)। ਇਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਾਰਗ ਦਰਸ਼ਨ ਸੀ
ਪ੍ਰੀ-ਪੇਡ ਕਾਰਡਾਂ, ਮੋਬਾਈਲ ਭੁਗਤਾਨਾਂ ਅਤੇ ਇੰਟਰਨੈਟ-ਅਧਾਰਤ ਭੁਗਤਾਨ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ ਜੋਖਮ ਅਧਾਰਤ ਪਹੁੰਚ ਲਈ। ਪਰ ਇਸ ਗਾਈਡੈਂਸ ਨੇ 'ਡਿਜੀਟਲ ਮੁਦਰਾ', 'ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾ', ਜਾਂ 'ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਮਨੀ' ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਨੇ ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦਰਤ ਕੀਤਾ, ਜੋ ਇੰਟਰਨੈਟ ਅਧਾਰਤ ਤੋਂ ਵੱਖਰੇ ਹਨ
ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਜੋ ਅਸਲ ਪੈਸੇ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ
(ਜਿਵੇਂ ਕਿ , ਅਲੀਪੇ, ਗੂਗਲ ਚੈੱਕਆਊਟ ਆਦਿ)। ਇਸ ਲਈ, ਪਰਿਵਰਤਨਸ਼ੀਲ ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਸਮਝ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਜੋਖਮ ਮੈਟ੍ਰਿਕਸ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨ ਲਈ ਐਫਏਟੀਐਫ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਥੋੜ੍ਹੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਟਾਈਪੋਲੋਜੀਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ.

24-12-2013 ਨੂੰ, ਆਰਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਪ੍ਰੈਸ ਬਿਆਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਸੰਭਾਵਿਤ ਬਾਰੇ ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਦੇ ਉਪਭੋਗਤਾਵਾਂ, ਧਾਰਕਾਂ ਅਤੇ ਵਪਾਰੀਆਂ ਨੂੰ
ਵਿੱਤੀ, ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਗਾਹਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸੰਬੰਧੀ ਜੋਖਮ ਜੋ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਪ੍ਰੈਸ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਭੁਗਤਾਨ ਦੇ ਮਾਧਿਅਮ ਵਜੋਂ ਵੀਸੀ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ, ਵਪਾਰ ਜਾਂ ਵਰਤੋਂ ਕਿਸੇ ਕੇਂਦਰੀ ਬੈਂਕ ਜਾਂ ਮੁਦਰਾ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ
ਪ੍ਰੈਸ ਰਿਲੀਜ਼ ਵਿੱਚ ਵਰਣਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਈ ਜੋਖਮ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

27-12-2013 ਨੂੰ, ਅਖਬਾਰਾਂ ਨੇ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਵਿੱਚ 2 ਬਿਟਕੋਇਨ ਵਪਾਰਕ ਫਰਮਾਂ ਦੇ ਨਾਮ, . ਅਤੇ . ਦੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਇਨਫੋਰਸਮੈਂਟ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਛਾਪੇਮਾਰੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਬਿਟਕੋਇਨ ਟ੍ਰੇਡਿੰਗ ਫਰਮ 'ਤੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਦੂਜੀ ਛਾਪੇਮਾਰੀ ਦੱਸੀ ਗਈ ਸੀ।
ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਫੈਡਰਲ ਬਿਊਰੋ ਆਫ ਇਨਵੈਸਟੀਗੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ
ਉਸੇ ਸਾਲ ਅਕਤੂਬਰ ਵਿੱਚ ਛਾਪਾ ਮਾਰਿਆ।

ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਐਫਏਟੀਐਫ ਦੁਆਰਾ ਜੂਨ 2014 ਵਿੱਚ "ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ - ਮੁੱਖ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸੰਭਾਵਿਤ ਏਐਮਐਲ / ਸੀਐਫਟੀ ਜੋਖਮ" ਸਿਰਲੇਖ ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜਾਇਜ਼ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਜੁੜੇ ਸੰਭਾਵਿਤ ਜੋਖਮਾਂ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ

ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ. ਐਫਏਟੀਐਫ ਦੀ ਇਸ ਰਿਪੋਰਟ ਬਾਰੇ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੇ ੨ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਐਫਏਟੀਐਫ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ 'ਵਰਚੁਅਲ ਕਰੰਸੀ' ਨੂੰ ਮੁੱਲ ਦੀ ਡਿਜੀਟਲ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਵਜੋਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਡਿਜੀਟਲ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਪਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ (1) ਐਕਸਚੇਂਜ ਦੇ ਮਾਧਿਅਮ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਅਤੇ/ਜਾਂ (2) ਖਾਤੇ ਦੀ ਇਕਾਈ; ਅਤੇ/ਜਾਂ (3) ਮੁੱਲ ਦਾ ਭੰਡਾਰ, ਪਰ ਨਾ ਹੋਣਾ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਟੈਂਡਰ ਸਥਿਤੀ। ਐਫਏਟੀਐਫ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ 'ਕ੍ਰਿਪਟੋਕਰੰਸੀ' ਨੂੰ ਵੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

ਇੱਕ ਗਣਿਤ-ਅਧਾਰਤ, ਵਿਕੇਂਦਰੀਕ੍ਰਿਤ ਪਰਿਵਰਤਨਸ਼ੀਲ ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ
ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਮੁੱਲ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਜਨਤਕ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਕੁੰਜੀਆਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਕੇ ਕ੍ਰਿਪਟੋਗ੍ਰਾਫੀ ਦੁਆਰਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਅਤੇ ਹਰ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਇਹ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕ੍ਰਿਪਟੋਗ੍ਰਾਫਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ.

ਫਿਰ, ਜੂਨ 2015 ਵਿੱਚ, ਐਫਏਟੀਐਫ "ਇੱਕ ਮਾਰਗ ਦਰਸ਼ਨ ਲਈ ਮਾਰਗ ਦਰਸ਼ਨ" ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ
ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਲਈ ਜੋਖਮ ਅਧਾਰਤ ਪਹੁੰਚ", ਜਿਸ ਨੇ ਕੁਝ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤੇ
ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ:

ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਜੋਖਮਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨ, ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਮਝਣ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਜੋਖਮਾਂ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ। ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਵੀਸੀ ਉਤਪਾਦਾਂ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦਾ ਤਾਲਮੇਲ ਜੋਖਮ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨਗੀਆਂ ਜੋ:

(1) ਸਾਰੇ ਸਬੰਧਤ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸਮਝਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਰਚੁਅਲ ਕਿੰਨਾ ਖਾਸ ਹੈ
ਮੁਦਰਾ ਉਤਪਾਦ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਐਂਟੀ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ (ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ 'ਏਐਮਐਲ')/ਅੱਤਵਾਦ ਦੇ ਵਿੱਤਪੋਸ਼ਣ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ (ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ 'ਸੀਐਫਟੀ') ਇਲਾਜ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰਾਂ ਨੂੰ ਕੰਮ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ;

(2) ਸਮਾਨ ਜੋਖਮ ਪ੍ਰੋਫਾਈਲਾਂ ਵਾਲੇ ਸਮਾਨ ਉਤਪਾਦਾਂ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ ਸਮਾਨ ਏਐਮਐਲ / ਸੀਐਫਟੀ ਇਲਾਜ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਤ ਕਰਨਾ.

ਜਿੱਥੇ ਦੇਸ਼ ਵਰਚੁਅਲ ਕਰੰਸੀ ਉਤਪਾਦਾਂ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦੇ ਸਥਾਨਕ ਅਤੇ ਗਲੋਬਲ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਪੈਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।
ਅੱਤਵਾਦ ਦੇ ਵਿੱਤਪੋਸ਼ਣ ਦੇ ਜੋਖਮ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਪਾਬੰਦੀ ਅਜਿਹੀਆਂ ਭੁਗਤਾਨ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਭੂਮੀਗਤ ਕਰੇਗੀ, ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਏਐਮਐਲ / ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੰਮ ਕਰਨਗੇ
ਨਿਯੰਤਰਣ।

ਐਫ.ਏ.ਟੀ.ਐਫ. ਨੇ ਅਕਤੂਬਰ ੨੦੧੫ ਵਿੱਚ "ਉੱਭਰ ਰਹੇ ਅੱਤਵਾਦ ਦੇ ਵਿੱਤਪੋਸ਼ਣ ਜੋਖਮ" ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਸੌਂਪੀ ਸੀ। ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਚਾਰ ਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਹੇਠਾਂ
ਕੈਪਸ਼ਨ () ਜਾਣ-ਪਛਾਣ () ਅੱਤਵਾਦੀ ਸੰਗਠਨਾਂ ਦਾ ਵਿੱਤੀ ਪ੍ਰਬੰਧਨ () ਰਵਾਇਤੀ ਅੱਤਵਾਦ ਫੰਡਿੰਗ ਵਿਧੀਆਂ ਅਤੇ ਤਕਨੀਕਾਂ ਅਤੇ (v) ਉੱਭਰ ਰਹੇ ਅੱਤਵਾਦੀ ਵਿੱਤੀ ਖਤਰੇ ਅਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰੀਆਂ। ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਭਾਗ 3 ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਵੀ ਕਿ ਬੈਂਕਿੰਗ ਖੇਤਰ ਰਾਹੀਂ ਫੰਡ ਭੇਜਣ ਦੇ ਰਵਾਇਤੀ ਤਰੀਕੇ ਅੱਤਵਾਦੀ ਸੰਗਠਨਾਂ ਲਈ ਫੰਡਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜਾਈ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਤਰੀਕਾ ਹਨ, ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ
ਨਵੇਂ ਭੁਗਤਾਨ ਉਤਪਾਦਾਂ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਉਭਾਰ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ

ਰਿਪੋਰਟ ਦਾ ਭਾਗ 4. ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅੱਤਵਾਦ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਰੀਕਿਆਂ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ

ਇੱ

ਕ ਵਿੱਤ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਵੈ-ਫੰਡਿੰਗ, ਕ੍ਰਾਊਡ ਫੰਡਿੰਗ, ਪ੍ਰੀਪੇਡ ਕਾਰਡਾਂ ਨਾਲ ਸੋਸ਼ਲ ਨੈਟਵਰਕ ਫੰਡ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨਾ ਆਦਿ। ਵਰਚੁਅਲ ਕਰੰਸੀ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਰਿਪੋਰਟ 'ਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ
ਹੇਠ ਲਿਖੇ:

"ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਉੱਭਰੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਾਫਟਵੇਅਰ ਪ੍ਰੋਟੋਕੋਲ 'ਤੇ ਬਣੇ ਭੁਗਤਾਨ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਵਿੱਚ ਨਿਵੇਸ਼ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ
ਭੁਗਤਾਨ ਵਿਧੀ ਇੰਟਰਨੈੱਟ 'ਤੇ ਮੁੱਲ ਪ੍ਰਸਾਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਤਰੀਕਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਉਸੇ ਸਮੇਂ, ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾ ਭੁਗਤਾਨ ਉਤਪਾਦ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ (V) ਮੌਜੂਦਾ /
ਜੋਖਮ। ਐਫ.ਏ.ਟੀ.ਐਫ. ਨੇ ਵਰਚੁਅਲ ਕਰੰਸੀ ਮੁੱਖ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਐਮਐਲ / ਟੀਐਫ ਜੋਖਮਾਂ ਦਾ ਮੁੱਢਲਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ
ਅਤੇ ਸੰਭਾਵਿਤ / ਜੋਖਮ। ਇੱਕ ਸਟੇਜਡ ਪਹੁੰਚ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ,
ਐਫ.ਏ.ਟੀ.ਐਫ. ਨੇ ਇੰਟਰਸੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਬਿੰਦੂਆਂ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦ੍ਰਤ ਕਰਦਿਆਂ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਵੀ ਵਿਕਸਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਨਿਯਮਿਤ ਵਿੱਤੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਪਰਿਵਰਤਨਸ਼ੀਲ ਵਰਚੁਅਲ ਕਰੰਸੀ ਐਕਸਚੇਂਜਰਾਂ ਨੂੰ ਗੇਟਵੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਬਿਟਕੋਇਨ ਵਰਗੀਆਂ ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ, ਵਿੱਤੀ ਨਵੀਨਤਾ ਲਈ ਇੱਕ ਵਧੀਆ ਮੌਕੇ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਡੀ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ
ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸਮੂਹਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ, ਅਤੇ ਟੀਐਫ (ਅੱਤਵਾਦੀ ਵਿੱਤਪੋਸ਼ਣ) ਲਈ ਖਤਰਾ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ. ਇਹ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਫੰਡਾਂ ਦੇ ਗੁੰਮਨਾਮ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਮੁਦਰਾ ਦੀ ਅਸਲ ਖਰੀਦ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ (ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਬੈਂਕਿੰਗ ਰਾਹੀਂ
ਸਿਸਟਮ), ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾ ਦੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸਾਰੇ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਹਨ
ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ। ਯੂਐਸ ਸੀਕ੍ਰੇਟ ਸਰਵਿਸ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ
ਅਪਰਾਧੀ ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਦੀ ਭਾਲ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਲੱਭ ਰਹੇ ਹਨ ਜੋ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ: ਉਪਭੋਗਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੋਵਾਂ ਲਈ ਗੁੰਮਨਾਮੀ; ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਆਮਦਨ ਨੂੰ ਇੱਕ ਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਲਿਜਾਣ ਦੀ ਯੋਗਤਾ; ਘੱਟ ਅਸਥਿਰਤਾ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਘੱਟ ਐਕਸਚੇਂਜ ਜੋਖਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ; ਵਿਆਪਕ
ਅਪਰਾਧਿਕ ਭੂਮੀਗਤ ਵਿੱਚ ਗੋਦ ਲੈਣਾ; ਅਤੇ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ.

ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਏਜੰਸੀਆਂ ਅੱਤਵਾਦੀ ਸੰਗਠਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਰਚੁਅਲ ਕਰੰਸੀ (ਵੀਸੀ) ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬਾਰੇ ਵੀ ਚਿੰਤਤ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਿਟਕੁਆਇਨ ਦਾਨ ਇਕੱਤਰ ਕਰਨ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਤਵਾਦੀ ਸੰਗਠਨਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਵੈਬਸਾਈਟਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵੇਖੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ
ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰੇ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ ਹੈ
ਹਥਿਆਰ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਵੀਸੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਵੀਸੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ 'ਤੇ ਘੱਟ ਤਕਨੀਕੀ ਕੱਟੜਪੰਥੀਆਂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਬਾਰੇ ਕੱਟੜਪੰਥੀ। ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ, ਆਈਐਸਆਈਐਲ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਇੱਕ ਬਲਾਗ 'ਤੇ ਇੱਕ ਪੋਸਟ ਨੇ ਗਲੋਬਲ ਕੱਟੜਪੰਥੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਫੰਡ ਦੇਣ ਲਈ ਬਿਟਕੋਇਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦਿੱਤਾ। (ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਉਪਰੋਕਤ ਸਿੱਟਿਆਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ, ਰਿਪੋਰਟ ਨੇ ਇੱਕ ਕੇਸ ਅਧਿਐਨ ਦਾ ਵੀ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ, ਜੋ ਅਲੀ ਸ਼ੁਕਰੀ ਅਮੀਨ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸਦਾ 4000 ਫਾਲੋਅਰਜ਼ ਵਾਲਾ ਟਵਿੱਟਰ ਅਕਾਊਂਟ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਟਵਿੱਟਰ ਹੈਂਡਲ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਆਈਐਸਆਈਐਲ ਨੂੰ ਫੰਡਾਂ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਲੁਕਾਉਣ ਲਈ ਵਰਚੁਅਲ ਕਰੰਸੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਿਵੇਂ ਕਰਨੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਲੇਖ ਵਿੱਚ,

ਜਿਸ ਲਿੰਕ 'ਤੇ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਪੈਰੋਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਟਵੀਟ ਕੀਤਾ, ਉਸ ਵਿੱਚ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਜੇਹਾਦੀ ਬੀ ਆਪਣੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਲਈ ਫੰਡ ਦੇਣ ਲਈ ਵਰਚੁਅਲ ਕਰੰਸੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। (ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿਚ ਇਹ ਵੀ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਪ੍ਰੀਪੇਡ ਕਾਰਡ ਅਤੇ ਹੋਰ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਅਧਾਰਤ ਭੁਗਤਾਨ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅੱਤਵਾਦ ਦੇ ਵਿੱਤਪੋਸ਼ਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ)।

ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਸੈਟਲਮੈਂਟਸ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, "ਬੀਆਈਐਸ") ਜੋ ਸਵਿਟਜ਼ਰਲੈਂਡ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਤਹਿਤ ਸਥਾਪਤ ਇੱਕ ਸੰਸਥਾ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਹੈ,

ਸਾਲ 1930 ਵਿੱਚ ਹੇਗ ਵਿਖੇ 22-01-1930 ਨੂੰ ਹਸਤਾਖਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ 60 ਕੇਂਦਰੀ ਬੈਂਕਾਂ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ

ਆਰਬੀਆਈ ਦੀਆਂ ਕਈ ਕਮੇਟੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ "ਭੁਗਤਾਨ ਅਤੇ ਮਾਰਕੀਟ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਬਾਰੇ ਕਮੇਟੀ" (ਸੀਪੀਐਮਆਈ) ਹੈ। ਇਸ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਪ੍ਰਚੂਨ ਭੁਗਤਾਨ ਵਿੱਚ ਨਵੀਨਤਾਵਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਦੌਰਾਨ ਡਿਜੀਟਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ।

ਇਸ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਡਿਜੀਟਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਚੂਨ ਭੁਗਤਾਨ 'ਤੇ ਸੀਪੀਐਮਆਈ ਵਰਕਿੰਗ ਗਰੁੱਪ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਉਪ-ਸਮੂਹ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ। 'ਤੇ

ਉਪ-ਸਮੂਹ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ, ਬੀਆਈਐਸ ਦੇ ਸੀਪੀਐਮਆਈ ਨੇ ਨਵੰਬਰ 2015 ਵਿੱਚ ਡਿਜੀਟਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ। ਉਪ-ਸਮੂਹ ਨੇ ਡਿਜੀਟਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਤਿੰਨ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਪਹਿਲੂਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਡਿਜੀਟਲ ਮੁਦਰਾ ਸਕੀਮਾਂ ਵਿਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਸੰਪਤੀਆਂ,

ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੁਝ ਮੁਦਰਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਭੁਗਤਾਨ ਦੇ ਸਾਧਨ ਵਜੋਂ ਵਰਤਿਆ ਜਾਣਾ, ਪਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ. ਉਪਰੋਕਤ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸੰਖੇਪ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟ 1 ਵਿੱਚ, ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ: "ਹਾਲਾਂਕਿ ਡਿਜੀਟਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੁਝ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਮੁਦਰਾ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵਸਤੂ ਜਾਂ ਹੋਰ ਸੰਪਤੀ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। <u>ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਇਲਾਜ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੱਕ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।</u>" (ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਰਿਪੋਰਟ ਦਾ ਪੈਰਾ 4 ਕੇਂਦਰੀ ਬੈਂਕਾਂ, ਡਿਜੀਟਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਵਿਕੇਂਦਰੀਕ੍ਰਿਤ ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ 'ਤੇ ਪੈਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦਾ ਹੈ। ਰਿਪੋਰਟ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਡਿਜੀਟਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਪੀਅਰ ਟੂ ਪੀਅਰ ਭੁਗਤਾਨ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਇਕ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ

ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਤੀਜੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਮੁਦਰਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਡਿਜੀਟਲ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ

ਮੁੱਖ ਧਾਰਾ ਦੀ ਵਿੱਤੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ 'ਤੇ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਨਾਮਾਤਰ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ, ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਕੁਝ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜੇ ਡਿਜੀਟਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵਿਆਪਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ. ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦੋ ਜੋਖਮ ਨੋਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹ ਖਪਤਕਾਰ ਸਨ

ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਜੋਖਮ। ਪਰ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਵੰਡੇ ਗਏ ਲੇਜਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ

ਇ

ਕ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਰਿਪੋਰਟ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਬੈਂਕ ਨੋਟਾਂ ਨੂੰ ਡਿਜੀਟਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਨਾਲ ਵਿਆਪਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਦਲਣ ਨਾਲ ਕੇਂਦਰੀ ਬੈਂਕਾਂ ਦੀਆਂ ਗੈਰ-ਵਿਆਜ ਭੁਗਤਾਨ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਗਿਰਾਵਟ ਆ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇ ਡਿਜੀਟਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਅਤੇ ਵਰਤਣ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਵਾਧਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਦਰਾ ਸਮੂਹਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਅਤੇ ਮੁਦਰਾ ਨੀਤੀ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ. ਫਿਰ ਵੀ, ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ, ਨਿੱਜੀ ਡਿਜੀਟਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਇੰਨੀ ਘੱਟ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਜੋਖਮਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਦਸੰਬਰ 2015 ਵਿੱਚ, ਆਰਬੀਆਈ ਦੀ ਵਿੱਤੀ ਸਥਿਰਤਾ ਰਿਪੋਰਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ "ਵਿੱਤੀ ਖੇਤਰ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ" 'ਤੇ ਇੱਕ ਅਧਿਆਇ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਅਧਾਰਤ ਨਵੀਨਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀਆਂ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਨਾਲ ਵੀ ਨਜਿੱਠਿਆ ਗਿਆ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਰਚੁਅਲ ਕਰੰਸੀ ਸਕੀਮਾਂ। ਉਪਰੋਕਤ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਬਾਕਸ 3.1 ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸੀ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾ ਸਕੀਮਾਂ ਦੇ ਉਭਾਰ ਬਾਰੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਅੰਦਰੂਨੀ ਡਿਜ਼ਾਈਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੁੱਲ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗੁੰਮਨਾਮ ਸੁਭਾਅ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਅਸਥਿਰਤਾ ਦੇ ਐਪੀਸੋਡਾਂ ਬਾਰੇ ਸਨ ਜੋ ਗਲੋਬਲ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹੋਂਦ ਹੀ ਸ਼ੱਕੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਰੈਗੂਲੇਟਰਾਂ ਅਤੇ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਨਾਲ ਤਾਲਮੇਲ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਵੱਡੇ ਬੈਂਕਾਂ ਨੇ ਨਿੱਜੀ ਬਲਾਕਚੇਨ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਮਿਆਰੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਉਦਯੋਗ-ਵਿਆਪਕ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸਾਂਝੇ ਯਤਨਾਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ.

ਦਸੰਬਰ 2016 ਵਿੱਚ, ਆਰਬੀਆਈ ਦੀ ਵਿੱਤੀ ਸਥਿਰਤਾ ਰਿਪੋਰਟ ਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਨੇ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਫਿਨ ਟੈਕ (ਵਿੱਤੀ ਤਕਨਾਲੋਜੀ) ਵਿੱਚ ਹੋ ਰਹੇ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਿਕਾਸ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਅਤੇ ਰੈਗੂਲੇਟਰਾਂ ਨੂੰ ਤਕਨਾਲੋਜੀ (ਰੇਗਟੈਕ ਵਜੋਂ ਨਾਮ) ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਰਹਿਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ। ਉਕਤ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਪੈਰਾ 3.22 ਨੇ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਸੈਂਡਬਾਕਸ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਅਤੇ ਨਵੀਨਤਾ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ ਨਵੇਂ ਉਤਪਾਦਾਂ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਹੂਲਿਤ/ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕੇਂਦਰ ਨਿਯਮਿਤ ਅਤੇ ਅਨਿਯਮਿਤ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ। ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਵਰਗੀਆਂ ਤੇਜ਼ ਰਫਤਾਰ ਵਾਲੀਆਂ ਨਵੀਨਤਾਵਾਂ ਨੇ ਇਕ ਪਾਸੇ ਡਾਟਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਖਪਤਕਾਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਾਰੇ ਜੋਖਮ ਅਤੇ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਲਿਆਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਮੁਦਰਾ ਨੀਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ੀਲਤਾ 'ਤੇ ਦੂਰਗਾਮੀ ਸੰਭਾਵਿਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਇਆ ਹੈ. ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤੱਥ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਦੇ ਕੇਂਦਰੀ ਬੈਂਕਾਂ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਚਿੰਤਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਆਪਣੀਆਂ ਖੁਦ ਦੀਆਂ ਡਿਜੀਟਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ.

---

[1] ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਸੈਂਡਬਾਕਸ ਇੱਕ ਨਿਯੰਤਰਿਤ/ਟੈਸਟ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਵਾਤਾਵਰਣ ਵਿੱਚ ਨਵੇਂ ਉਤਪਾਦਾਂ/ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਲਾਈਵ ਟੈਸਟਿੰਗ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ।

2.12. ਜਨਵਰੀ 2017 ਵਿੱਚ, ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ 1996 ਵਿੱਚ ਬੈਂਕਿੰਗ ਅਤੇ ਟੈਕਨੋਲੋਜੀ ਦੇ ਚੌਰਾਹੇ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਸੰਸਥਾ ਵਜੋਂ ਸਥਾਪਿਤ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਫਾਰ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਐਂਡ ਰਿਸਰਚ ਇਨ ਬੈਂਕਿੰਗ ਟੈਕਨੋਲੋਜੀ (ਆਈਡੀਆਰਬੀਟੀ) ਨੇ "ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਬੈਂਕਿੰਗ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਬਲਾਕਚੇਨ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦੀਆਂ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨਾਂ" ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਇੱਕ ਵ੍ਹਾਈਟਪੇਪਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ। ਬਲਾਕਚੇਨ ਦੀਆਂ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵੇਲੇ

ਅਧਿਆਇ 3 ਵਿਚ, ਵ੍ਹਾਈਟਪੇਪਰ ਨੇ ਡਿਜੀਟਲ ਮੁਦਰਾ ਦੇ ਫਾਇਦਿਆਂ ਅਤੇ ਬੀ ਨੁਕਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕੀਤਾ. ਜਦੋਂ ਕਿ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਫਾਇਦੇ ਇਹ ਸਨ
() ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ, () ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਅਤੇ () ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੀ ਲਾਗਤ, ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਨੁਕਸਾਨ ਜੋਖਮ ਅਤੇ ਅਸਥਿਰਤਾ ਸਨ।

01-02-2017 ਨੂੰ, ਆਰਬੀਆਈ ਨੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਇੱਕ ਪ੍ਰੈਸ ਬਿਆਨ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਵਰਚੁਅਲ ਕਰੰਸੀ ਦੇ ਉਪਭੋਗਤਾਵਾਂ, ਧਾਰਕਾਂ ਅਤੇ ਵਪਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ। ਨੇੜਿਓਂ
ਇਸ ਪ੍ਰੈਸ ਰਿਲੀਜ਼, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ, ਵਿੱਤ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੇ ਅਪ੍ਰੈਲ 2017 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅੰਤਰ-ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ
ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਕੱਤਰ (ਆਰਥਿਕ ਮਾਮਲੇ) ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਮਾਮਲਿਆਂ, ਵਿੱਤੀ ਸੇਵਾਵਾਂ, ਮਾਲ, ਗ੍ਰਹਿ ਮਾਮਲਿਆਂ, ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕਸ ਅਤੇ ਸੂਚਨਾ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਵਿਭਾਗਾਂ, ਆਰਬੀਆਈ, ਨੀਤੀ ਆਯੋਗ ਅਤੇ
ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ। ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਕੰਮ () ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਉਪ ਕੁਲਪਤੀਆਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲੈਣਾ, () ਮੌਜੂਦਾ ਗਲੋਬਲ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨਾ ਸੀ।
ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਢਾਂਚੇ ਅਤੇ () ਵੀਸੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਉਪਾਅ ਸੁਝਾਉਣਾ। ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ੩ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਸੌਂਪਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਅੰਤਰ-ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਸੀ 25-07-2017 ਨੂੰ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਸਨ ਜੋ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ
ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ:

ਜਨਤਕ ਮੀਡੀਆ ਰਾਹੀਂ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਚੇਤਾਵਨੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੋ ਆਮ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਕ੍ਰਿਪਟੋ-ਮੁਦਰਾਵਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ
ਬਿਟਕੋਇਨ ਜਾਂ ਤਾਂ ਸਿੱਕੇ ਜਾਂ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਵਜੋਂ. ਇਹ ਨਾ ਤਾਂ ਵਟਾਂਦਰੇ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਮਾਧਿਅਮ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸਟੋਰ ਕਰਨ ਦਾ ਲੋੜੀਂਦਾ ਤਰੀਕਾ ਹੈ
ਮੁੱਲ। ਸਰਕਾਰ ਇਹ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦੀ ਕਿ ਲੋਕ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੀ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਜਾਂ ਉਸ ਵਿੱਚ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰਨ ਜਿਸਦੀ ਕੋਈ ਅਸਲ ਅੰਦਰੂਨੀ ਜਾਇਦਾਦ ਮੁੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ।

() ਜਨਤਕ ਮੀਡੀਆ ਰਾਹੀਂ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਚੇਤਾਵਨੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੋ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਖਰੀਦਣ ਜਾਂ ਵੇਚਣ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਾਂ ਇਹਨਾਂ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਲਈ ਇੱਕ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਇਸ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਬੰਦ ਕਰਨ।

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਚੰਗੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾਲ ਖਰੀਦਿਆ ਹੈ
ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਰੱਖਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ
ਉਤਾਰਿਆ ਜਾਵੇ ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਸਾਰੀਆਂ ਖਪਤਕਾਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਏਜੰਸੀਆਂ ਨੂੰ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ
ਬਾਵਜੂਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ
ਚੇਤਾਵਨੀ, ਖਰੀਦ/ਵੇਚਣ ਜਾਂ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇ
ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਦਾ ਵਪਾਰ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਨੁਮਾਨ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਇਹ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ, ਧੋਖਾਧੜੀ ਜਾਂ ਟੈਕਸ ਚੋਰੀ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ
ਇਰਾਦਾ।

ਜੇ ਸਰਕਾਰ ਉਪਰੋਕਤ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੈ,
ਡੀ.ਈ.ਏ. ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ,
ਆਰਬੀਆਈ, ਸੇਬੀ, ਡੀਓਆਰ, ਡੀਓਐਲਏ, ਖਪਤਕਾਰ ਮਾਮਲੇ ਅਤੇ ਐਮਈਆਈਟੀਵਾਈ
ਸੁਝਾਅ ਦਿਓ ਕਿ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਟੋ-ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ, ਵਪਾਰ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾਯੋਗ
ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵਿਧਾਨਕ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਸਮੇਤ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਬਲਾਕਚੇਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਕ੍ਰਿਪਟੋ-ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਬਣਾਉਣ ਜਾਂ ਵਪਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਤਕਨਾਲੋਜੀ.

ਅਗਸਤ 2017 ਵਿੱਚ, ਭਾਰਤੀ ਸਕਿਓਰਿਟੀਜ਼ ਐਂਡ ਐਕਸਚੇਂਜ ਬੋਰਡ (ਸੇਬੀ) ਨੇ ਗਲੋਬਲ ਫਿਨਟੈਕ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਅਤੇ
ਭਾਰਤੀ ਸਕਿਓਰਿਟੀਜ਼ ਮਾਰਕੀਟ ਲਈ ਮੌਕਿਆਂ ਬਾਰੇ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰਨ ਲਈ 10 ਮੈਂਬਰੀ ਸਲਾਹਕਾਰ ਪੈਨਲ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ।
ਵਿੱਤੀ ਅਤੇ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਤਕਨਾਲੋਜੀਆਂ 'ਤੇ ਨਵੀਂ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਟੀਚਾ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਫਿਨਟੈਕ ਹੱਲ ਅਪਣਾਉਣ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਅੰਦਰ
ਨਵੀਨਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਤ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨਾ ਸੀ।

02-11-2017 ਨੂੰ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਕੱਤਰ (ਆਰਥਿਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਵਿਭਾਗ) ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਇੱਕ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਗਠਨ
ਕੀਤਾ ਇਸ ਵਿੱਚ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਅਤੇ ਸੂਚਨਾ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਸਕੱਤਰ, ਸੇਬੀ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ
ਅਤੇ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ (ਅੰਤਰ-ਮੰਤਰਾਲਾ ਕਮੇਟੀ) ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਗਵਰਨਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

ਉਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਸਿਧਾਰਥ ਡਾਲਮੀਆ ਅਤੇ ਵਿਜੇ ਪਾਲ ਡਾਲਮੀਆ ਨਾਮ ਦੇ ਦੋ ਵਿਅਕਤੀਆਂ, ਨੇ ਡਬਲਯੂਪੀ (ਸੀ) ਨੰਬਰ 1071
ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ।
ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 32 ਦੇ ਤਹਿਤ 2017 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮੁੱਦੇ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ
ਮੰਡਮਸ ਦੀ ਰਿੱਟ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੀ ਹੈ

ਸਾਰੀਆਂ ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਾਰੀਆਂ ਵੈਬਸਾਈਟਾਂ ਅਤੇ ਮੋਬਾਈਲ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਓ ਜੋ ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸੌਦੇ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇੱਕ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ, ਜਿਸਦਾ ਨਾਮ ਦਵੈਪਾਯਨ ਭੌਮਿਕ ਹੈ, ਨੇ 2017 ਦੇ ਡਬਲਯੂਪੀ (ਸੀ) ਨੰਬਰ 1076 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬਿਟਕੋਇਨ (ਕ੍ਰਿਪਟੋ ਮਨੀ) ਦੇ ਪ੍ਰਵਾਹ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਅਤੇ
ਬਿਟਕੋਇਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕ੍ਰਿਪਟੋ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਦੀ ਮਨਾਹੀ / ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਬੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਮਾਹਰਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰੋ । 13.11.2017 ਨੂੰ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ
ਦੋਵਾਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਨੋਟਿਸ।

ਲਗਭਗ ਉਸੇ ਸਮੇਂ, ਅਰਥਾਤ, ਨਵੰਬਰ 2017, ਵਿੱਤੀ ਸਥਿਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਆਰਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਫਿਨਟੈਕ ਅਤੇ ਡਿਜੀਟਲ ਬੈਂਕਿੰਗ 'ਤੇ ਅੰਤਰ-ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਵਰਕਿੰਗ ਗਰੁੱਪ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।
ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦੀ ਸਬ-ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਅਪ੍ਰੈਲ 2016 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਸੌਂਪੀ ਸੀ। ਇਹ ਰਿਪੋਰਟ, ਪੈਰਾ 2.1.3.2 ਵਿੱਚ, ਡਿਜੀਟਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੀ ਹੈ.
ਇਸ ਨੇ 'ਡਿਜੀਟਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ' ਦਾ ਮਤਲਬ ਮੁੱਲ ਦੀ ਡਿਜੀਟਲ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ, ਜੋ ਨਿੱਜੀ ਡਿਵੈਲਪਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਖਾਤੇ ਦੀ ਇਕਾਈ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ "ਡਿਜੀਟਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਹਨ
ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਇਹ ਕਿਸੇ ਫਿਏਟ ਮੁਦਰਾ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਵੇ, ਪਰ ਕੁਦਰਤੀ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਵਟਾਂਦਰੇ ਦੇ ਸਾਧਨ ਵਜੋਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ.

ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਆਰਬੀਆਈ ਨੇ 05-12-2017 ਨੂੰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਪ੍ਰੈਸ ਬਿਆਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਰੀ ਪ੍ਰੈਸ ਬਿਆਨਾਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤੀਆਂ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ। ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ, ਵਿੱਤ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੇ ਵੀ 29 ਨੂੰ ਇੱਕ ਬਿਆਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ-

12-2017 ਵੀਸੀ ਦੇ ਉਪਭੋਗਤਾਵਾਂ, ਧਾਰਕਾਂ ਅਤੇ ਵਪਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਉਹ ਈ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਟੈਂਡਰ ਵਜੋਂ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਨਿਵੇਸ਼ਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਪਰਹੇਜ਼ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲੈਣਾ।

01-02-2018 ਨੂੰ, ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬਜਟ ਭਾਸ਼ਣ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਕ੍ਰਿਪਟੋ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਟੈਂਡਰ ਜਾਂ ਸਿੱਕਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦੀ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਰੇ ਉਪਾਅ
ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿੱਤ ਦੇਣ ਜਾਂ ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਐਫ ਮੁਦਰਾਵਾਂ, ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਲਈਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਸਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ
ਸਰਕਾਰ ਡਿਜੀਟਲ ਆਰਥਿਕਤਾ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਰਨ ਲਈ ਬਲਾਕਚੇਨ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਸਰਗਰਮੀ ਨਾਲ ਪੜਚੋਲ ਕਰੇਗੀ।

ਕੇਂਦਰੀ ਪ੍ਰਤੱਖ ਟੈਕਸ ਬੋਰਡ (ਸੀ.ਬੀ.ਡੀ.ਟੀ.), ਇੱਕ ਦਫਤਰ ਦੁਆਰਾ ਮਿਤੀ 05-03-2018, ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਆਰਥਿਕ ਮਾਮਲੇ, ਕ੍ਰਿਪਟੋਕਰੰਸੀ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਖਰੜਾ ਯੋਜਨਾ.
ਪਰ ਡਰਾਫਟ ਸਕੀਮ ਨੇ ਕਦਮ-ਦਰ-ਕਦਮ ਪਹੁੰਚ ਦੀ ਵਕਾਲਤ ਕੀਤੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕ੍ਰਿਪਟੋਕਰੰਸੀ ਵਿੱਚ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਸਨ। ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਧਾਨਕ ਸੋਧਾਂ ਕਰਨ ਦੀ ਸਲਾਹ ਵੀ ਸੀ।

ਜੀ-20 ਦੇ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀਆਂ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਅਤੇ
ਕੇਂਦਰੀ ਬੈਂਕ ਦੇ ਗਵਰਨਰ ਜੋ ਮਾਰਚ 2018 ਦੇ ਮੱਧ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਨ, ਵਿੱਤੀ ਸਥਿਰਤਾ ਬੋਰਡ 2 (ਐਫਐਸਬੀ) ਨੇ 13-03-2018 ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੰਚਾਰ ਭੇਜਿਆ। ਉਕਤ ਸੰਚਾਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਐਫਐਸਬੀ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਕ੍ਰਿਪਟੋ ਸੰਪਤੀਆਂ ਨੇ ਜੋਖਮ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਲੋਬਲ ਵਿੱਤੀ ਸਥਿਰਤਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸੰਯੁਕਤ ਗਲੋਬਲ ਮਾਰਕੀਟ ਮੁੱਲ ਆਪਣੇ ਸਿਖਰ 'ਤੇ ਵੀ ਸੀ, ਗਲੋਬਲ ਜੀਡੀਪੀ ਦੇ 1% ਤੋਂ ਘੱਟ ਸੀ. ਪਰ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਬਦਲਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਸੀ ਅਤੇ ਕ੍ਰਿਪਟੋ ਸੰਪਤੀਆਂ ਨੇ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਨਿਵੇਸ਼ਕਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਅਤੇ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਅਤੇ ਅੱਤਵਾਦੀ ਫੰਡਿੰਗ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮੁੱਦੇ ਉਠਾਏ।

ਜੀ-20 ਦੀ ਬੈਠਕ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਾਰੀ ਬਿਆਨ 19-20 ਮਾਰਚ, 2018 ਨੂੰ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀਆਂ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਬੈਂਕ ਦੇ ਗਵਰਨਰਾਂ ਨੇ ਵੀ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਤਕਨੀਕੀ ਨਵੀਨਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰਿਪਟੋ ਸੰਪਤੀਆਂ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਵਿੱਚ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕਤਾ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਵਿਆਪਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ। ਪਰ ਇਸਨੇ ਇਹ ਵੀ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕ੍ਰਿਪਟੋ ਸੰਪਤੀਆਂ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁੱਦੇ ਉਠਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਖਪਤਕਾਰ ਅਤੇ ਨਿਵੇਸ਼ਕ ਸੁਰੱਖਿਆ, ਮਾਰਕੀਟ ਦੀ ਅਖੰਡਤਾ, ਟੈਕਸ ਚੋਰੀ ਲਈ, ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਅਤੇ ਅੱਤਵਾਦ ਨੂੰ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਕ੍ਰਿਪਟੋ ਸੰਪਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਦੇ ਮੁੱਖ ਗੁਣਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਸੀ, ਪਰ ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿੱਤੀ ਸਥਿਰਤਾ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ. ਇਸ ਲਈ, ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਐਫਏਟੀਐਫ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਟੈਂਡਰਡ-ਸੈਟਿੰਗ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕ੍ਰਿਪਟੋ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਇਦਾਦ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜੋਖਮ।

02-04-2018 ਨੂੰ, ਆਰਬੀਆਈ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਈਮੇਲ ਭੇਜੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰਿਪਟੋ ਸੰਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਨੋਟ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ। ਇਹ ਕਿਸ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਸੀ ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾ 'ਤੇ ਅੰਤਰ-ਮੰਤਰਾਲਾ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਮੀਟਿੰਗ ਦੀ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰੇ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ। ਇਸ ਨੋਟ ਨੇ ਇਸ ਦੇ ਫਾਇਦਿਆਂ ਅਤੇ ਨੁਕਸਾਨਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਕ੍ਰਿਪਟੋਕਰੰਸੀਜ਼ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਉਣਾ ਅਤੇ ਨਿਯਮਿਤ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇਹ ਢੁਕਵੇਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ.

ਇਸ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ, 05-04-2018 ਦਾ ਬਿਆਨ ਅਤੇ 06-04-2018 ਦਾ ਸਰਕੂਲਰ, ਜੋ ਇਨ੍ਹਾਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ। ਆਰ.ਬੀ.ਆਈ. ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲਗਭਗ ਉਸੇ ਸਮੇਂ (ਅਪ੍ਰੈਲ 2018), ਅੰਤਰ-ਮੰਤਰਾਲਾ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਰਿਪੋਰਟ (ਜਾਂ ਇੱਕ ਪੂਰਵਗਾਮੀ) ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ

[2] ਐਫਐਸਬੀ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਜੀ -20 ਦੁਆਰਾ ਅਪ੍ਰੈਲ 2009 ਵਿੱਚ ਵਿੱਤੀ ਸਥਿਰਤਾ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਵਜੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਫੋਰਮ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ 1999 ਵਿੱਚ ਜੀ-7 ਦੇ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀਆਂ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਬੈਂਕ ਦੇ ਗਵਰਨਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ) ਕ੍ਰਿਪਟੋ ਟੋਕਨ ਅਤੇ ਕ੍ਰਿਪਟੋ ਸੰਪਤੀ (ਬੈਨਿੰਗ, ਕੰਟਰੋਲ ਅਤੇ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ) ਬਿੱਲ, 2018 ਵਜੋਂ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਇੱਕ ਖਰੜਾ ਬਿੱਲ ਦੇ ਨਾਲ.[3]

ਪਰ ਇਸ ਦੌਰਾਨ, ਕੁਝ ਕੰਪਨੀਆਂ ਜੋ ਆਨਲਾਈਨ ਕ੍ਰਿਪਟੋ ਸੰਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਚਲਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕਾਂ / ਸੰਸਥਾਪਕਾਂ ਅਤੇ ਕੁਝ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਕ੍ਰਿਪਟੋ ਸੰਪਤੀ ਵਪਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਪਲੇਟਫਾਰਮਾਂ ਦਾ ਆਦਾਨ-ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪਹਿਲੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ, ਜਿਸਦਾ ਨਾਮ ਡਬਲਯੂਪੀ (ਸੀ) ਨੰ. 2018 ਦਾ 373, ਉਪਰੋਕਤ ਬਿਆਨ ਮਿਤੀ 05-04-2018 ਅਤੇ ਸਰਕੂਲਰ ਮਿਤੀ 06-04-2018 ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। 01-05-2018 ਨੂੰ ਇਸ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ 2017 ਦੀਆਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਡਬਲਯੂਪੀ (ਸੀ) ਨੰਬਰ 1071 ਅਤੇ 1076 ਦੇ ਨਾਲ ਟੈਗ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰਿਪਟੋਕਰੰਸੀ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਜਾਂ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

2.27. 11-05-2018 ਨੂੰ, ਤਿੰਨੋਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ 2017 ਦੇ ਡਬਲਯੂਪੀ (ਸੀ) ਨੰਬਰ 1071 ਅਤੇ 1076 ਅਤੇ 2018 ਦੇ 373, ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਆਈਆਂ। ਉਸ ਸਮੇਂ, ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੁਝ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਨੂੰ ਕ੍ਰਿਪਟੋਕਰੰਸੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਆਰਬੀਆਈ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਉਚਿਤ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਿੱਤੀ।

ਇਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਆਰਬੀਆਈ ਨੇ ਤਬਾਦਲੇ ਦੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਅਤੇ
ਤਬਾਦਲੇ ਦੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ 17-05-2018 ਨੂੰ ਬੋਰਡ 'ਤੇ ਲਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ 06-04-2018 ਦੇ ਸਰਕੂਲਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 17-05-2018 ਨੂੰ ਇੱਕ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਵੀ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਡਬਲਯੂਪੀ (ਸੀ) ਨੰ. 2017 ਦੀ 1071 ਅਗਲੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ◌ਾਂ ਨਾਲ ਆਰਬੀਆਈ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਸੌਂਪੇਗੀ
ਆਰ.ਬੀ.ਆਈ. ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਕਿਹਾ।

ਇਸ ਦੌਰਾਨ, ਇੰਟਰਨੈਟ ਐਂਡ ਮੋਬਾਈਲ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਨੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਦੂਜੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਨਾਮ ਡਬਲਯੂਪੀ ਸੀ
(ਸੀ) ਨੰਬਰ 528, 2018 ਅਤੇ ਉਕਤ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਨੋਟਿਸ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ 03-07-2018. ਅਜਿਹਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਆਰਬੀਆਈ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਕਿ
ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ, ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰੋ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਆਰਬੀਆਈ ਨੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ 06-07-2018 ਅਤੇ 09-07-2018 ਨੂੰ ਦੋ ਸੰਚਾਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ।

23-07-2018 ਨੂੰ, ਸੇਬੀ ਨੇ 2018 ਬਿੱਲ 'ਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਭੇਜੀਆਂ, ਆਰਥਿਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ। ਬਿੱਲ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੁੱਢਲਾ ਇਤਰਾਜ਼ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਕ੍ਰਿਪਟੋ ਦੇ ਰੈਗੂਲੇਟਰ ਬਣਨ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਢੁਕਵੇਂ ਨਹੀਂ ਹਨ ਜਾਇਦਾਦ ਅਤੇ ਟੋਕਨ।

---

[3] 2018 ਦੇ ਬਿੱਲ ਦੀ ਕਿਸਮਤ ਦਾ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ 'ਕ੍ਰਿਪਟੋਕਰੰਸੀ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਡਿਜੀਟਲ ਕਰੰਸੀ ਦਾ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਬਿੱਲ, 2019' ਨਾਂ ਦਾ ਨਵਾਂ ਬਿੱਲ ਆਇਆ ਹੈ
ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਾਲ 2017 ਲਈ ਆਰਬੀਆਈ ਦੀ ਸਾਲਾਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਆਈ- ਏ
2018. ਇਸ ਵਿੱਚ "ਕ੍ਰਿਪਟੋਕਰੰਸੀ: ਵਿਕਸਤ ਚੁਣੌਤੀਆਂ" 'ਤੇ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਬਾਕਸ .3.2 ਸੀ। ਇਸ ਦਾ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਿੱਸਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

"ਹਾਲਾਂਕਿ ਕ੍ਰਿਪਟੋਕਰੰਸੀ ਇਸ ਸਮੇਂ ਪ੍ਰਣਾਲੀਗਤ ਜੋਖਮ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ, ਇਸਦੀ ਵਧਦੀ ਪ੍ਰਸਿੱਧੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਕੀਮਤਾਂ ਵਿੱਚ ਬੁਲਬੁਲੇ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਨਿਵੇਸ਼ਕਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਗੰਭੀਰ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਪੈਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਮਾਰਕੀਟ ਦੀ ਅਖੰਡਤਾ[ਸੋਧੋ] ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਬਿਟਕੋਇਨਸ ਨੂੰ ਲਗਭਗ 200 ਬਿਲੀਅਨ ਅਮਰੀਕੀ ਡਾਲਰ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਹੈ
ਦਸੰਬਰ ੨੦੧੭ ਦੇ ਸਿਖਰ ਮੁੱਲ ਤੋਂ ਲਗਭਗ ਦੋ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬਾਜ਼ਾਰ ਪੂੰਜੀਕਰਨ ਵਿੱਚ। ਸਿੱਕਾ ਮਾਰਕੀਟਕੈਪ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਕੁੱਲ ਕ੍ਰਿਪਟੋਕਰੰਸੀ ਬਾਜ਼ਾਰ ਜਨਵਰੀ 2018 ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ 800 ਬਿਲੀਅਨ ਅਮਰੀਕੀ ਡਾਲਰ ਨੂੰ ਛੂਹ ਗਿਆ ਸੀ।
ਕ੍ਰਿਪਟੋਕਰੰਸੀ ਈਕੋ-ਸਿਸਟਮ ਮੌਜੂਦਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਭੁਗਤਾਨ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਰਾ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਜੋ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ, ਮੁਦਰਾ ਨੀਤੀ ਦੇ ਸੰਚਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਡਿਜੀਟਲ / ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਮੀਡੀਆ - ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਵਾਲੇਟ ਵਿੱਚ ਸਟੋਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ - ਇਹ ਹੈਕਿੰਗ ਅਤੇ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਜੋਖਮਾਂ ਦਾ ਖਤਰਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਹਨ
ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਕੋਈ ਸਥਾਪਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਗਾਹਕਾਂ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ/ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੇ ਹੱਲ ਲਈ ਢਾਂਚਾ ਕਿਉਂਕਿ ਕ੍ਰਿਪਟੋਕਰੰਸੀਦੁਆਰਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੇਂਦਰੀ ਏਜੰਸੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਪੀਅਰ-ਟੂ-ਪੀਅਰ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਅਜਿਹੇ ਭੁਗਤਾਨਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਟੈਕਸ ਤੋਂ ਬਚਣ ਸਮੇਤ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਲਈ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਉੱਚ ਸੰਭਾਵਨਾ ਮੌਜੂਦ ਹੈ।
ਅਜਿਹੇ ਪੀਅਰ-ਟੂ-ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿੱਚ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ-
ਪੀਅਰ ਬੇਨਾਮ/ਉਪਨਾਮੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਉਪਭੋਗਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਵਿਰੋਧੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ (ਏਐਮਐਲ) ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਅੱਤਵਾਦ ਦੇ ਵਿੱਤਪੋਸ਼ਣ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨਾਂ (ਸੀਐਫਟੀ) (ਭੁਗਤਾਨ ਅਤੇ ਮਾਰਕੀਟ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਬਾਰੇ ਕਮੇਟੀ - ਦੀ ਅਣਜਾਣੇ ਵਿੱਚ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ
ਸੀਪੀਐਮਆਈ, 2015). ਬੈਂਕ ਫਾਰ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਸੈਟਲਮੈਂਟਸ (ਬੀ.ਆਈ.ਐਸ.)
ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਕ੍ਰਿਪਟੋਕਰੰਸੀਜ਼ ਦਾ ਉਭਾਰ ਇੱਕ ਬੁਬਲ, ਇੱਕ ਪੋਂਜ਼ੀ ਸਕੀਮ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਾਤਾਵਰਣਕ ਤਬਾਹੀ ਦਾ ਸੁਮੇਲ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਨੀਤੀਗਤ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆਵਾਂ (ਬੀਆਈਐਸ, 2018) ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ.
ਵਿੱਤੀ ਕਾਰਵਾਈ ਟਾਸਕ ਫੋਰਸ (ਐਫ.ਏ.ਟੀ.ਐਫ.) ਨੇ ਵੀ
ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਕ੍ਰਿਪਟੋਸੰਪਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਪੈਸੇ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ
ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਅਤੇ ਅੱਤਵਾਦ ਦਾ ਵਿੱਤਪੋਸ਼ਣ। ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਅਤੇ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਸੀਮਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਸ਼ਵ ਵਿਆਪੀ ਤਾਲਮੇਲ ਵਾਲੀ ਪਹੁੰਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ
ਨਿਯਮਿਤ ਵਿੱਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨਾਲ ਅੰਤਰ-ਸੰਬੰਧ।

ਗਲੋਬਲ ਪੱਧਰ 'ਤੇ, ਕ੍ਰਿਪਟੋਕਰੰਸੀ ਲਈ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆਵਾਂ ਕੁਝ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੰਦ ਹੋਣ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਹਨ

ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਤੌਰ 'ਤੇ 'ਲਾਈਟ ਟੱਚ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਪਹੁੰਚ' ਲਈ. ਸਕਿਓਰਿਟੀਜ਼ ਐਂਡ ਐਕਸਚੇਂਜ ਕਮਿਸ਼ਨ (ਐਸਈਸੀ) ਅਤੇ ਕਮੋਡਿਟੀ ਫਿਊਚਰਜ਼ ਟ੍ਰੇਡਿੰਗ ਕਮਿਸ਼ਨ (ਸੀਐਫਟੀਸੀ) ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰਿਪਟੋਕਰੰਸੀਦੇ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਰੈਗੂਲੇਟਰਾਂ ਵਜੋਂ ਉਭਰੇ ਹਨ, ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਸੰਪਤੀਆਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰਾਂ ਵਾਂਗ ਹਨ
ਕਾਨੂੰਨੀ ਟੈਂਡਰ ਦਾ ਦਰਜਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਏਸ਼ੀਆਈ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ

ਕ੍ਰਿਪਟੋ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦੀ ਓਵਰਸਾਈਜ਼ਡ ਇਕਾਗਰਤਾ ਦਾ ਅਨੁਭਵ ਕੀਤਾ -
ਜਾਪਾਨ ਅਤੇ ਦੱਖਣੀ ਕੋਰੀਆ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਕ੍ਰਿਪਟੋ ਸੰਪਤੀ ਬਾਜ਼ਾਰਾਂ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਸ਼ੇਅਰ ਹਨ। ਬਿਟਕੋਇਨਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਵਿੱਚ ਅੱਧੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਜਾਪਾਨ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ. ਸਤੰਬਰ 2017 ਵਿੱਚ, ਜਾਪਾਨ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦੁਆਰਾ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ
ਕ੍ਰਿਪਟੋਕਰੰਸੀਜ਼ ਵਿੱਚ ਐਕਸਚੇਂਜ. ਚੀਨ ਦੇ ਐਕਸਚੇਂਜਾਂ ਨੇ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਾਬੰਦੀ ਤੱਕ ਗਲੋਬਲ ਬਿਟਕੋਇਨ ਵਪਾਰ ਦੀ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਮਾਤਰਾ ਦੀ ਮੇਜ਼ਬਾਨੀ ਕੀਤੀ। […]

ਇਸ ਮੋਰਚੇ 'ਤੇ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕੁਝ ਵਪਾਰ ਐਕਸਚੇਂਜ ਤੋਂ ਪੀਅਰ-ਟੂ-ਪੀਅਰ ਮੋਡ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ
ਨਕਦੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕ੍ਰਿਪਟੋ ਐਕਸਚੇਂਜ ਹਾਊਸਾਂ ਦੇ ਡਾਰਕ ਪੂਲ / ਨਕਦੀ ਅਤੇ ਆਫਸ਼ੋਰ ਸਥਾਨਾਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਸ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਏਐਮਐਲ / ਸੀਐਫਟੀ ਅਤੇ ਟੈਕਸ ਦੇ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਨੇੜਿਓਂ ਨਿਗਰਾਨੀ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ. (ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਇਸ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ, ਸਾਰੀਆਂ ਚਾਰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਡਬਲਯੂਪੀ (ਸੀ) 2017 ਦੇ ਨੰਬਰ 1071 ਅਤੇ 1076 (ਪਾਬੰਦੀ ਦੀ ਮੰਗ) ਅਤੇ 2018 ਦੇ ਡਬਲਯੂਪੀ (ਸੀ) ਨੰਬਰ 373 ਅਤੇ 528 (ਅਸਿੱਧੇ ਪਾਬੰਦੀ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ) ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਆਏ, ਤਬਾਦਲੇ ਦੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, 25-10-2018 ਨੂੰ, ਜਦੋਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇੱਕ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਅੰਤਰ-ਮੰਤਰਾਲਾ ਕਮੇਟੀ ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਜੋ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ
ਆਪਣੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਲੈ ਕੇ ਆਓ।

ਅਜਿਹਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਠਿਤ ਕਮੇਟੀ ਨੇ 28-02-2019 ਨੂੰ ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਸੌਂਪੀ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਦੋਂ ਤੱਕ "ਕ੍ਰਿਪਟੋਕਰੰਸੀ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਡਿਜੀਟਲ ਮੁਦਰਾ ਦਾ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਬਿੱਲ, 2019" ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਬਿੱਲ ਵੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ
ਇਸ ਨੂੰ ਲੋਕ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਇਸ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ,
27-11-2017, 22-02-2018 ਅਤੇ 09-01-2019 ਨੂੰ ਹੋਈਆਂ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਕਮੇਟੀ ਦੀਆਂ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਿਆਂ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। 28-02-2019 ਦੀ ਅੰਤਰ-ਮੰਤਰਾਲਾ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਤਾਂ ਹੀ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇ ਅਸੀਂ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਨੂੰ ਵੇਖੀਏ
ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਡਾ. 27-11-2017 ਨੂੰ ਹੋਈ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ

ਕਿ ਅੰਤਰ-ਮੰਤਰਾਲਾ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ

ਪਾ

ਬੰਦੀ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਵਿਕਲਪ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕੁਝ ਆਪਰੇਟਰਾਂ ਨੂੰ ਭੂਮੀਗਤ ਵੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਅਜਿਹੀਆਂ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ. ਪਰ ਇਹ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤ ਸੀ
ਉਕਤ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਵੀਸੀ ਨੂੰ ਮੁਦਰਾ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ,
22-02-2018 ਨੂੰ ਹੋਈ ਮੀਟਿੰਗ, ਆਰਬੀਆਈ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਗਵਰਨਰ ਨੇ ਕੀਤੀ
ਇੱਕ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਅਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ
ਵਿਕਲਪ। ਆਖਰਕਾਰ, ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਹੋਰ ਮੈਂਬਰ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਗਏ, ਅਤੇ ਉਕਤ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਖਰੜੇ ਸਮੇਤ ਉਪ ਕੁਲਪਤੀਆਂ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਵਿਕਲਪ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਵਿਸਥਾਰਤ ਪੇਪਰ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਰਬੀਆਈ ਅਤੇ ਸੀਬੀਡੀਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕ੍ਰਿਪਟੋ ਸੰਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿਕਲਪਾਂ ਬਾਰੇ ਆਰਥਿਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਵਿਸਥਾਰਤ ਪੇਪਰ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦਾ ਵੀ ਸੰਕਲਪ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 09-01-2019 ਨੂੰ ਹੋਈ ਅਗਲੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਕੁਝ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਸਥਾਈ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਆਖਰਕਾਰ, ਅੰਤਰ-ਮੰਤਰਾਲਾ ਕਮੇਟੀ ਨੇ 28-02-2019 ਦੀ ਉਪਰੋਕਤ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਮੁੱਖ ਪਹਿਲੂ ਇਹ ਹਨ:

ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾ ਮੁੱਲ ਦੀ ਇੱਕ ਡਿਜੀਟਲ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਹੈ ਜੋ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ
ਡਿਜੀਟਲ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਪਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਐਕਸਚੇਂਜ ਦੇ ਮਾਧਿਅਮ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਖਾਤੇ ਦੀ ਇਕਾਈ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਮੁੱਲ ਦੇ ਭੰਡਾਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਟੈਂਡਰ ਦਾ।

ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਸਿੱਕਾ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ਾਂ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, "ਆਈਸੀਓ") ਕੰਪਨੀਆਂ ਲਈ ਫਿਏਟ ਦੇ ਬਦਲੇ ਡਿਜੀਟਲ ਟੋਕਨ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਪੈਸਾ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਤਰੀਕਾ ਹੈ
ਮੁਦਰਾ ਜਾਂ ਕ੍ਰਿਪਟੋਕਰੰਸੀ, ਪਰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਨਾਲ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਜੋਖਮ ਹੈ
ਆਈ.ਸੀ.ਓ. ਕਿਉਂਕਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਠੋਸ ਉਤਪਾਦ ਾਂ ਦੇ ਪੈਸਾ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਸਾਲ 2018 'ਚ 983 ਆਈਸੀਓ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਰਾਹੀਂ 20 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਦਾ ਫੰਡ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਨੂੰਨੀ ਇਲਾਜ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦੇਸ਼, ਜੋ ਬਾਰਟਰ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦੇ ਢੰਗ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਟੈਂਡਰ ਤੱਕ ਹੁੰਦੇ ਹਨ. ਚੀਨ ਵਰਗੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਗੈਰ-ਸਰਕਾਰੀ ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਦੀ ਮਾਈਨਿੰਗ ਬਹੁਤ ਸਰੋਤ ਹੈ-
ਭਾਰੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਸਾਬਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ
ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਤਬਾਹੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਉਹ ਕੇਂਦਰੀ ਬੈਂਕਾਂ ਦੀ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਚੀਨ ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ ਕ੍ਰਿਪਟੋਕਰੰਸੀਦੇ ਵਪਾਰ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਈ ਹੈ ਬਲਕਿ ਕ੍ਰਿਪਟੋ ਕਰੰਸੀ ਐਕਸਚੇਂਜ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਵੀ ਆਪਣੇ ਫਾਇਰਵਾਲ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਚੀਨ ਨੇ ਵੀਚੈਟ ਤੋਂ ਕ੍ਰਿਪਟੋ ਕਰੰਸੀ ਫੋਕਸਡ ਖਾਤਿਆਂ ਅਤੇ ਬਾਈਡੂ ਤੋਂ ਕ੍ਰਿਪਟੋ-ਕਰੰਸੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਵੀ ਬਲਾਕ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਚੀਨੀ ਵਪਾਰੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਵੀਪੀਐਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਅੰਤਰ-ਮੰਤਰਾਲਾ ਕਮੇਟੀ ਦੀ 28-02-2019 ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨੇ ਆਖਰਕਾਰ ਕੁਝ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿੱਜੀ ਕ੍ਰਿਪਟੋਕਰੰਸੀਆਂ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਾਬੰਦੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ।

ਇੱਥੇ ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ 28-02-2019 ਦੀ ਅੰਤਰ-ਮੰਤਰਾਲਾ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਨਾ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ
ਪਾਬੰਦੀ, ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਟੋ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਤੋਂ ਆਰਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਇੰਟਰਫੇਸ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਆਰਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਸਟੈਂਡ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਮਾਇਤ ਕੀਤੀ।

ਦਰਅਸਲ, ਆਰਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਸਰਕੂਲਰ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਵਿੱਤੀ ਸਥਿਰਤਾ ਬੋਰਡ (ਜੀ -20 ਦੇ) ਨੇ 'ਕ੍ਰਿਪਟੋ ਐਸੇਟ ਰੈਗੂਲੇਟਰਜ਼ ਡਾਇਰੈਕਟਰੀ' ਸਿਰਲੇਖ ਵਾਲੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵਿੱਚ ਵੀ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।
ਅਪ੍ਰੈਲ 2019 ਵਿੱਚ ਜੀ -20 ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਬੈਂਕ ਦੇ ਗਵਰਨਰ। ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਆਰਬੀਆਈ ਕੋਲ ਕ੍ਰਿਪਟੋ ਸੰਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਡਾਇਰੈਕਟਰੀ ਨੇ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਰਿੰਗ ਕਰਨ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨਾਲ
ਆਰ.ਬੀ.ਆਈ. ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਇਕਾਈਆਂ ਨੂੰ ਵੀਸੀ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਜੋਖਮਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਸਰਕੂਲਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਹੈ।

2.36. ਜੂਨ 2019 ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕੈਪਸ਼ਨ ਹੇਠ
'ਵਰਚੁਅਲ ਸੰਪਤੀਆਂ ਅਤੇ ਵਰਚੁਅਲ ਲਈ ਜੋਖਮ-ਅਧਾਰਤ ਪਹੁੰਚ ਲਈ ਮਾਰਗ ਦਰਸ਼ਨ
ਸੰਪਤੀ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ, ਐਫਏਟੀਐਫ ਨੇ ਐਫਏਟੀਐਫ 2012 ਅਤੇ 2015 ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਵਕਾਲਤ ਕੀਤੀ ਜੋਖਮ-ਅਧਾਰਤ ਪਹੁੰਚ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ। ਉਸੇ ਸਮੇਂ, ਇਸ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਨੇ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਕੋਲ ਹੋਰ ਨੀਤੀ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀਏ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਅਤੇ ਵੀਏਐਸਪੀਜ਼ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦਾ ਵਿਵੇਕ ਹੈ
ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸੰਬੋਧਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਟੀਚਿਆਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਖਪਤਕਾਰ ਸੁਰੱਖਿਆ,
ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸਥਿਰਤਾ ਜਾਂ ਮੁਦਰਾ ਨੀਤੀ। ਪਰ ਗਾਈਡੈਂਸ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਦੇਸ਼ ਵੀਏ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਜਾਂ ਵੀਏਐਸਪੀ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਪਾਬੰਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਅਤੇ ਅੱਤਵਾਦ ਦੇ ਵਿੱਤਪੋਸ਼ਣ ਦੇ ਜੋਖਮਾਂ 'ਤੇ ਕੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

2.37. ਇੱਥੇ ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਵੀ ਢੁਕਵਾਂ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਆਰ.ਬੀ.ਆਈ. ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਰਕੂਲਰ ਤੋਂ ਸੁਚੇਤ ਸੀ। ਇਸ ਨੂੰ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਰਾਜ ਮੰਤਰੀ ਵੱਲੋਂ 16-07-2019 ਨੂੰ ਰਾਜ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਉਠਾਏ ਗਏ ਇੱਕ ਸਵਾਲ (ਅਨਸਟਾਰਡ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 2591) ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਜਵਾਬ ਤੋਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਟੋਕਰੰਸੀ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਈ ਸੀ

ਰਾਜ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਰਬੀਆਈ ਜਾਰੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਇੱ

ਕ ਸਲਾਹ, ਪ੍ਰੈਸ ਬਿਆਨ ਅਤੇ ਸਰਕੂਲਰ।

2.38. 22-07-2019 ਨੂੰ, ਅੰਤਰ-ਮੰਤਰਾਲਾ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਾਬੰਦੀ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, "ਕ੍ਰਿਪਟੋ ਕਰੰਸੀ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਡਿਜੀਟਲ ਮੁਦਰਾ ਬਿੱਲ 2019 ਦਾ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ" ਬਿੱਲ ਦੇ ਖਰੜੇ ਦੇ ਨਾਲ, ਆਰਥਿਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਵੈੱਬਸਾਈਟ 'ਤੇ ਹੋਸਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ,
08-08-2019 ਨੂੰ, ਪਹਿਲੀਆਂ ਦੋ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਡਬਲਯੂਪੀ (ਸੀ) ਨੰਬਰ 1071
ਅਤੇ 2017 ਦੇ 1076 ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜਨਵਰੀ 2020 ਤੱਕ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ (ਪਾਬੰਦੀ ਦੀ ਮੰਗ) ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾਵਾਂ ਦਾ ਕਾਫ਼ੀ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

2.39. ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੌਜੂਦਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਸੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 21-08-2019 ਨੂੰ ਇੱਕ ਅੰਤਰਿਮ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ
ਭਾਰਤੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਨੂੰ 29-05-2018 ਅਤੇ 30-05-2018 ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰਤ ਬਿੰਦੂ-ਵਾਰ ਜਵਾਬ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਵੱਲੋਂ 29-05-2018 ਅਤੇ 30-05-2018 ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਜਵਾਬ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਨੂੰ ਨਾਕਾਫੀ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਆਰਬੀਆਈ ਨੇ 04-09-2019 ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਸਥਾਰਤ ਬਿੰਦੂ-ਵਾਰ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ
18-09-2019. ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੌਜੂਦਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

<u>ਫਲੈਸ਼ਬੈਕ</u>

(ਵਰਲਡ ਵਾਈਡ ਈ ਵੈੱਬ) ਸਾਈਟਾਂ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪੁਰਾਤੱਤਵ ਖੁਦਾਈ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਡਿਜੀਟਲ ਮੁਦਰਾ ਸਭਿਅਤਾ ਸਿਰਫ 12 ਸਾਲ ਪੁਰਾਣੀ ਹੈ
(ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ, 37 ਸਾਲ). ਪਰ ਇਹ ਖੁਦਾਈਆਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਗਈਆਂ ਕਿਉਂਕਿ ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਨਾਮਾਂ ਨਾਲ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕ੍ਰਿਪਟੋ ਸੰਪਤੀਆਂ, ਕ੍ਰਿਪਟੋ ਮੁਦਰਾਵਾਂ, ਡਿਜੀਟਲ ਸੰਪਤੀਆਂ, ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਮੁਦਰਾ, ਡਿਜੀਟਲ ਮੁਦਰਾ ਆਦਿ, ਸਹੀ ਅਤੇ ਸਟੀਕ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੋਂ ਦੂਰ ਹਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨਾ ਅਸੰਭਵ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਤਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਟੈਂਡਰ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਜਾਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਐਫ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ
ਵਸਤੂ/ਵਸਤੂ ਜਾਂ ਸਟਾਕ ਕੇਵਲ ਦਾ।

ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾ ਕੀ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼, ਅਜਿਹਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ "ਨੇਟੀ, ਨੇਟੀ" ਨਾਮਕ ਨਕਾਰ ਦੇ ਵੈਦਿਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ. ਦੱਤਾਤ੍ਰੇਯ ਦੀ ਅਵਧੂਤ ਗੀਤਾ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ, "'ਤੁਸੀਂ ਹੋ' ਵਰਗੇ ਵਾਕਾਂ ਦੁਆਰਾ, ਸਾਡਾ ਆਪਣਾ ਆਪ ਜਾਂ ਉਹ ਜੋ ਝੂਠਾ ਹੈ ਅਤੇ 5 ਤੋਂ ਬਣਿਆ ਹੈ
ਤੱਤਾਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਸ਼ਰੁਤੀ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ 'ਇਹ ਨਹੀਂ'।[4] ਨੇਤੀ ਨੇਤੀ ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਕਿਸੇ ਅਸਪੱਸ਼ਟ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਹੈ, ਪਰ

[4] vāvā vāā ā⁄
śūā āñ-

ਜੋ ਉਸ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਸਾਰ ਨੂੰ ਫੜਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਇਹ ਪਹੇਲੀ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕ੍ਰਿਪਟੋ ਮੁਦਰਾਵਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਫਲੈਸ਼ਬੈਕ, ਇਸਦੀ ਉਤਪਤੀ ਵਿੱਚ, ਤਾਂ ਜੋ ਇਸਦੇ ਡੀਐਨਏ ਨੂੰ ਕ੍ਰਮਬੱਧ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ.

ਹਾਲਾਂਕਿ ਡਿਜੀਟਲ ਨਕਦੀ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਅਮਰੀਕੀ ਕੰਪਿਊਟਰ ਵਿਗਿਆਨੀ ਡੇਵਿਡ ਲੀ ਚਾਮ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਾਪਦਾ ਹੈ।
ਕ੍ਰਿਪਟੋਗ੍ਰਾਫਰ ਨੇ 1983 ਵਿਚ ਇਕ ਖੋਜ ਪੱਤਰ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿਚ ਉਸ ਨੇ 1990 ਵਿਚ ਡਿਜੀਕੈਸ਼ ਨਾਮ ਦੀ ਇਕ ਕੰਪਨੀ ਰਾਹੀਂ ਲਾਂਚ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਕੰਪਨੀ ਨੇ 1998 ਵਿਚ ਦਿਵਾਲੀਆ ਹੋਣ ਲਈ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਡਿਜੀਕੈਸ਼ ਡਿਜੀ-ਕ੍ਰੈਸ਼ ਬਣ ਗਿਆ ਸੀ. ਪਰ ਨਿਊਯਾਰਕ ਟਾਈਮਜ਼ ਦੇ ਨਥਾਨੀਅਲ ਪੋਪਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਕ੍ਰਿਪਟੋਕਰੰਸੀ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਦੀ ਅਸਲ ਕਹਾਣੀ ਵਧੇਰੇ ਵਿਗਿਆਨਕ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ
ਪੱਤਰਕਾਰ, [5] 1997 ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਐਡਮ ਬੈਕ ਨਾਮ ਨਾਲ ਇੱਕ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸਾਈਫਰਪੰਕ [6]
ਹੈਸ਼ਕੈਸ਼ ਨਾਮ ਦੀ ਇੱਕ ਯੋਜਨਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਕੁਝ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ
ਉਹ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਡਿਜੀਟਲ ਨਕਦ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨੂੰ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ। ਪਰ ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਕਮੀਆਂ ਸਨ। ਨਿਕ ਸਜ਼ਾਬੋ ਨਾਮ ਦੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸਾਈਫਰਪੰਕ, ਬਿਟਗੋਲਡ ਨਾਮਕ ਇੱਕ ਸੰਕਲਪ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ, ਜਿਸ ਨੇ ਹੈਸ਼ਕੈਸ਼ ਦੀਆਂ ਕਮੀਆਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਜਲਦੀ ਹੀ, ਵੇਈ ਦਾਈ ਨਾਮ ਦਾ ਇੱਕ ਅਮਰੀਕੀ ਆਇਆ
ਜਿਸ ਨੂੰ ਬੀ-ਮਨੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹਾਲ ਫਿਨੀ, ਇੱਕ ਹੋਰ ਅਮਰੀਕੀ, ਨੇ ਆਪਣਾ ਵਿਕਲਪ ਬਣਾਇਆ. ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਦਾ ਇੱਕ ਸਾਂਝਾ ਟੀਚਾ ਸੀ, ਜੋ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਡਮ ਬੈਕ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੀ:

"ਅਸੀਂ ਜੋ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਉਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੁੰਮਨਾਮ, ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੀ ਲਾਗਤ, ਐਕਸਚੇਂਜ ਦੀਆਂ ਤਬਾਦਲੇਯੋਗ ਇਕਾਈਆਂ ਹਨ। ਜੇ ਅਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ ...
ਬੈਂਕ ਉਹ ਪੁਰਾਣੇ ਡਾਇਨਾਸੋਰ ਬਣ ਜਾਣਗੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉਹ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ।

ਪਰ ਇਹ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਯੋਗ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਦੇ ਰਹੇ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਨੈਟੀਜ਼ਨਾਂ ਦੀ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਸਤੋਸ਼ੀ ਨਾਕਾਮੋਟੋ (ਜੋ ਅਜੇ ਵੀ ਗੁੰਮਨਾਮ ਹੈ) ਦਾ ਉਭਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਅਜਿਹਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਤੋਸ਼ੀ ਨੇ ਅਗਸਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਈ-ਮੇਲ ਭੇਜੀ ਸੀ
2008 ਵਿੱਚ ਐਡਮ ਬੈਕ ਨੇ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਇੱਕ ਵ੍ਹਾਈਟ ਪੇਪਰ ਨੂੰ ਜੋੜਿਆ ਜਿਸਨੂੰ 'ਬਿਟਕੋਇਨ' ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਸਤੋਸ਼ੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪੇਪਰ ਵਿੱਚ ਜੋ ਕਿਹਾ ਉਸਦਾ ਸਾਰ ਇਹ ਹੈ
ਆਮ ਆਦਮੀ ਦੀ ਸਮਝ ਲਈ, ਨਥਾਨੀਅਲ ਪੋਪਰ ਦੁਆਰਾ, ਆਪਣੀ ਕਿਤਾਬ ਵਿੱਚ ਸਰਲ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ:

"ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਕੇਂਦਰੀ ਬੈਂਕ ਜਾਂ ਕੰਪਨੀ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ
ਅਤੇ ਪੈਸੇ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਰੱਖੇ - ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਵਿੱਤੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਅਤੇ ਚਾਮ ਦੇ ਡਿਜੀਕੈਸ਼ ਨੇ ਕੀਤਾ - ਇਹ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਇਸ ਲਈ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ

---

[5] ਉਸ ਦੀ ਕਿਤਾਬ "ਡਿਜੀਟਲ ਗੋਲਡ: ਬਿਟਕੋਇਨ ਐਂਡ ਦਿ ਇਨਸਾਈਡ ਸਟੋਰੀ ਆਫ ਦਿ ਮਿਸਫਿਟਸ ਐਂਡ ਮਿਲੀਅਨਰਜ਼ ਮੈਨੀ ਟੂ ਰੀਇਨਵੈਂਟ ਮਨੀ" ਤੋਂ.

[6] ਸਾਈਫਰਪੰਕ ਇੱਕ ਕਾਰਕੁਨ ਹੈ ਜੋ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਤਬਦੀਲੀ ਦੇ ਰਸਤੇ ਵਜੋਂ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕ੍ਰਿਪਟੋਗ੍ਰਾਫੀ ਅਤੇ ਪਰਦੇਦਾਰੀ ਵਧਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਤਕਨਾਲੋਜੀਆਂ ਦੀ ਵਿਆਪਕ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਵਕਾਲਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਸੀ
ਨਵੰਬਰ 2006 ਵਿੱਚ ਆਕਸਫੋਰਡ ਇੰਗਲਿਸ਼ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਹਰ ਬਿਟਕੋਇਨ ਲੈਣ-ਦੇਣ, ਅਤੇ ਹਰ ਉਪਭੋਗਤਾ ਦੀ ਹੋਲਡਿੰਗ, ਏ
ਨੂੰ ਡਿਜੀਟਲ ਪੈਸੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਕੰਪਿਊਟਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਫਿਰਕੂ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਖੇ ਗਏ ਡਾਟਾਬੇਸ 'ਤੇ ਟਰੈਕ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਬਲਾਕਚੇਨ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਸਭ ਵਾਪਰਿਆ, ਉਸ ਦੀਆਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਪਰਤਾਂ ਸਨ, ਅਤੇ
ਮਾਹਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਇਹ ਸਮਝਣ ਵਿੱਚ ਕਈ ਮਹੀਨੇ ਲੱਗਣਗੇ ਕਿ ਉਹ ਕਿਵੇਂ ਹਨ
ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਮਿਲ ਕੇ ਕੰਮ ਕੀਤਾ। ਪਰ ਸਿਸਟਮ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਤੱਤਾਂ ਨੂੰ ਮੋਟੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਸਕੈਚ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਸਤੋਸ਼ੀ ਦੇ ਪੇਪਰ ਵਿੱਚ ਸਨ, ਜੋ ਬਿਟਕੋਇਨ ਵ੍ਹਾਈਟ ਪੇਪਰ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਵੇਗਾ.

ਪੇਪਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਿਸਟਮ ਦੇ ਹਰੇਕ ਉਪਭੋਗਤਾ ਕੋਲ ਇੱਕ ਜਾਂ ਵਧੇਰੇ ਜਨਤਕ ਬਿਟਕੋਇਨ ਪਤੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ - ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬੈਂਕ ਖਾਤਾ ਨੰਬਰ - ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਪਤੇ ਲਈ ਇੱਕ ਨਿੱਜੀ ਕੁੰਜੀ. ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪਤੇ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਸਿੱਕੇ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਖਰਚ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਕੋਲ ਪਤੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਨਿੱਜੀ ਕੁੰਜੀ ਹੈ।
ਨਿੱਜੀ ਕੁੰਜੀ ਰਵਾਇਤੀ ਨਾਲੋਂ ਥੋੜ੍ਹੀ ਵੱਖਰੀ ਸੀ
ਪਾਸਵਰਡ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਕੇਂਦਰੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਜਾਂਚਕਰਨ ਲਈ ਰੱਖਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਪਭੋਗਤਾ ਸਹੀ ਪਾਸਵਰਡ ਦਾਖਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਬਿਟਕੋਇਨ ਵਿੱਚ,
ਸਤੋਸ਼ੀ ਨੇ ਜਨਤਕ-ਕੁੰਜੀ ਕ੍ਰਿਪਟੋਗ੍ਰਾਫੀ ਦੇ ਚਮਤਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਜੋ ਉਪਭੋਗਤਾ ਲਈ - ਆਓ ਉਸਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਐਲਿਸ ਕਹਿੰਦੇ ਹਾਂ - ਕਿਸੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ 'ਤੇ ਸਾਈਨ ਆਫ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਾਂ, ਅਤੇ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਨਿੱਜੀ ਕੁੰਜੀ ਹੈ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਨਿੱਜੀ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਜਾਂ ਜਾਣਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਕੁੰਜੀ।

ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਐਲਿਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਨਿੱਜੀ ਕੁੰਜੀ ਨਾਲ ਲੈਣ-ਦੇਣ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਤਾਂ ਉਹ ਇਸਨੂੰ ਬਿਟਕੋਇਨ ਨੈਟਵਰਕ ਦੇ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਕੰਪਿਊਟਰਾਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਸਾਰਿਤ ਕਰੇਗੀ। ਉਹ ਕੰਪਿਊਟਰ ਜਾਂਚ ਕਰਨਗੇ ਕਿ ਐਲਿਸ ਕੋਲ ਉਹ ਸਿੱਕੇ ਹਨ ਜੋ ਉਹ ਖਰਚ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ। ਉਹ ਇਹ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ
ਸਾਰੇ ਬਿਟਕੋਇਨ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੇ ਜਨਤਕ ਰਿਕਾਰਡ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਨਾ, ਜੋ
ਨੈੱਟਵਰਕ 'ਤੇ ਕੰਪਿਊਟਰਾਂ ਨੇ ਇਸ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਰੱਖੀ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਕੰਪਿਊਟਰ
ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਐਲਿਸ ਦੇ ਪਤੇ ਵਿੱਚ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਹ ਪੈਸਾ ਸੀ ਜੋ ਉਹ ਖਰਚ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ, ਐਲਿਸ ਦੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਬਲਾਕਚੇਨ 'ਤੇ ਸਾਰੇ ਤਾਜ਼ਾ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਬਲਾਕ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ. […]

ਇਸ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਕੁਝ ਅਜਿਹਾ ਸੀ ਜੋ ਸੀ
ਧੋਖੇਬਾਜ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੌਖਾ ਪਰ ਪਹਿਲਾਂ ਕਦੇ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਸੀ: ਇੱਕ ਵਿੱਤੀ ਨੈਟਵਰਕ ਜੋ ਕੇਂਦਰੀ ਅਥਾਰਟੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਪੈਸਾ ਬਣਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਲਿਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ. ਕੋਈ ਬੈਂਕ ਨਹੀਂ, ਕੋਈ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਕਾਰਡ ਕੰਪਨੀ ਨਹੀਂ, ਕੋਈ ਰੈਗੂਲੇਟਰ ਨਹੀਂ।
ਸਿਸਟਮ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਕ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਨਾ ਹੋਵੇ
ਕੋਈ ਨਿੱਜੀ ਕੁੰਜੀ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਪੈਸੇ ਖਰਚ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਲੈ ਸਕਦੀ ਹੈ

ਇੱਕ ਖਾਸ ਬਿਟਕੋਇਨ ਪਤੇ ਦੇ ਨਾਲ. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸਿਸਟਮ ਦੇ ਹਰੇਕ ਉਪਭੋਗਤਾ ਨੂੰ ਭਰੋਸਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ, ਸਮੇਂ ਦੇ ਹਰ ਪਲ, ਸਿਸਟਮ ਵਿੱਚ ਹਰ ਕਿਸੇ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਦਾ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਜਨਤਕ, ਅਟੱਲ ਰਿਕਾਰਡ ਹੋਵੇਗਾ. ਇਸ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਲਈ, ਉਪਭੋਗਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਤੋਸ਼ੀ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਡਿਜੀਕੈਸ਼ ਦੇ ਉਪਭੋਗਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਡੇਵਿਡ ਚਾਉਮ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰੋ, ਜਾਂ ਡਾਲਰ ਦੇ ਉਪਭੋਗਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ

ਫੈਡਰਲ ਰਿਜ਼ਰਵ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਆਪਣੇ ਕੰਪਿਊਟਰਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ
ਬਿਟਕੋਇਨ ਸਾੱਫਟਵੇਅਰ ਚਲਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਸਤੋਸ਼ੀ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਕੋਡ, ਜੋ ਓਪਨ ਸੋਰਸ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਹਰ ਕਿਸੇ ਲਈ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਸੀ. ਜੇ ਉਪਭੋਗਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਤੋਸ਼ੀ ਦੇ ਸਾੱਫਟਵੇਅਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਿਯਮਾਂ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲ ਸਕਦੇ ਹਨ.
ਬਿਟਕੋਇਨ ਨੈੱਟਵਰਕ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕ, ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਤੌਰ ਤੇ, ਬੈਂਕ ਅਤੇ ਟਕਸਾਲ ਦੋਵਾਂ ਦੇ ਗਾਹਕ ਅਤੇ ਮਾਲਕ ਦੋਵੇਂ ਸਨ।

ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਪ੍ਰਯੋਗਾਂ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਸਤੋਸ਼ੀ ਅਤੇ ਸਾਈਫਰਪੰਕਸ ਨੇ ਬਿਟਕੋਇਨ ਨੂੰ ਰਵਾਇਤੀ ਮੁਦਰਾ ਦੇ ਵਿਕਲਪ ਵਜੋਂ ਵਿਕਸਤ ਕੀਤਾ, ਤਾਂ ਜੋ ਡਿਬੇਸਮੈਂਟ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ
ਕੇਂਦਰੀ ਏਜੰਸੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਮੁਦਰਾ ਨੂੰ ਖੁਦ ਸਤੋਸ਼ੀ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ: "ਰਵਾਇਤੀ ਮੁਦਰਾ ਦੀ ਮੂਲ ਸਮੱਸਿਆ ਉਹ ਸਾਰਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ. ਕੇਂਦਰੀ ਬੈਂਕ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮੁਦਰਾ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਨਾ ਕਰੇ ਪਰ ਫਿਏਟ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਉਸ ਭਰੋਸੇ ਦੀਆਂ ਉਲੰਘਣਾਵਾਂ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

3.6. ਜਿਸ ਗੱਲ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਤੋਸ਼ੀ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਵੱਲ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ, ਉਹ ਇਹ ਤੱਥ ਸੀ ਕਿ ਕੇਂਦਰੀ ਬੈਂਕਾਂ ਕੋਲ ਪੈਸੇ ਦੀ ਅਸੀਮਤ ਛਪਾਈ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਸੀ,
ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਬੱਚਤਾਂ ਅਤੇ ਹੋਲਡਿੰਗਾਂ ਦਾ ਮੁੱਲ ਘਟਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਬਿਟਕੋਇਨ ਸਾੱਫਟਵੇਅਰ ਕੋਲ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਨਿਯਮ ਸਨ ਕਿ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ 21 ਮਿਲੀਅਨ ਬਾਹਰ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਵੇਂ ਸਿੱਕੇ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ. ਜਦੋਂ ਹੇਲਸਿੰਕੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਫ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਮਾਰਟੀ ਮਾਲਮੀ ਨੇ ਸੁਧਾਰ ਲਈ ਸਤੋਸ਼ੀ ਨਾਲ ਹੱਥ ਮਿਲਾਇਆ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਮਾਰਕੀਟ ਕਰਨ ਲਈ, ਉਸਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਵਿੱਚ ਦਰਸ਼ਨ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ
ਸ਼ਬਦ:

"ਇਜਾਰੇਦਾਰੀ ਵਾਲੇ ਕੇਂਦਰੀ ਬੈਂਕਾਂ ਦੀਆਂ ਅਣਉਚਿਤ ਮੁਦਰਾ ਨੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਪੈਸੇ ਦੀ ਸਪਲਾਈ 'ਤੇ ਕੇਂਦਰਿਤ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਹੋਰ ਜੋਖਮਾਂ ਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰਹੋ। ਬਿਟਕੋਇਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀ ਸੀਮਤ ਮਹਿੰਗਾਈ
ਪੈਸੇ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਸਾਰੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਬਰਾਬਰ (ਪਾਵਰ ਦੁਆਰਾ) ਵੰਡੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ
ਨੈੱਟਵਰਕ, ਬੈਂਕਿੰਗ ਕੁਲੀਨ ਵਰਗ ਲਈ ਏਕਾਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

3.7. ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਪਰੇ ਹੈ ਕਿ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਇਸ ਦੇ ਰੂਪਾਂਤਰਣ (ਜਾਂ ਜੀਨ ਮਿਊਟੇਸ਼ਨ) ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ,
ਕ੍ਰਿਪਟੋਕਰੰਸੀਆਂ ਦੀ ਦੌੜ ਦਾ ਬਿਟਕੋਇਨ, ਐਡਮ ਜਾਂ ਮਨੂ ਸੀ
ਫਿਏਟ ਮੁਦਰਾ ਦੇ ਵਿਕਲਪ ਵਜੋਂ ਵਿਕਸਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ. ਇਸ ਜਨਮ ਚਾਰਟ ਨੂੰ ਰੱਖਣਾ

ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਆਓ ਹੁਣ ਵੇਖੀਏ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਕਿਵੇਂ ਦੁਖੀ ਹਨ

ਆਰ.ਬੀ.ਆਈ. ਦੇ ਵਿਵਾਦਿਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੁਆਰਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਉਹ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ
ਇਹੀ ਅਤੇ ਆਰ.ਬੀ.ਆਈ. ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਤਰਕ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਪਿਛੋਕੜ ਸਕੋਰ (ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ)

ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪਟ੍ਰੀਸ਼ਨਕਰ੍ਤਾਵਾਂ ਦੇ ਗ੍ਰੀਤ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਆਸ਼ਿਮ ਸੂਦ ਦੁਆਰਾ ਵਧੀਆ ਢੰਗ ਨਾਲ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

ਆਰਬੀਆਈ ਕੋਲ ਵੀਸੀ ਐਕਸਚੇਂਜਾਂ ਰਾਹੀਂ ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਵਪਾਰ ਦੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੀ ਕੋਈ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ:

ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਟੈਂਡਰ ਨਹੀਂ ਹਨ ਪਰ ਵਪਾਰਯੋਗ ਵਸਤੂਆਂ ਹਨ /
ਡਿਜੀਟਲ ਵਸਤੂਆਂ, ਜੋ ਕਿ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀਆਂ
ਆਰਬੀਆਈ ਐਕਟ, 1934 ਜਾਂ ਬੈਂਕਿੰਗ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1949

ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀਆਂ, ਤਾਂ ਜੋ ਆਰਬੀਆਈ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਆਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ।
ਆਰ.ਬੀ.ਆਈ. ਐਕ੍ਟ 1934, ਜੋ ਆਰ.ਬੀ.ਆਈ. ਨੂੰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ
ਇਸ ਦੇ ਫਾਇਦੇ ਲਈ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਮੁਦਰਾ ਅਤੇ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਪ੍ਰਣਾਲੀ.

ਨਾ ਤਾਂ ਧਾਰਾ 45ਜੇਏ ਤਹਿਤ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਲਾਭ ਲਈ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਵਿੱਤੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ, ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕ੍ਤੀ
ਆਰ.ਬ੍ਰੀ.ਆਈ. ਐਕ੍ਟ, 1934 ਦੀ ਧਾਰਾ 45 ਐਲ ਜਨ੍ਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਜ੍ਾ ਸਕਦੀ ਹੈ
ਅਤੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ 'ਤੇ, ਇੰਨਾ ਲਚਕੀਲਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਦਾ ਹੈ
ਜੋ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਵਿੱਤੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਜਾਂ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੇ।

ਬੈਂਕਿੰਗ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1949 ਦੀ ਧਾਰਾ 35ਏ (1) (ਏ) ਦੇ ਤਹਿਤ "ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ" ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਬੈਂਕਿੰਗ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦੇਣ ਜਾਂ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ
ਧਾਰਾ 36 (1) (ਏ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣਾ ਸੰਪੂਰਨ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਵਧਦਾ ਜੋ ਵਰਚੁਅਲ ਕਰੰਸੀ ਐਕਸਚੇਂਜ ਦੁਆਰਾ, ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਬੈਂਕਿੰਗ ਸੇਵਾਵਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ "ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ" ਸ਼ਬਦ ਕਿਸੇ ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।
ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਜੀ ਪ੍ਰਸੰਗ ਤੋਂ ਆਪਣਾ ਰੰਗ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਭੁਗਤਾਨ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਰਾ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਐਕਟ, 2007 ਦੀ ਧਾਰਾ 10 (2) ਤਹਿਤ ਆਰਬੀਆਈ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਦੇ ਸਹੀ ਅਤੇ ਕੁਸ਼ਲ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਲਈ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ
ਐਚ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨੀਤੀਆਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਤਹਿਤ

ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਦਾ ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ, ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਣ 'ਤੇ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਵਰਚੁਅਲ ਕਰੰਸੀ ਐਕਸਚੇਂਜਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ "ਭੁਗਤਾਨ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀਆਂ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (1) (ਆਈ) ਤਹਿਤ ਸਿਸਟਮ।
ਇਹ ਮੰਨ ਕੇ ਕਿ ਆਰਬੀਆਈ ਕੋਲ ਵੀਸੀਈ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ, ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਢੰਗ ਨੂੰ ਕੁਝ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਤ ਮਾਪਦੰਡਾਂ 'ਤੇ ਪਰਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਹਨ -

ਮਨ/ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ/ਸੰਬੰਧਿਤ ਅਤੇ ਅਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿਚਾਰ

ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਦੁਸ਼ਮਣੀ/ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਰੰਗੀਨ ਵਰਤੋਂ

ਐਮ.ਐਸ. ਗਿੱਲ ਤਰਕ ਦਿੰਦੇ ਹਨ

ਕੈਲੀਬ੍ਰੇਸ਼ਨ/ਅਨੁਪਾਤਕਤਾ

. ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਆਰਥਿਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਵਿਭਾਗ, ਸਕਿਓਰਿਟੀਜ਼ ਐਂਡ ਐਕਸਚੇਂਜ ਬੋਰਡ ਆਫ ਇੰਡੀਆ, ਸੈਂਟਰਲ ਬੋਰਡ ਆਫ ਡਾਇਰੈਕਟ ਟੈਕਸ, ਆਦਿ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰਿਪਟੋਕਰੰਸੀਦੇ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਅਤੇ ਲਾਭਕਾਰੀ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਡਿਜੀਟਲ ਸੰਪਤੀਆਂ ਅਤੇ ਡਿਸਟ੍ਰੀਬਿਊਟਿਡ ਲੇਜਰ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਵਜੋਂ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਕ੍ਰਿਪਟੋ ਕਰੰਸੀਆਂ ਨਿਕਲਦੀਆਂ ਹਨ
ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਸਿਰਫ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਪਰ ਆਰਬੀਆਈ ਨੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਤਰਕਸੰਗਤ ਅਧਾਰ ਦੇ ਉਲੰਘਣਾ ਦਾ ਰੁਖ ਅਪਣਾਇਆ ਹੈ।

ਦੁਨੀਆ ਦੀਆਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਵਿਕਸਤ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸਸ਼ੀਲ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾਵਾਂ, ਬਹੁਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਟੋ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਕੈਨ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਵੀ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ
ਕ੍ਰਿਪਟੋ ਕਰੰਸੀਆਂ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਉਣਾ, ਅਜੇ ਆਪਣੇ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਅੰਤ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਿਆ ਹੈ.

ਆਰਬੀਆਈ ਨੂੰ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਨਕਦ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਚਣ, ਕੇਵਾਈਸੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਪੀਅਰ-ਟੂ-ਪੀਅਰ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਸਮੇਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਾਵਧਾਨੀਆਂ ਵਰਤੀਆਂ ਹਨ।
ਦੇਸ਼।

ਆਰ.ਬੀ.ਆਈ. ਨੇ ਇਸ ਤੱਥ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਮਨ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਕ੍ਰਿਪਟੋ ਕਰੰਸੀ ਗੁੰਮਨਾਮ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਯੂਰਪੀਅਨ ਸੰਸਦ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਵੀਸੀ ਨੂੰ ਗੁੰਮਨਾਮ ਅਤੇ ਨਕਲੀ-ਗੁੰਮਨਾਮ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਜੇ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਮੱਸਿਆ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੀ ਗੁਪਤਤਾ ਹੈ, ਤਾਂ

ਇਹ ਸਭ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹਮਲਾਵਰ ਵਿਕਲਪ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈ ਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ
ਸਿਰਫ ਗੁੰਮਨਾਮ ਵੀ.ਸੀ. 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਉਣਾ।

ਇਹ ਇਕ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸ ਹੈ ਕਿ ਬਲਾਕਚੇਨ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਆਰਬੀਆਈ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਹੈ, ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਟੋ ਕਰੰਸੀ ਨਹੀਂ ਹੈ.

ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਆਰਥਿਕ ਨੀਤੀਆਂ ਦੇ ਨਿਆਂਇਕ ਸਤਿਕਾਰ ਦੇ ਨਿਯਮ ਦਾ ਲਾਭ ਆਰਬੀਆਈ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ
ਵਿਵਾਦਿਤ ਸਰਕੂਲਰ ਹੈ
ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੰਸਥਾ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਇਹ ਨਾ ਤਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਕੋਈ ਆਦਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਤੋਂ ਨਿਕਲਣ ਵਾਲੀ ਰਾਏ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਹੈ. ਇਹ ਉਪਾਅ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਰਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਅਧਿਐਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ,
ਵਿਵਾਦਿਤ ਫੈਸਲੇ ਇਸ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹਨ
ਗਿਆਨ ਜਾਂ ਮੁਹਾਰਤ।

ਹਾਲਾਂਕਿ ਆਮ ਜਨਤਾ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਵਾਜਬ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਕਿਸੇ ਵਪਾਰ ਜਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦਾ ਨਿਯੰਤਰਣ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 (6) ਦੁਆਰਾ ਬਚਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਾਬੰਦੀ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਅਧੀਨ ਕਾਨੂੰਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਆਰਬੀਆਈ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼,
ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਘੋਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਧਾਰਾ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ
19 (1) (ਜੀ)। ਕੀ ਕੋਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ "ਨਿਯਮ" ਜਾਂ "ਮਨਾਹੀ" ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ, ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ.

ਸ਼੍ਰੀ ਨਕੁਲ ਦੀਵਾਨ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦੂਜੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (2018 ਦੀ ਡਬਲਯੂਪੀ (ਸੀ) ਨੰਬਰ 373 ਵਿੱਚ

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ
ਸੀਨੀਅਰ ਸਲਾਹਕਾਰ, ਹਨ:

ਇਸ ਸਰਕੂਲਰ ਦਾ ਤੁਰੰਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵਰਚੁਅਲ ਕਰੰਸੀ ਮਾਰਕੀਟ ਅਤੇ ਰਸਮੀ ਭਾਰਤੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਵਿਚਾਲੇ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਰਾਬ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਅਸਲ ਵਿਚ ਵੀਸੀ ਦੇ ਵਪਾਰ 'ਤੇ ਵਿਧਾਨਕ ਪਾਬੰਦੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਨਕਦੀ ਅਤੇ ਕਾਲੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਦੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।
ਇਹ ਸਰਕੂਲਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵੀਸੀ ਸਕੀਮਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬੰਦ ਵੀਸੀ ਸਕੀਮਾਂ, ਯੂਨੀਡਾਇਰੈਕਸ਼ਨਲ ਫਲੋ ਵੀਸੀ ਸਕੀਮਾਂ ਅਤੇ ਦੋ-ਪੱਖੀ ਫਲੋ ਵੀਸੀ ਸਕੀਮਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਦੋ-ਪੱਖੀ ਪ੍ਰਵਾਹ ਸਕੀਮਾਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾ ਕੇ ਇਕ-ਦਿਸ਼ਾਸ਼ੀਲ ਪ੍ਰਵਾਹ ਸਕੀਮਾਂ ਅਤੇ ਦੋ-ਪੱਖੀ ਪ੍ਰਵਾਹ ਸਕੀਮਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਅੰਤਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।
ਵੀਸੀ ਪੈਸੇ ਵਜੋਂ ਯੋਗਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਪੈਸੇ ਦੀਆਂ ਚਾਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਕਸਚੇਂਜ ਦਾ ਮਾਧਿਅਮ, ਖਾਤੇ ਦੀ ਇਕਾਈ, ਮੁੱਲ ਦਾ ਭੰਡਾਰ ਅਤੇ ਕਰਜ਼ੇ ਦਾ ਅੰਤਿਮ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਆਰਬੀਆਈ ਨੇ ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਇਸ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

V. ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਇਤਿਹਾਸਕ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਸਮਾਜਿਕ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਪੈਸਾ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਪੈਸਾ ਵੱਖਰਾ ਹੈ, ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਸਿੰਗਾਪੁਰ ਵਰਗੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰਾਂ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਵੀਸੀ ਨੂੰ ਕਈ ਵਾਰ ਪੈਸੇ ਜਾਂ ਫੰਡਾਂ ਦੇ ਸਮਾਨ ਸਮਝਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਕਈ ਵਾਰ ਵਸਤੂਆਂ / ਅਸਪਸ਼ਟ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਵਜੋਂ ਸਮਝਿਆ ਹੈ।

5. ਇਹ ਸਰਕੂਲਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਵਾਲਾ ਹੈ, ਜੋ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਵਰਗੀਕਰਣ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਗੈਰ-ਅਨੁਕੂਲ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਗਾਉਂਦਾ ਹੈ।

V. ਕਿਸੇ ਆਰਟੀਕਲ ਨੂੰ ਵਾਧੂ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵਜੋਂ ਰੋਕਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਵਿਧਾਨਕ ਨੀਤੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਐਕਟ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ।

4.3. ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਦਲੀਲਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸ਼੍ਰੀ ਨਕੁਲ ਦੀਵਾਨ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਸਰਕੂਲਰ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਵਰਚੁਅਲ ਕਰੰਸੀ ਐਕਸਚੇਂਜ (ਵੀਸੀਈ) 30-03-2019 ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਦੂਜੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਵੀਸੀਈ ਗੈਰ-ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ
ਵੈੱਬਸਾਈਟ ਅਜੇ ਵੀ ਖੁੱਲ੍ਹਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਡਿਸਕਿਡੀਅਮ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਲੈਬਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਨਾਮ ਦੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਵੀਸੀਈ ਨਾ ਸਿਰਫ ਚਾਲੂ ਹੋ ਗਿਆ, ਬਲਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਪਈ 12 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਵੀ ਫ੍ਰੀਜ਼ ਹੋ ਗਈ।
ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਕੱਲੇ ਸਿੱਕਾ ਡੀਸੀਐਕਸ ਨਾਮ ਦਾ ਇੱਕ ਵੀਸੀਈ ਪੀਅਰ-ਟੂ-ਪੀਅਰ (ਪੀ 2 ਪੀ) ਅਧਾਰ ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਕੇ ਬਚਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ.

4.4. ਆਪੋ-ਆਪਣੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ, ਵਿਦਵਾਨ ਸਲਾਹਕਾਰਾਂ ਸ਼੍ਰੀ ਆਸ਼ਿਮ ਸੂਦ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਨਕੁਲ ਦੀਵਾਨ ਨੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ
ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ। ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਵਾਂਗੇ।

<u>ਸਕ੍ਰਿਪਟ (ਆਰਬੀਆਈ ਦੀ)</u>

5.1. ਆਰਬੀਆਈ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬੀ ਹਲਫਨਾਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ 'ਤੇ ਆਰਬੀਆਈ ਦਾ ਜਵਾਬ ਨਾ ਸਿਰਫ ਜਵਾਬੀ ਹਲਫਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੁਝ ਅੰਤਰਿਮ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੁਝ ਸੰਚਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਉਪਲਬਧ ਹੈ।

5.2. ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 21-08 ਨੂੰ ਇੱਕ ਅੰਤਰਿਮ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ- 2019, ਲੰਬੀ ਦਲੀਲਾਂ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਭਾਰਤੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਨੂੰ 29-05-2018 ਅਤੇ 30-05-2018 ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰਤ ਬਿੰਦੂ-ਵਾਰ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। ਉਕਤ ਅੰਤਰਿਮ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਆਰਬੀਆਈ ਨੇ 04-09-2019 ਅਤੇ 18-09-2019 ਨੂੰ ਵਿਸਥਾਰਤ ਬਿੰਦੂ-ਵਾਰ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ।
ਇਸ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਚ ਆਰਬੀਆਈ ਦੇ ਸਟੈਂਡ ਨੂੰ ਨਾ ਸਿਰਫ ਇਸ ਤੋਂ ਦੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਜਵਾਬੀ ਹਲਫਨਾਮਾ ਪਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ਾਂ/ਜਵਾਬਾਂ ਤੋਂ ਵੀ

ਇ

ਨ੍ਹਾਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੀਆਂ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀਆਂ।

5.3. ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਆਰਬੀਆਈ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ਿਆਮ ਦੀਵਾਨ, ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਹੈ,
ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ:

ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਮੁੱਲ ਦੇ ਭੰਡਾਰ, ਭੁਗਤਾਨ ਦਾ ਮਾਧਿਅਮ ਅਤੇ ਖਾਤੇ ਦੀ ਇਕਾਈ ਵਰਗੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀਆਂ, ਜੋ ਮੁਦਰਾ ਵਜੋਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਵਰਚੁਅਲ ਕਰੰਸੀ ਐਕਸਚੇਂਜ ਕੋਲ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਦੇ ਵਿਵਾਦਾਂ / ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਕੋਈ ਰਸਮੀ ਜਾਂ ਢਾਂਚਾਗਤ ਵਿਧੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗੁੰਮਨਾਮੀ/ ਸੂਡੋ-ਗੁੰਮਨਾਮੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਲਈ ਵਰਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹਨ.

ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਦੀ ਵਧਦੀ ਵਰਤੋਂ ਆਖਰਕਾਰ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ
ਭਾਰਤੀ ਮੁਦਰਾ ਅਤੇ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀ ਮੁਦਰਾ ਸਥਿਰਤਾ।
ਆਰ.ਬੀ.ਆਈ. ਦਾ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਵਿਧਾਨਕ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਇਕ ਮਾਹਰ ਸੰਸਥਾ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਆਰਥਿਕ ਨੀਤੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿਚ ਹੈ, ਜਿਸ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਹੱਥੀਂ ਪਹੁੰਚ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਵਿਆਪਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ ਬੈਂਕਿੰਗ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1949 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਰਬੀਆਈ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਰਿਜ਼ਰਵ ਈ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਐਕਟ, 1934 ਅਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਰਾ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਐਕਟ, 2007।

ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਆਰਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਨੈਟਵਰਕ 'ਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਬੇਰੋਕ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।
ਵਿਵਾਦਿਤ ਫੈਸਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ
ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 14, 19 ਅਤੇ 21 ਦੁਆਰਾ ਗਾਰੰਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਇਹ ਫੈਸਲੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ, ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਅਨੁਕੂਲ ਨਹੀਂ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਆਰਬੀਆਈ ਨੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਬੈਂਕਾਂ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਸਬੰਧ ਤੋੜਨ ਲਈ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਆਰਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਚੇਤਾਵਨੀਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੈ
ਸਾਲ 2013 ਦੀਆਂ ਪ੍ਰੈਸ ਰਿਲੀਜ਼ਾਂ।

੨੦੧੩ ਦੀ ਪ੍ਰੈਸ ਰਿਲੀਜ਼ ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਸਿਰਫ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨਾਲੋਂ ਬਹੁਤ ਵਿਸ਼ਾਲ ਸੀ। ਆਰ.ਬੀ.ਆਈ. ਨੇ ਵੀਸੀ ਦੇ ਉਪਭੋਗਤਾਵਾਂ, ਧਾਰਕਾਂ ਅਤੇ ਵਪਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸੰਭਾਵਿਤ ਵਿੱਤੀ, ਸੰਚਾਲਨ, ਕਾਨੂੰਨੀ, ਗਾਹਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਜੋਖਮਾਂ ਬਾਰੇ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ।

() ਆਰ.ਬੀ.ਆਈ. ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਨੋਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀ ਸਮੱਗਰੀ, ਕਮੇਟੀਆਂ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਆਰਬੀਆਈ ਇੱਕ ਧਿਰ ਸੀ ਅਤੇ 5 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੌਰਾਨ ਆਰਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਚੇਤਾਵਨੀਆਂ, ਆਰਬੀਆਈ ਵੱਲੋਂ ਮਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਹ ਇਹ ਵੀ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਆਰਬੀਆਈ ਨੇ ਜਲਦਬਾਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧਿਆ ਪਰ ਬਹੁਤ ਧਿਆਨ ਅਤੇ ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ।

ਇਸ ਲਈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਬਹੁਤ ਉੱਚੀ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸੀ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਸਰਕੂਲਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ ਦਾ ਮਾਪਦੰਡ ਇਹ ਹੈ ਕਿ
ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਹੋਂਦ ਅਤੇ ਨਾ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਦੀ ਲੋੜੀਂਦੀ ਜਾਂ ਢੁਕਵੀਂਤਾ
ਸਮੱਗਰੀ।

ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਪੂਰੀ ਪਾਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਾਂ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵੰਡੀ ਗਈ ਲੇਜਰ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬਾਰੇ.
ਇਹ ਫੈਸਲੇ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਨ
ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ, ਦੇਸ਼ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਰਾ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਦੀ ਉੱਚ ਅਸਥਿਰਤਾ ਦੇ ਸੰਪਰਕ ਤੋਂ ਨਿਯਮਤ ਇਕਾਈਆਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ। ਆਰ.ਬੀ.ਆਈ. ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਅਗਾਊਂ ਉਪਾਅ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਫਰਜ਼ ਹੈ
ਵਿਆਜ ਅਤੇ ਨਿਯਮਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਵਿੱਚ ਮਨਾਹੀ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

ਇਹ ਫੈਸਲੇ ਇਸ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਆਰਬੀਆਈ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਵੀਸੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਬਲਕਿ ਸਿਰਫ ਪੀਅਰ-ਟੂ-ਪੀਅਰ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਾਨ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਰਾ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਿਸਟਮ ਪ੍ਰਦਾਤਾ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਵੀਸੀ
ਲੈਣ-ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਇੱਕ ਸਮਾਨਤਰ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਜੋਂ ਵਿਕਸਤ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਵੀਸੀਈ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਏ ਗਏ ਕੇਵਾਈਸੀ ਨਿਯਮ ਭੁਗਤਾਨ ਅਤੇ ਮੁਦਰਾ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਭਾਗੀਦਾਰਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਨਾਲੋਂ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹਨ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਕੇਵਾਈਸੀ ਨਿਯਮ ਪ੍ਰਭਾਵਹੀਣ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਵੀਸੀ ਦੀ ਗੁਪਤਤਾ ਦੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਦਾ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ.

(v) ਉਪ ਕੁਲਪਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵਪਾਰ ਦੀ ਸਰਹੱਦ ਪਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ
ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਦੀ ਘਾਟ, ਆਰਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਿਤ ਨਿਯਮਿਤ ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਰੱਖਦੀ ਹੈ। ਵੀਸੀ ਬ੍ਰਹਿਮੰਡ ਦਾ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੀ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਵਿੱਚ ਪਦਾਰਥਕ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੈ
ਵੀ.ਸੀ. ਵਪਾਰ।

(v) ਆਰਬੀਆਈ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸਰਕਾਰੀ ਅਥਾਰਟੀ ਉਪ ਕੁਲਪਤੀਆਂ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ, ਸੀਮਤ ਕਰਨ, ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਜਾਂ ਨਿਯੰਤਰਣ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਸਦਾ ਮੌਜੂਦ ਅਤੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਵਿੱਤੀ ਜੋਖਮ ਹੋਣਗੇ।

ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ

ਉਪਰੋਕਤ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਦਲੀਲਾਂ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ, ਆਓ ਹੁਣ ਵੇਖੀਏ ਕਿ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਕਿਵੇਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦੀ ਹੈ।

ਆਰ.ਬੀ.ਆਈ. ਲਈ ਕੋਈ ਬਿਜਲੀ ਨਹੀਂ (ਅਲਟਰਾ ਵਾਇਰਸ)

ਹਮਲੇ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਆਧਾਰ ਆਰਬੀਆਈ ਬ੍ਰੀ ਦੀ ਵੀਸੀ ਅਤੇ ਵੀਸੀਈ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ, ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਜਾਂ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਘੁੰਮਦਾ ਹੈ। ਪੂਰੀ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ
ਇਹ ਦਲੀਲ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਸਟੈਂਡ 'ਤੇ ਟਿਕੀ ਹੋਈ ਹੈ ਕਿ ਵੀਸੀ ਪੈਸੇ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਟੈਂਡਰ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਬਲਕਿ ਸਿਰਫ ਵਸਤੂਆਂ / ਵਸਤੂਆਂ ਹਨ, ਜੋ ਆਰਬੀਆਈ ਐਕਟ, 1934, ਬੈਂਕਿੰਗ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1949 ਅਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਰਾ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਐਕਟ, 2007 ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹਨ। ਦਰਅਸਲ, ਵਿਵਾਦਿਤ
ਆਰ.ਬੀ.ਆਈ. ਦਾ ਸਰਕੂਲਰ ਮਿਤੀ 06-04-2018 ਨੂੰ ਸੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ
ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਆਰਬੀਆਈ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਜੇ ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਂ ਸਾਰੇ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਸ਼ੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਆਰਬੀਆਈ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਿਯੰਤਰਣ ਹੈ, ਤਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਹੋਣਗੇ ਕਿ ਸਰਕੂਲਰ ਅਲਟਰਾ ਵਾਈਰਸ ਹੈ।

ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ () ਪਹਿਲਾਂ ਆਰਬੀਆਈ ਵਰਗੇ ਕੇਂਦਰੀ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਇਤਿਹਾਸਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਭੂਮਿਕਾ, ਆਰਬੀਆਈ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਅਤੇ ਸੌਂਪੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਕਾਰਜਾਂ ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਤਿੰਨਾਂ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਵੇਖਣਾ ਅਤੇ () ਫਿਰ ਇਹ ਜਾਂਚ ਕਰਨਾ ਕਿ ਇਹ ਵਰਚੁਅਲ ਕੀ ਹਨ
ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਹਨ. ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਈ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਚਰਚਾ ਨੂੰ ਦੋ ਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਾਂਗੇ, ਪਹਿਲਾ ਭੂਮਿਕਾ, ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਕਾਰਜਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ
ਆਰ.ਬੀ.ਆਈ. ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ।

ਕੇਂਦਰੀ ਬੈਂਕ ਵਜੋਂ ਆਰਬੀਆਈ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਭੂਮਿਕਾ, ਸੌਂਪੇ ਗਏ ਕੰਮ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀਆਂ

ਭਾਰਤੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਐਕਟ 2 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ?
1934 () ਬੈਂਕ ਨੋਟਾਂ ਦੇ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, () ਰੱਖਣਾ
ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਮੁਦਰਾ ਸਥਿਰਤਾ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨਾਲ ਭੰਡਾਰ ਅਤੇ
() ਦੇਸ਼ ਦੀ ਮੁਦਰਾ ਅਤੇ ਕਰਜ਼ਾ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਫਾਇਦੇ ਲਈ ਚਲਾਉਣਾ। ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਵਰਗੇ ਕੇਂਦਰੀ ਬੈਂਕ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਆਰਥਿਕਤਾ () ਮੁਦਰਾ () ਪੈਸੇ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਅਤੇ () ਵਿਆਜ ਦਰਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਕਰਨਾ ਹੈ । ਕੇਂਦਰੀ ਬੈਂਕ ਦੀ ਵਿਲੱਖਣ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਇਜਾਰੇਦਾਰੀ ਹੈ ਜੋ
ਇਸ ਦਾ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਮੁਦਰਾ ਅਧਾਰ ਵਧਾਉਣ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮੁਦਰਾ ਦੀ ਛਪਾਈ ਵਿੱਚ ਇਸਦਾ ਨਿਯੰਤਰਣ ਹੈ। ਕੇਂਦਰੀ ਬੈਂਕ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਤਰਲਤਾ ਸੰਕਟ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਹੇ ਬੈਂਕਾਂ ਲਈ "ਆਖਰੀ ਉਪਾਅ ਦੇ ਕਰਜ਼ਦਾਤਾ" ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ।

6.5. ਇਤਿਹਾਸਕਾਰ ਆਧੁਨਿਕ ਕੇਂਦਰੀ ਬੈਂਕਾਂ ਦੇ ਉਭਾਰ ਦਾ ਪਤਾ 27-07-1694 ਨੂੰ ਟਨੇਜ ਐਕਟ, 1694 ਰਾਹੀਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਰਾਇਲ ਚਾਰਟਰ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਨਾਲ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹਨ। 1694 ਵਿੱਚ ਇਸ ਬੈਂਕ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਆਰਥਿਕਤਾ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਸੀ ਬਲਕਿ ਫਰਾਂਸ ਨਾਲ ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੀ ਜੰਗ ਨੂੰ ਵਿੱਤ ਦੇਣ ਲਈ ਸੀ। ਮੁਦਰਾ ਸੰਕਟ
1797 ਅਤੇ ਸੋਨੇ ਦੇ ਭੰਡਾਰ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਅਨੁਪਾਤ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਗਲੈਂਡ ਅਤੇ ਉਹ ਨੋਟ ਜੋ ਬੈਂਕ ਬੈਂਕ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਚਾਰਟਰ ਐਕਟ, 1844 ਨੇ ਕੇਂਦਰੀ ਬੈਂਕ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਵਿੱਚ ਭਾਰੀ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਲਿਆਂਦੀਆਂ
ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ।

6.6. ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਭਾਰਤ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਕੇਂਦਰੀ ਬੈਂਕ ਦੇ ਕੰਮ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇੰਪੀਰੀਅਲ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਜਿਸਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ
ਇੰਪੀਰੀਅਲ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਐਕਟ, 1920 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਾਲ 1921 ਵਿੱਚ। ਕਾਰਨ
ਇੰਪੀਰੀਅਲ ਬੈਂਕ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕਿਉਂ ਅਤੇ ਜਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਹ ਦੇਖਣਾ ਕਾਫ਼ੀ ਦਿਲਚਸਪ ਹੈ. 1857 ਦੇ ਸਿਪਾਹੀ ਵਿਦਰੋਹ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜਦੋਂ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕ੍ਰਾਊਨ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਦਾ ਕੰਟਰੋਲ ਸੰਭਾਲਿਆ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਤਿੰਨ ਪ੍ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਸੀ ਬੈਂਕ ਸਨ, ਇਕ ਕਲਕੱਤਾ ਵਿਚ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਬੰਬਈ ਵਿਚ
ਅਤੇ ਤੀਜਾ ਮਦਰਾਸ ਵਿੱਚ। ਕ੍ਰਮਵਾਰ 1809, 1840 ਅਤੇ 1843 ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਿਤ ਇਹ ਤਿੰਨੋਂ ਬੈਂਕ ਕੁਝ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੀਮਾਵਾਂ ਤੱਕ ਨੋਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਸਨ। ਪਰ ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ 1862 ਵਿੱਚ ਪੇਪਰ ਕਰੰਸੀ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਨੋਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਇਕਲੌਤਾ ਅਧਿਕਾਰ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

6.7. ਤਿੰਨਾਂ ਪ੍ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਸੀ ਬੈਂਕਾਂ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰੀ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਆਇਆ। ਹਾਲਾਂਕਿ
ਚੈਂਬਰਲੇਨ ਕਮਿਸ਼ਨ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਰਾਇਲ ਕਮਿਸ਼ਨ ਆਨ ਇੰਡੀਅਨ ਫਾਈਨਾਂਸ ਐਂਡ ਕਰੰਸੀ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ 1913 ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਨੇ ਕੇਂਦਰੀ ਬੈਂਕ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤੀ, ਪਰ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਪਰ ਪਹਿਲੇ ਵਿਸ਼ਵ ਯੁੱਧ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪ੍ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਸੀ ਬੈਂਕਾਂ ਨੇ ਖੁਦ ਰਲੇਵੇਂ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਕੀਤੀ।
ਇਸ ਲਈ, ਇੰਪੀਰੀਅਲ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਬਿੱਲ ਵਿੱਚ ਰਲੇਵੇਂ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ
ਤਿੰਨਾਂ ਪ੍ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਸੀ ਬੈਂਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਤੰਬਰ 1920 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜਨਵਰੀ 1921 ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਕੇਂਦਰੀ ਬੈਂਕਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਦੇ ਰੁਝਾਨ ਨੇ 1920 ਵਿੱਚ ਬ੍ਰਸੇਲਜ਼ ਅਤੇ 1922 ਵਿੱਚ ਜੇਨੋਆ ਵਿਖੇ ਆਯੋਜਿਤ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਿੱਤੀ ਕਾਨਫਰੰਸਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਗਤੀ ਫੜੀ।

6.8. ਪਰ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਨਿਰਯਾਤਕਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਓਵਰਵੈਲਿਊਡ ਐਕਸਚੇਂਜ ਰੇਟ ਨੂੰ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਨੇ ਬਸਤੀਵਾਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਵਪਾਰਕ ਹਿੱਤਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਟਕਰਾਅ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ। ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਗਿਰਾਵਟ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਲਈ 1925 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਾਇਲ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਰਾਇਲ ਕਮਿਸ਼ਨ ਆਨ ਇੰਡੀਅਨ ਕਰੰਸੀ ਐਂਡ ਫਾਈਨਾਂਸ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਹਿਲਟਨ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

ਯੰਗ ਕਮਿਸ਼ਨ (ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਡਾ. ਬੀ. ਆਰ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੇ ਵੀ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ)

ਇੱ

ਕ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ, 1926 ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਲਈ ਇੱਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕੇਂਦਰੀ ਬੈਂਕ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਗੋਲਡ ਸਟੈਂਡਰਡ ਅਤੇ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਬਿੱਲ, 1927 ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਬਿੱਲ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ 10-02-1928 ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।
1930 ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਨਵਾਂ ਹੁਲਾਰਾ ਮਿਲਿਆ, ਜਦੋਂ ਦੇਸ਼ ਲਈ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸੁਧਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ

ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਮਾਰਚ 1933 ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸੁਧਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਵ੍ਹਾਈਟ ਪੇਪਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
ਪਹਿਲੇ ਫੈਡਰਲ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ.

ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇੰਡੀਆ ਆਫਿਸ ਦੁਆਰਾ ਲੰਡਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਭਾਗੀ ਕਮੇਟੀ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, "ਇੰਡੀਆ ਆਫਿਸ ਕਮੇਟੀ" ਵਜੋਂ ਜਾਣੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ) ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਜਿਸ ਨੇ 14-03-1933 ਨੂੰ ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਸੌਂਪੀ। ਇਸ ਰਿਪੋਰਟ ਤੋਂ ਬਾਅਦ "ਲੰਡਨ ਕਮੇਟੀ" ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ,
ਜਿਸ ਨੇ ਇੰਡੀਆ ਆਫਿਸ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਕੀਤੀ ਕਿ ਰਿਜ਼ਰਵ
ਬੈਂਕ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਲਈ ਲੰਡਨ ਕਮੇਟੀ ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਬਿੱਲ ਸਤੰਬਰ 1933 ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। 1934 ਵਿੱਚ ਇਹ ਬਿੱਲ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਭਾਰਤੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਨੇ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ
01-04-1935 ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕੇਂਦਰੀ ਬੈਂਕ ਵਜੋਂ। ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਦੇ ਅਧੀਨ
(ਜਨਤਕ ਮਾਲਕੀ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ) ਐਕਟ, 1948, ਬੈਂਕ ਦਾ ਰਾਸ਼ਟਰੀਕਰਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਇਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਆਰਬੀਆਈ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਿਛੋਕੜ ਨੂੰ ਸਮਝ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਵਿਚ ਇਸ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਰਤੇ ਗਏ ਕਾਰਜਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਨਾ ਆਸਾਨ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਆਰਬੀਆਈ ਐਕਟ ਦੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਦਾ ਉਦੇਸ਼
ਆਰ.ਬੀ.ਆਈ. ਦਾ ਗਠਨ ਤਿੰਨ ਗੁਣਾ ਸੀ: () ਬੈਂਕ ਨੋਟਾਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨਾ () ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਮੁਦਰਾ ਸਥਿਰਤਾ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਭੰਡਾਰ ਰੱਖਣਾ ਅਤੇ () ਆਪਣੇ ਫਾਇਦੇ ਲਈ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਮੁਦਰਾ ਅਤੇ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਕਰਨਾ।

ਦਰਅਸਲ, ਐਕਟ ਦੀ ਮੂਲ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਤਿੰਨ ਸਨ
ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ। ਪਰ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਦੇ ਪੈਰਾ ੨ ਅਤੇ ੩ ਨੂੰ ੨੦੧੬ ਦੇ ਐਕਟ ੨੮ ਦੁਆਰਾ ੩ ਨਵੇਂ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫਾਂ ਨਾਲ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੂਲ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਦੇ ਪੈਰਾ 2 ਅਤੇ 3 ਅਤੇ 2016 ਵਿੱਚ ਬਦਲੇ ਗਏ ਪੈਰਾ 2 ਤੋਂ 4 ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਾਰਣੀਬੱਧ ਕਾਲਮ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

ਪੈਰਾ 2 ਅਤੇ 3 ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹੇ ਸਨ	ਪੈਰਾ 2 ਤੋਂ 4 ਨੂੰ ਹੁਣ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਕਿ ਵਿਸ਼ਵ ਦੀਆਂ ਮੁਦਰਾ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਵਿਗਾੜ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਮੁਦਰਾ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਲਈ ਸਥਾਈ ਅਧਾਰ ਵਜੋਂ ਕੀ ਢੁਕਵਾਂ ਹੋਵੇਗਾ; ਪਰ ਜਦੋਂ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਦਰਾ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਅਸਥਾਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਢੁਕਵੇਂ ਮੁਦਰਾ ਮਿਆਰ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਛੱਡਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮੁਦਰਾ ਸਥਿਤੀ ਸਥਾਈ ਉਪਾਅ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਸਥਿਰ ਹੋ ਜਾਵੇ ਹੈ;	ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਕਿ ਵੱਧ ਰਹੀ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਆਰਥਿਕਤਾ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਆਧੁਨਿਕ ਮੁਦਰਾ ਨੀਤੀ ਢਾਂਚਾ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ; ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਕਿ ਮੁਦਰਾ ਨੀਤੀ ਦਾ ਮੁੱਢਲਾ ਉਦੇਸ਼ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕੀਮਤਾਂ ਦੀ ਸਥਿਰਤਾ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣਾ ਹੈ; ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਕਿ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਮੁਦਰਾ ਨੀਤੀ ਢਾਂਚਾ ਭਾਰਤੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ;

6.15. ਨਵੇਂ ਬਦਲੇ ਗਏ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਰਬੀਆਈ ਨੂੰ ਹੁਣ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਮੁਦਰਾ ਨੀਤੀ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਹੈ। ਮੁਦਰਾ ਨੀਤੀ ਦੇ ਮੁੱਢਲੇ ਉਦੇਸ਼ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਪੈਰਾ 3 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀਮਤ ਸਥਿਰਤਾ ਨੂੰ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ
ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪੈਰਾ 2 ਇੱਕ ਵੱਧ ਰਹੀ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਆਰਥਿਕਤਾ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਆਧੁਨਿਕ ਮੁਦਰਾ ਨੀਤੀ ਢਾਂਚੇ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ 2016 ਦੇ ਐਕਟ 28 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੋਧ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੁਦਰਾ ਨੀਤੀ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਹੀ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ
ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਰਬੀਆਈ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।
ਹਾਲਾਂਕਿ "ਮੁਦਰਾ ਨੀਤੀ" ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
ਐਕਟ, "ਮੁਦਰਾ ਨੀਤੀ" ਸਿਰਲੇਖ ਹੇਠ ਇੱਕ ਪੂਰਾ ਅਧਿਆਇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 45ਜ਼ੈਡ ਤੋਂ 45ਜ਼ੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਨੂੰ ਚੈਪਟਰ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਅਧਿਆਇ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 45ਜ਼ੈਡ ਦੇ ਤਹਿਤ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਧਾਰਾ 45ਜ਼ੈਡਏ (1) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ
ਖਪਤਕਾਰ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਮਹਿੰਗਾਈ ਦੇ ਟੀਚੇ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ
ਆਰ.ਬੀ.ਆਈ. ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਕੇ ਹਰ 5 ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਾਰ ਕੀਮਤ ਸੂਚਕ ਅੰਕ। ਮਹਿੰਗਾਈ ਦੇ ਟੀਚੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਨੀਤੀਗਤ ਦਰ ਧਾਰਾ 45ਜ਼ੈਡਬੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਗਠਿਤ ਮੁਦਰਾ ਨੀਤੀ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ।

ਆਰ.ਬੀ.ਆਈ. ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਵੀ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ 3(1). ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ "ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਲੈਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਭਾਰਤੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਵਜੋਂ ਇੱਕ ਬੈਂਕ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ
ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਮੁਦਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਇਸ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਬੈਂਕਿੰਗ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰਨਾ।

ਐਕਟ ਦਾ ਤੀਜਾ ਅਧਿਆਇ ਕੇਂਦਰੀ ਬੈਂਕਿੰਗ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕਰਦਾ ਹੈ
ਆਰ.ਬੀ.ਆਈ. ਧਾਰਾ 17 ਆਰਬੀਆਈ ਨੂੰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕਈ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰਾਂ ਨੂੰ
ਚਲਾਉਣ ਅਤੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ, ਉਪ-ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ
(15) ਬੈਂਕ ਨੋਟ ਬਣਾਉਣਾ ਅਤੇ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 20 ਜੋ ਭਾਗ ਬਣਦਾ ਹੈ
ਅਧਿਆਇ ਵਿੱਚ, ਆਰਬੀਆਈ ਨੂੰ () ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਖਾਤੇ ਲਈ ਪੈਸੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਦਾ ਹੈ () ਬਕਾਇਆ
ਰਕਮ ਤੱਕ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ
ਇਸ ਦੇ ਖਾਤੇ ਦਾ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਅਤੇ () ਇਸਦੇ ਅਦਾਨ-ਪ੍ਰਦਾਨ, ਭੇਜਣ ਅਤੇ
ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਜਨਤਕ ਕਰਜ਼ੇ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਬੈਂਕਿੰਗ ਕਾਰਜ। ਧਾਰਾ 21 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ
ਆਪਣਾ ਸਾਰਾ ਪੈਸਾ, ਰੈਮਿਟਰੈਂਸ, ਐਕਸਚੇਂਜ ਅਤੇ ਬੈਂਕਿੰਗ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਆਰਬੀਆਈ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ। ਧਾਰਾ 22 (1)
ਦੇ ਤਹਿਤ, ਆਰਬੀਆਈ ਕੋਲ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਇਕਲੌਤਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ।
ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਬੈਂਕ ਨੋਟ (ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ

ਧਾਰਾ 28ਏ (2) ਤਹਿਤ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ 1/- ਰੁਪਏ ਦੇ ਮੁੱਲ ਦੇ ਨੋਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ। ਇਹ ਕੇਂਦਰੀ ਬੋਰਡ ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ 'ਤੇ
ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਰੰਸੀ ਨੋਟ ਵੀ ਜਾਰੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।
ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਆਦ। ਧਾਰਾ 22 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2)
ਅਧਿਆਇ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਇੱਕ ਕਦਮ ਹੋਰ ਅੱਗੇ ਵਧਦੀ ਹੈ।
ਕੋਈ ਕਰੰਸੀ ਨੋਟ ਜਾਰੀ ਨਾ ਕਰੋ।

ਧਾਰਾ 26 (1) ਹਰੇਕ ਬੈਂਕ ਨੋਟ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਟੈਂਡਰ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ
ਭੁਗਤਾਨ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸਥਾਨ, ਜਿਸ ਦੀ ਗਾਰੰਟੀ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।
ਕਿਉਂਕਿ ਆਰਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਬੈਂਕ ਨੋਟ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਟੈਂਡਰ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ
ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਵੀ ਇਹ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ
ਧਾਰਾ 26 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁੱਲ ਦੇ ਬੈਂਕ ਨੋਟਾਂ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਲੜੀ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਟੈਂਡਰ ਵਜੋਂ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨਾ।
ਪਰ ਇਹ ਆਰਬੀਆਈ ਦੇ ਕੇਂਦਰੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਬੋਰਡ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ 'ਤੇ ਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਧਾਰਾ 38 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਆਰਬੀਆਈ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰੁਪਏ ਨੂੰ ਸਰਕੂਲੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪਾਉਣ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਹੈ। ਇਸੇ
ਤਰ੍ਹਾਂ, ਆਰ.ਬੀ.ਆਈ.
ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸੰਚਾਰ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਰੁਪਏ ਦੇ ਸਿੱਕੇ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਵੀ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਈ ਗਈ ਹੈ।

ਅਧਿਆਇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਾਸ਼ੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਗੈਰ-ਬੈਂਕਿੰਗ ਸੰਸਥਾਵਾਂ (ਐਨਬੀਐਫਸੀ) ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ
ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ
ਦੋ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ, ਇੱਕ ਧਾਰਾ 45ਜੇਏ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ
45. ਧਾਰਾ 45ਜੇਏ ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (1) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

(1) ਜੇ ਬੈਂਕ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ, ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਵਿੱਤੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਲਈ

ਇਸ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਗੈਰ-ਬੈਂਕਿੰਗ ਵਿੱਤੀ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਜਮ੍ਹਾਂਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਬੈਂਕਿੰਗ ਵਿੱਤੀ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਚਲਾਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ, ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਜਾਂ ਢੁਕਵਾਂ ਹੈ, ਇਹ ਨੀਤੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗੈਰ-ਬੈਂਕਿੰਗ ਵਿੱਤੀ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ

ਆਮਦਨ ਮਾਨਤਾ, ਲੇਖਾਕਾਰੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੰਪਨੀਆਂ

ਮਾਪਦੰਡ, ਮਾੜੇ ਅਤੇ ਸ਼ੱਕੀ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਲਈ ਉਚਿਤ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨਾ, ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਲਈ ਜੋਖਮ ਭਾਰ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਪੂੰਜੀ ਦੀ ਢੁਕਵੀਂਤਾ ਅਤੇ ਬੈਲੇਂਸ ਸ਼ੀਟ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਲਈ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਪਰਿਵਰਤਨ ਕਾਰਕ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਬੈਂਕਿੰਗ ਵਿੱਤੀ ਦੁਆਰਾ ਫੰਡਾਂ ਦੀ ਤਾਇਨਾਤੀ ਨਾਲ ਵੀ ਸਬੰਧਤ
ਕੰਪਨੀ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਬੈਂਕਿੰਗ ਵਿੱਤੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਬੈਂਕਿੰਗ ਵਿੱਤੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਗੈਰ-ਬੈਂਕਿੰਗ ਵਿੱਤੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨੀਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਰੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੋਣਗੀਆਂ।

6.23. ਇਹ ਵੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਵਸਥਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਦੇ ਪੈਰਾ 1 ਵਿੱਚ ਪਾਏ ਗਏ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਰਗੇ ਕੁਝ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਦਾ ਪੈਰਾ 1 ਦੇਸ਼ ਦੀ ਮੁਦਰਾ ਅਤੇ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਫਾਇਦੇ ਲਈ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਆਰਬੀਆਈ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਧਾਰਾ 45ਜੇਏ ਆਰਬੀਆਈ ਦੀ ਵਿੱਤੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰਦੀ ਹੈ।
ਦੇਸ਼ ਆਪਣੇ ਫਾਇਦੇ ਲਈ.

ਧਾਰਾ 8ਪਜੇਏ ਦੀ ਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਹੈ
ਆਰਬੀਆਈ, ਦੋਵੇਂ () ਨੀਤੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਅਤੇ () ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਾਰੀਆਂ ਐਨਬੀਐਫਸੀ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ। ਧਾਰਾ 45ਜੇਏ (1) ਦੁਆਰਾ ਹੱਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸ਼ੰਕਿਆਂ ਵਿੱਚ () ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ () ਦੇਸ਼ ਦੀ ਵਿੱਤੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ () ਜਮ੍ਹਾਂਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਅਤੇ (v) ਹਿੱਤ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ
ਐਨ.ਬੀ.ਐਫ.ਸੀ.

ਧਾਰਾ 45 ਐਲ ਇਕ ਹੋਰ ਚਿੰਤਾ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਫਾਇਦੇ ਲਈ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨਾ. ਸੈਕਸ਼ਨ 45 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:

45. ਬੈਂਕ ਦੀ ਵਿੱਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੰਗਣ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ।

ਜੇ ਬੈਂਕ ਆਪਣੇ ਫਾਇਦੇ ਲਈ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਕਰਜ਼ਾ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ-

ਵਿੱਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਜਾਂ ਤਾਂ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਗਰੁੱਪ ਏ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ
ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿੱਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਜਾਂ ਵਿੱਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ, ਅਜਿਹੇ ਅੰਤਰਾਲਾਂ 'ਤੇ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਅਜਿਹੀਆਂ ਵਿੱਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਅਜਿਹੇ ਬਿਆਨ, ਜਾਣਕਾਰੀ ਜਾਂ ਵੇਰਵੇ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਜਾਂ
ਸੰਸਥਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਆਮ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ;

ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹੀ ਕਿਸੇ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਵਿੱਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਜਾਂ ਸੰਸਥਾ ਵਜੋਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ।

ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਆਮਤਾ ਪ੍ਰਤੀ ਪੱਖਪਾਤ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ
ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਏ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਬੈਂਕ, ਕਿਸੇ ਵਿੱਤੀ ਸੰਸਥਾ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਬਿਆਨ, ਜਾਣਕਾਰੀ ਜਾਂ ਵੇਰਵੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸਾਰੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੀ ਪੂੰਜੀ, ਭੰਡਾਰ ਜਾਂ ਹੋਰ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ, ਨਿਵੇਸ਼ ਚਾਹੇ ਉਹ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕਿਓਰਿਟੀਜ਼ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ,
ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ, ਅਤੇ ਕਿਹੜੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਮਿਆਦਾਂ ਲਈ,
ਵਿੱਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਆਜ ਦੀਆਂ ਦਰਾਂ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵਿੱਤੀ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਬੈਂਕ ਦਾ ਉਚਿਤ ਸਤਿਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਉਹ ਹਾਲਤਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਤੇ ਉਹ ਵਸਤੂਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ,
ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਇਸਦੀਆਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ, ਜੇ ਕੋਈ ਹਨ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਵਿੱਤੀ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦਾ ਪੈਸੇ ਅਤੇ ਪੂੰਜੀ ਬਾਜ਼ਾਰਾਂ ਦੇ ਰੁਝਾਨਾਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ.

ਇਹ ਵੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਬਦ "ਦੇਸ਼ ਦੀ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਪ੍ਰਣਾਲੀ"
ਇਸ ਦੇ ਫਾਇਦੇ ਲਈ", ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਦੇ ਪੈਰਾ 1 ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਧਾਰਾ 45 ਐਲ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੋਵਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਇਕੋ ਇਕ ਅੰਤਰ ਹੈ
ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਦਾ ਪੈਰਾ 1 ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 45 ਐਲ (1) ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰਦੀ ਹੈ. ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ
ਧਾਰਾ 45 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਆਰ.ਬੀ.ਆਈ.
ਧਾਰਾ 45 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਅਧੀਨ ਕੁਝ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦਾ ਉਚਿਤ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਨਾ
ਚੀਜ਼ਾਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ "ਅਜਿਹੀ ਵਿੱਤੀ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦਾ ਪੈਸੇ ਅਤੇ ਪੂੰਜੀ ਬਾਜ਼ਾਰਾਂ ਦੇ ਰੁਝਾਨਾਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ".

6.27. ਐਕਟ ਦੇ ਅਧਿਆਇ ਵਿੱਚ ਡੈਰੀਵੇਟਿਵਜ਼, ਮਨੀ ਮਾਰਕੀਟ ਜਾਂ ਸਕਿਓਰਿਟੀਜ਼ ਆਦਿ ਵਿੱਚ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹਨ। ਧਾਰਾ 45ਯੂ ਦੀ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਵਿੱਚ "ਮਨੀ ਮਾਰਕੀਟ ਇੰਸਟਰੂਮੈਂਟਸ" ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

45ਯੂ (ਬੀ) "ਮਨੀ ਮਾਰਕੀਟ ਇੰਸਟਰੂਮੈਂਟਸ" ਵਿੱਚ ਕਾਲ ਜਾਂ ਨੋਟਿਸ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਮਨੀ, ਟਰਮ ਮਨੀ, ਰੈਪੋ, ਰਿਵਰਸ ਰੇਪੋ, ਡਿਪਾਜ਼ਿਟ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ, ਵਪਾਰਕ ਵਰਤੋਂ ਬਿੱਲ, ਵਪਾਰਕ ਕਾਗਜ਼ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸਾਲ ਤੱਕ ਮੂਲ ਜਾਂ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਪਰਿਪੱਕਤਾ ਵਾਲੇ ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਕਰਜ਼ਾ ਸਾਧਨ
ਬੈਂਕ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ;

6.28. ਧਾਰਾ 45ਡਬਲਯੂ ਆਰਬੀਆਈ ਨੂੰ ਸਬੰਧਤ ਨੀਤੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਵਿਆਜ ਦਰਾਂ ਜਾਂ ਵਿਆਜ ਦਰ ਉਤਪਾਦਾਂ ਨੂੰ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਸਕਿਓਰਿਟੀਜ਼, ਮਨੀ ਮਾਰਕੀਟ ਇੰਸਟਰੂਮੈਂਟਸ ਆਦਿ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਏਜੰਸੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ
ਦੇਸ਼ ਆਪਣੇ ਫਾਇਦੇ ਲਈ. ਸੈਕਸ਼ਨ 45ਡਬਲਯੂ (1) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

45. ਡੈਰੀਵੇਟਿਵਜ਼, ਪੈਸੇ ਵਿੱਚ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ (1) ਬੈਂਕ, ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ, ਜਾਂ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਵਿੱਤੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਲਈ ਨਿਯਮਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਫਾਇਦਾ, ਵਿਆਜ ਦਰਾਂ ਜਾਂ ਵਿਆਜ ਦਰ ਉਤਪਾਦਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨੀਤੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰੋ ਅਤੇ ਸਕਿਓਰਿਟੀਜ਼, ਮਨੀ ਮਾਰਕੀਟ ਇੰਸਟਰੂਮੈਂਟਸ, ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੁਦਰਾ, ਡੈਰੀਵੇਟਿਵਜ਼, ਜਾਂ ਹੋਰ ਾਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਏਜੰਸੀਆਂ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿਓ।
ਉਸੇ ਕਿਸਮ ਦੇ ਯੰਤਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬੈਂਕ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਸਮੇਂ ਲਈ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਇਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਪਾਰਾਂ ਦੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਜਾਂ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ,
ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਤਹਿਤ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਟਾਕ ਐਕਸਚੇਂਜ 'ਤੇ
ਸਕਿਓਰਿਟੀਜ਼ ਕੰਟਰੈਕਟ (ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ) ਐਕਟ, 1956 (1956 ਦਾ 42)।

6.29. ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 45ਡਬਲਯੂ (1) ਵਿੱਚ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੀ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਉਦਾਹਰਣ ਸੂਚੀ ਹੈ. ਇਹ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣ ਵਾਲੇ "ਕੁਦਰਤ ਵਰਗੇ ਹੋਰ ਯੰਤਰਾਂ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੁਆਰਾ ਵੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ.

6.30. ਆਰ.ਬੀ.ਆਈ. ਐਕਟ, 1934 ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਧਿਆਨ ਪੂਰਵਕ ਸਕੈਨ ਕਰਨ ਨਾਲ
ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਕ੍ਰੈਡਿਟ/ਵਿੱਤੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ/ਨਿਯਮ, ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਧਾਗਾ ਹੈ ਜੋ ਆਰਬੀਆਈ ਨੂੰ ਨੀਤੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜਦਾ ਹੈ।

ਆਰਬੀਆਈ ਐਕਟ, 1934 ਇਕਲੌਤਾ ਐਕਟ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਆਰਬੀਆਈ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਬੈਂਕਿੰਗ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1949 ਵੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਸਰੋਤ ਹੈ
ਆਰ.ਬੀ.ਆਈ. ਨੂੰ ਕੁਝ ਚੀਜ਼ਾਂ ਕਰਨ ਲਈ। ਇਸ ਨੂੰ ਬੈਂਕਿੰਗ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1949 ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਤੋਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਬਿੱਲ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ
ਕਾਰਨ "ਆਰਬੀਆਈ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣਾ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਆਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ।
ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਬੈਂਕਿੰਗ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ".

ਬੈਂਕਿੰਗ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1949 ਦੀ ਧਾਰਾ 5, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਆਖਿਆ ਧਾਰਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਧਾਰਾ 5 ਦੀ ਧਾਰਾ (ਸੀਏ) ਦੇ ਤਹਿਤ "ਬੈਂਕਿੰਗ ਨੀਤੀ" ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

5 (ਸੀਏ) "ਬੈਂਕਿੰਗ ਨੀਤੀ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕੋਈ ਵੀ ਪਾਲਸੀ ਜੋ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ
ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਬੈਂਕਿੰਗ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਮੁਦਰਾ ਸਥਿਰਤਾ ਜਾਂ ਮਜ਼ਬੂਤ ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ, ਜਮ੍ਹਾਂਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ, ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਾਸ਼ੀ ਅਤੇ ਬੈਂਕ ਦੇ ਹੋਰ ਸਰੋਤਾਂ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਅਤੇ ਬਰਾਬਰ ਵੰਡ ਅਤੇ ਕੁਸ਼ਲ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਦਾ ਉਚਿਤ ਧਿਆਨ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ
ਇਨ੍ਹਾਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਅਤੇ ਸਰੋਤਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ;

ਕਿਉਂਕਿ ਬੈਂਕਿੰਗ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1949 ਆਰਬੀਆਈ ਐਕਟ, 1934 ਅਤੇ ਆਰਬੀਆਈ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਧਾਰਾ 5 (ਸੀਏ) ਕੁਝ ਸ਼ਬਦ ਉਧਾਰ ਲੈਂਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ "ਬੈਂਕਿੰਗ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦਾ ਹਿੱਤ" ਅਤੇ "ਹਿੱਤ"
ਆਰਬੀਆਈ ਐਕਟ, 1934 ਤੋਂ ਮੁਦਰਾ ਸਥਿਰਤਾ" ਅਤੇ "ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ"।

ਬੈਂਕਿੰਗ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1949 ਦੀ ਧਾਰਾ 8 ਇਸ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਕਰਦੀ ਹੈ
ਬੈਂਕਿੰਗ ਕੰਪਨੀ ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਖਰੀਦ ਜਾਂ ਵਿਕਰੀ ਜਾਂ ਵਟਾਂਦਰੇ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 8 ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਸੈਕਸ਼ਨ 8 ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ "ਚੀਜ਼ਾਂ" ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਵੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 8 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:

8 - ਵਪਾਰ ਦੀ ਮਨਾਹੀ –

ਧਾਰਾ 6 ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਕੋਈ ਵੀ ਬੈਂਕਿੰਗ ਕੰਪਨੀ ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਖਰੀਦ ਜਾਂ ਵਿਕਰੀ ਜਾਂ ਵਟਾਂਦਰੇ ਵਿੱਚ ਸੌਦਾ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ, ਸਿਵਾਏ ਇਸ ਵਿੱਚ
ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਾਂ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧ
ਇਹ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਪਾਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਾ, ਜਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਖਰੀਦਣਾ, ਵੇਚਣਾ ਜਾਂ ਵਟਾਂਦਰਾ ਕਰਨਾ
ਸੈਕਸ਼ਨ 6 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੀ ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਅਨੁਸਾਰ ਇਕੱਤਰ ਕਰਨ ਜਾਂ ਗੱਲਬਾਤ ਲਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਐਕਸਚੇਂਜ ਦੇ ਬਿੱਲਾਂ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਕਿਸੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੋਰ

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਇਹ ਧਾਰਾ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰੋਬਾਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਜੋ ਧਾਰਾ 6 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਓ) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਵਿਆਖਿਆ।—ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਮਕਸਦਾਂ ਲਈ, "ਚੀਜ਼ਾਂ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੀ ਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ, ਜੋ ਕਾਰਵਾਈ ਯੋਗ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੈ
ਦਾਅਵੇ, ਸਟਾਕ, ਸ਼ੇਅਰ, ਪੈਸਾ, ਸਰਾਫਾ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ, ਅਤੇ ਧਾਰਾ 6 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਏ) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਸਾਰੇ ਸਾਧਨ।

ਧਾਰਾ ੨੧ ਆਰਬੀਆਈ ਨੂੰ ਬੈਂਕਿੰਗ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਈ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨੀਤੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।
ਨੀਤੀ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਨ () ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ () ਜਮ੍ਹਾਂਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ◌ਾ◌ਂ ਵਿੱਚ ਜਾਂ () ਬੈਂਕਿੰਗ ਨੀਤੀ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।
ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਆਰਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 21 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਨੀਤੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਬੈਂਕਿੰਗ ਕੰਪਨੀਆਂ ਪਾਬੰਦ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ
ਨੀਤੀ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨਾ।

ਕੋਈ ਵੀ ਕੰਪਨੀ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਬੈਂਕਿੰਗ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਸ ਕੋਲ ਆਰਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਲਾਇਸੈਂਸ ਹੈ। ਧਾਰਾ 22 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਆਰਬੀਆਈ ਕੋਲ ਲਾਇਸੈਂਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ, ਜੋ ਕੁਝ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਸਹੀ ਸਮਝੇ।
ਥੋਪੋ।

ਬੈਂਕਿੰਗ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1949 ਦੀ ਧਾਰਾ 27 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਰੇਕ ਬੈਂਕਿੰਗ ਕੰਪਨੀ ਆਰਬੀਆਈ ਨੂੰ ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਰਿਟਰਨ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ।
ਨਿਰਧਾਰਤ ਫ਼ਾਰਮ, ਜੋ ਇਸਦੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਆਰ.ਬੀ.ਆਈ. ਨੂੰ ਧਾਰਾ ੨੯ ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਸ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੰਗਣ ਲਈ ਵੀ
ਬੈਂਕਿੰਗ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਹਿਯੋਗੀ ਉੱਦਮ ਦੇ ਮਾਮਲੇ। ਧਾਰਾ 29ਏ ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਆਰਬੀਆਈ ਕਿਸੇ ਬੈਂਕਿੰਗ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਹਿਯੋਗੀ ਉੱਦਮ ਦੀ ਜਾਂਚ ਵੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਬੈਂਕਿੰਗ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਖਾਤਿਆਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਡਿਟ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਵੀ ਆਰਬੀਆਈ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ
ਧਾਰਾ 30 (1ਬੀ)।

ਬੈਂਕਿੰਗ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1949 ਦੀ ਧਾਰਾ 35ਏ ਆਰਬੀਆਈ ਨੂੰ ਬੈਂਕਿੰਗ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਬੈਂਕਿੰਗ ਕੰਪਨੀਆਂ ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ। ਧਾਰਾ 35ਏ ਅਧੀਨ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ () ਲੋਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ () ਬੈਂਕਿੰਗ ਨੀਤੀ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ()
ਬੈਂਕਿੰਗ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵਿੱਚ ਸੰਚਾਲਿਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣਾ
ਜਮ੍ਹਾਂਕਰਤਾਵਾਂ ਜਾਂ ਬੈਂਕਿੰਗ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਤਰੀਕਾ ਅਤੇ (v) ਬੈਂਕਿੰਗ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਸਹੀ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨਾ। ਸੈਕਸ਼ਨ 35ਏ (1) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

35. ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਦੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ।—(1)
ਜਿੱਥੇ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ-

ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ; ਜਾਂ

(ਏ) ਬੈਂਕਿੰਗ ਨੀਤੀ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ; ਜਾਂ

ਕਿਸੇ ਵੀ ਬੈਂਕਿੰਗ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸੰਚਾਲਿਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣਾ ਜੋ ਕਿਸੇ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਹੋਵੇ
ਜਮ੍ਹਾਂਕਰਤਾ ਜਾਂ ਬੈਂਕਿੰਗ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ; ਜਾਂ

ਕਿਸੇ ਵੀ ਬੈਂਕਿੰਗ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਸਹੀ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੈਂਕਿੰਗ ਕੰਪਨੀਆਂ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਬੈਂਕਿੰਗ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਉਹ ਸਹੀ ਸਮਝਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਬੈਂਕਿੰਗ ਕੰਪਨੀਆਂ ਜਾਂ ਬੈਂਕਿੰਗ ਕੰਪਨੀ,
ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, ਅਜਿਹੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੋਵੇਗਾ।

ਧਾਰਾ 35ਏਏ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 35ਏਬੀ, 2017 ਦੇ ਸੋਧ ਐਕਟ 30 ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ (ਇਨਸੋਲਵੈਂਸੀ ਐਂਡ ਬੈਂਕਰਪਸੀ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ)
ਕੋਡ, 2016), ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਆਰਬੀਆਈ ਨੂੰ () ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ
ਬੈਂਕਿੰਗ ਕੰਪਨੀ ਇਨਸੋਲਵੈਂਸੀ ਰੈਜ਼ੋਲਿਊਸ਼ਨ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰੇਗੀ, ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਹੈ
ਅਤੇ () ਤਣਾਅਗ੍ਰਸਤ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੇ ਹੱਲ ਲਈ ਕਿਸੇ ਬੈਂਕਿੰਗ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ।

ਧਾਰਾ 36 (1) (ਏ) ਆਰਬੀਆਈ ਨੂੰ ਬੈਂਕਿੰਗ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਜਾਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦੇਣ ਜਾਂ ਰੋਕਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਲੈਣ-ਦੇਣ। ਧਾਰਾ 36 (1) (ਏ) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

(1) ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਬੈਂਕਿੰਗ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਰੋਕ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਜਾਂ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਅਤੇ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬੈਂਕਿੰਗ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਸਲਾਹ ਦੇਣਾ;

ਬੈਂਕਿੰਗ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1949 ਦਾ ਭਾਗ ਅਤੇ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ () ਨੂੰ ਧਾਰਾ 36ਏਏ ਤਹਿਤ ਹਟਾਉਣ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਜਾਂ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ () ਧਾਰਾ 36ਏਬੀ ਅਧੀਨ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜੀ
ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਅਤੇ () ਧਾਰਾ 36ਏਸੀਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਮੰਡਲ ਦੀ ਸੇਵਾ ਮੁਕਤੀ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ।

ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ, ਆਰਬੀਆਈ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਸਿਰਫ ਉਪਰੋਕਤ 2 ਕਾਨੂੰਨਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਆਰਬੀਆਈ ਐਕਟ, 1934 ਅਤੇ ਬੈਂਕਿੰਗ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ,
ਪਰ ਸਮੇਂ ਦੇ ਬੀਤਣ ਦੇ ਨਾਲ, ਜਿਵੇਂ-ਜਿਵੇਂ ਉਦਯੋਗਿਕ ਆਰਥਿਕਤਾ ਵਧਦੀ ਗਈ ਅਤੇ

ਕਈ ਬੈਂਕਿੰਗ ਕੰਪਨੀਆਂ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆਈਆਂ ਅਤੇ ਕਾਗਜ਼-ਅਧਾਰਤ ਚੈੱਕ ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਵਧੀ, ਬੈਂਕ ਕਲੀਅਰਿੰਗ ਹਾਊਸ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ। ਕਲੀਅਰਿੰਗ ਹਾਊਸਾਂ ਨੇ ਨੈੱਟ ਿ◌ੰਗ (ਬਹੁਪੱਖੀ ਨੈੱਟ ਸੈਟਲਮੈਂਟ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ) ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿਕਸਿਤ ਕੀਤੀ। ਪਰ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦੇ ਆਉਣ ਨਾਲ, ਨਵੇਂ ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਮਆਈਸੀਆਰ ਕਲੀਅਰਿੰਗ, ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ
ਫੰਡ ਟ੍ਰਾਂਸਫ਼ਰ ਸਿਸਟਮ, ਨਕਦ-ਅਧਾਰਤ ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ, ਆਰਟੀਜੀਐਸ (ਰੀਅਲ ਟਾਈਮ) ਕੁੱਲ ਸੈਟਲਮੈਂਟ) ਆਦਿ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਹੋ ਗਏ। ਮਲਟੀਪਲ ਦਾ ਵਿਕਾਸ
ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ, ਜੋ ਸਿਰਫ ਇਕਰਾਰਨਾਮਿਆਂ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦੀਆਂ ਸਨ
ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਕੋਲ ਵਿਧਾਨਕ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਭੁਗਤਾਨ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਰਾ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਐਕਟ, 2007 ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਇੱਕ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਨਿਗਰਾਨੀ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਸੀ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਅਤੇ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਆਰਬੀਆਈ ਨੂੰ ਅਥਾਰਟੀ ਵਜੋਂ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕਰਨਾ।

ਬਿੱਲ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਤੋਂ ਇਹ ਵੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਰਬੀਆਈ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਭੁਗਤਾਨ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਰਾ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਬੈਂਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੰਚਾਲਿਤ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।
ਕਾਰਡ ਕੰਪਨੀਆਂ, ਹੋਰ ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਪ੍ਰਦਾਤਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਚੂਨ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਅੰਬਰੇਲਾ ਸੰਗਠਨ. ਇਹ ਐਕਟ ਆਰਬੀਆਈ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਲਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ
ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਲਈ ਸੰਚਾਲਨ ਅਤੇ ਤਕਨੀਕੀ ਮਾਪਦੰਡ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰੋ
ਸਿਸਟਮ ਪ੍ਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ (v) ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੰਗਣਾ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਦਾਤਾਵਾਂ ਤੋਂ ਰਿਟਰਨ ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ
(v) ਸਿਸਟਮ ਪ੍ਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਅਤੇ ਇਮਾਰਤਾਂ ਦਾ ਆਡਿਟ ਅਤੇ ਨਿਰੀਖਣ
(v) ਸਿਸਟਮ ਪ੍ਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਵ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਅਤੇ (v) ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣਾ।

ਧਾਰਾ 2 (1) (ਆਈ) ਇੱਕ "ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ" ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

2(1)() "ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਇੱਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਜੋ ਭੁਗਤਾਨ ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ
ਭੁਗਤਾਨਕਰਤਾ ਅਤੇ ਲਾਭਪਾਤਰੀ ਵਿਚਕਾਰ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੋਣਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਲੀਅਰਿੰਗ, ਭੁਗਤਾਨ ਜਾਂ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਸੇਵਾ ਜਾਂ ਇਹ ਸਭ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਪਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਟਾਕ ਐਕਸਚੇਂਜ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ;

ਵਿਆਖਿਆ:- ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, "ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ" ਵਿੱਚ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਕਾਰਡ ਸੰਚਾਲਨ ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ,
ਡੈਬਿਟ ਕਾਰਡ ਸੰਚਾਲਨ, ਸਮਾਰਟ ਕਾਰਡ ਸੰਚਾਲਨ, ਮਨੀ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਓਪਰੇਸ਼ਨ ਜਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੰਮ;

ਭੁਗਤਾਨ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਰਾ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਤਹਿਤ
ਐਕਟ, 2007 ਆਰਬੀਆਈ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਦੇ ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਨਿਗਰਾਨੀ ਲਈ ਨਾਮਜ਼ਦ ਅਥਾਰਟੀ ਹੈ।

ਐਕਟ ਦਾ ਅਧਿਆਇ "ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਅਧਿਕਾਰ" ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ
ਇੱਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ". ਭੁਗਤਾਨ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਰਾ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਐਕਟ, 2007 ਦੀ ਧਾਰਾ 4 (1) ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਆਰਬੀਆਈ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਜਾਂ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਤੋਂ ਅਧਿਕਾਰ ਲਵੇਗਾ। ਸੈਕਸ਼ਨ 4 (1) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਬਿਨਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ।—(1)
ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ, ਇਸ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਸ਼ੁਰੂ ਜਾਂ ਸੰਚਾਲਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਇਸ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੁਝ ਵੀ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ
ਲਈ-

ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੋਂ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਨਿਰੰਤਰ ਚਲਾਉਣਾ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਾ ਹੋਵੇ,
ਅਜਿਹੀ ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦਾ ਸੰਚਾਲਕ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ
ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਂ ਇਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 7 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ;

ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਿਯੁਕਤ ਏਜੰਟ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਬਕਾਇਆ ਹੈ;

ਇੱਕ ਕੰਪਨੀ ਜੋ ਜਾਂ ਤਾਂ ਆਪਣੀ ਹੋਲਡਿੰਗ ਤੋਂ ਭੁਗਤਾਨ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ
ਕੰਪਨੀ ਜਾਂ ਇਸਦੀ ਕੋਈ ਸਹਾਇਕ ਕੰਪਨੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕੰਪਨੀ ਤੋਂ ਜੋ ਉਸੇ ਹੋਲਡਿੰਗ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਸਹਾਇਕ ਕੰਪਨੀ ਵੀ ਹੈ;

ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ, ਮੁਦਰਾ ਨੀਤੀ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਾਂ ਕੁਸ਼ਲ ਬਣਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦਾ ਆਕਾਰ
ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ, ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ, ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਤੋਂ ਛੋਟ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਐਕਟ ਦਾ ਅਧਿਆਇ V ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਰ.ਬੀ.ਆਈ. ਦੀਆਂ ਨਿਗਰਾਨੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ। ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਆਰਬੀਆਈ ਨੂੰ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਦੇ ਸਹੀ ਅਤੇ ਕੁਸ਼ਲ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਲਈ ਕੁਝ ਮਾਪਦੰਡ ਅਤੇ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

ਮਾਪਦੰਡ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ।—(1) ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ-

(ਏ) ਭੁਗਤਾਨ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਫਾਰਮੈਟ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦਾ ਆਕਾਰ ਅਤੇ ਆਕਾਰ;

ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ ਸਮਾਂ;

ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਫੰਡਾਂ ਦੇ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਦਾ ਤਰੀਕਾ, ਜਾਂ ਤਾਂ ਕਾਗਜ਼, ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਸਾਧਨਾਂ ਰਾਹੀਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ,
ਬੈਂਕਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਜਾਂ ਬੈਂਕਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ
ਭਾਗੀਦਾਰ;

ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ;

(ਈ) ਭੁਗੁਤਾਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਦੀ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਲਈ ਮਾਪਦੰਡ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣਾ, ਖਤਮ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ;

(ਚ) ਉਹ ਸ਼ਰਤਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਿਸਟਮ ਭਾਗੀਦਾਰ ਅਜਿਹੇ ਫੰਡ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲੈਣਗੇ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਫੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿਸਟਮ ਭਾਗੀਦਾਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ।

(2) ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਪੱਖਪਾਤ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਉਹ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਦੇ ਸਹੀ ਅਤੇ ਕੁਸ਼ਲ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਲਈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝੇ।

6.47. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਸਿਸਟਮ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤਬਦੀਲੀ ਜੋ ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਢਾਂਚੇ ਜਾਂ ਸੰਚਾਲਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰੇਗਾ, ਉਸ ਲਈ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਤੋਂ ਅਗਾਊਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ। ਸੈਕਸ਼ਨ 11 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਦਾ ਨੋਟਿਸ।—(1) ਕੋਈ ਸਿਸਟਮ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਦਾਤਾ ਸਿਸਟਮ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਬਦੀਲੀ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣੇਗਾ ਜੋ ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਢਾਂਚੇ ਜਾਂ ਸੰਚਾਲਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰੇਗਾ ਬਿਨਾਂ-

ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਦੀ ਅਗਾਊਂ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ; ਅਤੇ

ਸਿਸਟਮ ਨੂੰ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਤੀਹ ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣਾ
ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭਾਗੀਦਾਰ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਮੁਦਰਾ ਨੀਤੀ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ, ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਸਿਸਟਮ ਪ੍ਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਿਸਟਮ ਭਾਗੀਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤਬਦੀਲੀ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ

ਸਿਸਟਮ ਪ੍ਰਦਾਨਕ ਨੂੰ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ
ਤੀਹ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ।

ਜਿੱਥੇ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਤਬਦੀਲੀ 'ਤੇ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਹੈ, ਉਹ ਇਸ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਦੋ ਹਫਤਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਿਸਟਮ ਪ੍ਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਕਰੇਗਾ।
ਸਿਸਟਮ ਪ੍ਰਦਾਤਾ ਤੋਂ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਦੀ ਸੂਚਨਾ।

ਸਿਸਟਮ ਪ੍ਰਦਾਤਾ, ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਤੋਂ ਇਤਰਾਜ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਦੇ ਦੋ ਹਫਤਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਆਪਣੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਭੇਜੇਗਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।
ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ।

6.48. ਧਾਰਾ 17 ਆਰਬੀਆਈ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਜਾਂ ਸਿਸਟਮ ਭਾਗੀਦਾਰ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਆਰਬੀਆਈ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਣਾਲੀਗਤ ਜੋਖਮ ਨੂੰ ਨਾਕਾਫੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਜਾਂ ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ, ਮੁਦਰਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ
ਨੀਤੀ ਜਾਂ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਨੀਤੀ। ਸੈਕਸ਼ਨ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

17. ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ—ਜਿੱਥੇ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਦੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ,

ਕੋਈ ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਜਾਂ ਸਿਸਟਮ ਭਾਗੀਦਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੰਮ, ਭੁੱਲ ਜਾਂ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਹੈ
ਅਜਿਹਾ ਵਿਵਹਾਰ ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਣਾਲੀਗਤ ਜੋਖਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ
ਨਾਕਾਫੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਿਯੰਤਰਿਤ; ਜਾਂ

ਧਾਰਾ (ਏ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾਲ ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ, ਮੁਦਰਾ ਨੀਤੀ ਜਾਂ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਨੀਤੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ,

ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਅਜਿਹੀ ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਜਾਂ ਸਿਸਟਮ ਭਾਗੀਦਾਰ ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਅਜਿਹੇ ਦੇ ਅੰਦਰ
ਸਮਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ -

ਕਿਸੇ ਕੰਮ, ਭੁੱਲ ਜਾਂ ਵਿਵਹਾਰ ਦੇ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਪਰਹੇਜ਼ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਸਿਸਟਮ ਦੇ ਭਾਗੀਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨਾ
ਅਤੇ ਕੰਮ, ਭੁੱਲ ਜਾਂ ਵਿਵਹਾਰ ਦੇ ਕੋਰਸ ਤੋਂ ਪਰਹੇਜ਼ ਕਰਨਾ; ਜਾਂ
ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹੇ ਕੰਮ ਾਂ ਨੂੰ ਕਰਨਾ ਜੋ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ
ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਦਾ।

6.49. ਭੁਗਤਾਨ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਰਾ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਐਕਟ, 2007 ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਆਰਬੀਆਈ ਨੂੰ ਸਿਸਟਮ ਪ੍ਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ
ਜਾਂ ਸਿਸਟਮ ਦੇ ਭਾਗੀਦਾਰਾਂ ਜਾਂ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ,

ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਜਾਂ ਸੰਚਾਲਨ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ। ਸੈਕਸ਼ਨ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

18. ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਦੀ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ- ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਪੱਖਪਾਤ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ, ਜੇ ਇਹ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਜਾਂ ਸੰਚਾਲਨ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨੀਤੀਆਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ
ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ, ਗੈਰ-ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ, ਘਰੇਲੂ ਅਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਭੁਗਤਾਨ
ਘਰੇਲੂ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ
ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਸਿਸਟਮ ਪ੍ਰਦਾਤਾਵਾਂ ਜਾਂ ਸਿਸਟਮ ਭਾਗੀਦਾਰਾਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ ਕਿਸੇ ਏਜੰਸੀ ਨੂੰ ਅਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝਸਕਦਾ ਹੈ।

6.50. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਆਰਬੀਆਈ ਐਕਟ, 1934, ਬੈਂਕਿੰਗ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1949 ਅਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਰਾ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਐਕਟ, 2007 ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਆਰਬੀਆਈ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਵਿਆਪਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ () ਦੇਸ਼ ਦੀ ਮੁਦਰਾ ਅਤੇ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਫਾਇਦੇ ਲਈ ਚਲਾਉਣਾ () ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਮੁਦਰਾ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਲੈਣਾ
() ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਟੈਂਡਰ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਇਕਲੌਤਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਣਾ (v) ਵਿੱਤੀ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨਾ
ਦੇਸ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਆਪਣੇ ਫਾਇਦੇ ਲਈ (v) ਖਪਤਕਾਰ ਮੁੱਲ ਸੂਚਕ ਅੰਕ (V) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮਹਿੰਗਾਈ ਦੇ ਟੀਚੇ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਕਹਿਣ ਲਈ, ਬੈਂਕਿੰਗ ਕੰਪਨੀਆਂ 'ਤੇ ਪੂਰਾ ਨਿਯੰਤਰਣ ਰੱਖਣਾ (v) ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰਨ ਲਈ (v) ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ
ਉਚਿਤ ਅਤੇ ਕੁਸ਼ਲ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਲਈ ਮਿਆਰ ਅਤੇ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼
ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ () ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਜਾਂ ਸਿਸਟਮ ਭਾਗੀਦਾਰ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਜੋ ਆਰਬੀਆਈ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਣਾਲੀਗਤ ਜੋਖਮ ਨੂੰ ਨਾਕਾਫੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਜਾਂ ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ, ਮੁਦਰਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ।
ਨੀਤੀ ਜਾਂ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਨੀਤੀ ਅਤੇ () ਸਿਸਟਮ ਪ੍ਰਦਾਤਾਵਾਂ ਜਾਂ ਸਿਸਟਮ ਭਾਗੀਦਾਰਾਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਂ ਕਿਸ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ
ਕਿਸੇ ਵੀ ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਜਾਂ ਸੰਚਾਲਨ ਜਾਂ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ।

ਕੇਂਦਰੀ ਬੈਂਕ ਵਜੋਂ ਆਰਬੀਆਈ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ
ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪੇ ਗਏ ਕਾਰਜ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਤਹਿਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ, ਆਓ ਅਸੀਂ ਕਰੀਏ
ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਤੈਅ ਕਰਨ ਦੀ ਕਵਾਇਦ।

<u>ਵੀ.ਸੀ. ਦੀ ਪਛਾਣ ਤੈਅ ਕਰਨਾ</u>

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਭਾਗ 3 ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਹੈ, ਸਹੀ
ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਤੋਂ ਦੂਰ ਹੈ। ਕੁਝ ਲੋਕ ਇਸ ਨੂੰ ਐਕਸਚੇਂਜ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ
ਮੁੱਲ ਦਾ, ਕੁਝ ਇਸ ਨੂੰ ਸਟਾਕ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੁਝ ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਚੰਗੀ / ਵਸਤੂ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ. ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮੁਸ਼ਕਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ, ਜੇ ਉਹ ਵਿਚਾਰ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਡਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ. ਪਰ ਜੇ ਕੋਈ ਇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ
ਮੁਦਰਾ ਸਟਾਕ ਮਾਰਕੀਟ ਦੇ ਰੈਗੂਲੇਟਰ ਨੂੰ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਸਤੂ ਸੀ ਵਜੋਂ ਮੁਦਰਾ ਬਾਜ਼ਾਰ ਦੇ ਰੈਗੂਲੇਟਰ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਇਹ ਹੋਵੇਗੀ
ਨਾ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਸਹੀ ਅਣੂ ਢਾਂਚੇ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਬਲਕਿ ਨਿਯਮਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਬਚਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਉਹ ਥਾਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਹੈ। ਇੱਕ ਆਨਲਾਈਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਜੀਓਪੋਲੀਟੀਕਲ ਫਿਊਚਰਜ਼ ਐਲਐਲਸੀ ਦੇ ਸੰਸਥਾਪਕ ਅਤੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਜਾਰਜ ਫਰੀਡਮੈਨ ਨੇ ਇਸ ਦੁਬਿਧਾ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਿੱਤਾ: "ਬਿਟਕੋਇਨ ਨਾ ਤਾਂ ਮੱਛੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਪੰਛੀ... ਪਰ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਵਸਤੂ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਦੋਵੇਂ ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਸਤੂ ਵਜੋਂ ਕੀਮਤ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਮੁਦਰਾ ਵਜੋਂ ਵਿਵਹਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨਾ, ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਵਾਲਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ. ਸਮੱਸਿਆ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਅਨਿਯਮਿਤ ਹੈ। ਸਮੱਸਿਆ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਵੇਖਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕੀ ਹੈ।

ਹੁਣ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਤੋਸ਼ੀ ਨੇ ਪੁਰਾਣੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਸੋਨੇ ਲਈ ਡਿਜੀਟਲ ਐਨਾਲਾਗ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਕਿਸਮ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਪੈਸਾ
ਜੋ ਹਰ ਕਿਸੇ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਤੇ ਵੀ ਖਰਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕੇਂਦਰੀ ਅਥਾਰਟੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਇੱਕ ਚਲਾਕੀ ਨਾਲ ਬਣਾਏ ਗਏ ਡੀ-ਸੈਂਟਰਲਾਈਜ਼ਡ ਨੈਟਵਰਕ ਨਾਲ ਰਹਿਣਾ। ਸਤੋਸ਼ੀ ਨੇ ਖੁਦ ਇਸ ਨੂੰ "ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਨਕਦ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਜੋਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜੋ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੀਅਰ-ਟੂ-ਪੀਅਰ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਭਰੋਸੇਮੰਦ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸਦੇ ਜਨਮ ਸਮੇਂ, ਇਸਦੀ ਕਲਪਨਾ ਸਿਰਫ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ
ਪੈਸੇ ਦਾ ਵਿਕਲਪ, ਕ੍ਰਿਪਟੋ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਦਹਾਕੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਵਿੱਚ ਵੱਖੋ ਵੱਖਰੇ ਆਕਾਰ, ਵੱਖੋ ਵੱਖਰੇ ਰੰਗ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਉਪਯੋਗਤਾ ਮੁੱਲ ਧਾਰਨ ਕੀਤੇ. ਕਈ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮੁਦਰਾ ਏਜੰਸੀਆਂ/ਨਿਗਰਾਨ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ
ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਇਹ ਕੀ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਣੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਵੀ ਵੰਡੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਲਈ
ਉਦਾਹਰਣ, 22-01-2019 ਨੂੰ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ
ਮੁਦਰਾ ਫੰਡ (ਆਈਐਮਐਫ), ਇਸਦੇ ਯੂਰਪ ਦਫ਼ਤਰ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜੈਫਰੀ ਫਰੈਂਕਸ ਦੁਆਰਾ,
'ਕ੍ਰਿਪਟੋਕਰੰਸੀਜ਼ ਅਤੇ ਮੁਦਰਾ ਨੀਤੀ' ਸਿਰਲੇਖ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਇਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ:

1. ਰਵਾਇਤੀ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪੈਸਾ ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ ਵਿਕਸਤ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਪਰ ਇਸਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਕਾਰਜ ਜਿਵੇਂ ਕਿ (ਏ) ਮੁੱਲ ਦੇ ਭੰਡਾਰ ਨੂੰ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣਾ;
(ਬੀ) ਭੁਗਤਾਨ ਦੇ ਸਾਧਨ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਅਤੇ (ਸੀ) ਖਾਤੇ ਦੀ ਇਕਾਈ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨਾ, ਸਾਰੇ ਇਕੋ ਜਿਹੇ ਰਹੇ ਹਨ.

2. ਕ੍ਰਿਪਟੋ ਕਰੰਸੀ ਦੀਆਂ ਚਾਰ ਬੁਨਿਆਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਹਨ ਬਿਟਕੋਇਨ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਹ (ਏ) ਕੁਦਰਤ ਵਿੱਚ ਡਿਜੀਟਲ ਹਨ (ਬੀ) ਨਿੱਜੀ (ਸੀ) ਗਲੋਬਲ ਅਤੇ (ਡੀ) ਇੱਕ ਖੁਦਮੁਖਤਿਆਰੀ ਅਤੇ ਡੀ-ਸੈਂਟਰਲਾਈਜ਼ਡ ਐਲਗੋਰਿਦਮ ਤੇ ਚਲਦੇ ਹਨ.

ਉਕਤ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਕ੍ਰਿਪਟੋ ਕਰੰਸੀ ਦੇ ਵਾਧੇ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਚਾਰ ਕਾਰਕ ਹਨ। ਉਹ ਹਨ: (1) ਬਲਾਕਚੇਨ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦਾ ਵਿਕਾਸ (2) ਰਵਾਇਤੀ ਪੈਸੇ ਬਾਰੇ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਅਤੇ
ਬੈਂਕਿੰਗ, ਜੋ 2008 ਵਿੱਚ ਸਬ-ਪ੍ਰਾਈਮ ਮੌਰਗੇਜ ਸੰਕਟ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਰਵਾਇਤੀ ਮੁਦਰਾ ਨੀਤੀਆਂ / ਮਾਤਰਾਤਮਕ ਆਸਾਨੀ (3) ਨਿੱਜਤਾ ਦੀਆਂ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਅਤੇ (4) ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਬਾਰੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਵਿਚਾਰਾਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਸੀ।

ਆਈਐਮਐਫ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕ੍ਰਿਪਟੋ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਦੇ ਤਿੰਨ ਬੁਨਿਆਦੀ ਕਾਰਜਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮਾੜਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਸਟੇਰ
ਜਨਵਰੀ 2017 ਤੋਂ ਦਸੰਬਰ 2017 ਤੱਕ ਮੁੱਲ ਵਿੱਚ 2000٪ ਦਾ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ, ਸਾਲ 2018 ਦੌਰਾਨ ਵੀ ਗਿਰਾਵਟ ਆਈ। ਭੁਗਤਾਨ ਦੇ ਸਾਧਨ ਵਜੋਂ, ਆਈਐਮਐਫ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਕ੍ਰਿਪਟੋ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਦੀ ਸਵੀਕਾਰਤਾ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹੈ ਅਤੇ ਕੁਝ ਮਾਈਕ੍ਰੋਸਾਫਟ, ਡਿਸ਼ ਨੈੱਟਵਰਕ ਆਦਿ ਵਰਗੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੇ ਸੀਮਤ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਲਈ ਕ੍ਰਿਪਟੋ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਖਾਤੇ ਦੀ ਇਕਾਈ ਵਜੋਂ, ਹੁਣ ਤੱਕ, ਕ੍ਰਿਪਟੋ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਜਾਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਕੀਮਤ ਨਹੀਂ ਹੈ.

ਮੁਦਰਾ ਨੀਤੀਆਂ 'ਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸੰਭਾਵਿਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਬਾਰੇ
ਸਰਕਾਰਾਂ, ਆਈਐਮਐਫ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਹੇਠ ਲਿਖੀ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ:-

"ਪਰ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ, ਵੱਡੀਆਂ ਕ੍ਰਿਪਟੋ ਕਰੰਸੀਹੋਲਡਿੰਗਾਂ ਮੁਦਰਾ ਨੀਤੀ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨੂੰ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਬਣਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ"

ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚੇ ਸਿੱਟੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ:-

ਕ੍ਰਿਪਟੋ ਕਰੰਸੀਆਂ ਅੱਜ ਪੈਸੇ ਦੇ ਮੁੱਖ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਚੰਗਾ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀਆਂ.

ਵਿਚਾਰਧਾਰਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਸੰਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ,
ਤਕਨੀਕੀ ਜਾਂ ਮੁਦਰਾ ਨੀਤੀ ਦੇ ਕਾਰਨ।
ਉਹ ਜਿਸ ਬਲਾਕਚੇਨ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹਨ ਉਸ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਹੈ
ਧੋਖਾਧੜੀ ਨੂੰ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪਰਦੇਦਾਰੀ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਫਾਇਦੇ.

ਪਰ ਉਹ ਟੈਕਸ ਚੋਰੀ ਲਈ ਰਾਹ ਵੀ ਖੋਲ੍ਹਦੇ ਹਨ ਅਤੇ
ਅਪਰਾਧਿਕ ਗਤੀਵਿਧੀ[ਸੋਧੋ]

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜ ਵਰਚੁਅਲ ਕਰੰਸੀ ਪੈਸਾ ਏ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਟੈਂਡਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਚੰਗੀ / ਵਪਾਰਯੋਗ ਵਸਤੂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਆਰਬੀਆਈ ਨੇ
ਇਸ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ/ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਉਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਭੂਮਿਕਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਆਰਬੀਆਈ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਸਟੈਂਡ ਲਿਆ ਹੈ ਕਿ ਵੀਸੀ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਟੈਂਡਰ ਵਜੋਂ ਮਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਪਰ ਉਹ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਵਾਦਿਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਵੀਸੀ ਵਰਤਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹਨ
ਵਟਾਂਦਰੇ ਦੇ ਮਾਧਿਅਮ ਵਜੋਂ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਵੇਖਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਵੀਸੀ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ () ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਰੈਗੂਲੇਟਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ () ਬੀ ਦੁਆਰਾ
ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਥਾਰਟੀਆਂ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਾਧਨਾਂ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਰਾਹੀਂ ਅਤੇ () ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰਾਂ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ।

<u>ਵੀਸੀ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ - ਰੈਗੂਲੇਟਰਾਂ ਦੁਆਰਾ</u>

S.No।	ਰੈਗੂਲੇਟਰ	ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ
1.	ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮੁਦਰਾ ਫੰਡ [7]	ਵੀਸੀ ਮੁੱਲ ਦੀ ਡਿਜੀਟਲ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਹੈ, ਜੋ ਨਿੱਜੀ ਡਿਵੈਲਪਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਖਾਤੇ ਦੀ ਇਕਾਈ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ [8] ਵੀ.ਸੀ. ਨੂੰ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਾਪਤ, ਸਟੋਰ, ਐਕਸੈਸ ਅਤੇ ਟ੍ਰਾਂਜੈਕਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ. ਵੀਸੀ ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਜਾਰੀਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੰਟਰਨੈਟ ਜਾਂ ਮੋਬਾਈਲ ਕੁਪਨ ਅਤੇ ਏਅਰਲਾਈਨ ਮੀਲ) ਦੇ ਸਧਾਰਣ ਆਈਓਯੂ (ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਹਾਂ) ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਸੋਨੇ, 9 ਅਤੇ ਬਿਟਕੋਇਨ ਵਰਗੀਆਂ "ਕ੍ਰਿਪਟੋਕਰੰਸੀਆਂ" ਵਰਗੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਿਤ ਵੀਸੀ ਤੱਕ "ਮੁਦਰਾਵਾਂ" ਦੀ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਲੜੀ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਦਾ ਹੈ. ਮੁੱਲ ਦੀ ਡਿਜੀਟਲ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਵਜੋਂ, ਵੀਸੀ ਡਿਜੀਟਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿਆਪਕ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਹ ਹੋਰ ਡਿਜੀਟਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਤੋਂ ਵੱਖਰੇ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਈ-ਮਨੀ, ਜੋ ਫਿਏਟ ਮੁਦਰਾ ਦਾ ਡਿਜੀਟਲ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਟੈਂਡਰ ਦੇ ਮੁੱਲ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਭੁਗਤਾਨ ਦੇ ਡਿਜੀਟਲ ਸਾਧਨ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਧੀ ਹੈ। ਵੀਸੀ ਦੀ ਵਿਲੱਖਣ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਫਿਏਟ ਮੁਦਰਾ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਹ ਫਿਏਟ ਮੁਦਰਾ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਫਿਏਟ ਮੁਦਰਾ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਉਹ ਜਾਰੀਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਇਕਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਮੁੱਲ ਦੀ ਡਿਜੀਟਲ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਇਕਾਈਆਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵਰਚੁਅਲ ਫੋਰਮ (:// ../---x---/, ਆਖਰੀ ਵਾਰ 27-02-2020 ਨੂੰ ਐਕਸੈਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ)।

[7] ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਅੱਗੇ: ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਵਿਚਾਰ, ਆਈਐਮਐਫ ਸਟਾਫ ਡਿਸਕਸ਼ਨ ਨੋਟ (ਐਸਡੀਐਨ) ਇੱਕ ਡਿਜੀਟਲ ਅਲ., ਪੰਨਾ 7, 16, 17 (ਜਨਵਰੀ 2016) (:// ../////2016/1603ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਹੈ ਕਿ ਵੀਸੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਐਕਸਚੇਂਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ) - ਆਈਐਮਐਫ ਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ, ਕ੍ਰਿਸਟੀਨ ਲੈਗਾਰਡ ਦੁਆਰਾ ਦੱਸੇ ਗਏ ਅਨੁਸਾਰ, ਜੋ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਇਕਾਈ ਨੂੰ ਵੀ ਜਾਰੀ ਕਰਦਾ ਹੈ।

[8] ਉਦਯੋਗ ਦੇ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਿਕਸਤ ਹੋ ਰਹੇ ਸੁਭਾਅ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ, ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਜੇ ਉਭਰਨੀ ਬਾਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਲਦੀ ਹੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ
ਤਬਦੀਲੀ ਕਿਉਂਕਿ ਵੀਸੀ ਈਕੋਸਿਸਟਮ ਬਦਲਣਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਦਾ ਹੈ.

[9] ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਵੀਸੀ ਨੂੰ ਮੰਜ਼ੂਦਾ ਠੋਸ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਜਾਂ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਦੇ ਸੁਮੇਲ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੀ ਕਰਜ਼ਯੋਗਤਾ।

		ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ, ਵੀਸੀ ਪੈਸੇ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਤਿੰਨ ਆਰਥਿਕ ਭੂਮਿਕਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ: ਵੀਸੀ ਦੀ ਉੱਚ ਕੀਮਤ ਅਸਥਿਰਤਾ ਮੁੱਲ ਦੇ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਸਟੋਰ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰਦੀ ਹੈ; ਵੀ.ਸੀ. ਦਾ ਮੌਜੂਦਾ ਛੋਟਾ ਆਕਾਰ ਅਤੇ ਸੀਮਤ ਸਵੀਕਾਰਤਾ ਨੈਟਵਰਕ ਐਕਸਚੇਂਜ ਦੇ ਮਾਧਿਅਮ ਵਜੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ; ਹੁਣ ਤੱਕ, ਇਸ ਗੱਲ ਦੇ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਸਬੂਤ ਹਨ ਕਿ ਵੀਸੀ ਨੂੰ ਖਾਤੇ ਦੀ ਇੱਕ ਸੁਤੰਤਰ ਇਕਾਈ ਵਜੋਂ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ.
2.	ਵਿੱਤੀ ਕਾਰਵਾਈ ਟਾਸਕ ਫੋਰਸ	**ਜੂਨ 2015:**[10] ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾ ਮੁੱਲ ਦੀ ਇੱਕ ਡਿਜੀਟਲ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਡਿਜੀਟਲ ਤੌਰ ਤੇ ਵਪਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ (1) ਐਕਸਚੇਂਜ ਦੇ ਮਾਧਿਅਮ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ; ਅਤੇ/ਜਾਂ (2) ਖਾਤੇ ਦੀ ਇਕਾਈ; ਅਤੇ/ਜਾਂ (3) ਮੁੱਲ ਦਾ ਭੰਡਾਰ, ਪਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਟੈਂਡਰ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ (ਭਾਵ, ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਲੈਣਦਾਰ ਨੂੰ ਟੈਂਡਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਇੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਹੁੰਦੀ ਹੈ)। ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਫੰਕਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾ ਦੇ ਉਪਭੋਗਤਾਵਾਂ ਦੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਮਝੌਤੇ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ. **ਅਕਤੂਬਰ 2018:**[11] ਵਰਚੁਅਲ ਸੰਪਤੀ - ਇੱਕ ਵਰਚੁਅਲ ਸੰਪਤੀ ਮੁੱਲ ਦੀ ਇੱਕ ਡਿਜੀਟਲ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਡਿਜੀਟਲ ਤੌਰ ਤੇ ਵਪਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਜਾਂ ਨਿਵੇਸ਼ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ. ਵਰਚੁਅਲ ਸੰਪਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਫਲੈਟ ਮੁਦਰਾਵਾਂ, ਸਕਿਓਰਿਟੀਜ਼ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਿੱਤੀ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੀ ਡਿਜੀਟਲ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਐਫਏਟੀਐਫ ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਤੇ ਹੋਰ ਕਵਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਐਫਏਟੀਐਫ ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਵਰਚੁਅਲ ਸੰਪਤੀਆਂ ਨੂੰ "ਸੰਪਤੀ," "ਫੰਡ," "ਫੰਡ ਜਾਂ ਹੋਰ ਜਾਇਦਾਦਾਂ" ਜਾਂ ਹੋਰ "ਸਮਾਨ ਮੁੱਲ" ਵਜੋਂ ਵਿਚਾਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ.

ਜੋਖਮ-ਅਧਾਰਤ ਪਹੁੰਚ ਲਈ 10ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ - ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ, ਐਫਏਟੀਐਫ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ, ਜੂਨ 2015 : ਤੇ ਉਪਲਬਧ
/.-./////--V-. (ਆਖਰੀ ਵਾਰ 27-02-2020 ਨੂੰ ਐਕਸੈਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ)।
ਐਫਏਟੀਐਫ ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਦੀ 11 ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ (ਅਕਤੂਬਰ 2018 ਨੂੰ ਅਪਡੇਟ ਕੀਤੀ ਗਈ) : //ਜਿ/ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ /ਅਪਡੇਟ ਕੀਤੀ ਗਈ,
ਵਾਰ 27-02-2020 ਨੂੰ ਐਕਸੈਸ ਕੀਤੀ ਗਈ) 'ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਹੈ।
12 ਵਰਚੁਅਲ ਕਰੰਸੀ ਸਕੀਮਾਂ, ਯੂਰਪੀਅਨ ਸੈਂਟਰਲ ਬੈਂਕ, ਪੰਨਾ 13 (ਅਕਤੂਬਰ 2012) : ਤੇ ਉਪਲਬਧ
...////v201210. (ਆਖਰੀ ਵਾਰ 27-02-2020 ਨੂੰ ਐਕਸੈਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ)।

		2017:[13] ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੁਆਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, 'ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ' ਨੂੰ ਮੁੱਲ ਦੀ ਡਿਜੀਟਲ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਵਜੋਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿਸੇ ਕੇਂਦਰੀ ਬੈਂਕ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਜਨਤਕ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਨਾ ਹੀ ਕੁਝ ਅਪਵਾਦਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਇੱਕ ਫਲੈਟ ਮੁਦਰਾ ਨਾਲ 'ਜੁੜਿਆ' ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ , ਕੁਦਰਤੀ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ, ਸਵੈ-ਇੱਛਾ ਨਾਲ, ਵਟਾਂਦਰੇ ਦੇ ਸਾਧਨ ਵਜੋਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੋ ਸਟੋਰ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਅਤੇ ਵਪਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਠੋਸ, ਅਸਲ-ਸੰਸਾਰ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਦੇ. 'ਵਿਰੂਟਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ' ਦੀ ਇਹ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਵਿਕੇਂਦਰੀਕ੍ਰਿਤ, ਪੀਅਰ-ਟੂ-ਪੀਅਰ ਵੀਸੀ ਨੂੰ ਕੈਪਚਰ ਕਰਦੀ ਹੈ - ਈ-ਮਨੀ ਜਾਂ ਇੰਟਰਨੈਟ (ਸੌਫਟਵੇਅਰ) ਅਧਾਰਤ ਸਕੀਮਾਂ ਤੋਂ ਵੱਖਰੀ, ਜੋ ਸਿਰਫ *ਫਿਏਟ* ਮਨੀ ਜਾਂ ਕੇਂਦਰੀ ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਡਿਜੀਟਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ - ਜੋ ਕਾਨੂੰਨੀ ਟੈਂਡਰ ਦਰਜੇ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ, ਆਪਣੇ ਉਪਭੋਗਤਾ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਮਝੌਤੇ ਰਾਹੀਂ ਪੈਸੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਤਿੰਨ ਰਵਾਇਤੀ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਕੇਂਦਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਰੀ ਡਿਜੀਟਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਂਦਰੀ ਬੈਂਕ ਡਿਜੀਟਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ, ਲਿਖਣ ਦੇ ਸਮੇਂ, ਕਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। **2014:** 14 ਵਿੱਚ ਯੂਰਪੀਅਨ ਬੈਂਕਿੰਗ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਮੁੱਲ ਦੀ ਡਿਜੀਟਲ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਵਜੋਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨੈ ਜੋ ਨਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਕੇਂਦਰੀ ਬੈਂਕ ਜਾਂ ਜਨਤਕ ਅਥਾਰਟੀ
4.	ਯੂਰਪੀਅਨ ਸਕਿਓਰਿਟੀਜ਼ ਐਂਡ ਮਾਰਕੀਟ ਅਥਾਰਟੀ (ਈਐਸਐਮਏ) ਨੇ ਵੀ ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਥਿਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜੋਖਮਾਂ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਸੰਖੇਪ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਰਕਿੰਗ ਪੇਪਰ ਸੀਰੀਜ਼ ... ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਵੱਖਰੇ ਹਨ

5. ਵਿੱਤੀ ਆਚਰਣ ਅਥਾਰਟੀ ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਕਿੰਗਡਮ 16		ਕ੍ਰਿਪਟੋਸੰਪਤੀਆਂ ਮੁੱਲ ਜਾਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਕ੍ਰਿਪਟੋਗ੍ਰਾਫਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਡਿਜੀਟਲ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਹੈ ਜੋ ਡੀਐਲਟੀ ਦੇ ਰੂਪਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੰਚਾਲਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਟੋਰ, ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਜਾਂ ਵਪਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ. ਹਾਲਾਂਕਿ ਕ੍ਰਿਪਟੋਸੰਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਐਕਸਚੇਂਜ ਦੇ ਸਾਧਨ ਵਜੋਂ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁਦਰਾ ਜਾਂ ਪੈਸਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਗਲੈਂਡ ਅਤੇ ਜੀ 20 ਦੇ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀਆਂ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਬੈਂਕ ਦੇ ਗਵਰਨਰਾਂ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਹੈ. ਉਹ ਮੁੱਲ ਦਾ ਇੱਕ ਚੰਗਾ ਭੰਡਾਰ ਬਣਨ ਲਈ ਬਹੁਤ ਅਸਥਿਰ ਹਨ, ਉਹ ਵਿਆਪਕ ਤੌਰ ਤੇ ਵਟਾਂਦਰੇ ਦੇ ਸਾਧਨ ਵਜੋਂ
6.	ਅੰਦਰੂਨੀ ਮਾਲੀਆ ਸੇਵਾ, ਖਜ਼ਾਨਾ ਵਿਭਾਗ, ਸੁ ਐੱਸ ਏ	**2014:**[17] "ਵਿਰੂਟਲ ਮੁਦਰਾ" ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਸਤੂਆਂ ਜਾਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਾਂ ਨਿਵੇਸ਼ ਲਈ ਰੱਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾ ਮੁੱਲ ਦੀ ਇੱਕ ਡਿਜੀਟਲ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਹੈ ਜੋ ਐਕਸੇਜ ਦੇ ਮਾਧਿਅਮ, ਖਾਤੇ ਦੀ ਇਕਾਈ, ਅਤੇ / ਜਾਂ ਮੁੱਲ ਦੇ ਸਟੋਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ. ਕਨਵਰਟੀਬਲ ਵੀਸੀ ਨੂੰ ਯੂਐਸ ਫੈਡਰਲ ਟੈਕਸ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਜਾਇਦਾਦ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਆਮ ਟੈਕਸ ਸਿਧਾਂਤ ਜੋ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਉਹ ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ **2018:**[18] ਵਿਰੂਟਲ ਮੁਦਰਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਮੁੱਲ ਦੀ ਇੱਕ ਡਿਜੀਟਲ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਰਵਾਇਤੀ ਮੁਦਰਾ ਵਾਂਗ ਹੀ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ।

[16] ਕ੍ਰਿਪਟੋਸੰਪਤੀਆਂ ਬਾਰੇ ਮਾਰਗ ਦਰਸ਼ਨ, ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਪੱਤਰ, 19/3 ਵਿੱਤੀ ਆਚਰਣ ਅਥਾਰਟੀ, ਪੰਨਾ 7 (ਜੁਲਾਈ 2019) :// ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਹੈ...///19-03. (ਆਖਰੀ ਵਾਰ 27-02-2020 ਨੂੰ ਐਕਸੈਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ) ਅਤੇ ਕ੍ਰਿਪਟੋਸੈਟਸ, ਫੀਡਬੈਕ ਅਤੇ ਸੀਪੀ 19/3, ਪਾਲਿਸੀ ਸਟੇਟਮੈਂਟ, ਪੀਐਸ 19/22 (ਜੁਲਾਈ 2019) ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਬਾਰੇ ਮਾਰਗ ਦਰਸ਼ਨ :// ...///19-22. (ਆਖਰੀ ਵਾਰ 27-02-2020 ਨੂੰ ਐਕਸੈਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ)।

[17] ਆਈਆਰਐਸ ਵਰਚੁਅਲ ਕਰੰਸੀ ਗਾਈਡੈਂਸ: ਵਰਚੁਅਲ ਕਰੰਸੀ ਨੂੰ ਯੂਐਸ ਫੈਡਰਲ ਟੈਕਸ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਜਾਇਦਾਦ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ; ਜਾਇਦਾਦ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਲਈ ਆਮ ਨਿਯਮ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ (ਮਾਰਚ 2014) :// ..v// ਆਈਆਰਐਸ-ਵਰਚੁਅਲ-ਮੁਦਰਾ-ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ (ਆਖਰੀ ਵਾਰ 27-02-2020 ਨੂੰ ਐਕਸੈਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ) ਅਤੇ :// ..v//-/-14- ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਹਨ-
21. (ਆਖਰੀ ਵਾਰ 27-02-2020 ਨੂੰ ਐਕਸੈਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ)।

[18] ਆਈਆਰਐਸ ਟੈਕਸਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ :// ..v//-----v-- 'ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾ ਲੈਣ-ਦੇਣ (ਮਾਰਚ 2018) ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰਨ ਦੀ ਯਾਦ ਦਿਵਾਉਂਦਾ ਹੈ (ਆਖਰੀ ਵਾਰ 27 ਨੂੰ ਐਕਸੈਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ-
02-2020).

7.	ਸਕਿਓਰਿਟੀਜ਼ ਐਂਡ ਐਕਸਚੇਂਜ ਕਮਿਸ਼ਨ, ਯੂ.ਐੱਸ.ਏ.	ਬਿਟਕੋਇਨ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਕੇਂਦਰੀਕ੍ਰਿਤ, ਪੀਅਰ-ਟੂ-ਪੀਅਰ ਵਿਰੂਟਲ ਮੁਦਰਾ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਪੈਸੇ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ - ਇਸ ਨੂੰ ਰਵਾਇਤੀ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਮਰੀਕੀ ਡਾਲਰ ਲਈ ਬਦਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਜਾਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਨਲਾਈਨ. *ਰਵਾਇਤੀ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਦੇ ਉਲਟ, ਬਿਟਕੋਇਨ ਕੇਂਦਰੀ ਅਥਾਰਟੀ ਜਾਂ ਬੈਂਕਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੈ।*[19] ਮੋਟੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੋਲਦੇ ਹੋਏ, ਕ੍ਰਿਪਟੋ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਅੰਦਰੂਨੀ ਮੁੱਲ ਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਹਨ (ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਨਕਦ ਜਾਂ ਸੋਨੇ ਦੇ ਸਮਾਨ) ਜੋ ਖਰੀਦ, ਵਿਕਰੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਿੱਤੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ. ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਸਥਾਪਤ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਮਰੀਕੀ ਡਾਲਰ, ਯੂਰੋ ਜਾਂ ਜਾਪਾਨੀ ਯੇਨ ਵਰਗੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਕਾਰਜ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਹੈ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਹੋਰ ਸੰਸਥਾ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਹੈ.[20]
8.	ਕਮੋਡਿਟੀ ਫਿਊਚਰਜ਼ ਟ੍ਰੇਡਿੰਗ ਕਮਿਸ਼ਨ, ਯੂ.ਐੱਸ.ਏ.	ਐਕਟ (ਯੂਐਸ ਕਮੋਡਿਟੀ ਐਕਸਚੇਂਜ ਐਕਟ) ਦੀ ਧਾਰਾ 1ਏ (9) "ਵਸਤੂ" ਨੂੰ ਹੋਰ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ "ਸਾਰੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ, ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਸਪੁਰਦਗੀ ਲਈ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਨਜਿੱਠੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। 7 ਯੂ.ਐੱਸ.ਸੀ. § 1a(9). "ਵਸਤੂ" ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਵਿਆਪਕ ਹੈ। *ਦੇਖੋ, ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਸ਼ਿਕਾਗੋ ਸ਼ਹਿਰ ਦਾ ਵਪਾਰ ਬੋਰਡ ਬਨਾਮ ਐਸਈਸੀ,* 677 ਐਫ 2 ਡੀ 1137, 1142 (7 ਲੰਡੀਬੀਪੀਤ ਸਿਏਸ. (ਸਿਏ 2014) ਅਤੇ ਉਪਲਬਧ ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿਆਪਕ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਹੋਰ ਸਮਾਨ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਵਿਆਪਕ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵਸਤੂਆਂ ਵਜੋਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਈ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਫੈਸਲੇ ਹਨ.[21]

[19] ਨਿਵੇਸ਼ਕ ਚੇਤਾਵਨੀ: ਬਿਟਕੋਇਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਜੋਖਮ. (ਮਿਏ 2014) ਅਤੇ ਉਪਲਬਧ ਵਰਚੁਅਲ /..v//v--/v_. (ਆਖਰੀ ਵਾਰ 27-02-2020 ਨੂੰ ਐਕਸੈਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ) ਅਤੇ ਉਪਲਬਧ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਸਿੱਕਾ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ਾਂ ਬਾਰੇ ਬਿਆਨ (ਦਸੰਬਰ 2017) :// ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਹਨ. ..v/-2017-12-11 (ਆਖਰੀ ਵਾਰ 27-02-2020 ਨੂੰ ਐਕਸੈਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ). G

[21] ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ: ਕੋਇਨਫਲਿਪ, ਇੰਕ., ਡੀ/ ਬੀ/ ਏ ਡੇਰੀਵਾਬਿਟ, ਅਤੇ ਫਰਾਂਸਿਸਕੋ ਰਿਓਰਡਨ, ਸੀਐਫਟੀਸੀ ਡੌਕੇਟ ਨੰਬਰ 15-29. 2015 ਡਬਲਯੂਐਲ 5535736 (17 ਸਤੰਬਰ, 2015) :// ..v/////// @/ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ/ਕਾਨੂੰਨੀ ਦਲੀਲ/09172015. (ਆਖਰੀ ਵਾਰ 27-02-2020 ਨੂੰ ਐਕਸੈਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ) 'ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਹੈ।

[22] ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ - ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ, ਅਦਾਨ-ਪ੍ਰਦਾਨ ਜਾਂ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਫਿਨਸੇਨ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ (ਮਾਰਚ 2013) ://..v/////-2013- 001. (ਆਖਰੀ ਵਾਰ 27-02-2020 ਨੂੰ ਐਕਸੈਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ)।

		ਇਹ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ "ਬਦਲਣਯੋਗ" ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੀ ਵਰਚੁਅਲ ਕਰੰਸੀ ਦਾ ਜਾਂ ਤਾਂ ਅਸਲ ਮੁਦਰਾ ਵਿੱਚ ਬਰਾਬਰ ਮੁੱਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਅਸਲ ਮੁਦਰਾ ਦੇ ਬਦਲ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ.
10.	ਕੈਨੇਡਾ ਰੈਵੇਨਿਊ ਏਜੰਸੀ (CRA)[23]	ਕ੍ਰਿਪਟੋਕਰੰਸੀ ਮੁੱਲ ਦੀ ਇੱਕ ਡਿਜੀਟਲ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਹੈ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨੀ ਟੈਂਡਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਡਿਜੀਟਲ ਸੰਪਤੀ ਹੈ ... ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵਸਤੂਆਂ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਅਦਾਨ-ਪ੍ਰਦਾਨ ਦੇ ਮਾਧਿਅਮ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਸੀਆਰਏ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਕ੍ਰਿਪਟੋਕਰੰਸੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਸਤੂ ਵਾਂਗ ਮੰਨਦਾ ਹੈ। ਕ੍ਰਿਪਟੋਕਰੰਸੀ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਤੋਂ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਮਦਨ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਆਮਦਨ ਜਾਂ ਪੂੰਜੀ ਲਾਭ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ. ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾ ਡਿਜੀਟਲ ਸੰਪਤੀ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਜਾਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਖਰੀਦਣ ਅਤੇ ਵੇਚਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਕ੍ਰਿਪਟੋਕਰੰਸੀ ਇੱਕ ਬਲਾਕਚੇਨ-ਅਧਾਰਤ, ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾ ਹੈ. ਜਦੋਂ ਕ੍ਰਿਪਟੋਕਰੰਸੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਸਤੂਆਂ ਜਾਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਬਾਰਟਰ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੇ [illegible]

[23] ਕ੍ਰਿਪਟੋਕਰੰਸੀ ਉਪਭੋਗਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਟੈਕਸ ਪੇਸ਼ੇਵਰਾਂ ਲਈ ਗਾਈਡ (ਆਖਰੀ ਵਾਰ 27 ਜੂਨ 2019 ਨੂੰ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ) ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਹੈ: /..//v-//--v--//-/-. (ਆਖਰੀ ਵਾਰ 27-02-2020 ਨੂੰ ਐਕਸੈਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ)।

[24] ਵਰਚੁਅਲ ਕਰੰਸੀ (ਆਖਰੀ ਵਾਰ 26 ਜੂਨ 2019 ਨੂੰ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ) :// 'ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਹੈ ..//v-/ /--v--//-. (ਆਖਰੀ ਵਾਰ 27-02-2020 ਨੂੰ ਐਕਸੈਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ)।

ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਅਧੀਨ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਅਤੇ
ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਿਰਦੇਸ਼

.।	ਦੇਸ਼	ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਨੂੰਨ/ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਿਰਦੇਸ਼	ਸੈਕਸ਼ਨ/ ਆਰਟੀਕਲ ਡਿਫਿਨੰਗ ਵੀਸੀ
1.	ਜਾਪਾਨ	ਭੁਗਤਾਨ ਸੇਵਾਵਾ ਐਕਟ, 2009	ਆਰਟੀਕਲ 2 (5): ਸ਼ਬਦ "ਵਰਚੁਅਲ ਕਰੰਸੀ" ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ: ਜਾਇਦਾਦ ਮੁੱਲ (ਉਸ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਜੋ ਹੈ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਸਾਧਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਉਪਕਰਣ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਸਤੂ 'ਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਜਾਪਾਨੀ ਮੁਦਰਾ, ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੁਦਰਾਵਾਂ, ਅਤੇ ਮੁਦਰਾ-ਨਾਮਿਤ ਜਾਇਦਾਦ; ਇਹੀ ਹੇਠ ਲਿਖੀ ਆਈਟਮ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ) ਜਿਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਖਰੀਦ ਜਾਂ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਦੇਣ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਅਣ-ਨਿਰਧਾਰਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਅਤੇ ਖਰੀਦਿਆ ਵੀ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਣਜਾਣ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵੇਚਿਆ ਅਤੇ ਵੇਚਿਆ ਗਿਆ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ, ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਡਾਟਾ ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਰਾਹੀਂ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਅਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਮੁੱਲ ਜਿਸ ਨੂੰ ਪਿਛਲੀ ਆਈਟਮ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਆਪਸੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਦਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਣ-ਨਿਰਧਾਰਤ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰਾਂ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਡਾਟਾ ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਰਾਹੀਂ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। E ਇਸ ਐਕਟ ਵਿੱਚ 2019 ਦੀ ਸੋਧ (ਅਪ੍ਰੈਲ 2020 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲੀ) "ਵਰਚੁਅਲ ਕਰੰਸੀ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਥਾਂ 'ਕ੍ਰਿਪਟੋ ਸੰਪਤੀ (ਅੰਗੋਸ਼ੀਸਨ)" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੀ ਹੈ। F 2019 ਦੀ ਸੋਧ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਟੋ ਸੰਪਤੀਆਂ ਨੂੰ "ਵਿੱਤੀ ਸਾਧਨਾਂ" ਸ਼ਬਦ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਜੋ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸੰਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਡੈਰੀਵੇਟਿਵ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਡੈਰੀਵੇਟਿਵ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਨ ਐਫਆਈਈਏ (ਵਿੱਤੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਯਮ ਇੰਸਟਰੂਮੈਂਟਸ ਐਂਡ ਐਕਸਚੇਂਜ ਐਕਟ), ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਐਫਆਈਈਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਹੋਰ ਡੈਰੀਵੇਟਿਵ ਲੈਣ-ਦੇਣ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਉਹੀ ਨਿਯਮ ਕ੍ਰਿਪਟੋ ਸੰਪਤੀ ਡੈਰੀਵੇਟਿਵ ਲੈਣ-ਦੇਣ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ. ਇਹਨਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਆਚਰਣ ਨਿਯਮ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਲੋੜ

			ਵਪਾਰ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਅਤੇ ਝੂਠੇ ਬਿਆਨ ਦੇਣ, ਨਿਰਣਾਇਕ ਫੈਸਲੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸੱਦੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਬੇਨਤੀ।
2.	ਮਾਲਟਾ	ਵਿਰੁਟਲ ਵਿੱਤੀ ਸੰਪਤੀ ਐਕਟ, 2018	ਆਰਟੀਕਲ 2 (2): "ਵਰਚੁਅਲ ਵਿੱਤੀ ਸੰਪਤੀ" ਜਾਂ "VFA" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਡਿਜੀਟਲ ਮਾਧਿਅਮ ਰਿਕਾਰਡੇਸ਼ਨ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਰੂਪ ਜੋ ਐਕਸਚੇਂਜ ਦੇ ਡਿਜੀਟਲ ਮਾਧਿਅਮ, ਖਾਤੇ ਦੀ ਇਕਾਈ, ਜਾਂ ਮੁੱਲ ਦੇ ਸਟੋਰ ਵਜੋਂ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਨਹੀਂ ਹੈ - (a) ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਮਨੀ; (b) ਇੱਕ ਵਿੱਤੀ ਸਾਧਨ; ਜਾਂ (c) ਇੱਕ ਵਰਚੁਅਲ ਟੋਕਨ; "ਵਰਚੁਅਲ ਟੋਕਨ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਡਿਜੀਟਲ ਮਾਧਿਅਮ ਰਿਕਾਰਡੇਸ਼ਨ ਦਾ ਇੱਕ ਰੂਪ ਜਿਸਦੀ ਉਪਯੋਗਤਾ, ਮੁੱਲ ਜਾਂ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਸਿਰਫ ਵਸਤੂਆਂ ਜਾਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਹੈ, ਜਾਂ ਤਾਂ ਸਿਰਫ ਡੀਐਲਟੀ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਾਂ ਜਿਸ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਹ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਡੀਐਲਟੀ ਪਲੇਟਫਾਰਮਾਂ ਦੇ ਸੀਮਤ ਨੈਟਵਰਕ ਦੇ ਅੰਦਰ.
3.	ਕਨੇਡਾ	ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਆਮਦਨ (ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ) ਅਤੇ ਅੱਤਵਾਦੀ ਵਿੱਤਪੋਸ਼ਣ ਨਿਯਮ, 200225	ਸੈਕਸ਼ਨ 1(2): **ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾ** ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ (a) ਮੁੱਲ ਦੀ ਇੱਕ ਡਿਜੀਟਲ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਜਿਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਭੁਗਤਾਨ ਜਾਂ ਨਿਵੇਸ਼ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਫਿਏਟ ਮੁਦਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸਨੂੰ ਫੰਡਾਂ ਲਈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾ ਲਈ ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ ਬਦਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਫੰਡਾਂ ਲਈ ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ ਬਦਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਜਾਂ (b) ਇੱਕ ਕ੍ਰਿਪਟੋਗ੍ਰਾਫਿਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀ ਇੱਕ ਨਿੱਜੀ ਕੁੰਜੀ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਪੈਰਾ (ਏ) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਮੁੱਲ ਦੀ ਡਿਜੀਟਲ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ।
4.	ਬਹਾਮਾਸ	ਭੁਗਤਾਨ ਇੰਸਟਰੂਮੈਂਟਸ (ਨਿਗਰਾਨੀ) ਨਿਯਮ, 2017	ਕ੍ਰਿਪਟੋ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਲਈ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ. ਪਰ ਸੈਂਟਰਲ ਬੈਂਕ, ਬਹਾਮਾਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਯਮ ਜੋ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਭੁਗਤਾਨ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਲਈ ਇੱਕ ਢਾਂਚਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਕ੍ਰਿਪਟੋ ਮੁਦਰਾਵਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ. ਆਰਟੀਕਲ 2 (1): ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਮਨੀ ਜਾਂ ਈ-ਮਨੀ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਟੋਰ ਕੀਤਾ ਮੁਦਰਾ ਮੁੱਲ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜਾਰੀਕਰਤਾ 'ਤੇ ਦਾਅਵੇ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਭੁਗਤਾਨ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਫੰਡਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ 'ਤੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ

25 ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜੂਨ 2019 ਵਿੱਚ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਹ ਸੋਧ ਅਜੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਹੈ।

			ਇਕ ਬਿਲ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹੈ ਜੋ ਲਿਆਏਗਾ ਅਪਰਾਧ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਆਮਦਨ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ (ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਆਮਦਨ ਬਿੱਲ, 2018)। ਬਿੱਲ ਦੀ ਧਾਰਾ (2) ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ: "ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾ" ਮੁੱਲ ਦੀ ਇੱਕ ਡਿਜੀਟਲ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਵਜੋਂ ਜਿਸ ਨੂੰ ਡਿਜੀਟਲ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਪਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ - (ਏ) ਐਕਸਚੇਂਜ ਦਾ ਮਾਧਿਅਮ ਵਜੋਂ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ; (ਅ) ਖਾਤੇ ਦੀ ਇਕਾਈ; ਜਾਂ (c) ਮੁੱਲ ਦਾ ਭੰਡਾਰ, ਜਿਸ ਕੋਲ ਕਾਨੂੰਨੀ ਟੈਂਡਰ ਦਾ ਦਰਜਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਜਾਂ ਗਰੰਟੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। "ਮੁਦਰਾ ਜਾਂ ਪੈਸਾ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦਾ ਸਿੱਕਾ ਅਤੇ ਕਾਗਜ਼ੀ ਧਨ ਜਿਸਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਟੈਂਡਰ ਵਜੋਂ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਰਵਾਇਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਐਕਸਚੇਂਜ ਦੇ ਮਾਧਿਅਮ ਵਜੋਂ ਵਰਤਿਆ ਅਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਾਨ ਦੇ ਸਾਧਨ ਵਜੋਂ ਵਰਚੁਅਲ ਕਰ-ਰਿਟੈਂਸੀ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।
5.	ਐਸਟੋਨੀਆ	ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਅਤੇ ਅੱਤਵਾਦ ਵਿੱਤਪੋਸ਼ਣ ਰੋਕਥਾਮ ਐਕਟ, 2017	ਸੈਕਸ਼ਨ 3 (9): ਕ੍ਰਿਪਟੋਕਰੰਸੀਜ਼ (ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ) ਡਿਜੀਟਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਮੁੱਲ ਹਨ ਜੋ ਡਿਜੀਟਲ ਤੌਰ 'ਤੇ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰਯੋਗ, ਪ੍ਰੀਜ਼ਰਵੇਬਲ, ਜਾਂ ਵਪਾਰਯੋਗ ਹਨ ਅਤੇ ਜੋ ਕੁਦਰਤੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਅਕਤੀ ਭੁਗਤਾਨ ਸਾਧਨ ਵਜੋਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਫੰਡਾਂ (ਬੈਂਕ ਨੋਟ ਜਾਂ ਸਿੱਕੇ, ਬੈਂਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੇ ਗਏ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਧਨ, ਜਾਂ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਮਨੀ) ਦਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਟੈਂਡਰ ਨਹੀਂ ਹੈ.
6.	ਲਾਤਵੀਆ	ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਅਤੇ ਅੱਤਵਾਦ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਾਰ ਵਿੱਤ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਬਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ 2017 ਵਿੱਚ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਸੀ	ਸੈਕਸ਼ਨ 1 (22): **ਵਰਚੁਅਲ ਕਰੰਸੀ** - ਮੁੱਲ ਦੀ ਇੱਕ ਡਿਜੀਟਲ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਡਿਜੀਟਲ ਤੌਰ 'ਤੇ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ, ਸਟੋਰ ਜਾਂ ਵਪਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਐਕਸਚੇਂਜ ਦੇ ਸਾਧਨ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਭੁਗਤਾਨ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਾਧਨ ਵਜੋਂ ਮਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਨੂੰ ਬੈਂਕ ਨੋਟ ਅਤੇ ਸਿੱਕਾ, ਗੈਰ-ਨਕਦ ਧਨ ਅਤੇ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਪੈਸੇ ਵਜੋਂ ਮਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਭੁਗਤਾਨ ਸਾਧਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਮੁਦਰਾ ਮੁੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਧਾਰਾ 3 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਭੁਗਤਾਨ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਤੇ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਪੈਸੇ ਬਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਅਤੇ 11;
7.	ਲਿਕਟਨਸਟਾਈ	ਡਿਊ ਡਿਲੀਜੈਂਸ	ਆਰਟੀਕਲ 2 (1) (ਐਲ): **ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ** ਨੂੰ

8.	ਇਜ਼ਰਾਈਲ	ਵਿੱਤੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ, 5776-2016	ਧਾਰਾ 11ਏ (7) ਵਿੱਤੀ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਵਿੱਤੀ ਸੰਪਤੀ ਵਿੱਚ ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।[26]
9.	ਜਰਸੀ (ਕ੍ਰਾਊਨ ਨਿਰਭਰਤਾ)	ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਆਮਦਨ (ਵਿਭਿੰਨ ਸੋਧਾਂ) (ਜਰਸੀ) ਨਿਯਮ 2016	ਆਰਟੀਕਲ 4 (4): 'ਵਰਚੁਅਲ ਕਰੰਸੀ' ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕੋਈ ਵੀ ਮੁਦਰਾ ਜੋ (ਹਾਲਾਂਕਿ ਖੁਦ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ, ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਟੈਂਡਰ ਨਹੀਂ ਹੈ) - (a) ਡਿਜੀਟਲ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁੱਲ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ; (b) ਖਾਤੇ ਦੀ ਇੱਕ ਇਕਾਈ ਹੈ; (c) ਵਟਾਂਦਰੇ ਦੇ ਮਾਧਿਅਮ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ; ਅਤੇ (d) ਕਿਸੇ ਵੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪੈਸੇ ਲਈ ਡਿਜੀਟਲ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਦਾਨ-ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੈ। ਆਰਟੀਕਲ 4 (5): ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ, ਵਰਚੁਅਲ ਕਰੰਸੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਸਾਧਨ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਜੋ ਮੁੱਲ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਸਟੋਰ ਕਰਦਾ ਹੈ (ਭਾਵੇਂ ਡਿਜੀਟਲ ਜਾਂ ਹੋਰ) ਜਿਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਿਰਫ ਸਾਧਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੇ ਅਹਾਤੇ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਵਪਾਰਕ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਚੀਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ.
10.	ਮੈਕਸੀਕੋ	ਵਿੱਤੀ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਕਾਨੂੰਨ, 2018 (ਵਰਚੁਅਲ ਸੰਪਤੀਆਂ ਬਾਰੇ ਅਧਿਆਇ)	ਇਹ ਵਰਚੁਅਲ ਸੰਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਜਿਸਟਰਡ ਮੁੱਲ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਵਜੋਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਨਤਾ ਦੁਆਰਾ ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਲਈ ਭੁਗਤਾਨ ਦੇ ਸਾਧਨ ਵਜੋਂ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ.[27]
11.	ਆਸਟ੍ਰੀਆ	ਇਜ਼ਰਾਈਲ, ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਲਾਅ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ, ਗਲੋਬਲ ਲੀਗਲ ਰਿਸਰਚ ਸੈਂਟਰ (ਜੂਨ 2018) :// ..v////- v.# ਇਜ਼ਰਾਈਲ (ਆਖਰੀ ਵਾਰ 27-02-2020 ਨੂੰ ਐਕਸੈਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ) ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਹੈ.[28]	ਵਰਚੁਅਲ ਸੰਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਜਿਸਟਰਡ ਮੁੱਲ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਵਜੋਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਨਤਾ ਦੁਆਰਾ ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਲਈ ਭੁਗਤਾਨ ਦੇ ਸਾਧਨ ਵਜੋਂ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ.[29]

[26] ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰਿਪਟੋਕਰੰਸੀ ਦਾ ਨਿਯਮ - ਇਜ਼ਰਾਈਲ, ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਲਾਅ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ, ਗਲੋਬਲ ਲੀਗਲ ਰਿਸਰਚ ਸੈਂਟਰ (ਜੂਨ 2018) :// ..v////- v.# ਇਜ਼ਰਾਈਲ (ਆਖਰੀ ਵਾਰ 27-02-2020 ਨੂੰ ਐਕਸੈਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ) ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਹੈ.

[27] ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰਿਪਟੋਕਰੰਸੀ ਦਾ ਨਿਯਮ - ਮੈਕਸੀਕੋ, ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਲਾਅ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ, ਗਲੋਬਲ ਲੀਗਲ ਰਿਸਰਚ ਸੈਂਟਰ (ਜੂਨ 2018) :// ..v////- v.# ਮੈਕਸੀਕੋ (ਆਖਰੀ ਵਾਰ 27-02-2020 ਨੂੰ ਐਕਸੈਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ) ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਹੈ.

[28] ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰਿਪਟੋਕਰੰਸੀ ਦਾ ਨਿਯਮ - ਆਸਟਰੀਆ, ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਲਾਅ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ, ਗਲੋਬਲ ਲੀਗਲ ਰਿਸਰਚ ਸੈਂਟਰ (ਜੂਨ 2018) :// ..v////- v.#ਆਸਟਰੀਆ (ਆਖਰੀ ਵਾਰ 27-02-2020 ਨੂੰ ਐਕਸੈਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ) ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਹੈ.

[29] ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰਿਪਟੋਕਰੰਸੀ ਦਾ ਨਿਯਮ - ਚੈੱਕ ਗਣਰਾਜ, ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਲਾਅ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ, ਗਲੋਬਲ ਲੀਗਲ ਰਿਸਰਚ ਸੈਂਟਰ (ਜੂਨ 2018) :// ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਹੈ ..v////
-v.#ਚੈੱਕ (ਆਖਰੀ ਵਾਰ 27-02-2020 ਨੂੰ ਐਕਸੈਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ)।

13.	ਜਰਮਨੀ	ਜਰਮਨ ਫੈਡਰਲ ਵਿੱਤੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਅਥਾਰਟੀ	ਅਥਾਰਟੀ ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਨੂੰ "ਖਾਤੇ ਦੀਆਂ ਇਕਾਈਆਂ" ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, "ਵਿੱਤੀ ਸਾਧਨਾਂ" ਵਜੋਂ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ. ਪਰ ਬਿਟਕੋਇਨ ਨੂੰ ਜਰਮਨ ਬੁੰਡੇਸਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਕ੍ਰਿਪਟੋ ਟੋਕਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ (ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਮੁਦਰਾ ਦੇ ਆਮ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ).[30]
14.	ਲਕਜ਼ਮਬਰਗ	ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ	ਸੰਸਦ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ ਕਿ ਕ੍ਰਿਪਟੋ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਅਸਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਹਨ.[31]
15.	ਸਲੋਵਾਕੀਆ	ਵਿੱਤ ਮੰਤਰਾਲਾ, ਸਲੋਵਾਕੀਆ ਨੇ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕੀਤਾ	ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਨੂੰ "ਪੈਸੇ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਥੋੜ੍ਹੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਵਿੱਤੀ ਜਾਇਦਾਦ" ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।[32]
16.	ਯੂਰਪੀਅਨ ਯੂਨੀਅਨ	ਯੂਰਪੀਅਨ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ 2018/843 30 ਮਈ 2018 (5ਵਾਂ ਐਂਟੀ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਨਿਰਦੇਸ਼)	ਆਰਟੀਕਲ 3 (18): 'ਵਰਚੁਅਲ ਕਰੰਸੀਜ਼' ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਮੁੱਲ ਦੀ ਡਿਜੀਟਲ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਜੋ ਕਿਸੇ ਕੇਂਦਰੀ ਬੈਂਕ ਜਾਂ ਜਨਤਕ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਜਾਂ ਗਰੰਟੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਥਾਪਤ ਮੁਦਰਾ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਮੁਦਰਾ ਜਾਂ ਪੈਸੇ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਪਰ ਕੁਦਰਤੀ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਵਟਾਂਦਰੇ ਦੇ ਸਾਧਨ ਵਜੋਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਟੋਰ ਅਤੇ ਵਪਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ.
17.	ਯੂਨਾਈਟ ਡ ਕਿੰਗਡਮ	ਐਚਐਮ ਰੈਵੇਨਿਊ ਐਂਡ ਕਸਟਮਜ਼, ਯੂਕੇ [34]	ਕ੍ਰਿਪਟੋਸੰਪਤੀਆਂ (ਜਾਂ 'ਕ੍ਰਿਪਟੋਕਰੰਸੀ' ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਵੀ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ) ਕ੍ਰਿਪਟੋਗ੍ਰਾਫਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਮੁੱਲ ਜਾਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਡਿਜੀਟਲ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਹਨ ਜੋ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ: • ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ • ਸਟੋਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ • ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵਪਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ

[30] ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰਿਪਟੋਕਰੰਸੀ ਦਾ ਨਿਯਮ - ਜਰਮਨੀ, ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਲਾਅ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ, ਗਲੋਬਲ ਲੀਗਲ ਰਿਸਰਚ ਸੈਂਟਰ (ਜੂਨ 2018) :// ..v////- v.# ਜਰਮਨੀ (ਆਖਰੀ ਵਾਰ 27-02-2020 ਨੂੰ ਐਕਸੈਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ) ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਹੈ.

[31] ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰਿਪਟੋਕਰੰਸੀ ਦਾ ਨਿਯਮ - ਲਕਸਮਬਰਗ, ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਲਾਅ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ, ਗਲੋਬਲ ਲੀਗਲ ਰਿਸਰਚ ਸੈਂਟਰ (ਜੂਨ 2018) :// ਵਿਖੇ ਉਪਲਬਧ ਹੈ ..v//// -v.#ਲਕਸਮਬਰਗ (ਆਖਰੀ ਵਾਰ 27-02-2020 ਨੂੰ ਐਕਸੈਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ)।

[32] ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰਿਪਟੋਕਰੰਸੀ ਦਾ ਨਿਯਮ - ਸਲੋਵਾਕੀਆ, ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਲਾਅ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ, ਗਲੋਬਲ ਲੀਗਲ ਰਿਸਰਚ ਸੈਂਟਰ (ਜੂਨ 2018) :// ..v//// -v. #ਸਲੋਵਾਕੀਆ (ਆਖਰੀ ਵਾਰ 27-02-2020 ਨੂੰ ਐਕਸੈਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ) ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਹੈ.

[33] ਯੂਰਪੀਅਨ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ 2018/843 ://-../-//// 'ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਹਨ ?=:3201808438&= (ਆਖਰੀ ਵਾਰ 27-02-2020 ਨੂੰ ਐਕਸੈਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ)।

[34] ਪਾਲਿਸੀ ਪੇਪਰ, ਕ੍ਰਿਪਟੋਐਟਸ: ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਟੈਕਸ (ਦਸੰਬਰ 2019) :// ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਹੈ .v./ ਸਰਕਾਰ/ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ/ਟੈਕਸ-ਆਨ-ਕ੍ਰਿਪਟੋਐਟਸ/ਕ੍ਰਿਪਟੋਐਟਸ-ਫਾਰ-ਵਿਅਕਤੀਆਂ (ਆਖਰੀ ਵਾਰ 27-02-2020 ਨੂੰ ਐਕਸੈਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ)।

			ਕ੍ਰਿਪਟੋਕਰੰਸੀਦੀ ਇੱਕ ਵਿਲੱਖਣ ਪਛਾਣ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਵੇਸ਼ ਗਤੀਵਿਧੀ ਜਾਂ ਭੁਗਤਾਨ ਵਿਧੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਰੂਪ ਨਾਲ ਤੁਲਨਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।[35]
		ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਗਲੈਂਡ 36	'ਕ੍ਰਿਪਟੋ' ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ 'ਲੁਕਿਆ ਹੋਇਆ' ਜਾਂ 'ਗੁਪਤ' ਜੋ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਹ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੌਣ ਕਿਸ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਮਾਲਕ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਪਭੋਗਤਾਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ. ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਦੂਜਾ ਭਾਗ, 'ਮੁਦਰਾ', ਸਾਨੂੰ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕ੍ਰਿਪਟੋਕਰੰਸੀਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਕਿਉਂ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ: ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਨਕਦੀ ਦੀ ਇੱਕ ਕਿਸਮ. ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਟੋਕਰੰਸੀਉਸ ਨਕਦੀ ਵਰਗੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਅਸੀਂ ਲੈ ਕੇ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ। ਉਹ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਹਨ ਅਤੇ ਪੀਅਰ-ਟੂ-ਪੀਅਰ ਸਿਸਟਮ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹਨ. ਸਿਸਟਮ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਕਰਨ ਜਾਂ ਜੇ ਕੁਝ ਗਲਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਕੋਈ ਕੇਂਦਰੀ ਬੈਂਕ ਜਾਂ ਸਰਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।
18.	ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਅਮਰੀਕਾ	ਨਿਊਯਾਰਕ [BitLicence ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ (23 CRR-NY 200)]	ਸੈਕਸ਼ਨ 2 (ਪੀ): *ਵਰਚੁਅਲ ਕਰੰਸੀ* ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਡਿਜੀਟਲ ਇਕਾਈ ਜੋ ਐਕਸਚੇਂਜ ਦੇ ਮਾਧਿਅਮ ਜਾਂ ਡਿਜੀਟਲ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਟੋਰ ਕੀਤੇ ਮੁੱਲ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾ ਨੂੰ ਮੋਟੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਐਕਸਚੇਂਜ ਦੀਆਂ ਡਿਜੀਟਲ ਇਕਾਈਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜੋ: ਇੱਕ ਕੇਂਦਰੀਕ੍ਰਿਤ ਭੰਡਾਰ ਜਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਹੈ; ਅਤੇ ਵਿਕੇਂਦਰੀਕ੍ਰਿਤ ਅਤੇ ਕੋਈ ਕੇਂਦਰੀਕ੍ਰਿਤ ਭੰਡਾਰ ਜਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਨਹੀਂ ਹੈ; ਜਾਂ ਕੰਪਿਊਟਿੰਗ ਜਾਂ ਨਿਰਮਾਣ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ. *ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾ* ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇਗਾ: (1) ਡਿਜੀਟਲ ਇਕਾਈਆਂ ਜੋ (i) ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਨਲਾਈਨ ਗੇਮਿੰਗ ਪਲੇਟਫਾਰਮਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ

[35] ਮਾਲੀਆ ਅਤੇ ਕਸਟਮ ਜ਼ਰੀਏ ਨੀਤੀ ਪੱਤਰ ਬ੍ਰੀਫ 9 (2014): ਬਿਟਕੋਇਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕ੍ਰਿਪਟੋਕਰੰਸੀਆਂ ਅਤੇ ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਲਈ ਐਚਐਮ ਰੈਵੇਨਿਊ ਐਂਡ ਕਸਟਮਜ਼ (3 ਮਾਰਚ, 2014) :// .v./v//v--- ਸੰਖੇਪ-9-2014-ਬਿਟਕੁਆਇਨ ਅਤੇ ਹੋਰ-ਕ੍ਰਿਪਟੋਕਰੰਸੀ / ਮਾਲੀਆ-ਅਤੇ-ਕਸਟਮ-ਬ੍ਰੀਫ-9-2014-ਬਿਟਕੁਆਇਨ ਅਤੇ ਹੋਰ-ਕ੍ਰਿਪਟੋਕਰੰਸੀਆਂ (ਆਖਰੀ ਵਾਰ 27-02-2020 ਨੂੰ ਐਕਸੈਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ) ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਹੈ.

[36] ਕ੍ਰਿਪਟੋਸੈਟ (ਕ੍ਰਿਪਟੋਕਰੰਸੀਜ਼) ਕੀ ਹਨ? :// .../ ਗਿਆਨਬੈਂਕ/ਕੀ-ਹਨ-ਕ੍ਰਿਪਟੋਕਰੰਸੀਆਂ ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਹੈ (ਆਖਰੀ ਵਾਰ 27-02-2020 ਨੂੰ ਐਕਸੈਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ)।

			(2) ਡਿਜੀਟਲ ਇਕਾਈਆਂ ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀਕਰਤਾ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਹੋਰ ਨਾਮਜ਼ਦ ਵਪਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਗਾਹਕ ਸੰਬੰਧ ਜਾਂ ਇਨਾਮ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਵਸਤੂਆਂ, ਸੇਵਾਵਾਂ, ਛੋਟਾਂ, ਜਾਂ ਖਰੀਦਾਂ ਵਾਸਤੇ ਰੀਡੀਮ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਗਾਹਕ ਸੰਬੰਧ ਜਾਂ ਇਨਾਮ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਡਿਜੀਟਲ ਯੂਨਿਟਾਂ ਲਈ ਰੀਡੀਮ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਫਿਏਟ ਮੁਦਰਾ ਜਾਂ ਵਰਚੁਅਲ ਕਰੰਸੀ ਵਿੱਚ ਬਦਲਿਆ ਜਾਂ ਰੀਡੀਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ; ਜਾਂ (3) ਪ੍ਰੀਪੇਡ ਕਾਰਡਾਂ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਡਿਜੀਟਲ ਯੂਨਿਟ;
		ਉੱਤਰੀ ਕੈਰੋਲੀਨਾ [ਮਨੀ ਟ੍ਰਾਂਸਮੀਟਰ ਐਕਟ § (53-208.42)]	ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾ - ਮੁੱਲ ਦੀ ਇੱਕ ਡਿਜੀਟਲ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਡਿਜੀਟਲ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਪਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਐਕਸਚੇਂਜ ਦੇ ਮਾਧਿਅਮ, ਖਾਤੇ ਦੀ ਇਕਾਈ, ਜਾਂ ਮੁੱਲ ਦੇ ਸਟੋਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਸਿਰਫ ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਸਬ-ਡਵੀਜ਼ਨ (19) ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਟੋਰ ਕੀਤੇ ਮੁੱਲ ਵਜੋਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਹੱਦ ਤੱਕ, ਪਰ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਟੈਂਡਰ ਸਥਿਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸਰਕਾਰ।
		ਕਨੈਕਟੀਕਟ [ਕਨੈਕਟੀਕਟ ਦੀਆਂ ਆਮ ਮੂਰਤੀਆਂ, ਸੈਕਸ਼ਨ 36ਏ-596]	"ਵਰਚੁਅਲ ਕਰੰਸੀ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਡਿਜੀਟਲ ਯੂਨਿਟ ਜੋ ਐਕਸਚੇਂਜ ਦੇ ਮਾਧਿਅਮ ਵਜੋਂ ਜਾਂ ਡਿਜੀਟਲ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਟੋਰ ਕੀਤੇ ਮੁੱਲ ਦੇ ਇੱਕ ਰੂਪ ਵਜੋਂ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਜੋ ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾ ਨੂੰ ਐਕਸਚੇਂਜ ਦੀਆਂ ਡਿਜੀਟਲ ਇਕਾਈਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ (ਏ) ਇੱਕ ਕੇਂਦਰੀਕ੍ਰਿਤ ਭੰਡਾਰ ਜਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਹੈ; (ਬੀ) ਵਿਕੇਂਦਰੀਕ੍ਰਿਤ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਕੋਈ ਕੇਂਦਰੀਕ੍ਰਿਤ ਭੰਡਾਰ ਜਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਨਹੀਂ ਹੈ; ਜਾਂ (C) ਕੰਪਿਊਟਿੰਗ ਜਾਂ ਨਿਰਮਾਣ ਯਤਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾ ਨੂੰ ਡਿਜੀਟਲ ਇਕਾਈਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜੋ (i) ਸਿਰਫ ਆਨਲਾਈਨ ਗੇਮਿੰਗ ਪਲੇਟਫਾਰਮਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਗੇਮਿੰਗ ਪਲੇਟਫਾਰਮਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੋਈ ਮਾਰਕੀਟ ਜਾਂ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਾਂ (ii) ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਪਭੋਗਤਾ ਸੰਬੰਧ ਜਾਂ ਇਨਾਮ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ, ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜਾਂ ਹੋਰ ਨਾਮਜ਼ਦ ਵਪਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਖਰੀਦਦਾਰੀ ਲਈ

		ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਐਕਟ (ਫਲਾ. ਸਟੇਟ) § 896.101)]	
		ਇਲੀਨੋਇਸ [ਡਿਜੀਟਲ ਕਰੰਸੀ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਗਾਈਡੈਂਸ (2017)][37]	ਡਿਜੀਟਲ ਮੁਦਰਾ ਵਟਾਂਦਰੇ ਦਾ ਇੱਕ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਮਾਧਿਅਮ ਹੈ ਜੋ ਵਸਤੂਆਂ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪੈਸੇ ਲਈ ਡਿਜੀਟਲ ਮੁਦਰਾ ਵੀ ਬਦਲੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਡਿਜੀਟਲ ਮੁਦਰਾ, ਹੇਠਾਂ ਵੇਰਵੇ ਦਿੱਤੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੁਆਰਾ, ਪੈਸੇ ਤੋਂ ਵੱਖਰੀ ਹੈ.
		ਲੂਸੀਆਨਾ [ਵਿੱਤੀ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਦਫਤਰ ਦੁਆਰਾ ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾ ਬਾਰੇ ਖਪਤਕਾਰ ਅਤੇ ਨਿਵੇਸ਼ਕ ਸਲਾਹਕਾਰ (2014)][38]	ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾ ਐਕਸਚੇਂਜ ਦਾ ਇੱਕ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਮਾਧਿਅਮ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਸਲ ਜਾਂ ਫਿਏਟ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਗੁਣ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ। ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰਿਪਟੋਕਰੰਸੀਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬਿਟਕੋਇਨ ਅਤੇ ਲਾਈਟਕੋਇਨ, ਜੋ ਕਾਨੂੰਨੀ ਟੈਂਡਰ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਕੇਂਦਰੀ ਬੈਂਕ ਜਾਂ ਸਰਕਾਰੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਜਾਂ ਸਮਰਥਿਤ ਨਹੀਂ ਹਨ. ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਹਨ : • ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੈ. • ਫੈਡਰਲ ਡਿਪਾਜ਼ਿਟ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਸਰਕਾਰੀ ਏਜੰਸੀ ਦੁਆਰਾ ਬੀਮਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ; • ਕਿਸੇ ਵੀ ਭੌਤਿਕ ਵਸਤੂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੋਨਾ ਜਾਂ ਚਾਂਦੀ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ; ਅਤੇ • ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਟੈਂਡਰ ਨਹੀਂ. ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਦੇ ਜਾਇਜ਼ ਉਦੇਸ਼ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਕਿਸਮਾਂ ਦੀਆਂ ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਜਾਂ ਅਮਰੀਕੀ ਡਾਲਰ ਵਰਗੀਆਂ ਅਸਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਨਾਲ ਖਰੀਦਿਆ, ਵੇਚਿਆ ਅਤੇ ਬਦਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤੰਤਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾ ਵਿੱਚ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਸਲ ਮੁਦਰਾ ਦੇ ਬਦਲੇ ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਨ.
	ਉਪਲਬਧ ਏਥੇ ://...../V. ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਹੈ (ਆਖਰੀ ਵਾਰ 27-02-2020 ਨੂੰ ਐਕਸੈਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ)।	ਡਿਜੀਟਲ ਮੁਦਰਾ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਗਾਈਡੈਂਸ, ਇਲੀਨੋਇਸ ਵਿੱਤੀ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਵਿਭਾਗ (ਜੂਨ 13, 2017) ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਨਿਵੇਸ਼ਕ ਸਲਾਹਕਾਰ ਅਤੇ ਨਿਵੇਸ਼ਕ ਸਲਾਹਕਾਰ ਅਤੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਿਰਤਨਸ਼ੀਲ ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾ ਮੁੱਲ ਦੀ ਇੱਕ ਡਿਜੀਟਲ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਅਸਲ ਮੁਦਰਾ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾ ਬਾਰੇ ਖਪਤਕਾਰ ਅਤੇ ਨਿਵੇਸ਼ਕ ਸਲਾਹਕਾਰ (2014) ਹੈ (ਆਖਰੀ ਵਾਰ 27-02-2020 ਨੂੰ ਐਕਸੈਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ)।	

[37] ਡਿਜੀਟਲ ਮੁਦਰਾ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਗਾਈਡੈਂਸ, ਇਲੀਨੋਇਸ ਵਿੱਤੀ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਵਿਭਾਗ (ਜੂਨ 13, 2017) ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਨਿਵੇਸ਼ਕ ਸਲਾਹਕਾਰ ਅਤੇ ਨਿਵੇਸ਼ਕ ਸਲਾਹਕਾਰ ਅਤੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਿਰਤਨਸ਼ੀਲ ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾ ਮੁੱਲ ਦੀ ਇੱਕ ਡਿਜੀਟਲ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਅਸਲ ਮੁਦਰਾ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾ ਬਾਰੇ ਖਪਤਕਾਰ ਅਤੇ ਨਿਵੇਸ਼ਕ ਸਲਾਹਕਾਰ (2014) ਹੈ (ਆਖਰੀ ਵਾਰ 27-02-2020 ਨੂੰ ਐਕਸੈਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ)।

[38] ਵਿੱਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦਾ ਦਫਤਰ, ਲੂਸੀਆਨਾ ਰਾਜ, ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾ ਬਾਰੇ ਖਪਤਕਾਰ ਅਤੇ ਨਿਵੇਸ਼ਕ ਸਲਾਹਕਾਰ (2014) ਹੈ (ਆਖਰੀ ਵਾਰ 27-02-2020 ਨੂੰ ਐਕਸੈਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ)।

		(ਜਨਵਰੀ 2015)][39]	ਪਰਿਵਰਤਨਸ਼ੀਲ ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾ ਦੀ ਇੱਕ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਉਦਾਹਰਣ ਬਿਟਕੋਇਨ ਹੈ, ਜੋ ਈ-ਮੁਦਰਾ ਦਾ ਇੱਕ ਰੂਪ ਹੈ ਜੋ 2008 ਤੋਂ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ।
		ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਯੂਨੀਫਾਰਮ ਮਨੀ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਐਕਟ (RCW 19.230.010)	"ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਮੁੱਲ ਦੀ ਡਿਜੀਟਲ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਜੋ ਐਕਸਚੇਂਜ ਦੇ ਮਾਧਿਅਮ, ਖਾਤੇ ਦੀ ਇਕਾਈ, ਜਾਂ ਮੁੱਲ ਦੇ ਸਟੋਰ ਵਜੋਂ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਟੈਂਡਰ ਸਥਿਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ. "ਵਰਚੁਅਲ ਕਰੰਸੀ" ਵਿੱਚ ਡਿਜੀਟਲ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ ਮਾਲਕੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁੱਲ ਦੀ ਡਿਜੀਟਲ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਜਾਂ ਵਰਚੁਅਲ ਡਿਸਟ੍ਰੀਬਿਊਟਿਡ ਲੇਜਰ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਦੀ ਹੋਰ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਾੱਫਟਵੇਅਰ ਜਾਂ ਪ੍ਰੋਟੋਕੋਲ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਜਦੋਂ ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾ ਨੂੰ ਐਕਸਚੇਂਜ ਦੇ ਮਾਧਿਅਮ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ।
		ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਮਨੀ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਐਕਟ	(ਹੈ ਕਿ "ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਮੁੱਲ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਡਿਜੀਟਲ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਜੋ: (A) ਐਕਸਚੇਂਜ ਦੇ ਮਾਧਿਅਮ, ਖਾਤੇ ਦੀ ਇਕਾਈ ਜਾਂ

ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਾਰਣੀਆਂ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਤੋਂ ਇਹ ਵੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਰਾਜ ਅਤੇ ਰਾਜ ਵਿਚ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਹੈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਜੋ ਹਾਲਾਂਕਿ ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਹਨ ਕਾਨੂੰਨੀ ਟੈਂਡਰ ਦਾ ਦਰਜਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਉਹ ਮੁੱਲ ਦੀ ਡਿਜੀਟਲ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਉਹ () ਐਕਸਚੇਂਜ ਦਾ ਮਾਧਿਅਮ ਅਤੇ/ਜਾਂ () ਖਾਤੇ ਦੀ ਇਕਾਈ ਅਤੇ/ਜਾਂ () ਮੁੱਲ ਦੇ ਭੰਡਾਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹਨ। ਆਈਐਮਐਫ, ਐਫਏਟੀਐਫ, ਯੂਰਪੀਅਨ ਸੈਂਟਰਲ ਬੈਂਕ, ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਕਿੰਗਡਮ ਦੀ ਵਿੱਤੀ ਆਚਰਣ ਅਥਾਰਟੀ, ਅੰਦਰੂਨੀ ਮਾਲੀਆ ਸੰ ਯੁਕਤ ਰਾਜ ਦੀ ਸੇਵਾ, ਖਜ਼ਾਨਾ ਵਿਭਾਗ ਅਤੇ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਰੈਵੇਨਿਊ ਅਥਾਰਟੀ ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮੁੱਲ ਦੇ ਡਿਜੀਟਲ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਵਜੋਂ ਮੰਨਦੇ ਹਨ. ਯੂਰਪੀਅਨ ਸੈਂਟਰਲ ਬੈਂਕ ਨੇ ਇੱਕ ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾ ਨੂੰ ਅਨਿਯਮਿਤ ਡਿਜੀਟਲ ਪੈਸੇ ਦੀ ਇੱਕ ਕਿਸਮ ਵਜੋਂ ਵਰਣਨ ਕਰਕੇ ਇੱਕ ਕਦਮ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ। ਅੰਦਰੂਨੀ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਦੀ ਮਾਲੀਆ ਸੇਵਾ, ਖਜ਼ਾਨਾ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾ ਉਸੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਰਵਾਇਤੀ ਮੁਦਰਾ। ਸਕਿਓਰਿਟੀਜ਼ ਐਂਡ ਐਕਸਚੇਂਜ ਕਮਿਸ਼ਨ, ਯੂਐਸਏ ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨਾ ਹੈ

[39] ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾ, ਖਜ਼ਾਨਾ ਅੱਪਡੇਟ ਟੈਕਸ ਨੀਤੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨ, ਮਿਸ਼ੀਗਨ ਖਜ਼ਾਨਾ ਵਿਭਾਗ (ਭਾਗ 1 (1), ਨਵੰਬਰ 2015) ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ :// ..v///- ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਹੈ- v2015-_504036_7. (ਆਖਰੀ ਵਾਰ 27-02-2020 ਨੂੰ ਐਕਸੈਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ)।

ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਸਥਾਪਤ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਮਰੀਕੀ ਡਾਲਰ, ਯੂਰੋ ਜਾਂ ਜਾਪਾਨੀ ਯੇਨ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ. ਫਿਰ ਵੀ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਦੇ ਖਜ਼ਾਨਾ ਵਿਭਾਗ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਵਿੰਗ ਅਰਥਾਤ ਵਿੱਤੀ ਅਪਰਾਧ ਇਨਫੋਰਸਮੈਂਟ ਨੈੱਟਵਰਕ ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾ ਨੂੰ ਐਕਸਚੇਂਜ ਦੇ ਮਾਧਿਅਮ ਵਜੋਂ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕੁਝ ਵਾਤਾਵਰਣਾਂ ਵਿੱਚ ਮੁਦਰਾ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਗੁਣ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ
ਇੱਕ ਅਸਲੀ ਮੁਦਰਾ ਦਾ।
ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਸੈਟਲਮੈਂਟਜ਼, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਭਾਗ 2 ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਨੇ ਡਿਜੀਟਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਨ ਲਈ ਭੁਗਤਾਨ ਅਤੇ ਮਾਰਕੀਟ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਬਾਰੇ ਕਮੇਟੀ (ਸੀਪੀਐਮਆਈ) ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਉਪ-ਸਮੂਹ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ। ਨਵੰਬਰ 2015 ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ,
ਇਸ ਉਪ-ਸਮੂਹ ਨੇ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਨਿੱਜੀ ਡਿਜੀਟਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਕੁਝ ਜੋਖਮਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਸੀ, ਵਿਆਪਕ
ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ ਬੈਂਕ ਨੋਟਾਂ ਨੂੰ ਡਿਜੀਟਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਨਾਲ ਬਦਲਣ ਨਾਲ ਕੇਂਦਰੀ ਬੈਂਕਾਂ ਦੀਆਂ ਗੈਰ-ਵਿਆਜ ਅਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਗਿਰਾਵਟ ਆ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਦਰਾ ਨੀਤੀ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਲੀਕਟੇਨਸਟਾਈਨ ਰਾਜ ਵਰਚੁਅਲ ਡੀ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਡਿਜੀਟਲ ਮੁਦਰਾ ਇਕਾਈਆਂ ਵਜੋਂ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਲਈ ਬਦਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਟੈਂਡਰ ਅਤੇ ਚੀਜ਼ਾਂ ਜਾਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਵੀ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਕਾਨੂੰਨੀ ਟੈਂਡਰ ਦਾ ਚਰਿੱਤਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ. ਜਰਮਨ ਫੈਡਰਲ ਫਾਈਨੈਂਸ਼ੀਅਲ ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰੀ ਅਥਾਰਟੀ ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਖਾਤੇ ਦੀਆਂ ਇਕਾਈਆਂ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਵਿੱਤੀ ਸਾਧਨਾਂ ਵਜੋਂ ਮੰਨਦੀ ਹੈ. ਲਕਸਮਬਰਗ ਨੇ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰਤ ਰੁਖ ਅਪਣਾਇਆ ਹੈ ਕਿ
ਕ੍ਰਿਪਟੋ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਅਸਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਹਨ. ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਕੁਝ ਰਾਜਾਂ ਨੇ ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਐਕਸਚੇਂਜ ਦੇ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਮਾਧਿਅਮ ਵਜੋਂ ਮਾਨਤਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਹਨ।

ਉਪਰੋਕਤ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਮਨੀ ਮਾਰਕੀਟ ਰੈਗੂਲੇਟਰ ਇਸ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਗਏ ਹਨ ਅਸਲੀਅਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਅਸਲ ਪੈਸੇ ਵਜੋਂ ਵਰਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹਨ, ਪਰ ਉਹ ਸਾਰੇ ਇਨਕਾਰ ਮੋਡ ਵਿੱਚ ਚਲੇ ਗਏ ਹਨ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਬਿੱਲੀ
ਆਪਣੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਬੰਦ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਇਹ ਸੋਚ ਕੇ ਕਿ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਨੇਰਾ ਹੈ) ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਕੇ ਕਿ ਵੀਸੀ ਕੋਲ ਕਾਨੂੰਨੀ ਟੈਂਡਰ ਦਾ ਦਰਜਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਕੇਂਦਰੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੈ. ਪਰ ਵਪਾਰ ਦਾ ਕੋਈ ਵਸਤੂ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੈ, ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦੇਣ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੈ.
ਇਹ ਓਨਾ ਹੀ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਵੀਸੀ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਟੈਂਡਰ ਵਜੋਂ ਮਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ
ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਸਲ ਮੁਦਰਾ ਦੇ ਕੁਝ ਜਾਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹਨ.

"ਮੁਦਰਾ" ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੁਦਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਐਕਟ, 1999 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, "ਫੇਮਾ") ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (ਐਚ) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ

ਸਾਰੇ ਕਰੰਸੀ ਨੋਟ, ਡਾਕ ਨੋਟ, ਪੋਸਟਲ ਆਰਡਰ, ਮਨੀ ਆਰਡਰ,

ਇੱ
ਕ ਚੈੱਕ, ਡਰਾਫਟ, ਯਾਤਰੀਆਂ ਦੇ ਚੈੱਕ, ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਪੱਤਰ, ਐਕਸਚੇਂਜ ਦੇ ਬਿੱਲ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਮਿਸਰੀ ਨੋਟ, ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਕਾਰਡ ਜਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੋਰ ਸਮਾਨ ਸਾਧਨ
ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਨੋਟੀਫਾਈ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸ਼ਬਦ "ਮੁਦਰਾ"
ਨੋਟਸ ਨੂੰ ਫੇਮਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (ਆਈ) ਵਿੱਚ ਸਿੱਕਿਆਂ ਅਤੇ ਬੈਂਕ ਨੋਟਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਕਦੀ ਦਾ ਮਤਲਬ ਅਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ
ਲਈ ਵੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੁਬਾਰਾ, ਫੇਮਾ "ਭਾਰਤੀ" ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ
ਧਾਰਾ 2 () ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਦਰਾ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਉਹ ਮੁਦਰਾ ਜੋ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਾਂ
ਭਾਰਤੀ ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ ਖਿੱਚਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਆਰਬੀਆਈ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 28ਏ ਤਹਿਤ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਸ਼ੇਸ਼
ਬੈਂਕ ਨੋਟ ਅਤੇ ਇੱਕ ਰੁਪਏ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨੋਟ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ। ਪਰ ਆਰਬੀਆਈ ਨੇ ਆਪਣੇ ਜਵਾਬੀ ਹਲਫਨਾਮੇ ਦੇ ਪੈਰਾ
24 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਟੈਂਡ ਲਿਆ ਹੈ ਕਿ ਵੀਸੀ "ਮੁਦਰਾ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਫਿੱਟ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ
ਫੇਮਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (ਐਚ), ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਐਫਏਟੀਐਫ ਨੇ ਜੂਨ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ

"
ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ: ਮੁੱਖ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸੰਭਾਵਿਤ ਏਐਮਐਲ / ਸੀਐਫਟੀ ਜੋਖਮ" ਬਾਰੇ ਸੀ 2014 ਨੇ ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾ ਨੂੰ
ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਿਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ "ਮੁੱਲ ਦੀ ਡਿਜੀਟਲ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਡਿਜੀਟਲ ਤੌਰ ਤੇ ਵਪਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ
(1) ਐਕਸਚੇਂਜ ਦੇ ਮਾਧਿਅਮ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ; ਅਤੇ/ਜਾਂ (2) ਖਾਤੇ ਦੀ ਇਕਾਈ; ਅਤੇ/ਜਾਂ (3) ਮੁੱਲ ਦਾ ਭੰਡਾਰ,
ਪਰ ਉਸ ਕੋਲ ਕਾਨੂੰਨੀ ਟੈਂਡਰ ਦਾ ਦਰਜਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਟੈਂਡਰ ਦਾ ਦਰਜਾ ਉਦੋਂ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਜਦੋਂ ਇਸ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਵਜੋਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ
ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਲੈਣਦਾਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਰਵਾਇਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ 'ਪੈਸਾ' ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਕਿਸ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
ਉਹ 3 ਫੰਕਸ਼ਨ ਜਾਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਜੋ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ (1) ਇੱਕ ਮਾਧਿਅਮ
ਐਕਸਚੇਂਜ (2) ਖਾਤੇ ਦੀ ਇਕਾਈ ਅਤੇ (3) ਮੁੱਲ ਦਾ ਭੰਡਾਰ. ਪਰ ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਇੱਕ ਚੌਥਾ ਕੰਮ ਅਰਥਾਤ ਕਰਜ਼ੇ ਦਾ ਅੰਤਿਮ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨਾ ਜਾਂ
ਮੁਲਤਵੀ ਭੁਗਤਾਨ ਦਾ ਮਿਆਰ ਵੀ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਚੌਥਾ ਕੰਮ ਕਿਸੇ ਸਰਕਾਰ/ਕੇਂਦਰੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕਾਨੂੰਨੀ
ਟੈਂਡਰ ਦਾ ਦਰਜਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਕੇ ਪੈਸੇ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਚੌਥੇ ਆਯਾਮ / ਫੰਕਸ਼ਨ ਨੂੰ ਪੂੰਜੀਬੱਧ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਪੈਸੇ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ ਕਰਨਾ
ਸਮਾਜਿਕ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੈਸੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿੱਚ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਇਹ ਦਲੀਲ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਨਕੁਲ ਦੀਵਾਨ ਨੇ ਡੇਵਿਡ ਫਾਕਸ ਦੀ ਕਿਤਾਬ 'ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਰਾਈਟਸ ਇਨ ਮਨੀ' ਅਤੇ ਮੋਸ ਬਨਾਮ ਕੁਈਨਜ਼ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਹੈਨਕੌਕ40
ਅਤੇ ਵਿਸਕਾਨਸਿਨ ਸੈਂਟਰਲ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਅਮਰੀਕੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ।
ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਅਮਰੀਕਾ, [41] ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਵੀਸੀ ਪੈਸੇ ਵਜੋਂ ਯੋਗਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ

ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਰਥ (ਕਾਨੂੰਨੀ ਟੈਂਡਰ ਦਾ ਦਰਜਾ ਨਾ ਹੋਣਾ) ਜਾਂ ਸਮਾਜਿਕ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ
(ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਆਬਾਦੀ ਦੁਆਰਾ ਵਟਾਂਦਰੇ ਦੇ ਮਾਧਿਅਮ ਵਜੋਂ ਵਿਆਪਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ), ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ
ਮੁਦਰਾ ਦੇ ਅਰਥ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮੁਦਰਾ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ

---

[40] (1899) 2 111
[41] 585 ਯੂ.ਐੱਸ. _____2018, 138 ਐਸ. ਸੀ. ਟੀ. 2067 (2018)

ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਨੂੰਨ ਜਿਸ ਤੋਂ ਆਰਬੀਆਈ ਆਪਣੀ ਊਰਜਾ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਪਰ ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ ਸੋਚਦੇ ਕਿ ਆਰਬੀਆਈ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀ ਤਾਂ ਹੀ ਲਾਗੂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੇ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਟੈਂਡਰ ਦਾ ਦਰਜਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲਿਆ ਹੋਵੇ। ਅਸੀਂ ਇਹ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੋਚਦੇ ਕਿ ਆਰਬੀਆਈ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੇ, ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਵਿੱਚ ਪੈਸੇ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਚਾਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਜਾਂ ਕਾਰਜ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਮੋਸ ਬਨਾਮ ਮੋਸ ਵੀ. ਹੈਨਕੌਕ (ਸੁਪਰਾ), ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਦੀ ਪੁਰਾਣਾ ਫੈਸਲਾ (1899), 'ਪੈਸੇ' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਫ. ਏ. ਵਾਕਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਗ੍ਰੰਥ 'ਮਨੀ, ਟ੍ਰੇਡ ਐਂਡ ਇੰਡਸਟਰੀ' (ਕਿਤਾਬ ਦਾ ਅਸਲ ਸਿਰਲੇਖ 'ਵਪਾਰ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗ ਨਾਲ ਇਸ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚ ਪੈਸਾ' ਜਾਪਦਾ ਹੈ) ਵਿਚ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜੋ 1879 ਵਿਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਹੋਇਆ ਸੀ।
ਪ੍ਰਭਾਵ ਇਹ ਹੈ ਕਿ "ਪੈਸਾ ਉਹ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਹੱਥ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਸੁਤੰਤਰ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਲੰਘਦਾ ਹੈ
ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਨਿਪਟਾਰੇ ਵਿੱਚ ਸਮੁੱਚੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ
ਵਸਤੂਆਂ ਵਾਸਤੇ ਭੁਗਤਾਨ, ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਚਰਿੱਤਰ ਜਾਂ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਬਰਾਬਰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜੋ ਇਸਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਜੋ ਇਸਨੂੰ ਖਪਤ ਕਰਨ ਜਾਂ ਇਸਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤਦਾ ਹੈ, ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸਨੂੰ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਦੇਣ ਦੀ ਬਜਾਏ
ਕਰਜ਼ੇ ਜਾਂ ਵਸਤੂਆਂ ਲਈ ਭੁਗਤਾਨ।

ਪਰ 1879 ਦੀ ਇਸ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਆਧੁਨਿਕ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਸੰਪੂਰਨ, ਅੰਤਮ ਅਤੇ ਸਦੀਵੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਰਹੱਦ ਪਾਰ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਅਤੇ ਤਕਨੀਕੀ ਤਰੱਕੀ ਨੇ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਬੇੜੀਆਂ ਨੂੰ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ (ਸ਼ਾਇਦ ਕਾਨੂੰਨ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਬੇੜੀਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ)। ਇਹ ਤੱਥ
ਵਿਸਕਾਨਸਿਨ ਸੈਂਟਰਲ ਵਿੱਚ ਬ੍ਰੇਅਰ, ਜੇ. ਦੀ ਅਸਹਿਮਤੀ ਵਿੱਚ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ
(ਸੁਪਰਾ) ਜਦੋਂ ਉਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ "... ਜਿਸ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਪੈਸੇ ਵਜੋਂ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ ਉਹ ਬਦਲ ਗਈ ਹੈ
ਸਮਾਂ। ਕੋਰੀ ਸ਼ੈੱਲ ਕਦੇ ਅਜਿਹਾ ਮਾਧਿਅਮ ਸਨ ਪਰ ਹੁਣ ਨਹੀਂ ਹਨ ... ਸਾਡੀ ਮੁਦਰਾ ਵਿੱਚ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸੋਨਾ, ਸਿੱਕੇ ਅਤੇ ਸਰਾਫਾ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ, ਪਰ 1934 ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸੋਨੇ ਨੂੰ ਵਟਾਂਦਰੇ ਦੇ ਮਾਧਿਅਮ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ... ਸ਼ਾਇਦ ਇੱਕ ਦਿਨ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਬਿਟਕੋਇਨ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਿਸਮ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ
ਮੁਦਰਾ". ਭਾਸ਼ਾਈ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ, ਆਕਸਫੋਰਡ ਇੰਗਲਿਸ਼ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ
ਪੈਸੇ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅੰਦਰ "ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਪੈਸੇ ਵਿੱਚ ਬਦਲਣਯੋਗ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ" ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ. ਇਸ ਲਈ, ਬ੍ਰੇਅਰ, ਜੇ. ਆਪਣੀ ਅਸਹਿਮਤੀ ਵਿੱਚ ਦੱਸਦਾ ਹੈ "ਤਾਂ, ਪਰਿਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦੀ ਇਹ ਦੁਵੱਲੀ ਲੜਾਈ ਸਾਨੂੰ ਕਿੱਥੇ ਲੈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ? ਕੁਝ ਬਹੁਤ ਤੰਗ ਜਾਪਦੇ ਹਨ; ਕੁਝ ਬਹੁਤ ਵਿਆਪਕ ਜਾਪਦੇ ਹਨ; ਕੁਝ ਜਾਪਦੇ ਹਨ
ਅਨਿਸ਼ਚਿਤ। ਨਤੀਜਾ ਅਸਪਸ਼ਟਤਾ ਹੈ।" ਇਸ ਲਈ ਉਸਨੇ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਕਿ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਟਾਕ ਵਿਕਲਪ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ ਪੈਸੇ ਦਾ ਮਿਹਨਤਾਨਾ ਬਣਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧੀ ਕਿ ਕਦੋਂ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, 'ਪੈਸਾ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿਆਪਕ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ.

ਨਾ ਤਾਂ ਆਰਬੀਆਈ ਐਕਟ, 1934 ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਬੈਂਕਿੰਗ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ,
1949, ਨਾ ਹੀ ਭੁਗਤਾਨ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਰਾ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਐਕਟ, 2007 ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸਿੱਕਾ ਐਕਟ,
2011 ਵਿੱਚ 'ਮੁਦਰਾ' ਜਾਂ 'ਪੈਸਾ' ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਰ ਫੇਮਾ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ
ਸ਼ਬਦ 'ਮੁਦਰਾ', 'ਕਰੰਸੀ ਨੋਟ', 'ਭਾਰਤੀ ਮੁਦਰਾ' ਅਤੇ 'ਵਿਦੇਸ਼ੀ
ਮੁਦਰਾ'। ਅਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾਵਾਂ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਦਿਲਚਸਪ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਾਈਜ਼ ਚਿਟਸ ਐਂਡ ਮਨੀ
ਸਰਕੂਲੇਸ਼ਨ ਸਕੀਮ (ਬੈਨਿੰਗ) ਐਕਟ, 1978 ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (ਬੀ)
ਚੈੱਕ, ਪੋਸਟਲ ਆਰਡਰ, ਡਿਮਾਂਡ ਡਰਾਫਟ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਪੈਸੇ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ,
ਟੈਲੀਗ੍ਰਾਫਿਕ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਜਾਂ ਮਨੀ ਆਰਡਰ। ਵਿੱਤ ਐਕਟ, 2012 ਰਾਹੀਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿੱਤ ਐਕਟ, 1994 ਦੀ ਧਾਰਾ 65
ਬੀ ਦੀ ਧਾਰਾ (33) ਵਿੱਚ 'ਮਨੀ' ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ "ਲੀਗਲ ਟੈਂਡਰ, ਚੈੱਕ, ਪ੍ਰੋਮਿਸਰੀ ਨੋਟ, ਬਿਲ ਆਫ ਐਕਸਚੇਂਜ, ਲੈਟਰ ਆਫ
ਕ੍ਰੈਡਿਟ, ਡਰਾਫਟ, ਪੇ-ਆਰਡਰ, ਟ੍ਰੈਵਲਰ ਚੈੱਕ, ਪੈਸੇ
ਆਰਡਰ, ਡਾਕ ਜਾਂ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਭੇਜਣ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸਮਾਨ ਸਾਧਨ,

ਸੀ ਪਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਮੁਦਰਾ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਜੋ ਇਸਦੇ ਅੰਕਿਤ ਮੁੱਲ ਲਈ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨੀ ਟੈਂਡਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸਾਧਨਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਪੈਸੇ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆ ਸਕਦੇ ਹਨ.
ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਐਕਟ, 1930 'ਪੈਸੇ' ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਜਾਂ
'ਮੁਦਰਾ' ਪਰ ਪੈਸੇ ਨੂੰ 'ਵਸਤੂਆਂ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਕੇਂਦਰੀ ਵਸਤੂ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 2017 ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (75) ਦੇ ਤਹਿਤ 'ਪੈਸੇ' ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ "ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਟੈਂਡਰ ਜਾਂ ਕੋਈ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੁਦਰਾ, ਚੈੱਕ, ਪ੍ਰੋਮਿਸਰੀ ਨੋਟ, ਬਿਲ ਆਫ ਐਕਸਚੇਂਜ, ਲੈਟਰ ਆਫ ਕ੍ਰੈਡਿਟ,
ਡ੍ਰਾਫਟ, ਪੇ-ਆਰਡਰ, ਟ੍ਰੈਵਲਰ ਚੈੱਕ, ਮਨੀ ਆਰਡਰ, ਡਾਕ ਜਾਂ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਰੈਮਿਟੈਂਸ ਜਾਂ ਆਰਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸਾਧਨ, ਜਦੋਂ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਕਿਸੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮੁੱਲ ਦੇ ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਟੈਂਡਰ ਨਾਲ ਅਦਾਨ-ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿਚਾਰ
ਵਜੋਂ ਪਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਮੁਦਰਾ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਜੋ ਇਸਦੇ ਅੰਕਿਤ ਮੁੱਲ ਲਈ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੋਵੇ।

6.69 ਸੀ.ਆਈ.ਟੀ. ਬਨਾਮ ਕਸਤੂਰੀ ਐਂਡ ਸੰਨਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ,42 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਉੱਠਿਆ ਕਿ ਕੀ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਐਫ ਦੁਆਰਾ ਨਸ਼ਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਸਤੂ ਦੀ ਥਾਂ ਲਈ ਗਈ ਹੈ
ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1961 ਦੀ ਧਾਰਾ 41 (2) ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਖਤਰਿਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਵਰੇਜ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ
ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ "ਪੈਸਾ" ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 41 (2) ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ "ਪੈਸੇ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ
ਵਿਆਖਿਆ ਸਿਰਫ ਅਸਲ ਪੈਸੇ ਜਾਂ ਨਕਦੀ ਵਜੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਚੀਜ਼ ਵਜੋਂ
ਜਾਂ ਲਾਭ ਜਿਸਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਪੈਸੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਧਾਮਪੁਰ ਸ਼ੂਗਰ ਮਿੱਲਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਟਰੇਡ ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, [43] ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਸਵਾਲ ਨਾਲ
ਚਿੰਤਤ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਲਾਇਸੈਂਸ ਫੀਸ ਦੀ ਰਕਮ ਵਿੱਚੋਂ ਗੁੜ ਦੀ ਕੀਮਤ ਨੂੰ ਐਡਜਸਟ ਕਰਨਾ ਕਿੰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ?

[42] (1999) 3 ਐਸਸੀਸੀ 346

[43] (2006) 5 624

ਯੂ.ਪੀ. ਟਰੇਡ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1948 ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਵਿਕਰੀ। ਦਲੀਲ ਇਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਐਕਸਚੇਂਜ ਜਾਂ ਬਾਰਟਰ ਨੂੰ ਵਿਕਰੀ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। "ਨਕਦ, ਮੁਲਤਵੀ ਭੁਗਤਾਨ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕੀਮਤੀ ਵਿਚਾਰ" ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ "ਪੈਸਾ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਟੈਂਡਰ ਹੈ, ਪਰ ਨਕਦੀ ਪੈਸੇ ਨਾਲੋਂ ਘੱਟ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਹੈ ਕਿ ਨਕਦ, ਮੁਲਤਵੀ ਭੁਗਤਾਨ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕੀਮਤੀ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਵਿਚਾਰ ਪੈਸੇ ਦੇ ਅਰਥ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵੀ ਆਵੇਗਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਐਕਟ ਦਾ ਮਕਸਦ।

ਜਿਵੇਂ ਕਿ 'ਪੈਸਾ' ਜਾਂ 'ਮੁਦਰਾ' ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਬਦਲ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰਾਂ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੇ 'ਪੈਸਾ' ਅਤੇ 'ਮੁਦਰਾ' ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਪਣਾਇਆ ਹੈ, ਜੋ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ
ਜਿਸ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਸ 'ਤੇ ਵੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਵੀ ਹੈ
ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰੈਗੂਲੇਟਰਾਂ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਅਪਣਾਈਆਂ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਪੈਕਟ੍ਰਮ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਤੋਂ ਬਿਲਕੁਲ ਉਲਟ ਵਿਚਾਰ ਉੱਭਰੇ। ਆਓ ਹੁਣ ਵੇਖੀਏ ਕਿ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰਾਂ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨਾਲ ਕਿਵੇਂ ਜੁਝਿਆ ਹੈ
'ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾ'।

ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਸਕਿਓਰਿਟੀਜ਼ ਐਂਡ ਐਕਸਚੇਂਜ ਕਮਿਸ਼ਨ (ਐਸਈਸੀ) ਨੇ ਟ੍ਰੈਂਡਨ ਸ਼ੈਵਰਜ਼ ਨਾਮ ਦੇ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ, ਜੋ ਬਿਟਕੋਇਨ ਸੇਵਿੰਗਜ਼ ਐਂਡ ਟਰੱਸਟ (ਬੀਟੀਸੀਐਸਟੀ) ਦੇ ਸੰਸਥਾਪਕ ਅਤੇ ਆਪਰੇਟਰ ਸਨ, 'ਤੇ ਬਿਟਕੋਇਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮੌਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਨਿਵੇਸ਼ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ।
ਕਰਜ਼ਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਫੰਡਾਂ ਵਿੱਚ 700,000 ਬੀਟੀਸੀ ਦੀ ਧੋਖਾਧੜੀ ਕਰਦੀ ਹੈ. ਜਦੋਂ ਕਿ ਐਸਈਸੀ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਬਿਟਕੋਇਨ ਨਿਵੇਸ਼ ਸਕਿਓਰਿਟੀਜ਼ ਸਨ, ਸ਼ੈਵਰਜ਼
ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਬਿਟਕੋਇਨ ਪੈਸਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, 'ਸਕਿਓਰਿਟੀਜ਼' ਨਹੀਂ ਹੈ. ਪਰ ਟੈਕਸਾਸ ਦੀ ਸ਼ੇਰਮਨ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਪੁਰਬੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਐਸਈਸੀ ਬਨਾਮ ਟ੍ਰੈਂਡਨ ਸ਼ੈਵਰਜ਼, [44] ਵਿੱਚ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ ਕਿ: "ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਬਿਟਕੋਇਨ ਨੂੰ ਪੈਸੇ ਵਜੋਂ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ. ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਜਾਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਖਰੀਦਣ ਅਤੇ ਸ਼ੈਵਰ ਵਜੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ
ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਰਹਿਣ ਦੇ ਖਰਚਿਆਂ ਲਈ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ. ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਸੀਮਾ ਬਿਟਕੋਇਨ ਦਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਥਾਵਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਮੁਦਰਾ ਵਜੋਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਨੂੰ ਰਵਾਇਤੀ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਮਰੀਕੀ ਡਾਲਰ, ਯੂਰੋ, ਯੇਨ ਅਤੇ ਯੁਆਨ ਲਈ ਵੀ ਬਦਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਬਿਟਕੋਇਨ ਇੱਕ ਮੁਦਰਾ ਜਾਂ ਪੈਸੇ ਦਾ ਰੂਪ ਹੈ ..."

6.73. ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਬਨਾਮ ਉਲਬਰਿਕਟ,[45] ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਸਟੇਟਸ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਕੋਰਟ, ਦੱਖਣੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ, ਨਿਊਯਾਰਕ ਚਾਰ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨਾਲ ਚਿੰਤਤ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ () ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਤਸਕਰੀ ਦੀ ਸਾਜਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਭਾਗੀਦਾਰੀ () ਇੱਕ ਨਿਰੰਤਰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਉੱਦਮ () ਕੰਪਿਊਟਰ

[44] ਕੇਸ ਨੰਬਰ 4: 13-ਸੀਵੀ-416 (6 ਅਗਸਤ, 2013)
[45] 31. . 3 540 (2014)

ਹੈਕਿੰਗ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਅਤੇ (v) ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਸਾਜ਼ਿਸ਼, ਜਿਸ ਲਈ

ਗ੍ਰੈਂ

ਡ ਜਿਊਰੀ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਪੱਤਰ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਵਿਰੁੱਧ ਦੋਸ਼ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਉਲਬਰਿਕਟ ਨੇ ਸਿਲਕ ਰੋਡ ਨਾਮਦੀ ਇੱਕ ਵੈਬਸਾਈਟ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਚੀਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਆਨਲਾਈਨ ਮਾਰਕੀਟਪਲੇਸ ਵਜੋਂ ਡਿਜ਼ਾਈਨ, ਲਾਂਚ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਕਰਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਪਰਾਧਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ। ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਬਿਟਕੋਇਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ
ਕਮਾਈ ਨੂੰ ਲਾਂਡਰ ਕਰਨਾ। ਵੈੱਬਸਾਈਟ ਸਿਰਫ ਵਰਤਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਸੀ
ਟੋਰ ('ਪਿਆਜ਼ ਰਾਊਟਰ' ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਰੂਪ), ਇੱਕ ਮੁਫਤ ਅਤੇ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਸਰੋਤ
ਸਾੱਫਟਵੇਅਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਨੈੱਟਵਰਕ ਜੋ ਗੁੰਮਨਾਮ, ਲੱਭਣਯੋਗ ਇੰਟਰਨੈਟ ਬ੍ਰਾਊਜ਼ਿੰਗ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦਾ ਹੈ. ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਸਿਰਫ ਬਿਟਕੋਇਨ ਰਾਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਉਲਬਰਿਕਟ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਬਿਟਕੋਇਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਵਿੱਤੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪਰ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ
"ਬਿਟਕੋਇਨ ਮੁੱਲ ਰੱਖਦੇ ਹਨ - ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਕਾਰਜ ਹੈ - ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ
ਵਟਾਂਦਰੇ ਦਾ ਇੱਕ ਮਾਧਿਅਮ। ਬਿਟਕੋਇਨਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਟੈਂਡਰ ਲਈ ਬਦਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਅਮਰੀਕੀ ਡਾਲਰ,
ਯੂਰੋ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਮੁਦਰਾ ਹੋਵੇ।

ਉਲਬਰਿਕਟ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਫੈਏਲਾ ਵਿੱਚ ਉਸੇ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਫੈਸਲਾ ਆਇਆ।[46]
ਇਹ ਵੀ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਕੇਸ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ
ਵੈੱਬਸਾਈਟ ਸਿਲਕ ਰੋਡ ਰਾਹੀਂ ਵਰਚੁਅਲ ਕਰੰਸੀ ਬਿਟਕੋਇਨ ਵਿੱਚ ਭੂਮੀਗਤ ਬਾਜ਼ਾਰ. ਫੈਏਲਾ ਨੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਕੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਭੇਜਣ ਵਾਲੇ ਗੈਰ-ਲਾਇਸੰਸਸ਼ੁਦਾ ਧਨ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਦੀ ਦਲੀਲ
() ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਬਿਟਕੋਇਨ ਪੈਸੇ ਵਜੋਂ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ () ਕਿ ਬਿਟਕੋਇਨ ਐਕਸਚੇਂਜ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣਾ ਪੈਸੇ ਦਾ "ਸੰਚਾਰ" ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਅਤੇ () ਇਹ ਕਿ ਉਹ ਹੈ
ਪੈਸੇ ਦਾ ਟ੍ਰਾਂਸਮੀਟਰ ਨਹੀਂ। ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਿਟਕੁਆਇਨ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਿੱਧੇ ਅਰਥਾਂ ਦੀਆਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੈਸੇ ਜਾਂ ਫੰਡ ਵਜੋਂ ਯੋਗ ਹੈ। ਬਿਟਕੋਇਨ ਨੂੰ ਆਮ ਮੁਦਰਾ ਦੇ ਬਦਲੇ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਖਰੀਦਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਮੁੱਲ ਦੇ ਭਾਜਕ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ. ਟ੍ਰੈਂਡਨ ਸ਼ੈਵਰਜ਼ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ

(ਸੁਪਰਾ) 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਕਿ ਵਰਚੁਅਲ ਕਰੰਸੀ ਨੂੰ ਪੈਸੇ ਵਜੋਂ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕਮੋਡਿਟੀ ਫਿਊਚਰਜ਼ ਟ੍ਰੇਡਿੰਗ ਕਮਿਸ਼ਨ (ਸੀਐਫਟੀਸੀ) ਨੇ ਇਨ ਰੇ ਕੋਇਨਫਲਿਪ, ਇੰਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ,[47] ਕਿ ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ "ਵਸਤੂਆਂ" ਹਨ. ਇਹ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੀ
ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜਨਤਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਕਿ ਕੀ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ
ਇੱਕ ਆਨਲਾਈਨ ਸੁਵਿਧਾ ਚਲਾ ਕੇ ਕਮੋਡਿਟੀ ਐਕਸਚੇਂਜ ਐਕਟ ਅਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ
ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ

---

[46] 39. . 3 544 (2014)

[47] ਡਾਕੇਟ ਨੰਬਰ 15-29 ਮਿਤੀ 17-09-2015

ਬਿਟਕੋਇਨ ਵਿਕਲਪ ਇਕਰਾਰਨਾਮਿਆਂ ਦੇ ਖਰੀਦਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜਨ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਡੇਰੀਵਾਬਿਟ. ਦਿਲਚਸਪ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਉਮੀਦ ਵਿਚ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ।

ਇੱਕ ਹਫਤੇ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਇੱਕ ਹੋਰ ਇਕਾਈ, ਨਾਮ ਨਾਲ, ਟੇਰਾਐਕਸਚੇਂਜ ਐਲਐਲਸੀ ਨੇ ਵੀ ਸੀਐਫਟੀਸੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ।

.[48] ਸੀਐਫਟੀਸੀ ਨੇ ਉਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਦੁਹਰਾਇਆ ਕਿ ਬਿਟਕੋਇਨ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਵਸਤੂ ਹੈ। ਬਿਟਫਿਨੈਕਸ ਨਾਮ ਦੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਿਟਕੋਇਨ ਐਕਸਚੇਂਜ ਨੇ ਵੀ ਸੀਐਫਟੀਸੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਪਣੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਜਨਤਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ, 02-06-2016 ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

, // ਦਾ ਮਾਮਲਾ,[49] ਨੇ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤਾ ਕਿ ਬਿਟਕੋਇਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਅਧੀਨ ਵਸਤੂਆਂ ਹਨ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ।

ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਮੁਰਗੀਓ,50 ਵਿੱਚ ਜੋ ਯੂਐਸ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵੀ ਸੀ, ਐਸ.ਡੀ. ਨਿਊਯਾਰਕ, ਦੋਸ਼ੀ 'ਤੇ . ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੇ ਪੈਸੇ ਭੇਜਣ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਜੋਂ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।
ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਮੁਰਜੀਓ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਹਿ-ਸਾਜ਼ਿਸ਼ਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ
ਕਈ ਫਰੰਟ ਕੰਪਨੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਕੰਮ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਬਿਟਕੋਇਨ ਐਕਸਚੇਂਜ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੀ ਅਸਲ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰੋ, ਵਿੱਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਯਕੀਨ ਦਿਵਾਉਣ ਲਈ ਕਿ . ਇਕੱਤਰ ਕਰਨ ਯੋਗ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸਿਰਫ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਸੀ. ਦੋਸ਼ਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਕਥਿਤ ਸੀ
18 ਯੂ.ਐੱਸ.ਸੀ. § 1960 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਗੈਰ-ਲਾਇਸੰਸਸ਼ੁਦਾ ਧਨ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਵਿੱਚ ਸਾਜ਼ਿਸ਼। ਧਾਰਾ 1960 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਇੱਕ ਕਾਰੋਬਾਰ
() ਜਨਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ, () ਫੰਡਾਂ ਅਤੇ () ਲਾਇਸੈਂਸਿੰਗ ਅਤੇ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਲੋੜਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਕੇ, ਇੱਕ ਗੈਰ-ਲਾਇਸੰਸਸ਼ੁਦਾ ਧਨ ਪ੍ਰਸਾਰਣ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਜੋਂ ਯੋਗਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਕਿ ਬਿਟਕੋਇਨ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਸਿੱਧੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਫੰਡ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ "ਫੰਡ" ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਮਤਲਬ ਵਿੱਤੀ ਹੋਵੇਗਾ
ਸਰੋਤ, ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਦਾਨ-ਪ੍ਰਦਾਨ ਦੇ ਮਾਧਿਅਮ ਜਾਂ ਸਾਧਨਾਂ ਵਜੋਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ
ਭੁਗਤਾਨ। ਦਿਲਚਸਪ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਦੀ ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਬਿਟਕੋਇਨ ਸੀਐਫਟੀਸੀ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਵਸਤੂ ਹੈ, ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪਿਛਲੇ ਚਾਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਰਾਏ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤ, ਨਿਊ ਦੇ ਪੂਰਬੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ
ਕਮੋਡਿਟੀ 'ਚ ਰਾਹਤ ਲਈ ਮੁੱਢਲੀ ਸੁਣਵਾਈ 'ਚ ਯੌਰਕ ਨੇ ਕੀਤੀ ਸੁਣਵਾਈ
ਫਿਊਚਰਜ਼ ਟ੍ਰੇਡਿੰਗ ਕਮਿਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਪੈਟ੍ਰਿਕ ਮੈਕਡੋਨਲ [51] (ਮੈਮੋਰੰਡਮ

---

[48] ਡਾਕੇਟ ਨੰਬਰ 15-33 ਮਿਤੀ 24-09-2015
[49] ਡਾਕੇਟ ਨੰਬਰ 16-19 ਮਿਤੀ 02-06-2016
[50] 209 . . 3 698 (2016)
[51] 18-V-361 ਮਿਤੀ 03-06-2018

ਅਤੇ ਆਰਡਰ), ਕਿ ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਅਰਥ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵਸਤੂਆਂ ਹਨ

ਕ

ਮੋਡਿਟੀ ਐਕਸਚੇਂਜ ਐਕਟ ਦਾ ਏ. ਪਰ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਇਹ ਵੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੂਰੇ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਕੋਈ 'ਮੁਦਰਾ ਬਨਾਮ ਵਸਤੂ' ਬਹਿਸ ਨਹੀਂ ਹੋਈ।

ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਨਜ਼ਰੀਆ ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਸਟੇਟਸ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਕੋਰਟ ਨੇ ਵੀ ਲਿਆ ਸੀ,
ਕਮੋਡਿਟੀ ਫਿਊਚਰਜ਼ ਟ੍ਰੇਡਿੰਗ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਮੈਸਾਚੁਸੇਟਸ ਦਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ
v. ਮੇਰਾ ਵੱਡਾ ਸਿੱਕਾ ਤਨਖਾਹ, ਇੰਕ. ਏਟ ਅਲ.,[52] ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਭਵਿੱਖ ਹੈ
ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਵਪਾਰ, ਉਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ 'ਵਸਤੂ' ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਦੇ ਹਨ.

ਫਲੋਰੀਡਾ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਮਿਸ਼ੇਲ ਅਬਨਰ ਐਸਪਿਨੋਜ਼ਾ, [53] ਇੱਕ ਦਿਲਚਸਪ ਕੇਸ ਹੈ ਜੋ ਗਿਆਰਵੇਂ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਸਰਕਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਸੀ।
ਅਤੇ ਮਿਆਮੀ-ਡੇਡ ਕਾਉਂਟੀ, ਫਲੋਰੀਡਾ ਲਈ. ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਜਾਸੂਸ
ਮਿਆਮੀ ਪੁਲਿਸ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਸਟੇਟਸ ਸੀਕ੍ਰੇਟ ਸਰਵਿਸ ਦੀ ਮਿਆਮੀ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਕ੍ਰਾਈਮਜ਼ ਟਾਸਕ ਫੋਰਸ ਦੇ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਏਜੰਟ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਕੰਮ ਕੀਤਾ
ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰੋ। ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਿਸਨੇ . ਨਾਮ ਨਾਲ ਪੀਅਰ-ਟੂ-ਪੀਅਰ ਬਿਟਕੋਇਨ ਐਕਸਚੇਂਜ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਇੱਕ ਆਨਲਾਈਨ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਵਿੱਚ ਬਿਟਕੋਇਨਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦਾ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਟੀਮ
ਦਸੰਬਰ 2013/ਜਨਵਰੀ 2014 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਗੁਪਤ ਆਪਰੇਸ਼ਨ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ।
ਜਾਸੂਸ ਨੇ ਚੋਰੀ ਕੀਤੇ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਕਾਰਡਾਂ ਰਾਹੀਂ ਬਿਟਕੋਇਨਲਈ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ਕਰਤਾ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਉਸ 'ਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਮਨੀ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦਾ ਇਕ ਦੋਸ਼ ਅਤੇ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦੇ ੨ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਏ ਗਏ ਸਨ।
ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੇ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਲਈ ਮਤੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਰਾਜ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਸਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਈ ਲਈ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ। ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ
ਸਾਰੇ ਤਿੰਨ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜਾਇਦਾਦ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਲਈ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਦੋਂ ਉਸ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਇਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਇੰਨੀ ਅਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਿਖੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪੇਸ਼ੇਵਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਇਕੋ ਅਰਥ ਲੱਭਣ ਵਿਚ ਮੁਸ਼ਕਲ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ:

"ਸਾਡੇ ਹਵਾਲੇ ਦੇ ਫਰੇਮ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਸਾਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ
ਬਿਟਕੋਇਨ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰੋ ਜਾਂ ਵਰਣਨ ਕਰੋ..... ਬਿਟਕੋਇਨ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਆਮ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੈਸੇ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਾਂ, ਪਰ ਕਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪਹਿਲੂਆਂ ਵਿੱਚ ਵੱਖਰੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ. ਹਾਲਾਂਕਿ ਬਿਟਕੋਇਨਾਂ ਨੂੰ ਮੁੱਲ ਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਲਈ ਬਦਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਨਹੀਂ ਹਨ
ਵਟਾਂਦਰੇ ਦੇ ਸਾਧਨ। ਉਹ ਕੁਝ ਦੁਆਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਪਰ ਸਾਰਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ
ਵਪਾਰੀ ਜਾਂ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਦਾਤਾ। .... ਅਜਿਹੀ ਅਸਥਿਰਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਮੁੱਲ ਦੇ ਭੰਡਾਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਸੀਮਤ ਯੋਗਤਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਪੈਸੇ ਦੀ ਇਕ ਹੋਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ. ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਵਿੱਚ ਮਾਹਰ ਨਹੀਂ ਹੈ

[52] 18-V-10077- ਮਿਤੀ 26-09-2018

[53] 14-2923 ਨੇ 22-07-2016 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ

ਅਰਥ ਸ਼ਾਸਤਰ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਬਹੁਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ, ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸੀਮਤ ਗਿਆਨ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਲਈ, ਕਿ ਬਿਟਕੋਇਨ ਨੂੰ ਪੈਸੇ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਲੰਮਾ ਰਸਤਾ ਤੈਅ ਕਰਨਾ ਹੈ. ਫਲੋਰਿਡਾ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਸਮੇਂ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਬਿਟਕੋਇਨ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਫਿੱਟ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ
ਪੈਸੇ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ
ਇਹ ਇੱਕ ਗੋਲ ਟੋਏ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਰਗਾਕਾਰ ਪੈਗ ਲਗਾਉਣ ਵਰਗਾ ਹੈ"

ਪਰ ਸਰਕਟ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਫਲੋਰੀਡਾ ਰਾਜ ਦੀ ਤੀਜੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਪੀਲ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। 30-01-2019 ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਇੱਕ ਰਾਏ ਦੁਆਰਾ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਫਲੋਰੀਡਾ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਮਿਸ਼ੇਲ ਅਬਨਰ ਐਸਪਿਨੋਜ਼ਾ 54 ਵਜੋਂ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਪੀਲ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਰਕਟ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਪਲਟ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਕਿਹਾ,
"ਵਰਚੁਅਲ ਕਰੰਸੀਆਂ" ਸਿਰਲੇਖ ਵਾਲੀ ਐਫਏਟੀਐਫ ਦੀ ਜੂਨ 2014 ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ:
ਮੁੱਖ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸੰਭਾਵਿਤ ਏਐਮਐਲ / ਸੀਐਫਟੀ ਜੋਖਮ" ਜੋ ਮਨੀ ਸਰਵਿਸ ਕਾਰੋਬਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਫਲੋਰੀਡਾ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਸਾਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਬਿਟਕੋਇਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿਵੇਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ, ਐਸਪੀਨੋਜ਼ਾ ਭੁਗਤਾਨ ਸਾਧਨ ਵਿਕਰੇਤਾ ਅਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੋਵਾਂ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ
ਪੈਸੇ ਦੇ ਟ੍ਰਾਂਸਮੀਟਰ ਦਾ। ਅਪੀਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭੁਗਤਾਨ ਸਾਧਨ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਚੈੱਕ, ਡਰਾਫਟ, ਵਾਰੰਟ, ਮਨੀ ਆਰਡਰ, ਯਾਤਰੀਆਂ ਦਾ ਚੈੱਕ, ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਉਪਕਰਣ ਜਾਂ ਹੋਰ ਸਾਧਨ, ਪੈਸੇ ਜਾਂ ਮੁਦਰਾ ਮੁੱਲ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ, ਚਾਹੇ ਕੋਈ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ" ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਸ਼ਬਦ "ਪੈਸੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ" ਨੂੰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ
ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਜੋ ਭੁਗਤਾਨ ਸਾਧਨ ਵਿਕਰੇਤਾ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਦਰਾ ਮੁੱਲ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਵਟਾਂਦਰੇ ਦਾ ਮਾਧਿਅਮ,
ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਕਿ ਵੀਸੀ ਭੁਗਤਾਨ ਸਾਧਨ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਮਨੀ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਿਚ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਬਿਟਕੋਇਨ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਪਾਈ ਗਈ "ਮੁਦਰਾ" ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ
ਕਿ ਬਿਟਕੋਇਨ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਸਾਧਨ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਵੇਗਾ. ਅਪੀਲ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਤੱਥ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਕਿ ਮਿਆਮੀ ਖੇਤਰ ਦੇ ਕਈ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟਾਂ ਨੇ ਬਿਟਕੋਇਨਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਬਿਟਕੋਇਨ ਐਕਸਚੇਂਜ ਦੇ ਮਾਧਿਅਮ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ। (ਕੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ
ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਬਾਰੇ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਦੰਡਾਤਮਕ ਕਾਨੂੰਨ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦਾ ਹੈ। ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਟ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਾਵਧਾਨੀ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ, ਕਿਸੇ ਨਾਗਰਿਕ ਨੂੰ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਾ ਦੇਣ ਲਈ
ਪੈਸਾ ਕੀ ਹੈ ਇਸ ਬਾਰੇ ਅਨੁਮਾਨਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾਣਾ
ਸੇਵਾਵਾਂ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ। ਪਰ ਅਪੀਲ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਕਾਰੋਬਾਰ ਭੁਗਤਾਨ ਸਾਧਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਕੋਈ ਅਸਪਸ਼ਟਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ।

---

54 264 . 3 1055 (2019)

ਇੱਕ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਸਿੰਗਾਪੁਰ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ

ਇੱਕ ਵਪਾਰਕ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 22 ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ . ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ,[55] ਉਸ ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਰੱਖਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ
ਭਰੋਸੇ 'ਤੇ। ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਵਪਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਵਾਦ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਸੀ
ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਅਤੇ ਵੀਸੀ ਐਕਸਚੇਂਜ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਵਿੱਚ ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਸਨੇ ਵਪਾਰ ਕੀਤਾ। ਵਿਵਾਦ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ
ਉਲੰਘਣਾ ਅਤੇ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਘੁੰਮਦਾ ਸੀ
ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਨਾਲੋਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸ. ਇਹ ਉਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਸੀ
ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕ੍ਰਿਪਟੋ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਪ੍ਰੋਵਿੰਸ਼ੀਅਲ ਬੈਂਕ ਬਨਾਮ ਹਾਊਸ ਆਫ ਲਾਰਡਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ 'ਜਾਇਦਾਦ' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਆਈਨਸਵਰਥ 56 ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਕਿ ਇਹ "ਨਿਸ਼ਚਿਤ, ਤੀਜੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਛਾਣਯੋਗ, ਤੀਜੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਧਾਰਨਾ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਸਮਰੱਥ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸਥਿਰਤਾ ਜਾਂ ਸਥਿਰਤਾ ਹੈ।" ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ

ਸੀ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ "ਕ੍ਰਿਪਟੋ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇੱਕ ਨਿਯਮਤ ਮੁਦਰਾ ਹੋਣ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਟੈਂਡਰ ਨਹੀਂ ਹਨ ਪਰ ਮੁੱਲ ਦੀ ਪਛਾਣਯੋਗ ਚੀਜ਼ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਅਸਪਸ਼ਟ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਹੈ". ਵਪਾਰਕ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ
ਅਪੀਲ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਕੁਆਇਨ ਦੀ ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹੋਏ
ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਪਰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ 'ਤੇ ਇਸ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ 'ਤੇ, ਕੁਆਇਨ ਪੀਟੀਈ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਬੀ 2 ਸੀ 2 ਲਿਮਟਿਡ 57 ਵਿੱਚ ਆਯੋਜਿਤ ਅਪੀਲ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਕ੍ਰਿਪਟੋ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਆਮ ਸੰਕਲਪਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹਨ, ਪਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਕਿਸਮ ਬਾਰੇ ਮੁਸ਼ਕਲ ਸਵਾਲ ਹਨ. ਇਸ ਲਈ, ਅਪੀਲ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਅੰਤਿਮ ਸਥਿਤੀ ਨਹੀਂ ਲਈ ਸਵਾਲ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਸਟੀਕ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਈ
ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਸੀ.

ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਤਾਜ਼ਾ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਏਏ ਬਨਾਮ ਵਿਅਕਤੀ ਅਣਜਾਣ ਅਤੇ ਹੋਰ ਰੇ ਬਿਟਕੁਆਇਨ ਵਿੱਚ, ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਕਿ ਬਿਟਕੋਇਨ ਜਾਇਦਾਦ ਹੈ. ਪਰ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਯੂਕੇ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਈ ਗਈ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਸੀ
ਲਾਅ ਟੈਕ ਡਿਲੀਵਰੀ ਪੈਨਲ ਦੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਟਾਸਕਫੋਰਸ, ਇਸਦੇ "ਕਾਨੂੰਨੀ" ਵਿੱਚ

ਕ੍ਰਿਪਟੋਸੰਪਤੀਆਂ ਅਤੇ ਸਮਾਰਟ ਇਕਰਾਰਨਾਮਿਆਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਬਾਰੇ ਬਿਆਨ ", ਕਿ ਕ੍ਰਿਪਟੋ ਸੰਪਤੀਆਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਇਦਾਦ ਬਣਦੀਆਂ ਹਨ. ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਗਿਆ, ਉਹ ਅਜੀਬ ਸਨ। ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਆਈਟੀ ਸਿਸਟਮ ਨੂੰ ਬਿਟਪੇਮਰ ਨਾਮਦੇ ਮਾਲਵੇਅਰ ਰਾਹੀਂ ਹੈਕ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ,
ਜਿਸ ਨੇ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਡੇਟਾ ਨੂੰ ਐਨਕ੍ਰਿਪਟ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਫਿਰੌਤੀ ਦੇ ਬਰਾਬਰ
ਹੈਕਰਾਂ ਨੇ ਬਿਟਕੁਆਇਨ 'ਚ 9,50,000 ਅਮਰੀਕੀ ਡਾਲਰ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ।

[55] [2019] ਐਸਜੀਐਚਸੀ (ਆਈ) 3
[56] [1965] 1 ਏਸੀ 1175 ਤੇ 1248
[57][2020] () 02

[58] [2019] ਈਡਬਲਯੂਐਚਸੀ 3556 (ਕਾਮ)

ਇੰਸੀਡੈਂਟ ਰਿਸਪਾਂਸ ਕੰਪਨੀ ਨਾਮ ਦੇ ਇੱਕ ਮਾਹਰ ਵਿਚੋਲੇ ਰਾਹੀਂ ਗੱਲਬਾਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਫਿਰੌਤੀ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਇੱਕ ਬਟੂਏ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਹੈਕਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਡਿਕ੍ਰਿਪਸ਼ਨ ਟੂਲਜ਼ ਨਾਲ ਡੇਟਾ ਮੁੜ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਇੱਕ ਬਲਾਕਚੇਨ ਜਾਂਚ ਸੰਗਠਨ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈਆਂ ਜਿਸ ਨੂੰ ਚੈਨਾਲਿਸਿਸ ਇੰਕ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ

ਕੁੱਲ 109.25 ਬਿਟਕੋਇਨਾਂ ਨੂੰ ਫ਼ਿਰੌਤੀ ਵਜੋਂ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, 13.25 ਬਿਟਕੁਆਇਨ (ਉਸ ਸਮੇਂ ਲਗਭਗ 120,000 ਅਮਰੀਕੀ ਡਾਲਰ ਦੀ ਕੀਮਤ) ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਚ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ

ਲੱਭਣ ਯੋਗ ਫਿਏਟ ਮੁਦਰਾ। ਬਾਕੀ 96 ਬਿਟਕੋਇਨਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਰਚੁਅਲ ਕਰੰਸੀ ਐਕਸਚੇਂਜ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਇੱਕ "ਵਾਲਿਟ" ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸਨੂੰ ਬਿਟਫਿਨੈਕਸ (ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਵਰਜਿਨ ਆਈਲੈਂਡਜ਼ ਵਿੱਚ ਰਜਿਸਟਰਡ) ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਫਿਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵੀਸੀ ਐਕਸਚੇਂਜ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸਹਾਇਕ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਬਿਟਕੁਆਇਨ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਜਾਣਨ ਲਈ ਖੁਲਾਸੇ ਦੇ ਆਦੇਸ਼

ਐਕਸਚੇਂਜ ਦੇ ਬਟੂਏ ਵਿੱਚ. ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਮਲਕੀਅਤ ਰੋਕ ਦੀ ਵੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। ਦਿਲਚਸਪ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਅਤੇ ਹੈਕ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਦੀ ਪਛਾਣ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਗਈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਵਾਬੀ ਕਾਪੀਕੈਟ ਹਮਲਿਆਂ ਦਾ ਡਰ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੁੱਖ ਮੁੱਦਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਟੋ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਨੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਇੱਕ ਰੂਪ ਬਣਾਇਆ ਜੋ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਸੀ। ਬਸਤੀਵਾਦੀ ਬੈਂਕ ਬਨਾਮ ਬਸਤੀਵਾਦੀ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਫ੍ਰਾਈ ਐਲਜ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ. ਵਿਨੀ, [59] ਕਿ ਸਾਰੀਆਂ ਨਿੱਜੀ ਚੀਜ਼ਾਂ ਹਨ

ਜਾਂ ਤਾਂ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਕੋਈ ਤੀਜੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ

ਦੋਵਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਅਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਲਈ ਚਾਰ ਕਲਾਸਿਕ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ, [ਅਰਥਾਤ ਉਹ () ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਹਨ; () ਤੀਜੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਛਾਣਯੋਗ;

() ਤੀਜੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਧਾਰਨਾ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਸਮਰੱਥ; ਅਤੇ (v) ਸਮਰੱਥ

ਲਾਰਡ ਵਿਲਬਰਫੋਰਸ ਦੁਆਰਾ ਨੈਸ਼ਨਲ ਪ੍ਰੋਵਿੰਸ਼ੀਅਲ ਬੈਂਕ ਬਨਾਮ ਨੈਸ਼ਨਲ ਪ੍ਰੋਵਿੰਸ਼ੀਅਲ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸਥਿਰਤਾ ਦੀ। ਆਈਨਸਵਰਥ (ਸੁਪਰਾ), ਬ੍ਰਾਇਨ, ਜੇ ਨੂੰ ਏਏ ਬਨਾਮ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ. ਅਣਜਾਣ ਵਿਅਕਤੀ ਕਿ ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਨਾ ਤਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਚੁਣੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ (ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀਆਂ) ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਚੁਣਦੀਆਂ ਹਨ

ਕਬਜ਼ਾ (ਵਰਚੁਅਲ ਹੋਣਾ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦੇ ਅਯੋਗ ਹੋਣਾ)। ਹਾਲਾਂਕਿ,

ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਕਿ ਨੈਸ਼ਨਲ ਪ੍ਰੋਵਿੰਸ਼ੀਅਲ ਬੈਂਕ ਅਤੇ ਲਾਅ ਟੈਕ ਡਿਲੀਵਰੀ ਪੈਨਲ ਦੇ ਲੀਗਲ ਸਟੇਟਮੈਂਟ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ 4 ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ ਵੀਸੀ ਨੂੰ ਅਜੇ ਵੀ ਜਾਇਦਾਦ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਬਿਆਨ ਨਹੀਂ ਬਣਦਾ। ਬ੍ਰਾਇਨ ਜੇ ਨੂੰ ਯਕੀਨ ਸੀ ਕਿ ਬਿਆਨ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕ੍ਰਿਪਟੋਕਰੰਸੀਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਦੀ ਸਥਿਤੀ "ਮਜਬੂਰ" ਸੀ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਈ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਦਾਲਤ ਨਾਲ ਜੋ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਹੋਇਆ ਉਹ ਇਹ ਸੀ ਕਿ

ਲਾਅ ਟੈਕ ਡਿਲੀਵਰੀ ਪੈਨਲ ਦੀ ਯੂਕੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਟਾਸਕ ਫੋਰਸ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਜੋ ਆਰਬੀਆਈ ਦੇ ਉਲਟ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਦਰਜਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਸਿਰਫ ਉਦਯੋਗ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਵਾਲੀ ਪਹਿਲ ਸੀ।

---

[59] [1885] 30

ਸਕੈਟੇਵਰਕੇਟ ਏ ਵਿੱਚ ਯੂਰਪੀਅਨ ਕੋਰਟ ਆਫ ਜਸਟਿਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ

ਡੇਵਿਡ ਹੈਡਕਵਿਸਟ, [60] ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਸੀ. ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਈਸੀਜੇ ਨੂੰ
ਸੁਪਰੀਮ ਐਡਮਿਨਿਸਟ੍ਰੇਟਿਵ ਕੋਰਟ, ਸਵੀਡਨ ਤੋਂ ਇੱਕ ਹਵਾਲਾ ਤੈਅ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੀ 'ਬਿਟਕੋਇਨ'
ਵਰਚੁਅਲ ਕਰੰਸੀ ਲਈ ਰਵਾਇਤੀ ਮੁਦਰਾ ਨੂੰ ਬਦਲਣਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ
ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਜੋ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਹੈਡਕਵਿਸਟ ਇੱਕ ਕੰਪਨੀ ਰਾਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ, ਵੈਲਿਊ ਐਡੇਡ ਟੈਕਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਨ. ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਰਾਏ ਥੀ ਨੂੰ ਸੀ
ਪ੍ਰਭਾਵ ਇਹ ਹੈ ਕਿ:

ਦੁਵੱਲੇ ਪ੍ਰਵਾਹ ਵਾਲੇ ਬਿਟਕੋਇਨ ਜੋ ਐਕਸਚੇਂਜ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਰਵਾਇਤੀ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਲਈ ਬਦਲੇ ਜਾਣਗੇ, ਨੂੰ ਠੋਸ
ਜਾਇਦਾਦ ਵਜੋਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾ ਦਾ ਕੋਈ ਉਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਭੁਗਤਾਨ ਦਾ ਸਾਧਨ ਬਣਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ।

ਵੀਸੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਾਨ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ
ਸਾਧਨਾਂ ਦਾ ਅਦਾਨ-ਪ੍ਰਦਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਉਹ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਬਿਟਕੋਇਨ ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾ ਭੁਗਤਾਨ ਦਾ ਇੱਕ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦਾ ਸਾਧਨ ਹੈ
ਇਸ ਨੂੰ ਚਾਲੂ ਖਾਤੇ ਜਾਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਖਾਤੇ, ਭੁਗਤਾਨ ਜਾਂ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਅਤੇ ਕਰਜ਼ੇ, ਚੈੱਕ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਉਲਟ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ
ਯੰਤਰ (ਯੂਰਪੀਅਨ ਯੂਨੀਅਨ ਵੈਟ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 135 (1) (ਡੀ) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ), ਬਿਟਕੋਇਨ ਸਵੀਕਾਰ
ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਆਪਰੇਟਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਭੁਗਤਾਨ ਦਾ ਸਿੱਧਾ ਸਾਧਨ ਹੈ.

ਬਿਟਕੋਇਨ ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾ ਨਾ ਤਾਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ
ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ।

ਇਹ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਵੈਟ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਤੋਂ ਛੋਟ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ 'ਕਰੰਸੀ [ਅਤੇ] ਬੈਂਕ ਨੋਟਾਂ ਅਤੇ ਸਿੱਕਿਆਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ
ਟੈਂਡਰ ਵਜੋਂ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਸਨ।

ਆਰਟੀਕਲ 135 (1) (ਈ) ਈਯੂ ਕੌਂਸਲ ਵੈਟ ਨਿਰਦੇਸ਼ 2006/112/
ਈਸੀ ਗੈਰ-ਰਵਾਇਤੀ ਮੁਦਰਾਵਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਮੁਦਰਾਵਾਂ 'ਤੇ ਜੋ ਇਕ ਜਾਂ ਵਧੇਰੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਟੈਂਡਰ ਹਨ
ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਟੈਂਡਰ ਦੇ ਵਿਕਲਪ ਵਜੋਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦੇ ਸਾਧਨ ਬਣਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕੋਈ ਉਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ.
ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਕਿ ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਗੈਰ-ਰਵਾਇਤੀ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਦੀ ਇਸ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ
ਅਧੀਨ ਆਉਣਗੀਆਂ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ () ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਪਾਠ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਅਤੇ () ਪ੍ਰਸੰਗ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-
ਵੱਖ ਅਦਾਲਤਾਂ

[60] ਕੇਸ -264/14 ਮਿਤੀ 22-10-2015

ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰਾਂ ਨੇ ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜੋ ਜਾਇਦਾਦ ਤੋਂ ਵਸਤੂ, ਗੈਰ-ਰਵਾਇਤੀ ਮੁਦਰਾ, ਭੁਗਤਾਨ ਸਾਧਨ, ਪੈਸੇ ਤੋਂ ਫੰਡਾਂ ਤੱਕ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਵਰਣਨ ਸੱਚ ਹੈ, ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਪੂਰੀ ਸੱਚਾਈ ਨਹੀਂ ਬਣਦਾ. ਹਰ ਅਦਾਲਤ ਜਿਸ ਨੇ ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਤੈਅ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ, ਸਿਰਫ

ਜੈਨ ਧਰਮ ਦੇ ਅਨੇਕਾਂਤਵਦ ਦ੍ਰਸ਼ਟਾਨ ਵਿੱਚ 4 ਅੰਨ੍ਹੇ ਆਦਮੀਆਂ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕੀਤਾ,[61] (ਗੈਰ-ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਜੋ ਸਾਪੇਖਵਾਦ ਦੀ ਸਵੀਕਾਰਤਾ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ
ਬਹੁਲਵਾਦ) ਜੋ ਹਾਥੀ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਵਰਣਨ ਕਰਦੇ ਹਨ
ਹਾਥੀ ਦੀ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਸਰੀਰਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ.

ਆਰਬੀਆਈ ਵੀ ਇਸ ਦੁਬਿਧਾ ਵਿੱਚ ਫਸਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਨੇ ਆਰਬੀਆਈ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵੀਸੀ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਕੇ ਸ਼ਾਰਟ ਸਰਕਟ ਅਪਣਾਉਣ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਰੋਕਿਆ
ਫੇਮਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (ਐਚ) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ "ਹੋਰ ਸਮਾਨ ਯੰਤਰਾਂ" ਦਾ,
1999 ਜਿਸ ਵਿੱਚ 'ਮੁਦਰਾ' ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ "ਸਾਰੇ ਕਰੰਸੀ ਨੋਟ, ਡਾਕ ਨੋਟ, ਡਾਕ ਆਰਡਰ, ਮਨੀ ਆਰਡਰ, ਚੈੱਕ, ਡਰਾਫਟ, ਯਾਤਰੀਆਂ ਦੇ ਚੈੱਕ, ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਪੱਤਰ, ਐਕਸਚੇਂਜ ਦੇ ਬਿੱਲ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਮਿਸਰੀ ਨੋਟ, ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਕਾਰਡ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਸਮਾਨ ਸਾਧਨ ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨੋਟੀਫਾਈ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ। ਆਖਰਕਾਰ, ਪ੍ਰੋਮਿਸਰੀ ਨੋਟ, ਚੈੱਕ, ਐਕਸਚੇਂਜ ਦੇ ਬਿੱਲ ਆਦਿ ਵੀ ਬਿਲਕੁਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਨਹੀਂ ਹਨ ਪਰ ਸਿਰਫ 2 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਜਾਂ ਪੀਅਰ-ਟੂ-ਪੀਅਰ ਵਿਚਕਾਰ ਕਰਜ਼ੇ ਦੇ ਜਾਇਜ਼ ਡਿਸਚਾਰਜ (ਜਾਂ ਸਿਰਜਣਾ) ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ. ਇਸ ਲਈ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਵੀਸੀ ਸਿਰਫ ਵਸਤੂਆਂ / ਵਸਤੂਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਅਸਲ ਪੈਸਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

6.87. ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਉਪਰੋਕਤ ਉਲਝਣ ਬਾਰੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਇਹ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਭੁਗਤਾਨਾਂ ਵਜੋਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਵਸਤੂਆਂ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਖਰੀਦ ਲਈ, ਇਸ ਸਿੱਟੇ ਤੋਂ ਬਚਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਦੇ ਉਪਭੋਗਤਾ ਅਤੇ ਵਪਾਰੀ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭਾਰਤੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਕੇਂਦਰੀ ਬੈਂਕ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਆਰਬੀਆਈ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ, ()
ਮੁਦਰਾ ਅਤੇ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣਾ, () ਵਿੱਤੀ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨਾ
ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਅਤੇ () ਦੇਸ਼ ਦੀ ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਲੀਹ 'ਤੇ ਲਿਆਉਣ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰੇਗਾ ਜੋ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਮੁਦਰਾ, ਮੁਦਰਾ, ਭੁਗਤਾਨ, ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਲਈ ਸੰਭਾਵਿਤ ਜੋਖਮ ਵਜੋਂ ਸਮਝੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਕੋਈ ਅਸਪਸ਼ਟ ਜਾਇਦਾਦ ਹੈ
ਕੁਝ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਪੈਸੇ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ (ਮੁਦਰਾ ਨੂੰ ਜਾਅਲੀ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਵੀ) ਤਾਂ ਆਰਬੀਆਈ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਹਨ
ਅਜਿਹੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣਾ ਜਿਸ 'ਤੇ ਆਰਬੀਆਈ ਕੋਲ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

---

[61] ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਅਨੁਸਾਰ, ਸੱਚਾਈ ਅਤੇ ਹਕੀਕਤ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖਰਾ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਇੱਕ ਨੁਕਤਾ ਸੰਪੂਰਨ ਸੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਕੇਸ਼ਵਲਾਲ ਖੇਮਚੰਦ ਐਂਡ ਸੰਨਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਵਿੱਚ। ਯੂਨੀਅਨ

ਇੱਕ ਭਾਰਤ,[62] ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ "ਭਾਰਤੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਇੱਕ ਮਾਹਰ ਸੰਸਥਾ ਹੈ
ਜਿਸ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ
ਆਰ.ਬੀ.ਆਈ. ਵਰਗੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਤਹਿਤ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਹੈ
ਐਕਟ, 1934, ਬੈਂਕਿੰਗ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1949। ਇਸ ਲਈ, () ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਦੰਦਾਂ ਵਿੱਚ () ਰਸਤੇ
ਤੋਂ
ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਦਾਲਤਾਂ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਰੈਗੂਲੇਟਰਾਂ ਨੇ ਵੀ.ਸੀ. ਨਾਲ ਵਿਵਹਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ
ਅਤੇ () ਵੀਸੀ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਤੋਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਹੈ
ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਰਬੀਆਈ ਕੋਲ ਸੀਮਤ ਕਰਨ ਜਾਂ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਸਾਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ
ਪਹਿਲੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਝਿਜਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ।
ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਆਰਬੀਆਈ ਐਕਟ ਦੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਬੋਲਦੀ ਹੈ
ਸਿਰਫ ਮੁਦਰਾ ਅਤੇ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਵਿੱਚ ਆਰਬੀਆਈ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਬਾਰੇ
ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਫਾਇਦੇ ਲਈ ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦੀਆਂ
ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁਦਰਾ ਵਜੋਂ ਮਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਆਰਬੀਆਈ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ
ਬਾਹਰ ਸੀ
ਪ੍ਰਸੰਗ[ਸੋਧੋ]
ਪਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਿਤੇ ਹੋਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਆਰਬੀਆਈ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਮੁਦਰਾ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਲਈ
ਆਰਬੀਆਈ ਕੋਲ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਇਕਲੌਤਾ ਭੰਡਾਰ ਹੈ। ਆਰਬੀਆਈ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 22 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਬੈਂਕ ਨੋਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਅਤੇ
ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਰੰਸੀ ਨੋਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਇਕੋ ਇਕ ਅਧਿਕਾਰ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
ਭਾਰਤ ਦਾ ਅਤੇ ਮੁਦਰਾ ਨੀਤੀ ਕਮੇਟੀ [ਵਿੱਚ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਕਰਕੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਮੁਦਰਾ ਨੀਤੀ ਈ ਨੂੰ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ
ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਣੀ ਹੈ।
ਖਪਤਕਾਰ ਮੁੱਲ ਸੂਚਕ ਅੰਕ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਮਹਿੰਗਾਈ ਦੇ ਟੀਚੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਨੀਤੀਗਤ ਦਰ ਨਿਰਧਾਰਤ
ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਕੋਈ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਜੋ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਵਿੱਤੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਲਈ ਖਤਰਾ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵ
ਪਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਆਰਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯਮਤ ਜਾਂ ਮਨਾਹੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ
ਕਿਰਿਆ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਜਾਂ ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਬਣਦੀ।
ਸੈਕਸ਼ਨ 3 (1) ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਸ਼ਬਦ "ਮੁਦਰਾ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ" ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ
ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਮੁਦਰਾ ਵਜੋਂ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ
ਮੁਦਰਾ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨੂੰ ਨਕਲੀ ਬਣਾਉਣ ਜਾਂ ਨਿਭਾਉਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਕੀ ਹੈ।
ਇਹ ਵਿਡੰਬਨਾ ਹੈ ਕਿ ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਵਤਾਰ ਲਿਆ
(ਇਸ ਦੇ ਸਿਰਜਣਹਾਰ ਸਤੋਸ਼ੀ ਅਨੁਸਾਰ) ਕਿਸੇ ਕੇਂਦਰੀ ਅਥਾਰਟੀ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਆਰਬੀਆਈ) ਦੇ ਭੂਤ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਲਈ, ਉਸੇ ਕੇਂਦਰੀ
ਅਥਾਰਟੀ ਤੋਂ ਬੈਂਕਿੰਗ ਸੇਵਾਵਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰੋ ਤਾਂ ਜੋ ਅਵਤਾਰ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਪੂਰਾ ਹੋ ਸਕੇ. ਜਿਵੇਂ ਕਿ
ਅਸੀਂ ਕਿਤੇ ਹੋਰ ਡਿਜੀਟਲ ਮੁਦਰਾ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਹੈ/

---

[62] (2015) 4 ਐਸਸੀਸੀ 770

ਇੱਕ ਬਿਟਕੋਇਨ ਮੁਦਰਾ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦਾ ਗੁਲਾਮ ਬਣਨ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਚਲਾਉਣ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਅਲਟਰਾ ਵਾਇਰਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਦੋਂ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਕੇਂਦਰੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਬੈਂਕਿੰਗ ਸੇਵਾਵਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਕੇਂਦਰੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਹੋਂਦ ਲਈ ਖ਼ਤਰਾ। ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਆਰ.ਬੀ.ਆਈ. ਕੋਲ ਇਸ ਦੀ ਕਿਸੇ ਗਤੀਵਿਧੀ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਜਾਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ
ਕੁਦਰਤ।

<u>ਜੇ ਬਿਲਕਲ ਵੀ, ਸ਼ਕਤੀ ਸਿਰਫ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਲਈ ਹੈ, ਮਨਾਹੀ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ</u>

ਅਗਲੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਆਰਬੀਆਈ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇਹ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਆਰ.ਬੀ.ਆਈ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 45ਜੇਏ ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਭਾਸ਼ਾ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯਮਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ, ਪਰ ਪਾਬੰਦੀ ਨਾ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ, ਸਾਨੂੰ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ। ਸਟਾਰ ਵਿੱਚ
ਇੰਡੀਆ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਉਦਯੋਗਿਕ ਨੀਤੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਵਿਭਾਗ ਅਤੇ ਹੋਰ, [ਇਸ] ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ
"ਰੈਗੂਲੇਟ" ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਬਹੁਤ ਵਿਆਪਕ ਅਰਥ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਕੇ. ਰਾਮਨਾਥਨ ਬਨਾਮ ਕੇ. ਰਾਮਨਾਥਨ ਦਾ ਹੇਠ ਾਂ ਦਿੱਤਾ ਅੰਸ਼। ਸਟਾਰ ਇੰਡੀਆ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਰਾਜ 64 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ:

19. ਅਕਸਰ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯਮਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਾਹੀ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰੋ, ਅਤੇ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ "ਨਿਯਮਤ" ਸ਼ਬਦ "ਮਨਾਹੀ" ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਸਮਾਨਾਰਥੀ ਨਹੀਂ ਹੈ. ਇਹ ਆਮ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਇਸ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ ਨਿਯਮ ਪੂਰਨ ਮਨਾਹੀ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਸੇ ਸਮੇਂ ਸਮਾਂ, ਨਿਯਮਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਨਿਯਮ ਦੇ ਅਧੀਨ ਚੀਜ਼ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਰੱਖਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਪੂਰੇ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਪੂਰਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ. ਇਹ ਸ਼ਾਸਨ ਕਰਨ, ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਨਿਯਮ ਜਾਂ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਕ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣਾ, ਜਾਂ ਨਿਯਮਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਵਿਸ਼ੇ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ.
ਨਿਯਮਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਕੁਝ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਮਨਾਹੀ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਜਿੱਥੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਜਾਂ ਇਕੋ ਇਕ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਨਿਯਮ ਦਮਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ. ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ "ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ" ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਕੋਈ ਲਚਕਦਾਰ ਅਰਥ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕੇ
"ਮਨਾਹੀ". ਇਸ ਦੇ ਅਰਥ ਦੇ ਵੱਖੋ ਵੱਖਰੇ ਰੰਗ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਉਸ ਪ੍ਰਸੰਗ ਤੋਂ ਆਪਣਾ ਰੰਗ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ
ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਸ਼ਰਾਰਤ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹੱਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ।

[63] (2019) 2 ਐਸਸੀਸੀ 104

[64] 1985 (2) ਐਸਸੀਸੀ 116

ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰੇਸ
ਵਾਧੂ ਕਮਰਸੀਅਮ ਹਮੇਸ਼ਾ ◌ ਇੱਕ ਵਿਧਾਨਕ ਨੀਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਕਾਰਜਕਾਰੀ
ਫਿਏਟ ਰਾਹੀਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਆਰਥਿਕ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਆਰਬੀਆਈ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਭੂਮਿਕਾ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਗੋਦਾਵਤ ਪਾਨ ਮਸਾਲਾ ਪ੍ਰੋਡਕਟਸ ਆਈਪੀ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਏਐਨਆਰ ਵੀ. ਭਾਰਤ ਸੰਘ,[65] ਇਹ
ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਕਿਸੇ ਵਸਤੂ ਨੂੰ ਵਾਧੂ ਕਮਰਸੀਅਮ ਵਜੋਂ ਵਰਜਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਇਹ ਵਿਧਾਨਕ ਨੀਤੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਐਕਟ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਸਿਰਫ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ। ਪਰ

ਸਾਨੂੰ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਖੋਡੇ ਡਿਸਟਿਲਰੀਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ,[66] ਸ਼ਰਾਬ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵੇਲੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਿਹੜੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਉਤਪਾਦਨ, ਰੱਖਣ, ਵੇਚਣ ਅਤੇ ਖਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਵਿਧਾਨਕ ਅਤੇ
ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਗਿਆਨ।

ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਆਰਬੀਆਈ ਦੇ ਵਿਵਾਦਿਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਗਤੀਵਿਧੀ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਾਬੰਦੀ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਵਿਵਾਦਿਤ ਸਰਕੂਲਰ ਵੀਸੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਜਾਂ ਵਪਾਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਪਾਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਲਗਾਉਂਦਾ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਆਰਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਇਕਾਈਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਕਰਨ
ਵਪਾਰ ਜਾਂ ਸੁਵਿਧਾ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬੈਂਕਿੰਗ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ
ਬੈਂਕਿੰਗ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1949 ਦੀ ਧਾਰਾ 36 (1) (ਏ) ਬਹੁਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਰਬੀਆਈ ਨੂੰ ਬੈਂਕਿੰਗ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਖਾਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਜਾਂ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦੇਣ ਜਾਂ ਰੋਕਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਪਾਬੰਦੀ ਵੀ.ਸੀ. ਵਿੱਚ ਵਪਾਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੀ ਇੱਕ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬੈਂਕਿੰਗ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ। ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ
ਇਸ ਸਰਕੂਲਰ ਕਾਰਨ ਵੀਸੀਈ ਦਾ ਕੰਮਕਾਜ ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੀ ਅਧਰੰਗ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਅਪੰਗ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਮੰਨਣ ਦਾ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਾਬੰਦੀ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਵੀਸੀ ਵਿੱਚ ਵਪਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਫਿਏਟ ਮੁਦਰਾ ਵਿੱਚ ਬਦਲਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਵੀਸੀਈ ਇਕੱਤਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ
ਬੈਂਕਿੰਗ ਰਾਹੀਂ ਫਿਏਟ ਮੁਦਰਾ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਰਵਿਸ ਚਾਰਜ ਜਾਂ ਕਮਿਸ਼ਨ
ਚੈਨਲ, ਉਹ ਇਸ ਸਰਕੂਲਰ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ। ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬੈਂਕਿੰਗ ਚੈਨਲ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਪੀਅਰ-ਟੂ-ਪੀਅਰ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਅਜੇ ਵੀ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ. ਦਰਅਸਲ, ਜੋ ਲੋਕ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਫਿਏਟ ਕਰੰਸੀ ਨੂੰ ਵੀਸੀ ਵਿੱਚ ਬਦਲਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਵੀਸੀ ਖਰੀਦਦੇ ਅਤੇ ਵੇਚਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ
ਇਸ ਸਰਕੂਲਰ ਦੁਆਰਾ। ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਆਨਲਾਈਨ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਹਨ ਜੋ ਵਪਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀਸੀ ਖਰੀਦਣ ਅਤੇ ਵੇਚਣ ਲਈ ਜਗ੍ਹਾ ਜਾਂ ਮਾਧਿਅਮ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਗੰਭੀਰ ਰੂਪ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ
ਸਰਕੂਲਰ ਦੁਆਰਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਵਪਾਰ ਨੂੰ ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਬਣਾ ਕੇ ਜੋ ਕਮਿਸ਼ਨ ਕਮਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਉਸ ਨੂੰ ਫਿਏਟ ਮੁਦਰਾ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ. ਦਿਲਚਸਪ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਇਕ ਪਾਸੇ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਾਬੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦੇ ਹਨ

---

[65] (2004) 7 ਐਸਸੀਸੀ 68

[66] (1995) 1 574

ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਇਹ ਕਿ ਸਰਕੂਲਰ ਅਸਲ ਵਪਾਰ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਦੇ ਆਪਣੇ ਮੂਲ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਐਕਸਚੇਂਜ ਨੂੰ ਅਪੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ. ਜੇ ਇਸ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਭਾਗ ਸਹੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਬਾਅਦ ਵਾਲਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਜੇ ਬਾਅਦ ਵਾਲਾ ਹਿੱਸਾ ਸਹੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਪਹਿਲਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ.

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰੱਖੀ ਗਈ ਨਿਰਭਰਤਾ ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਬਸੰਤ ਨਾਹਤਾ 67 ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1908 ਦੀ ਧਾਰਾ 22ਏ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ
ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਰਾਜ ਸੋਧ ਰਾਹੀਂ। ਉਕਤ ਸੋਧ ਦੁਆਰਾ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਬੇਲਗਾਮ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ
ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ, ਜਨਤਕ ਨੀਤੀ ਦੇ ਉਲਟ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਨਾ। ਕਸੌਟ ਵਿੱਚ
ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ ਵਿੱਚੋਂ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਇੱਕ ਅਟੱਲ ਪਾਵਰ ਆਫ ਅਟਾਰਨੀ ਜਾਂ ਪਾਵਰ ਆਫ ਅਟਾਰਨੀ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਟਾਰਨੀ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਨੀਤੀ ਦੇ ਉਲਟ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।
ਡੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਧਾਰਾ ੨੨ ਏ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਵਫ਼ਦ ਅਣ-ਨਹਿਰੀ ਅਤੇ ਅਣ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਦੋ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਲੈਣ-ਦੇਣ, ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਜਾਇਜ਼ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨੂੰ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ, ਤਾਂ ਉਹ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ
ਅਜਿਹੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨਾ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 22ਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨੂੰ ਕੰਟਰੋਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਜੋ ਐਕਟ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਆਉਂਦੇ ਹਨ।
ਇੱਕ ਅਧੀਨ ਕਾਨੂੰਨ।

ਪਰ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਕੋਈ ਸਹਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਆਰਬੀਆਈ ਐਕਟ ਜਾਂ ਬੈਂਕਿੰਗ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਚੁਣੌਤੀ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਵਫ਼ਦ ਖੁਦ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ। ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਉਲਟ, ਬੈਂਕਿੰਗ ਦੀ ਧਾਰਾ 36 (1) (ਏ)
ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1949 ਆਰਬੀਆਈ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਵਿੱਚ ਆਰਬੀਆਈ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਵਰਗੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਜਦੋਂ ਕਿ ਕੀਮਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਵਿਧਾਨਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਐਕਟ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਭਾਰਤ ਯੂਨੀਅਨ ਅਤੇ ਏਐਨਆਰ ਬਨਾਮ ਸਾਈਨਾਮਾਈਡ ਇੰਡੀਆ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ
ਲਿਮਟਿਡ & :[68]

[67] (2005) 12 ਐਸਸੀਸੀ 77

[68] (1987) 2 720

"... ਡੈਲੀਗੇਟ ਕੀਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਸਾਰ ਦੇ ਨਾਲ, ਇੱਕ ਏ ਹੈ
ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਦੀ ਰੇਖਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਭਰਮ ਵਿੱਚ ਅਲੋਪ ਹੋਣ ਦਾ ਰੁਝਾਨ। ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ, ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ
ਫੈਸਲੇ ਵਿਧਾਨਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿੱਚ ਮਿਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਉਲਟ, ਵਿਧਾਨਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ
ਅਤੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ
ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਜਾਂ ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ ਗਤੀਵਿਧੀ ਦੀ ਦਿੱਖ। ਵਿਧਾਨਕ ਅਤੇ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਰੇਖਾ ਖਿੱਚਣ ਦੀ ਕੋਈ ਕੋਸ਼ਿਸ਼
ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਕੰਮ ਸਿਧਾਂਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹਨ
ਅਤੇ ਅਭਿਆਸ ਵਿਚ ਅਸੰਭਵ.' ... ਦੋਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ 'ਆਮ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਇਕ' ਵਜੋਂ
ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ. 'ਇਕ ਵਿਧਾਨਕ ਕਾਰਜ ਸਿਰਜਣਾ ਹੈ ਅਤੇ
ਬਿਨਾਂ ਹਵਾਲੇ ਦੇ ਆਚਰਣ ਦਾ ਇੱਕ ਆਮ ਨਿਯਮ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ

ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਾਮਲਿਆਂ ਲਈ ਸੀ; ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਕਾਰਜ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣਾ ਅਤੇ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਲੋੜਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ
ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੇਸ ਲਈ ਇੱਕ ਆਮ ਨਿਯਮ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਹੈ
ਨੀਤੀ'। 'ਕਾਨੂੰਨ ਇਕ ਆਮ ਯੋਜਨਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਹੈ
ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਅਤੇ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਆਚਰਣ ਦਾ ਨਿਯਮ; ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਕਿਸ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਹੈ
ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੰਮ ਕਰਨਾ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਫੈਸਲੇ ਲੈਣਾ ਜੋ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਆਮ ਨਿਯਮ ਲਾਗੂ
ਕਰਦੇ ਹਨ। (ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਸੌਂਪੇ ਗੁਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਤੇ ਤਾਕਤ ਬਾਰੇ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸੇਂਟ ਜੌਨਜ਼ ਟੀਚਰਜ਼ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਬਨਾਮ ਖੇਤਰੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ,
:69

"ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਮਰੱਥ
ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਐਕਟ ਵਜੋਂ ਲਾਗੂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ, ਜੇ ਜਾਇਜ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਣਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਉਦੈ ਸਿੰਘ ਡਾਗਰ ਬਨਾਮ ਉਦੈ ਸਿੰਘ ਡਾਗਰ ਵਿੱਚ ਵੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਯੂਨੀਅਨ
ਭਾਰਤ ਦੀ ਉਮਰ 70 ਸਾਲ ਸੀ ਜਦੋਂ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ: "... ਇੱਕ ਵਿਧਾਨਕ ਐਕਟ ਨੂੰ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਾਲ
ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਅਧੀਨ ਕਾਨੂੰਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਭ ਜਾਣਦੇ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਜਾਇਜ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ,
ਐਕਟ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਕਾਨੂੰਨ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੈਅ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਆਰਬੀਆਈ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਨੀਤੀ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਦੋਵੇਂ
ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ, ਅਜਿਹੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਐਕਟ ਦੇ ਪੂਰਕ ਬਣ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।
ਪੀਅਰਲੈਸ ਜਨਰਲ ਫਾਈਨਾਂਸ ਐਂਡ ਇਨਵੈਸਟਮੈਂਟ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ

---

[69] (2003) 3 321

[70] (2007) 10 306

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਅਤੇ ਓਆਰਐਸ ਬਨਾਮ ਬਾਬੂ ਰਾਮ ਉਪਾਧਿਆਏ 72 ਅਤੇ ਡੀਕੇਵੀ ਪ੍ਰਸਾਦ ਰਾਓ ਬਨਾਮ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ।[73] ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਲਾਭਦਾਇਕ ਹਵਾਲਾ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਈਸੀਆਈਸੀਆਈ ਬੈਂਕ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਆਈਸੀਆਈਸੀਆਈ ਬੈਂਕ ਲਿਮਟਿਡ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਹਨ। ਅਧਿਕਾਰਤ
ਏਪੀਐਸ ਸਟਾਰ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਦੇ ਲਿਕੁਇਡੇਟਰ: [74]

"40. ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਡੈਲੀਗੇਟ ਨੂੰ ਸੰਸਦ ਦੁਆਰਾ ਨੀਤੀ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤਾਕਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਡੈਲੀਗੇਟ (ਆਰਬੀਆਈ) ਕਾਨੂੰਨੀ ਤਾਕਤ ਵਾਲੇ ਅਜਿਹੇ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ (ਨੀਤੀ) ਜਾਰੀ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ
ਬੀ.ਆਰ. ਐਕਟ, 1949 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਪੂਰਕ ਵਜੋਂ।
"ਬੈਂਕਿੰਗ ਨੀਤੀ" ਆਰਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੇ ਉਲਟ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। (ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਕਾਨੂੰਨ ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਗ੍ਰੰਥ ਵਿੱਚ, ਦੁਰਗਾ ਦਾਸ ਬਾਸੂ [75]
ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ:

> ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਉਦੋਂ ਸੀਮਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨ ਕਿਸੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਉਦੇਸ਼ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਨਿਯਮ ਜਾਂ ਨਿਯਮ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ 'ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਜਾਪਦਾ ਹੈ' ਜਾਂ 'ਉਚਿਤ' ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਅਖਤਿਆਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਅਤਿ-ਵਿਰਸੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਅਲੋਪ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਲੋੜ ਜਾਂ ਲਾਭਦਾਇਕਤਾ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਤੋਂ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਕੋ ਇਕ ਆਧਾਰ ਜਿਸ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦਖਲ ਦੇ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਗਲਤ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਂ ਕਦੇ ਵੀ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਮਨ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ, ਜਾਂ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਆਦੇਸ਼ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਸਿਧਾਂਤ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ। (ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਜਯੰਤੀਲਾਲ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਲਾਲ ਸ਼ੋਧਨ ਬਨਾਮ ਐਫ.ਐਨ. ਰਾਣਾ, [76] ਦੀ
ਬਹੁਮਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਕੋਈ ਧਾਰਨਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਕਿ ਵਿਧਾਨਕ ਕਾਰਜ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਕਾਰਜਪਾਲਿਕਾ ਦੇ ਕੰਮ ਕਾਰਜਪਾਲਿਕਾ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਜ ਇਕੱਲੇ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਅਦਾਲਤ
ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨੇ ਸੰਪੂਰਨ ਜਾਂ ਸਖਤ ਵੰਡ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ

---

[71] (1992) 2 343
[72] ਏਆਈਆਰ 1961 ਐਸਸੀ 751
[73] ਏਆਈਆਰ 1984 ਏਪੀ 75
[74] (2010) 10 ਐਸਸੀਸੀ 1
[75] . 4, ਪੰਨਾ 121, 6ਵਾਂ ਐਡੀਸ਼ਨ, 2004
[76] ਏਆਈਆਰ 1964 ਐਸਸੀ 648

ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਤਿੰਨਾਂ ਏਜੰਸੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਅਤੇ ਕਈ ਵਾਰ

ਵਿ

ਧਾਨਕ ਜਾਂ ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਾਰਜਪਾਲਿਕਾ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਟਿੱਪਣੀ
ਜਯੰਤੀਲਾਲ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇਹ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੀ:

.....ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ ਅਤੇ ਅਰਧ-ਵਿਧਾਨਕ ਕਾਰਜਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਕਾਰਜਪਾਲਿਕਾ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਾ ਜੋ ਵਿਧਾਨਿਕ ਅਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਚਰਿੱਤਰ ਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਵਿਧਾਨਕ, ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੇ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਹਿੱਸਾ ਲੈਂਦੇ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।

ਸ਼੍ਰੀ ਸੀਤਾਰਾਮ ਸ਼ੂਗਰ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਏਐਨਆਰ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ
ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੀ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਹੈ
ਇਸ ਨੂੰ ਵਿਧਾਨਕ ਜਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਜਾਂ ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਚਾਹੇ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਤੱਥ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਨ ਹੋਵੇ, ਸ਼ਕਤੀ ਸੌਂਪੇ ਗਏ ਮਾਹਰ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅੰਤਿਮ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਜ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਸ ਨੂੰ "ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਵਾਰੰਟ" ਅਤੇ ਇੱਕ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਅਧਾਰ।

ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਕਿ ਆਰਬੀਆਈ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸਿਰਫ ਉਪਚਾਰਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਬਲਕਿ ਰੋਕਥਾਮ ਵੀ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਗਣੇਸ਼ ਬੈਂਕ ਆਫ ਕੁਰੂਨਦਵਾੜ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਓਆਰਐਸ ਬਨਾਮ ਓਆਰਐਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ,[78] ਜਿੱਥੇ ਇਹ
ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਆਰਬੀਆਈ ਨੂੰ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੀ ਸਮੁੱਚਤਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਅਗਾਊਂ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਬੈਂਕ 'ਤੇ ਦਬਾਅ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸਿਰਫ ਆਰਬੀਆਈ ਨੂੰ ਦਖਲ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਹੀ ਦਖਲ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਸਬੰਧਤ ਬੈਂਕ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਚੰਗੀ ਗਿਣਤੀ 'ਚ ਅਦਾਲਤੀ ਕਾਰਵਾਈ ਹੋਵੇ। ਆਰਬੀਆਈ ਨੂੰ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੀ ਸਮੁੱਚਤਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਪਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਆਪਣੀ ਰਾਏ ਬਣਾਉਣੀ ਪਵੇਗੀ।

ਇਸ ਸਰਕੂਲਰ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਬੈਂਕਿੰਗ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣਾ ਹੈ। ਸਰਕੂਲਰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਆਰਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਇਕਾਈਆਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜੋ ਆਰਬੀਆਈ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੇ। ਪਰ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ
ਆਰ.ਬੀ.ਆਈ. ਦੁਆਰਾ, ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਇਕਾਈਆਂ 'ਤੇ, ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਹੈ
ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਵਰਗੇ ਕੁਝ ਅਦਾਰਿਆਂ ਲਈ, ਜੋ ਆਰਬੀਆਈ ਦੇ ਜਾਲ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੇ।

---

[77] (1990) 3 ਐਸਸੀਸੀ 223

[78] (2006) 10 645

6.105. ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਕੁਝ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਪਰਖ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ/ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅਥਾਰਟੀ ਕੋਲ ਉਹ ਕੰਮ ਕਰਨ ਜਾਂ ਅਜਿਹਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇਹ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਕਿਸੇ ਜਾਇਦਾਦ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ

ਨੁਕਸਾਨ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਜਿਹੀ ਚੁਣੌਤੀ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਹੋਵੇਗੀ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਲਈ ਕਮਜ਼ੋਰ ਚੁਣੌਤੀ।

ਆਰਬੀਆਈ ਐਕਟ, 1934 ਅਤੇ ਬੈਂਕਿੰਗ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1949 ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਸਰਕੂਲਰ ਭੁਗਤਾਨ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਰਾ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਐਕਟ, 2007 ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਵੀ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਬਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਲਈ

ਨਿਯੰਤਰਣ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ

ਉਪਰੋਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (1) (ਆਈ) ਦੇ ਤਹਿਤ "ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ" ਅਤੇ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਵੀਸੀਈ ਕੋਈ ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨਹੀਂ ਚਲਾਉਂਦੇ ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਧਾਰਾ 18 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸਿਰਫ ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਲਈ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਉਕਤ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੀ ਚੀਜ਼ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ। ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ, ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਹੈ.

ਪਰ ਭੁਗਤਾਨ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਰਾ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ () ਆਰਬੀਆਈ ਕੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ () ਕਿਹੜੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ () ਉਹ ਉਦੇਸ਼ ਜਿਸ ਲਈ ਇਹ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 18 ਆਰਬੀਆਈ () ਨੂੰ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨੀਤੀਆਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ
ਘਰੇਲੂ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ, ਗੈਰ-ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ, ਘਰੇਲੂ ਅਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਸਮੇਤ ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਅਤੇ ()
ਅਜਿਹੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੇਣਾ ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝੇ। ਇਹ ਉਹ ਹਨ ਜੋ ਆਰਬੀਆਈ ਧਾਰਾ ੧੮ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ ਆਉਂਦਿਆਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਹਨ () ਸਿਸਟਮ ਪ੍ਰਦਾਤਾ () ਸਿਸਟਮ ਭਾਗੀਦਾਰ ਅਤੇ () ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ
ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਏਜੰਸੀ। ਸ਼ਬਦ "ਸਿਸਟਮ ਪ੍ਰਦਾਤਾ" ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਧੀਨ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
ਧਾਰਾ 2 (1) (ਕਿਊ) ਦਾ ਮਤਲਬ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ ਜੋ ਅਧਿਕਾਰਤ ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਚਲਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਸ਼ਬਦ "ਸਿਸਟਮ ਭਾਗੀਦਾਰ" ਨੂੰ ਸੈਕਸ਼ਨ 2 (1) (ਪੀ) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਮਤਲਬ ਬੈਂਕ ਜਾਂ ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲੈਣ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਿਸਟਮ ਪ੍ਰਦਾਤਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਸਿਸਟਮ ਦੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪ੍ਰਦਾਤਾ' ਅਤੇ 'ਸਿਸਟਮ ਭਾਗੀਦਾਰ', ਸੈਕਸ਼ਨ 18 ਵੀ 'ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ' ਅਤੇ 'ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਏਜੰਸੀ' ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਧਾਰਾ 18 ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਵੀ ਧਾਰਾ 18 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਉਹ ਹਨ
() ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਦਾ ਨਿਯਮ () ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦਾ ਹਿੱਤ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਅਤੇ () ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ।

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕਿਤੇ ਹੋਰ ਦੱਸਿਆ ਹੈ, ਵਿਵਾਦਿਤ ਸਰਕੂਲਰ ਏ
ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੈਂਕਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਧਾਰਾ 2 (1) (ਪੀ) ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ "ਸਿਸਟਮ ਭਾਗੀਦਾਰ" ਹਨ। ਬੈਂਕਾਂ ਕੋਲ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਇੱਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਹੈ ਜੋ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਤਾ ਅਤੇ ਲਾਭਪਾਤਰੀ ਵਿਚਕਾਰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਅਰਥ ਾਂ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ.

ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਵੀ ਢੁਕਵਾਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ "ਭੁਗਤਾਨ ਨਿਰਦੇਸ਼" ਅਤੇ "ਭੁਗਤਾਨ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ" ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ
ਧਾਰਾ 2 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ (ਜੀ) ਅਤੇ (ਐਚ) ਵਿੱਚ ਜੋ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ:

2(1)(ਜੀ) "ਭੁਗਤਾਨ ਨਿਰਦੇਸ਼" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਸਾਧਨਾਂ ਸਮੇਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਸਾਧਨ, ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼,
ਭੁਗਤਾਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਲਈ,

ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਸਿਸਟਮ ਭਾਗੀਦਾਰ ਤੱਕ; ਜਾਂ

ਇੱਕ ਸਿਸਟਮ ਭਾਗੀਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਿਸਟਮ ਭਾਗੀਦਾਰ ਨੂੰ;

2(1)() "ਭੁਗਤਾਨ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਇੱਕ ਕਰਜ਼ਦਾਰੀ ਜੋ ਇੱਕ ਸਿਸਟਮ ਭਾਗੀਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਦੂਜੇ ਸਿਸਟਮ ਭਾਗੀਦਾਰ ਦੀ

ਮੁਲਕੀਅਤ ਹੈ
ਇੱਕ ਜਾਂ ਵਧੇਰੇ ਭੁਗਤਾਨਾਂ ਨੂੰ ਕਲੀਅਰ ਕਰਨ ਜਾਂ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ
ਫੰਡਾਂ, ਸਕਿਓਰਿਟੀਜ਼ ਜਾਂ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੁਦਰਾ ਜਾਂ ਡੈਰੀਵੇਟਿਵਜ਼ ਜਾਂ ਹੋਰ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਦਾਇਤਾਂ;

ਇਸ ਲਈ, ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਅਤੇ
ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਸਿਸਟਮ ਐਕਟ, 2007, ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਅਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਆਰਬੀਆਈ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ
ਨੀਤੀਆਂ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਬੈਂਕਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਜੋ ਹਨ
ਸਿਸਟਮ ਭਾਗੀਦਾਰ, ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜੋ ਭੁਗਤਾਨ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਜਾਂ ਭੁਗਤਾਨ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਆਉਣਗੇ, ਜੇ ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨਹੀਂ ਹੈ. ਇਸ ਲਈ ਧਾਰਾ 18 ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਘੁੰਮਣ ਵਾਲੀ ਦਲੀਲ ਅਸਫਲ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

<u>ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦਾ ਤਰੀਕਾ:
ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ/ਮਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ/ਸੰਬੰਧਿਤ ਅਤੇ ਅਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਵਿਚਾਰ</u>

ਇਹ ਸਾਨੂੰ ਅਗਲੇ ਸਵਾਲ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਆਸ਼ਿਮ ਸੂਦ ਦੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮੰਨ ਕੇ ਕਿ ਆਰਬੀਆਈ ਕੋਲ ਬੈਂਕਿੰਗ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1949 ਦੀ ਧਾਰਾ 35ਏ (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਲੋੜੀਂਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਜੋ ਕੁਝ ਵੀ ਕੀਤਾ ਹੈ ਉਹ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਬੈਂਕਿੰਗ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1949 ਦੀ ਧਾਰਾ 35ਏ (1) ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਆਰਬੀਆਈ ਐਕਟ, 1934 ਦੀ ਧਾਰਾ 45ਜੇਏ ਅਤੇ 45 ਐਲ ਆਰਬੀਆਈ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ

ਪੈਰਾਮੀਟਰ[ਸੋਧੋ] ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਸਿਰਫ () ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਤਰ ਕਰਕੇ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ () ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਕਰਨਾ ਜੋ ਅਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਹਨ ਅਤੇ () ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਮੱਗਰੀ ਅਤੇ ਲਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਤੇ ਸੰਬੰਧ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਰਾਏ ਬਣਾਉਣਾ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਲੋੜ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕੁਝ ਨਿਆਂਇਕ ਮਿਸਾਲਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ।

6.113. ਪਰ ਅਸੀਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਸੋਚਦੇ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਆਰਬੀਆਈ ਨੂੰ ਮਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਦਰਅਸਲ, ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਨਾਲ ਕਿਵੇਂ ਨਜਿੱਠਣਾ ਹੈ, ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਜੂਨ 2013 ਤੋਂ ਆਰਬੀਆਈ ਕੋਲ ਲਟਕਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਵਿੱਤੀ ਸਥਿਰਤਾ ਰਿਪੋਰਟ ਨੇ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਸੰਚਾਲਨ ਜੋਖਮਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀਆਂ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਸੀ। ਵਿੱਤੀ ਸਥਿਰਤਾ ਰਿਪੋਰਟ

ਜੂਨ 2013 ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ 24-12-2013 ਨੂੰ ਇੱਕ ਪ੍ਰੈਸ ਰਿਲੀਜ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਪਭੋਗਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ,

ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਦੇ ਧਾਰਕ ਅਤੇ ਵਪਾਰੀ ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਸੰਭਾਵਿਤ ਵਿੱਤੀ, ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਖਪਤਕਾਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸੰਬੰਧੀ ਜੋਖਮਾਂ ਬਾਰੇ. ਫਿਰ ਦਸੰਬਰ ੨੦੧੫ ਦੀ ਵਿੱਤੀ ਸਥਿਰਤਾ ਰਿਪੋਰਟ ਆਈ ਜਿਸ ਨੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਚਿੰਤਾ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤੀ

ਵੀ.ਸੀ. ਦੇ ਮੁੱਲ ਵਿੱਚ ਅਸਥਿਰਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗੁੰਮਨਾਮ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਜੋ ਗਲੋਬਲ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਗਈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੋਂਦ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਦਸੰਬਰ 2016 ਦੀ ਵਿੱਤੀ ਸਥਿਰਤਾ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਅਤੇ ਡਾਟਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਖਪਤਕਾਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਜੋਖਮਾਂ ਦਾ ਵੀ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਹੁਣ ਤੱਕ ਦੀਆਂ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਵੀ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ

ਮੁਦਰਾ ਨੀਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ੀਲਤਾ ਦੇ ਸੰਭਾਵਿਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣਾ।

ਇਸ ਲਈ ਰਿਪੋਰਟ 'ਚ ਰੇਗਟੈਕ ਨੂੰ ਫਿਨਟੈਕ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਬੈਂਕਿੰਗ ਅਤੇ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦੇ ਚੌਰਾਹੇ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਆਰਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਤ ਆਈਡੀਆਰਬੀਟੀ ਨੇ ਜਨਵਰੀ 2017 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵ੍ਹਾਈਟ ਪੇਪਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਡਿਜੀਟਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਦੇ ਫਾਇਦਿਆਂ ਅਤੇ ਨੁਕਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਵ੍ਹਾਈਟ ਪੇਪਰ ਨੂੰ ਆਰਬੀਆਈ ਨੇ ਵਿੱਤੀ ਸਥਿਰਤਾ ਵਿੱਚ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਸੀ

ਜੂਨ 2017 ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਆਰਬੀਆਈ ਨੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰੈਸ ਬਿਆਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ।

01-02-2017 ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਦੇ ਉਪਭੋਗਤਾਵਾਂ, ਧਾਰਕਾਂ ਅਤੇ ਵਪਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ.

ਵਿੱਤੀ ਸਥਿਰਤਾ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦੀ ਸਬ-ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਅਪ੍ਰੈਲ 2016 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਆਰ.ਬੀ.ਆਈ. ਨੇ ਫਿਨਟੈਕ ਅਤੇ ਡਿਜੀਟਲ 'ਤੇ ਇੱਕ ਅੰਤਰ-ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਕਾਰਜ ਸਮੂਹ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ

ਬੈਂਕਿੰਗ। ਇਸ ਵਰਕਿੰਗ ਗਰੁੱਪ ਨੇ ਨਵੰਬਰ 2017 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਸੌਂਪੀ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਰਬੀਆਈ ਨੇ 05-12-2017 ਨੂੰ ਤੀਜੀ ਪ੍ਰੈਸ ਰਿਲੀਜ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਰਬੀਆਈ ਨੇ 02-04-2018 ਨੂੰ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮੇਲ ਵੀ ਭੇਜਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰਿਪਟੋ ਸੰਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਨੋਟ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ। ਆਰ.ਬੀ.ਆਈ. ਲਈ ਨਿਰਪੱਖ ਹੋਣ ਲਈ, ਇਹ ਨੋਟ ਵੀ

ਕ੍ਰਿਪਟੋ ਮੁਦਰਾਵਾਂ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਉਣ ਅਤੇ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਦੇ ਫਾਇਦਿਆਂ ਅਤੇ ਨੁਕਸਾਨਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ।

ਜੂਨ 2013 ਤੋਂ 02 ਤੱਕ ਦੀਆਂ ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦਾ ਕ੍ਰਮ-
04-2018 ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲੇਗਾ ਕਿ ਆਰਬੀਆਈ ਲਗਭਗ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ। ਇਸ ਲਈ ਆਰਬੀਆਈ ਨੂੰ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਮਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਕੋਈ ਮੁੱਦਾ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਆਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਅਥਾਰਟੀ ਸੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਚੇਤਾਵਨੀ ਵੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ, ਇਹ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਨ ਦੀ ਕੋਈ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਸੀ. ਕਿਸੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ
ਬੈਂਕਿੰਗ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1949 ਦੀ ਧਾਰਾ 35ਏ (1) ਅਤੇ ਆਰਬੀਆਈ ਐਕਟ, 1934 ਦੀ ਧਾਰਾ 45ਜੇਏ ਅਤੇ 45 ਐਲ ਦੁਆਰਾ ਲੋੜੀਂਦੀ "ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ" ਅਨੁਸਾਰ ਆਰਬੀਆਈ ਨੂੰ ਥੀਸਿਸ ਲਿਖਣ ਜਾਂ ਫੈਸਲਾ ਲਿਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਦਰਅਸਲ, ਆਰਬੀਆਈ 'ਤੇ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਵੀ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਉਹ ਸੰਬੰਧਿਤ ਵਿਚਾਰਾਂ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਜਾਂ ਅਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ।
ਆਰਬੀਆਈ ਨੇ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਬਹੁਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਰੈਗੂਲੇਟਰਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਫਏਟੀਐਫ, ਬੀਆਈਐਸ ਆਦਿ ਨੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਇਹ 24-12-2013 ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਪ੍ਰੈਸ ਰਿਲੀਜ਼ ਤੋਂ ਵੀ ਵੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ 06-04-2018 ਦੇ ਸਰਕੂਲਰ ਨਾਲੋਂ ਵਧੇਰੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਹੈ। 24-12-2013 ਦੀ ਪ੍ਰੈਸ ਰਿਲੀਜ਼ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

ਆਰ.ਬੀ.ਆਈ. ਨੇ ਵਰਚੁਅਲ ਕਰੰਸੀ ਦੇ ਉਪਭੋਗਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਜੋਖਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ

ਭਾਰਤੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਨੇ ਅੱਜ ਬਿਟਕੁਆਇਨ ਸਣੇ ਵਰਚੁਅਲ ਕਰੰਸੀ (ਵੀਸੀ) ਦੇ ਉਪਭੋਗਤਾਵਾਂ, ਧਾਰਕਾਂ ਅਤੇ ਵਪਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸੰਭਾਵਿਤ ਵਿੱਤੀ, ਸੰਚਾਲਨ, ਕਾਨੂੰਨੀ, ਗਾਹਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸੰਬੰਧੀ ਜੋਖਮਾਂ ਬਾਰੇ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ
ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਨਾ।

ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕੁਝ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਵਿਕਾਸ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਰੱਖ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ
'ਵਿਕੇਂਦਰੀਕ੍ਰਿਤ ਡਿਜੀਟਲ ਕਰੰਸੀ' ਜਾਂ 'ਵਰਚੁਅਲ ਕਰੰਸੀ' ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
(ਵੀ.ਸੀ.), ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਬਿਟਕੋਇਨ, ਲਾਈਟਕੋਇਨ, ਬੀ.ਬੀ.ਕਿਊ.ਕੋਇਨ, ਡੋਗਕੋਇਨ ਆਦਿ,
ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਜਾਂ ਵਪਾਰ ਅਤੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮੀਡੀਆ ਰਿਪੋਰਟਾਂ।

ਭੁਗਤਾਨ ਦੇ ਮਾਧਿਅਮ ਵਜੋਂ ਬਿਟਕੋਇਨਸ ਸਮੇਤ ਵੀਸੀ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ, ਵਪਾਰ ਜਾਂ ਵਰਤੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੇਂਦਰੀ ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਜਾਂ ਮੁਦਰਾ ਅਥਾਰਟੀ। ਕੋਈ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀਆਂ, ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਨਹੀਂ
ਜਾਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਸਬੰਧਤ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਹੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਹ ਆਪਣੇ ਉਪਭੋਗਤਾਵਾਂ ਲਈ ਕਈ ਜੋਖਮ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ:

ਵੀਸੀ ਡਿਜੀਟਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਡਿਜੀਟਲ / ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਮੀਡੀਆ ਵਿੱਚ ਸਟੋਰ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਵਾਲੇਟ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਉਹ ਹਨ

ਹੈਕਿੰਗ, ਪਾਸਵਰਡ ਗੁੰਮ ਹੋਣ, ਐਕਸੈਸ ਪ੍ਰਮਾਣ ਪੱਤਰਾਂ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਨ, ਮਾਲਵੇਅਰ ਹਮਲੇ ਆਦਿ ਤੋਂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਸੰਭਾਵਨਾ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੇਂਦਰੀ ਰਜਿਸਟਰੀ ਜਾਂ ਏਜੰਸੀ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਜਾਂ ਵਪਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਈ-ਵਾਲੇਟ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਵੀਸੀ ਦਾ ਸਥਾਈ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

• ਵੀਸੀ ਦੁਆਰਾ ਭੁਗਤਾਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬਿਟਕੋਇਨ, ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੇਂਦਰੀ ਏਜੰਸੀ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਪੀਅਰ-ਟੂ-ਪੀਅਰ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਅਜਿਹੇ ਭੁਗਤਾਨਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਦਾ ਹੈ. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਗਾਹਕਾਂ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ / ਵਿਵਾਦਾਂ / ਚਾਰਜ ਬੈਕ ਆਦਿ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਣ ਲਈ ਕੋਈ ਸਥਾਪਤ ਢਾਂਚਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

• ਵੀ.ਸੀ. ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਕੋਈ ਅੰਡਰਲਾਈਂਗ ਜਾਂ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੀਮਤ ਅਟਕਲਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਜਾਪਦੀ ਹੈ. ਹਾਲ ਹੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਵੀਸੀ ਦੇ ਮੁੱਲ ਵਿੱਚ ਭਾਰੀ ਅਸਥਿਰਤਾ ਵੇਖੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਪਭੋਗਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਖਾਤੇ ਦੇ ਕਾਰਨ ਸੰਭਾਵਿਤ ਘਾਟੇ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ
ਮੁੱਲ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਅਸਥਿਰਤਾ।

• ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਵੀਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬਿਟਕੋਇਨ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਤ ਐਕਸਚੇਂਜ ਪਲੇਟਫਾਰਮਾਂ 'ਤੇ ਵਪਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ
ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਵੀ ਅਸਪਸ਼ਟ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਅਜਿਹੇ ਪਲੇਟਫਾਰਮਾਂ 'ਤੇ ਵੀਸੀ ਦੇ ਵਪਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਜੋਖਮਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।

ਵੀਸੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੀਆਂ ਕਈ ਮੀਡੀਆ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਆਈਆਂ ਹਨ, ਕਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਲਈ ਬਿਟਕੋਇਨ ਸਮੇਤ. ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ
ਅਜਿਹੀਆਂ ਪੀਅਰ-ਟੂ-ਪੀਅਰ ਗੁੰਮਨਾਮ/ਉਪਨਾਮੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਉਪਭੋਗਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਵਿਰੋਧੀ ਅਤੇ ਅੱਤਵਾਦ ਦੇ ਵਿੱਤਪੋਸ਼ਣ (ਏਐਮਐਲ / ਸੀਐਫਟੀ) ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਅਣਜਾਣੇ ਵਿੱਚ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਸਮੇਂ ਜਾਂਚ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ
ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੁਦਰਾ ਅਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਸਮੇਤ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵੀਸੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ, ਹੋਲਡਿੰਗ ਅਤੇ ਵਪਾਰ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਮੁੱਦੇ।

6.118. ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਕਦਮਾਂ ਦੀ ਲੜੀ
ਲਗਭਗ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਿਸ ਕਾਰਨ ਹੋਈ, ਲੜੀ ਦੇ ਆਖਰੀ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਅਲੱਗ-ਥਲੱਗ ਵੇਖਣਾ ਅਤੇ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪਹੁੰਚੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਉਚਿਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ. ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ
21-08-2019, ਆਰਬੀਆਈ ਨੇ ਇਸ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰਤ ਬਿੰਦੂ-ਵਾਰ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਹੈ

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀਆਂ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਏ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਢੁਕਵਾਂ ਸਮਝਦੇ ਹਨ। ਆਰ.ਬੀ.ਆਈ
04-09-2019 ਅਤੇ 18-09-2019 ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਿਸਥਾਰਤ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਮਨ ਦੀ ਕੋਈ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਆਪਣਾ ਜੋਸ਼ ਗੁਆ ਬੈਠਦਾ ਹੈ
ਬਾਅਦ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ।
<u>ਕਾਨੂੰਨ/ਰੰਗੀਨ ਕਸਰਤ ਵਿੱਚ ਦਸ਼ਮਣੀ</u>

ਭਾਰਤੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਵੱਲੋਂ 26-04-2017 ਨੂੰ ਸੂਚਨਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਸਵਾਲ ਦੇ ਜਵਾਬ ਅਤੇ ਵਿੱਤ ਰਾਜ ਮੰਤਰੀ ਵੱਲੋਂ ਉਠਾਏ ਗਏ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਜਵਾਬ ਵੱਲ ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਖਿੱਚਦੇ ਹੋਏ।
28-07-2017 ਨੂੰ ਲੋਕ ਸਭਾ (ਅਨਸਟਾਰਡ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 2113), ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀ ਆਰਬੀਆਈ ਨੇ ਇਹ ਰੁਖ ਅਪਣਾਇਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਖਾਤਿਆਂ ਨੂੰ ਫ੍ਰੀਜ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਡਿਫਾਲਟਰ ਕੰਪਨੀਆਂ ਜਾਂ ਸ਼ੈੱਲ ਕੰਪਨੀਆਂ ਬਾਰੇ, ਸ਼੍ਰੀ ਆਸ਼ਿਮ ਸੂਦ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਸਰਕੂਲਰ ਅਧਿਕਾਰਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਏ ਗਏ ਰੁਖ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਸਰਕੂਲਰ ਦਾ ਵੀਸੀਈ ਦੇ ਖਾਤੇ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਮਨਮਾਨੀ ਅਤੇ ਕਟੌਤੀ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਪਰ ਉਪਰੋਕਤ ਦਲੀਲ ਇਸ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਗਲਤ ਫਹਿਮੀ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ
ਇਸ ਸਰਕੂਲਰ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ। ਇਹ ਸਰਕੂਲਰ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਗਾਹਕ ਦੇ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਖਾਤੇ ਨੂੰ ਫ੍ਰੀਜ਼ ਕਰਨ ਜਾਂ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ। ਸਰਕੂਲਰ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਆਰਬੀਆਈ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਇਕਾਈਆਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
ਜਾਂ ਈ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵੀਸੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਜਾਂ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਇਕਾਈ ਸਰਕੂਲਰ। ਨਿਯਮਿਤ ਇਕਾਈਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਇਕਾਈ ਨੂੰ ਵੀਸੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਜਾਂ ਨਿਪਟਾਰੇ ਵਿਚ ਸਹੂਲਤ ਦੇਣ ਲਈ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਾ ਕਰਨ। ਇੱਥੇ ਕੁਝ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਵਿਅਕਤੀ ਅਤੇ ਕੰਪਨੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਵਰਚੁਅਲ ਕਰੰਸੀ ਐਕਸਚੇਂਜ ਚਲਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਹੋਰ ਕਾਰੋਬਾਰ ਹਨ, ਤਾਂ ਵਿਵਾਦਿਤ ਸਰਕੂਲਰ ਐਫ ਹੋਰ ਕਾਰੋਬਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੈਂਕ ਖਾਤਿਆਂ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ। ਵਿਵਾਦਿਤ ਦੇ ਪੈਰਾ 2 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਨਾਹੀ
ਸਰਕੂਲਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਇਕਾਈ ਨੂੰ ਵੀਸੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਜਾਂ ਨਿਪਟਾਰੇ ਵਿੱਚ ਸਹੂਲਤ ਦੇਣ ਲਈ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਇਹ ਪਾਬੰਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਹੋਰ ਉੱਦਮਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਾਤਿਆਂ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨ ਜਾਂ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਵਧਦੀ।

ਕਾਊਂਟਰ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਬਿਆਨ ਤੋਂ ਸੁਰਾਗ ਲੈਂਦੇ ਹੋਏ-
ਆਰ.ਬੀ.ਆਈ. ਦਾ ਹਲਫਨਾਮਾ ਕਿ "ਵੀਸੀ ਕੇਂਦਰੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਖੇਤਰ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹਨ" ਅਤੇ ਆਰਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ 04-09-2019 ਨੂੰ ਲਿਖੇ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਸਟੈਂਡ ਦਾ ਵੀ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ "ਨਾ ਤਾਂ ਵੀਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਾਰੋਬਾਰ।
ਵੀਸੀ ਅਧਾਰਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਆਰਬੀਆਈ ਦੇ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ", ਇਹ ਐਚ ਸੀ

ਸ਼੍ਰੀ ਆਸ਼ਿਮ ਸੂਦ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਇਹ ਸਰਕੂਲਰ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਰੰਗੀਨ ਵਰਤੋਂ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਉਸ ਉਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਸ਼ਕਤੀ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਹੈ। ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ, [79] ਕੁਲੈਕਟਰ (ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ), ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਅਤੇ ਏਐਨਆਰ ਬਨਾਮ ਰਾਜਾ ਰਾਮ ਜੈਸਵਾਲ ([80]) ਅਤੇ
ਕਲਾਭਾਰਤੀ ਵਿਗਿਆਪਨ v. ਹੇਮੰਤ ਵਿਮਲਨਾਥ, ਨਾਰੀਚਾਨੀਆ ਅਤੇ [81]
ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਪਰ ਉਪਰੋਕਤ ਦਲੀਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਲਤ ਹੈ। ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨਾਲ ਕੋਈ ਝਗੜਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿ ਆਰਬੀਆਈ ਕੋਲ ਜਮ੍ਹਾਂਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤ, ਬੈਂਕਿੰਗ ਨੀਤੀ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਬੈਂਕਿੰਗ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀਆਂ ਨਿਯਮਤ ਇਕਾਈਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ
ਜਾਂ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ। ਜੇ ਆਰ.ਬੀ.ਆਈ. ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ
ਇਨ੍ਹਾਂ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇਕ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਕਿਸੇ ਇਕਾਈ ਦੀਆਂ ਕਈ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ, ਇਸ ਨੂੰ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਰੰਗੀਨ ਵਰਤੋਂ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਚ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਦੁਆਰਾ ਵਿਗਾੜਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ. ਨੂੰ
ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਰੰਗੀਨ ਵਰਤੋਂ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਕੰਮ ਬੁਰੀ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਿਯਮਤ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਜਾਂ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਨਤਾ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ, ਬਲਕਿ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ. ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਇਹ ਕੰਮ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵਾਜਬ ਦੇ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
ਜਾਂ ਸੰਭਾਵਿਤ ਕਾਰਨ। ਵਿਵਾਦਿਤ ਸਰਕੂਲਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਈ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ।

ਇਹ ਦਲੀਲ ਵੀ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਆਰਬੀਆਈ ਵੱਲੋਂ ਵਰਚੁਅਲ ਕਰੰਸੀ ਦੇ ਉਪਭੋਗਤਾਵਾਂ, ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਜਾਂ ਵਪਾਰੀਆਂ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ 'ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ' ਨੂੰ ਹਥਿਆਰ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਰੰਗੀਨ ਵਰਤੋਂ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਇਹ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਰਬੀਆਈ ਕੋਲ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਹਨ
ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ, ਉਪਭੋਗਤਾਵਾਂ, ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਜਾਂ ਵਪਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਣਾ ਅਸੰਭਵ ਹੈ
ਕਵਰੇਜ ਤੋਂ ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ। ਦਰਅਸਲ, 2013 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਰਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਪ੍ਰੈਸ ਰਿਲੀਜ਼ਾਂ ਤੋਂ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਰਬੀਆਈ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਜਨਤਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਪਭੋਗਤਾ, ਖਪਤਕਾਰ ਅਤੇ ਵੀਸੀ ਦੇ ਵਪਾਰੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਦੂਰ-ਦੂਰ ਤੱਕ ਇਹ ਸੋਚਣ ਕਿ ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਟੈਂਡਰ ਹੈ
ਦਰਜਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਕੇਂਦਰੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਨ ਪ੍ਰਾਪਤ। ਚਾਹੇ ਵੀਸੀ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ, ਇਹ ਇੱਕ ਸਵੀਕਾਰਤ ਤੱਥ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਸਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਦੇ ਕੁਝ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹਨ. ਇਸ ਲਈ, ਜੇ ਆਰਬੀਆਈ

---

[79] (1980) 2 ਐਸਸੀਸੀ 471
[80] (1985) 3 ਐਸਸੀਸੀ 1
[81] (2010) 9 ਐਸਸੀਸੀ 437

ਭੋਲੀ-ਭਾਲੀ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਭਰਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਕਦਮ ਚੁੱਕਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ

ਇੱ
ਕ ਵੀਸੀ ਇੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਕਾਨੂੰਨੀ ਟੈਂਡਰ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਕਦਮ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਨੇਕ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਚੁੱਕੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ. ਦਸੰਬਰ ੨੦੧੩ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰੈਸ ਬਿਆਨਾਂ ਰਾਹੀਂ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਚੇਤਾਵਨੀਆਂ ਆਰਬੀਆਈ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਸੱਚੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ
ਜਨਤਾ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ। ਇਸ ਲਈ, ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ
ਇਹ ਸਰਕੁਲਰ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਨਾਲ ਵਿਗਾੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਇਹ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਰੰਗੀਨ ਵਰਤੋਂ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

() ਮੇਰਠ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਬਨਾਮ ਸਹਾਇਕ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਅਧਿਐਨ ਅਤੇ ਏਐਨਆਰ, 82 ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ "ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ" ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਯੋਜਨਾ, ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ () ਬਿਹਾਰ ਲੋਕ ਸੇਵਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਸਈਦ ਹੁਸੈਨ ਅੱਬਾਸ ਸੀ
ਰਿਜ਼ਵੀ ਅਤੇ ਅਨਰ,83 ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ "ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ" ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਕੋਈ ਸਖਤ ਅਰਥ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਉਸ ਕਾਨੂੰਨ ਤੋਂ ਆਪਣਾ ਰੰਗ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਾਪਰਦਾ ਹੈ () ਉਤਕਲ ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਜੁਆਇਨਰੀ (ਪੀ) ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਓਆਰਐਸ ਬਨਾਮ ਉੜੀਸਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, 84 ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਦੇ ਸ਼ਬਦ
ਕਾਨੂੰਨ ਇਸ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਤੇ (v) ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਆਪਣਾ ਰੰਗ ਲੈਂਦਾ ਹੈ
ਮਹਾਰਾਣੀ ਮਿੱਲਜ਼ ਬਨਾਮ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ, ਵਰਧਾ,85 ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਆਮ ਸ਼ਬਦਾਂ ਅਤੇ ਵਾਕਾਂਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਐਕਟ ਦੇ ਅਸਲ ਉਦੇਸ਼ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਬੈਂਕਿੰਗ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 35 ਏ (1) (ਏ) ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣ ਵਾਲਾ 'ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ' ਸ਼ਬਦ
ਐਕਟ, 1949 ਨੂੰ ਵਿਆਪਕ ਅਰਥ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਪਰ ਉਕਤ ਦਲੀਲ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲੈਂਦੀ
ਕਿਤੇ ਵੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕਿਤੇ ਹੋਰ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਧਾਰਾ 35ਏ ਤਹਿਤ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਚਾਰ ਸੰਕਟਕਾਲੀਨ ਸਥਿਤੀਆਂ ਤਹਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ।
() ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ () ਬੈਂਕਿੰਗ ਨੀਤੀ ਦਾ ਹਿੱਤ () ਜਮ੍ਹਾਂਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਅਤੇ (v) ਬੈਂਕਿੰਗ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਹਿੱਤ। ਸ਼ਬਦ "ਬੈਂਕਿੰਗ" ਨੀਤੀ" ਨੂੰ ਸੈਕਸ਼ਨ 5 () ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਮਤਲਬ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਾਲਸੀ ਤੋਂ ਹੈ ਆਰਬੀਆਈ () ਬੈਂਕਿੰਗ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ () ਮੁਦਰਾ ਸਥਿਰਤਾ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਅਤੇ () ਮਜ਼ਬੂਤ ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਫੈਲਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕੁਲਰ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 35ਏ (1) (ਏ) ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ
ਕਿ ਵਿਵਾਦਿਤ ਫੈਸਲਾ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਰੰਗੀਨ ਵਰਤੋਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਦੁਆਰਾ ਵਿਗਾੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

---

82 (2009) 6 ਐਸਸੀਸੀ 171
83 (2012) 13 ਐਸਸੀਸੀ 61
84 (1987) 3 ਐਸਸੀਸੀ 279
85 (1958) 1102

ਐਮ.ਐਸ. ਗਿੱਲ ਰੀਜ਼ਨਿੰਗ

ਇਸ ਸਰਕੂਲਰ ਨੂੰ ਕਿਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ
ਐਮ.ਐਸ. ਗਿੱਲ 86 ਟੈਸਟ, ਦੋ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ. ਪਹਿਲਾ ਇਹ ਕਿ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਰੇਲਵੇ ਰਿਕਰੂਟਮੈਂਟ ਬੋਰਡ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਬਨਾਮ ਕੇ ਸ਼ਿਆਮ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ◌ਾ◌ं ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਐਮਐਸ ਗਿੱਲ ਟੈਸਟ ਹਮੇਸ਼ਾ ◌ं ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਜਿੱਥੇ ਵੱਡੀ ਜਨਤਾ ਹੋਵੇ।
ਦਿਲਚਸਪੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਕਿਸੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਵਾਧੂ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੀਆਰਪੀ ਐਕਸਪੋਰਟਸ ਐਂਡ ਓਆਰਐਸ ਬਨਾਮ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ, ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ◌ਾ◌ं ਵਿੱਚ ਸੁਣਵਾਈ ਹੋਈ।[88] 63 ਮੂਨਜ਼ ਟੈਕਨੋਲੋਜੀਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਓਆਰਐਸ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਐਂਡ ਓਆਰਜ਼, [89] ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਕੋਈ ਵਿਆਪਕ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਗਿੱਲ ਟੈਸ੍ਟ ਉੱਥੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿੱਥੇ ਵੱਡੇ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਬਾਅਦ ਦੀਆਂ ਸਮੱਗਰੀਆਂ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜੋ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਵਾਪਰੀਆਂ ਹਨ
ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਲਈ, ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਅਧੀਨ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਵੱਡੇ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ. ਦੂਜਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 21-08-2019 ਨੂੰ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਸੀ
ਆਰ.ਬੀ.ਆਈ. ਨੂੰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਸਥਾਰਤ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਦਾ ਬਿੰਦੂ-ਵਾਰ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ। ਉਪਰੋਕਤ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਆਰਬੀਆਈ ਨੇ 04-09-2019 ਅਤੇ 18-09-2019 ਨੂੰ ਵਿਸਥਾਰਤ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤੇ। ਇਸ ਲਈ, ਐਮਐਸ ਗਿੱਲ ਟੈਸਟ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਦਲੀਲ ਆਪਣੀ ਤਾਕਤ ਗੁਆ ਚੁੱਕੀ ਹੈ।

ਕੈਲੀਬ੍ਰੇਸ਼ਨ/ਅਨੁਪਾਤਕਤਾ

6.127. ਅਗਲੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਉਪਾਅ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਅਨੁਪਾਤ ਦੇ ਟੈਸਟ ਨੂੰ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਸਹੂਲਤ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 19 (1) (ਜੀ) ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਘੁੰਮਣ ਵਾਲੀ ਦਲੀਲ ਦੇ ਨਾਲ ਲਵਾਂਗੇ ਜਦੋਂ ਕਿ ਪਾਬੰਦੀ ਦੀ ਵਾਜਬਤਾ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਜਾਵੇਗਾ.

. ਹੋਰ ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਓਡੀਕ ਕਰੋ ਅਤੇ ਵੇਖੋ ਪਹੁੰਚ

ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਹੋਰ ਹਿੱਸੇਦਾਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਨਫੋਰਸਮੈਂਟ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ ਜੋ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਆਰਥਿਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਵਿਭਾਗ ਜੋ ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਆਰਥਿਕ ਨੀਤੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਸੇਬੀ ਜੋ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਅਤੇ ਸੀਬੀਡੀਟੀ ਜੋ ਕਿ ਟੈਕਸ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ
ਵਸਤੂਆਂ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਗੰਭੀਰ ਖਤਰਾ ਨਹੀਂ ਵੇਖਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਆਰਬੀਆਈ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਝਟਕੇ ਵਾਲੀ ਹੈ, ਸਵੀਕਾਰ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਨਫੋਰਸਮੈਂਟ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ

[86] ਐਮ ਐਸ ਗਿੱਲ ਬਨਾਮ ਮੁੱਖ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, (1978) 1 ਐਸਸੀਸੀ 405
[87] (2010) 6 ਐਸਸੀਸੀ 614
[88] (2014) 13 ਐਸਸੀਸੀ 692
[89] (2019) ਐਸਸੀਸੀ ਆਨਲਾਈਨ ਐਸਸੀ 624

ਸਿਰਫ ਉਦੋਂ ਹੀ ਕਦਮ ਉਠਾਓ ਜਦੋਂ ਅਸਲ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਕਾਨੂੰਨੀ

ਮ

ਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਰੋਕਥਾਮ ਐਕਟ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਇਕ ਅਜਿਹੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜੋ ਅਰਧ-ਅਪਰਾਧਿਕ ਹੈ। ਸੇਬੀ ਸਿਰਫ ਉਦੋਂ ਹੀ ਕਦਮ ਚੁੱਕ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਸਕਿਓਰਿਟੀਜ਼ ਕੰਟਰੈਕਟ (ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ) ਐਕਟ, 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (ਐਚ) ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਕਿਓਰਿਟੀਜ਼ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ। ਸੀਬੀਡੀਟੀ ਸਿਰਫ ਤਸਵੀਰ ਵਿੱਚ ਆਵੇਗਾ
ਜਦੋਂ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਟੈਕੂਸਯੋਗ ਵਸਤੂਆਂ/ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਅਤੇ ਖਰੀਦ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋਵੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਦਾ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਕੰਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ
ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਰੱਖਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ
ਪ੍ਰਿਜ਼ਮ ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਉਹ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਆਰਬੀਆਈ ਨੂੰ ਦੂਜਿਆਂ ਵਾਂਗ ਪਹੁੰਚ ਨਾ ਅਪਣਾਉਣ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

<u>ਦੂਜੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਹਲਕੀ-ਟੱਚ ਪਹੁੰਚ</u>

ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਚੀਨ, ਵੀਅਤਨਾਮ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ, ਨੇਪਾਲ, ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼, ਸੰਯੁਕਤ ਅਰਬ ਅਮੀਰਾਤ ਵਰਗੇ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ ਪਾਬੰਦੀ (ਕੁੱਲ ਜਾਂ ਅੰਸ਼ਕ) ਨਹੀਂ ਲਗਾਈ ਹੈ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕਿਤੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਲੈ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਪਾਬੰਦੀ ਦੇ ਸਮਾਨ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵੀ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਹੈ
ਥੋਪਿਆ ਗਿਆ ਇੱਕ ਸਮਾਨਤਾ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਲਗਭਗ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼
ਭਾਰਤ ਦੇ ਗੁਆਂਢੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ ਵੀ ਉਹੀ ਜਾਂ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਅਪਣਾਈ ਹੈ (ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਰਿੰਗ ਵਾੜ ਵਾਲਾ ਹੈ)। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਸਾਡੇ ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਨਾਲ ਰੰਗਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਦੂਜੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ ਕੀ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਕੇਵਲ ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲੇ ਲੈਣ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੀ ਮਦਦ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਕੀਮ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ।

ਯੂਕੇ, ਅਮਰੀਕਾ, ਜਾਪਾਨ, ਸਿੰਗਾਪੁਰ, ਆਸਟਰੇਲੀਆ, ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਵਰਗੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਈ ਗਈ ਪਹੁੰਚ ਨਾਲ ਵੀ ਕੋਈ ਤੁਲਨਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ,
ਕੈਨੇਡਾ ਆਦਿ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਿਕਸਤ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਵਿਕਸਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹਨ ਵੱਡੇ ਝਟਕੇ। ਭਾਰਤੀ ਆਰਥਿਕ ਹਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਆਰਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਉਪਾਅ ਦੀ ਸਹੀਤਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕਰਾਂਗੇ
ਦੂਜੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਈ ਗਈ ਪਹੁੰਚ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਸੀਂ, ਸ਼ਾਮਲ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੀਆਂ ਗੁੰਝਲਾਂ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਸਮਝਣ ਲਈ, ਇੱਕ ਸਰਵੇਖਣ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਦੂਜੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਰੈਗੂਲੇਟਰਾਂ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਵੀਸੀ ਨਾਲ ਕਿਵੇਂ ਵਿਵਹਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ।

<u>ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਚੱਕੇ ਗਏ ਸਾਵਧਾਨੀ ਦੇ ਕਦਮ</u>

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਅਗਲੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਵੀਸੀ ਐਕਸਚੇਂਜਾਂ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕੁਝ ਵਧੀਆ ਅਭਿਆਸਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ () ਨਕਦ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਚਣਾ () ਕੇਵਾਈਸੀ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਅਤੇ () ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਭਾਰਤ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਕਰਨਾ। ਇਸ ਲਈ,

ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਆਰਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਸਾਰੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਨਿਯਮਤ ਬੈਂਕਿੰਗ ਚੈਨਲਾਂ ਤੋਂ ਵਪਾਰ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਰ ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਵਧੇ ਹੋਏ ਕੇਵਾਈਸੀ ਨਿਯਮ ਗਾਹਕ ਦੀ ਗੁਪਤਤਾ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਵੀਸੀ ਦੀ ਨਹੀਂ। ਇਥੋਂ ਤਕ ਕਿ ਯੂਰਪੀਅਨ ਸੰਸਦ, ਇਸ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿਚ
ਸ਼੍ਰੀ ਆਸ਼ਿਮ ਸੂਦ ਦੁਆਰਾ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਰਿਪੋਰਟ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ
ਉਪਭੋਗਤਾਵਾਂ ਦੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ (ਘੱਟ ਹਮਲਾਵਰ ਉਪਾਅ ਵਜੋਂ),
ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੁੰਮਨਾਮ ਜਾਂ ਨਕਲੀ ਗੁੰਮਨਾਮ ਕ੍ਰਿਪਟੋ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਦੀ ਕੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਇਹ ਉਪਭੋਗਤਾਵਾਂ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਦੀ ਪਾਲਣਾ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ. ਇਹ ਦੱਸਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿ ਉਲੰਘਣਾ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਪਾਲਣਾ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਚਿਤ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਟੂਲਬਾਕਸ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗੀ, ਰਿਪੋਰਟ ਹੈਰਾਨ ਹੈ
ਕੀ ਇਹ ਬੇਤਰਤੀਬੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਇਸ ਨਾਲ ਟਕਰਾਉਣ ਦੇ ਪ੍ਰਸੰਗ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਬਿਲਕੁਲ ਸੰਭਵ ਹੈ, ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਜਦੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੁੰਮਨਾਮ ਵੀਸੀ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਹੈ. ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਕਹਿਣ ਲਈ ਮਾਹਰ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਕਿ ਕੀ ਲਗਾਏ ਗਏ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਾਲਵ ਆਰਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਸਾਰੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ।

ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਵੀ.ਸੀ. ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਇਲਾਜਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ

6.132. ਜੁਲਾਈ 2018 ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ 'ਕ੍ਰਿਪਟੋਕਰੰਸੀਜ਼ ਅਤੇ ਬਲਾਕਚੇਨ' ਸਿਰਲੇਖ ਹੇਠ ਯੂਰਪੀਅਨ ਸੰਸਦ ਦੀ ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਵੱਲ ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਖਿੱਚਦਿਆਂ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਆਸ਼ਿਮ ਸੂਦ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੀਆਂ ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੁੰਮਨਾਮ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਕੁਝ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਡੈਸ਼ ਅਤੇ ਮੋਨੇਰੋ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੁੰਮਨਾਮ ਹਨ, ਹੋਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬਿਟਕੋਇਨ
ਨਕਲੀ-ਗੁੰਮਨਾਮ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੁੰਮਨਾਮ ਵੀਸੀ ਵਿੱਚ ਲੈਣ-ਦੇਣ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਉਣਾ ਬਿਹਤਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ
ਘੱਟ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਵਾਲਾ ਉਪਾਅ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦਲੀਲ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਨਕੁਲ ਦੀਵਾਨ ਨੇ "ਵਰਚੁਅਲ ਕਰੰਸੀ ਸਕੀਮਾਂ" ਬਾਰੇ ਯੂਰਪੀਅਨ ਸੈਂਟਰਲ ਬੈਂਕ ਦੀ ਅਕਤੂਬਰ 2012 ਦੀ ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਉਕਤ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾ
ਸਕੀਮਾਂ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਕਿਸਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅੰਤਰਕਿਰਿਆ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ
ਰਵਾਇਤੀ ਅਸਲ ਪੈਸੇ ਅਤੇ ਅਸਲ ਆਰਥਿਕਤਾ ਦੇ ਨਾਲ. ਉਹ () ਬੰਦ ਵਰਚੁਅਲ ਕਰੰਸੀ ਸਕੀਮਾਂ ਹਨ ਜੋ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਆਨਲਾਈਨ ਗੇਮ ਵਿੱਚ ਵਰਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ () ਵਰਚੁਅਲ ਕਰੰਸੀ ਸਕੀਮਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਯੂਨੀਡਾਇਰੈਕਸ਼ਨਲ ਪ੍ਰਵਾਹ (ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰਵਾਹ) ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਇੱਕ ਪਰਿਵਰਤਨ ਦਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਵਰਚੁਅਲ ਚੀਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਅਸਾਧਾਰਣ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਸਲ ਵਸਤੂਆਂ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਵੀ ਅਤੇ () ਦੋ-ਪੱਖੀ ਪ੍ਰਵਾਹ ਵਾਲੀਆਂ ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾ ਸਕੀਮਾਂ, ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਪਰਿਵਰਤਨਸ਼ੀਲ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੰਮ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ
ਦੋ ਐਕਸਚੇਂਜ ਰੇਟਾਂ (ਖਰੀਦੋ ਅਤੇ ਵੇਚਣ) ਵਾਲੀ ਮੁਦਰਾ ਜੋ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਵਰਚੁਅਲ ਚੀਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਅਸਲ ਵਸਤੂਆਂ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਵਰਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ.

ਆਓ ਪਹਿਲਾਂ ਸ਼੍ਰੀ ਨਕੁਲ ਦੀਵਾਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠੀਏ।

ਯੂਰਪੀਅਨ ਸੈਂਟਰਲ ਬੈਂਕ ਦੀ ਉਸੇ ਅਕਤੂਬਰ 2012 ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ,

ਇਹ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ () ਪੈਸੇ ਵਰਗੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ () ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਸਮਰਪਿਤ ਪ੍ਰਚੂਨ ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਨਾਲ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਦੋ ਪਹਿਲੂ "ਵਰਚੁਅਲ ਕਰੰਸੀ ਸਕੀਮ" ਸ਼ਬਦ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਹਨ।

ਪਰ ਉਹ ਸਾਰਾ ਅਧਾਰ ਜਿਸ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ

ਵਿਕਸਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੇਸ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਨਾ ਤਾਂ ਪੈਸੇ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਜੇ ਯੂਰਪੀਅਨ ਸੈਂਟਰਲ ਬੈਂਕ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਕੁੱਲ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਚੁਣਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ

ਲਿਆ ਗਿਆ।

ਅਕਤੂਬਰ 2012 ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਉਦਾਹਰਨਾਂ

ਯੂਰਪੀਅਨ ਸੈਂਟਰਲ ਬੈਂਕ ਦਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਨਟੈਂਡੋ ਵਰਗੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਤ ਵੀਸੀ ਸਕੀਮਾਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਖਪਤਕਾਰ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਕਾਰਡ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਜਾਂ ਪ੍ਰਚੂਨ ਸਟੋਰਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਨਟੈਂਡੋ ਪੁਆਇੰਟ ਕਾਰਡ ਖਰੀਦ ਕੇ ਆਨਲਾਈਨ ਪੁਆਇੰਟ ਖਰੀਦ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਸਲ ਪੈਸੇ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਬਦਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ. ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ

ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲਿੰਡਨ ਡਾਲਰ ਨਾਮ ਦਾ ਇੱਕ ਵੀਸੀ ਇੱਕ ਵਰਚੁਅਲ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

ਇਸ ਨੂੰ "ਦੂਜਾ ਜੀਵਨ" ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਉਪਭੋਗਤਾ ਅਵਤਾਰ (ਡਿਜੀਟਲ ਅੱਖਰ) ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਨੁਕੂਲਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ. ਦੂਜੇ ਜੀਵਨ ਦੀ ਆਪਣੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਉਪਭੋਗਤਾ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਤੋਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਖਰੀਦ ਅਤੇ ਵੇਚ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਫਿਏਟ ਮੁਦਰਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਲਿੰਡਨ ਡਾਲਰ ਖਰੀਦਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ. ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਹ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ

ਫਿਏਟ ਮੁਦਰਾ ਦੇ ਬਦਲੇ ਲਿੰਡਨ ਡਾਲਰ ਵੀ ਵੇਚਦੇ ਹਨ. ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਉਸੇ ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਯੂਨੀਡਾਇਰੈਕਸ਼ਨਲ ਜਾਂ

ਦੋ-ਪੱਖੀ ਪ੍ਰਵਾਹ ਉਸ ਯੋਜਨਾ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਕੱਲੇ ਗੁੰਮਨਾਮ ਵੀਸੀ 'ਤੇ ਨਕਲੀ-ਗੁੰਮਨਾਮ ਛੱਡਣ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ, ਮਾਹਰਾਂ ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਆਰਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਸਟੈਂਡ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਪ ਕੁਲਪਤੀਆਂ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਲਗਾਈ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਆਰਬੀਆਈ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ? ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵੀ.ਸੀ. ਪ੍ਰਤੀ ਵੱਖੋ ਵੱਖਰੀਆਂ ਪਹੁੰਚਾਂ ਅਪਣਾਉਣ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

<u>ਡੀ.ਐਲ.ਟੀ. ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਵੀ.ਸੀ. ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਇੱਕ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸ ਹੈ</u>

ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਡਿਸਟ੍ਰੀਬਿਊਟਿਡ ਲੇਜਰ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦੀ ਸਵੀਕਾਰਤਾ ਅਤੇ ਵੀਸੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸ ਹੈ।

ਇਹ ਦਲੀਲ ਆਰਬੀਆਈ ਅਤੇ ਆਰਬੀਆਈ ਦੋਵਾਂ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਿਪੋਰਟਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ।

ਅੰਤਰ-ਮੰਤਰਾਲਾ ਸਮੂਹ, ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਕਿ ਡੀਐਲਟੀ ਫਿਨਟੈਕ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ।

ਉਪਰੋਕਤ ਦਲੀਲ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਵਿਵਾਦਿਤ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਤਰਕਹੀਣਤਾ ਬਾਰੇ ਹੈ. ਪਰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਵੀ ਤਰਕਹੀਣ ਨਹੀਂ ਹੈ

ਤਕਨੀਕੀ ਤਰੱਕੀ/ਨਵੀਨਤਾ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ, ਪਰ ਅਸਵੀਕਾਰ

ਅਜਿਹੀ ਨਵੀਨਤਾ ਦਾ ਉਪ-ਉਤਪਾਦ। "ਇਸ ਨੂੰ ਲਓ ਜਾਂ ਛੱਡ ਦਿਓ" ਵਿਕਲਪ ਵਰਗਾ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਆਰ.ਬੀ.ਆਈ. ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨਿਆਂਇਕ ਸਨਮਾਨ ਲਈ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਨ

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਆਸ਼ਿਮ ਸੂਦ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸਰਕੂਲਰ ਦਾ ਦਰਜਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਸਥਿਤੀ, ਪਰ ਇਹ ਸਿਰਫ ਅਭਿਆਸ ਹੈ
ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੰਸਥਾ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਉਸਦੀ ਦਲੀਲ ਹੈ ਕਿ
ਆਰ.ਕੇ. ਗਰਗ ਬਨਾਮ ਆਰ.ਕੇ. ਗਰਗ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਸਨਮਾਨ ਦੇ ਨਿਆਂਇਕ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।
ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ, [90] ਬਾਲਕੋ ਇੰਪਲਾਈਜ਼ ਯੂਨੀਅਨ (ਰਜਿ.) ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਐਂਡ ਓਆਰਜ਼, [91] ਅਤੇ
ਸਵਿਸ ਰਿਬਨਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ
ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਏਐਨਆਰ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ, [92] ਆਰਬੀਆਈ ਵਰਗੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੰਸਥਾ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ
ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ। ਜੇ, ਆਰਥਿਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ,
ਤਾਂ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਫੈਸਲਾ
ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਹੇਠਲੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੰਸਥਾ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ
ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਸਨਮਾਨ ਜਾਂ ਸਤਿਕਾਰ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ।

ਪਰ ਆਰਬੀਆਈ ਐਕਟ, 1934 ਅਤੇ ਬੈਂਕਿੰਗ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਵੇਖਦੇ ਹੋਏ
ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1949, ਉਪਰੋਕਤ ਦਲੀਲ ਸਿਰਫ ਆਰਬੀਆਈ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨੂੰ ਘਟਾਉਂਦੀ ਜਾਪਦੀ ਹੈ। ਆਰ.ਬੀ.ਆਈ.
ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈ ਗਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੰਸਥਾ ਵਾਂਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਇਕ ਪ੍ਰਾਣੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ
ਸਿਰਜਣਹਾਰ ਤੋਂ ਵੀ ਮੁਕਤ ਹੋਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ. ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਫਤਵਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
- () ਦੇ ਤਹਿਤ
ਮੁਦਰਾ ਅਤੇ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਆਰਬੀਆਈ ਐਕਟ 1934 ਦੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ
ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਫਾਇਦੇ ਲਈ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਮੁਦਰਾ ਨੀਤੀ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣਾ () ਧਾਰਾ 3 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਮੁਦਰਾ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ
ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਲੈਣਾ () ਧਾਰਾ 20 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਖਾਤੇ ਲਈ ਪੈਸੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕਰਨਾ
ਸਰਕਾਰ, ਆਪਣੇ ਖਾਤੇ ਦੇ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਤੱਕ ਖੜ੍ਹੀ ਰਕਮ ਤੱਕ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਵਟਾਂਦਰੇ, ਪੈਸੇ ਭੇਜਣ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬੈਂਕਿੰਗ
ਕਰੇਗੀ
ਸੰਚਾਲਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਜਨਤਕ ਕਰਜ਼ੇ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ
(v) ਧਾਰਾ 21 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪੈਸੇ, ਭੇਜਣ, ਐਕਸਚੇਂਜ ਅਤੇ ਬੈਂਕਿੰਗ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ (v)
ਧਾਰਾ 22 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਬੈਂਕ ਨੋਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਇਕਲੌਤਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਣਾ
ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਅਤੇ (v) ਧਾਰਾ 38 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਸਿਰਫ ਰੁਪਏ ਨੂੰ ਪ੍ਰਚਲਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣਾ
ਇਸ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਲਈ, ਆਰਬੀਆਈ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੰਸਥਾ ਨਾਲ
ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਜੋ ਸਿਰਫ ਆਪਣੀ ਸੇਵਾ ਕਰਦੀ ਹੈ

[90] (1981) 4 ਐਸਸੀਸੀ 675
[91] (2002) 2 333
[92] (2019) 4 ਐਸਸੀਸੀ 17

ਮਾਸਟਰ। ਇਸ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਲਈ ਕੁਝ ਚੀਜ਼ਾਂ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

ਇ

ਥੋਂ ਤਕ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਵੀ। ਇਸ ਲਈ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਹੇਠਲੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਰੱਖਣਾ ਹਿੰਸਾ ਹੋਵੇਗੀ
ਐਕਟ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਲਈ।

ਆਰਥਿਕ ਕਾਨੂੰਨ ਾ◌ਂ ਦੇ ਨਿਆਂਇਕ "ਸਾਈਲੈਂਟ ਮੋਡ" ਜਾਂ "ਹੈਂਡਸ ਆਫ ਮੋਡ" ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਦੇ ਮੁੱਢਲੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ, ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਰੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕਰਨਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ ਅਤੇ ਏਐਨਆਰ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀ ਅੰਬਿਕਾ ਮਿੱਲਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਏਐਨਆਰ,[93] ਜੀ.ਕੇ. ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ ਬਨਾਮ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ,[94] ਆਰ.ਕੇ. ਗਰਗ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ (ਸੁਪਰਾ), ਐਮ.ਪੀ.ਵੀ. ਨੰਦਲਾਲ ਜੈਸਵਾਲ ਰਾਜ, [95] ਪੀ.ਐਮ. ਅਸ਼ਵਥਨਾਰਾਇਣ ਸੇਟੀ ਬਨਾਮ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ, [96] ਪੀਅਰਲੈਸ ਜਨਰਲ ਫਾਈਨਾਂਸ ਐਂਡ ਇਨਵੈਸਟਮੈਂਟ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ (ਸੁਪਰਾ), ਟੀ. ਵੇਲਾਯੁਧਨ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ,[97] ਦਿੱਲੀ ਸਾਇੰਸ ਫੋਰਮ ਬਨਾਮ ਦਿੱਲੀ ਸਾਇੰਸ ਫੋਰਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ, [98] ਭਾਵੇਸ਼ ਡੀ ਪੈਰਿਸ਼ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ, [99] ਉਗਰ ਸ਼ੂਗਰ ਵਰਕਸ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਦਿੱਲੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਹੋਰ, [100] ਬਾਲਕੋ ਇੰਪਲਾਈਜ਼ ਯੂਨੀਅਨ (ਰਜਿ.) ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ (ਸੁਪਰਾ), ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਓਆਰਐਸ ਬਨਾਮ ਪੀ ਲਕਸ਼ਮੀ ਦੇਵੀ, [101] ਵਿਲਿਆਨੂਰ ਇਯਾਰਕਾਈ ਪਾਦੁਕੱਪੂ ਮੈਯਮ ਵੀ. ਭਾਰਤ ਸੰਘ,[102] ਵਿਦੇਸ਼ ਵਪਾਰ ਦੇ ਡੀ.ਜੀ. ਬਨਾਮ ਕਨਕ ਐਕਸਪੋਰਟਸ,[103] ਰਾਜ ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਬਨਾਮ ਤ੍ਰਿਕੁਟਾ ਰੋਲਰ ਫਲੋਰ ਮਿੱਲਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ,[104] ਅਤੇ ਪਾਇਨੀਅਰ ਅਰਬਨ ਲੈਂਡ ਐਂਡ ਇਨਫਰਾਸਟ੍ਰਕਚਰ ਲਿਮਟਿਡ ਵੀ. ਭਾਰਤ ਸੰਘ,[105] ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੂਰਾ ਇਤਿਹਾਸ
ਲੋਚਨਰ ਯੁੱਗ ਤੋਂ ਆਦਰ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸਵਿਸ ਰਿਬਨਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਕੇਸ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ (ਸੁਪਰਾ)।
ਦਰਅਸਲ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਵੀ ਆਰਬੀਆਈ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਨ ਕਿ ਆਰਥਿਕ ਨਿਯਮਾਂ ਲਈ ਉਚਿਤ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ
ਨਿਆਂਇਕ ਸਨਮਾਨ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਅਸਲ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋਣ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਵਿਧਾਨਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋਣ ਤੱਕ ਵੱਖਰਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

---

[93] (1974) 4 ਐਸਸੀਸੀ 656
[94] (1975) 1 ਐਸਸੀਸੀ 375
[95] (1986) 4 ਐਸਸੀਸੀ 566
[96] (1989) ਸੁਪ (1) ਐਸਸੀਸੀ 696
[97] (1993) 2 582
98 (1996) 2 405
[99] (2000) 5 471
[100] (2001) 3 635
[101] (2008) 4 ਐਸਸੀਸੀ 720
[102] (2009) 7 561
[103] (2016) 2 ਐਸਸੀਸੀ 226
[104] (2018) 11 ਐਸਸੀਸੀ 260
105 (2019) 8 ਐਸਸੀਸੀ 416

6.141. ਪਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਹੈ, ਆਰਬੀਆਈ ਸਿਰਫ ਕੋਈ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਧਾਰਾ ਵਰਗਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਸਰੋਤ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਆਰਬੀਆਈ ਐਕਟ, 1934 ਇੱਕ ਪੂਰਵ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ, ਜੋ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 372 (1) ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਤੋਂ ਬਚਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜੀਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ ਅਤੇ
ਆਰ.ਬੀ.ਆਈ. ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜੀਵ ਜੋ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਕਾਰਜਪਾਲਿਕਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਡੈਲੀਗੇਟ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ
ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨਾਲ ਛੇੜਛਾੜ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਵਾਪਸ ਵੀ ਲਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਆਰਬੀਆਈ ਐਕਟ, 1934 ਦੀ ਧਾਰਾ 3 (1) ਤਹਿਤ ਆਰਬੀਆਈ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਕਰੰਸੀ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਲੈਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਖੋਹੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਇਕੋ ਇਕ ਅਧਿਕਾਰ
ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 22 (1) ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬੈਂਕ ਨੋਟ ਵੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਬੈਂਕ ਜਾਂ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲਏ ਜਾ ਸਕਦੇ। ਆਰ.ਬੀ.ਆਈ.
ਇਸ ਦਾ ਅਥਾਰਟੀ, ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਸੈਟਲਮੈਂਟਸ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਅਹੁਦਾ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਕਿ ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਥਾਰਟੀ ਵਾਂਗ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਉਚਿਤ ਆਦਰ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੇ, ਕਰਨਾ ਹੈ
ਐਕਟ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਲਈ ਹਿੰਸਾ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰੀ ਹਨ
ਬੈਂਕ/ਅਥਾਰਟੀਆਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਕਨੀਕੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਆਜ਼ਾਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ, ਬੋਰਡ ਆਫ ਗਵਰਨਰਜ਼ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਲਾਭਾਂ ਵਿੱਚ ਨਾ ਫਸਣ। ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ, ਚੇਅਰਮੈਨ
ਫੈਡਰਲ ਰਿਜ਼ਰਵ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੂਜਾ ਸਭ ਤੋਂ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਸੱਤ ਮੈਂਬਰੀ ਬੋਰਡ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰਦਾ ਹੈ
ਫੈਡਰਲ ਰਿਜ਼ਰਵ ਦੇ ਗਵਰਨਰ, ਸੈਨੇਟ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਕੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਨੂੰ ਚੌਦਾਂ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਾਰਜਕਾਲ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ. ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੱਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਨੂੰ ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਚੇਅਰਮੈਨ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। 14 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਬੋਰਡ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰ
ਰਾਜਪਾਲ ਤਿੰਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਥੋਂ ਤਕ ਕਿ ਯੂਰਪੀਅਨ ਸੈਂਟਰਲ ਬੈਂਕ ਦਾ ਹੈੱਡਕੁਆਰਟਰ ਫ੍ਰੈਂਕਫਰਟ ਵਿਚ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਇਕ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਉਪ-ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਚਾਰ ਮੈਂਬਰ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅੱਠ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ.
ਯੂਰਪੀਅਨ ਸੰਸਦ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ। ਵਿਸ਼ਵ ਭਰ ਵਿੱਚ, ਕੇਂਦਰੀ ਅਥਾਰਟੀਆਂ / ਬੈਂਕਾਂ ਨੂੰ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਨਾਲ ਆਰਬੀਆਈ ਐਕਟ, 1934 ਦੀ ਧਾਰਾ 8 (4) ਪੰਜ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੈਅ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਛੋਟਾ ਕਾਰਜਕਾਲ ਅਤੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਤੈਅ ਕਰਨ ਲਈ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਚੋਣ,
ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ, ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਬੈਠੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੁਤੰਤਰ ਹੋਣ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਯੋਜਨਾ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ. ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ
ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਆਰਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਨੀਤੀਗਤ ਫੈਸਲਾ ਕਿਸੇ ਦੀ ਗਰੰਟੀ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਸਤਿਕਾਰ।

ਆਰਟੀਕਲ 19 (1) (ਜੀ) ਚੁਣੌਤੀ ਅਤੇ ਅਨੁਪਾਤਕਤਾ

ਹਮਲੇ ਦਾ ਅਗਲਾ ਆਧਾਰ ਧਾਰਾ 19 (1) (ਜੀ) ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੈ। ਧਾਰਾ 19 (1) (ਜੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਆਜ਼ਾਦੀ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਾਬੰਦੀ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 19 (6) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਤਰਕਸ਼ੀਲਤਾ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪਾਸ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਬੈਂਕਿੰਗ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਇਸ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ
ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਧੁਨਿਕ ਆਰਥਿਕਤਾ ਵਿੱਚ ਆਕਸੀਜਨ ਦੀ ਸਪਲਾਈ, ਅਜਿਹੀ ਪਹੁੰਚ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ
ਉਹ ਲੋਕ ਜੋ ਅਜਿਹਾ ਵਪਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਵਰਜਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇੱਕ ਵਾਜਬ ਪਾਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਬਹੁਤ ਗੈਰ-ਅਨੁਕੂਲ ਹੈ. ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਬੈਂਕਿੰਗ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਪਾਰ ਜਾਂ ਪੇਸ਼ੇ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਅਨਿੱਖੜਵਾਂ ਅੰਗ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ
ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ, ਅਧੀਨ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਜਿਸਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਜਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵ ਕਿਸੇ ਵਪਾਰ ਜਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਮਨਾਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ,
ਇਹ ਧਾਰਾ 19 (1) (ਜੀ) ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ () ਮੁਹੰਮਦ ਯਾਸੀਨ ਬਨਾਮ ਟਾਊਨ ਏਰੀਆ ਕਮੇਟੀ, 1 ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 19 (1) (ਜੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਉਦੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ "ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ", ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉਪਾਅ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਵਪਾਰਕ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਡੀ ਵਿਹਾਰਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਠੱਪ ਹੋਣਾ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮਨਾਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ

() ਬੇਨੇਟ ਕੋਲਮੈਨ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ, [2] ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾ ਕਿ ਉਪਾਅ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਅੱਗੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ,
ਮੁਹੰਮਦ ਫਾਰੂਕ ਬਨਾਮ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, [3] ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਤਾਕਤ ਕਿ ਬੁਨਿਆਦੀ ਈ ਦੀ ਵਰਤੋਂ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਉਣਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਿਯੰਤਰਣ ਜਾਂ ਮਨਾਹੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦਾ ਬੋਝ ਕਿ ਇਕੱਲੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਪਾਬੰਦੀ ਆਮ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਰਾਜ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ. ਇਹ ਕਿੱਥੇ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ
ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਿ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਜੋ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ
ਧਾਰਾ 19 (1) (ਜੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਿਰਫ ਤਾਂ ਹੀ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇ ਇਹ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਆਮ ਜਨਤਾ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਵਾਜਬ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਗਾਉਣਾ ਅਤੇ ਘੱਟ ਸਖਤ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਉਣਾ ਆਮ ਜਨਤਾ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਨਹੀਂ ਬਣਾਏਗਾ।

ਮੁਹੰਮਦ ਫਾਰੂਕ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਾਪਦੰਡ ਅਯੋਗ ਹਨ। ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਕਿਸੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਜਾਂ ਪੇਸ਼ੇ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ 'ਤੇ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ

---

[106] (1952) 572
[107] (1972) 2 788
[108] (1969) 1 ਐਸਸੀਸੀ 853

ਮੁਹੰਮਦ ਫਾਰੂਕ ਵਿੱਚ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇੱਕ ਰੂਪ, () ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸਿੱਧੇ ਅਤੇ ਤੁਰੰਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ () ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਵਿਆਪਕ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ () ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ (v) ਵਰਜਿਤ ਐਕਟ ਦੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਘਾਤਕ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਜਾਂ ਇਸ ਦੀ
ਸਮਰੱਥਾ ਜਾਂ ਆਮ ਜਨਤਾ ਲਈ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਹੋਣ ਦੀ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਅਤੇ (v) ਘੱਟ ਸਖਤ ਸੰਜਮ ਲਗਾ ਕੇ ਉਸੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ.

ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨਾਲ ਵੀ ਕੋਈ ਝਗੜਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿ ਬੈਂਕਿੰਗ ਚੈਨਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰੋਬਾਰ, ਵਪਾਰ ਜਾਂ ਪੇਸ਼ੇ ਦੀ ਜੀਵਨ ਰੇਖਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਮਦਨ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1961 ਦੀ ਧਾਰਾ 269 ਐਸਐਸ ਅਤੇ 269 ਟੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਕਦ ਲੈਣ-ਦੇਣ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਹੈ।
ਜਦੋਂ ਮੁਦਰਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਤਬਦੀਲੀ ਆਈ ਹੈ,
ਪੱਥਰ ਤੋਂ ਧਾਤ ਤੱਕ, ਕਾਗਜ਼ ਤੋਂ ਕਾਗਜ਼ ਰਹਿਤ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਡਿਜੀਟਲ ਯੁੱਗ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਨਕਦੀ ਰਹਿਤ ਲੈਣ-ਦੇਣ (ਗਰੀਬ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨਹੀਂ) ਲਈ ਬੈਂਕਿੰਗ ਚੈਨਲਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਜਿਸ ਪਲ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਬੈਂਕ ਖਾਤਾ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਸਦੇ ਵਪਾਰ ਜਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੀ ਜੀਵਨ ਰੇਖਾ ਕੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ?
ਕੱਟ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਵਪਾਰ ਜਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਬੰਦ ਹੋ ਗਿਆ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਦਾ ਬੋਝ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ 'ਤੇ ਹੈ ਕਿ ਵੱਡੇ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਸ਼ਰਾਬਬੰਦੀ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਇੰਨੀ ਗੰਭੀਰ ਪਾਬੰਦੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਸਾਲ 2018 ਦੇ ਡਬਲਯੂਪੀ (ਸੀ) ਨੰਬਰ 528 'ਚ ਦਾਇਰ ਜਵਾਬੀ ਹਲਫਨਾਮੇ 'ਚ ਆਰਬੀਆਈ ਨੇ ਇਸ ਸਬੰਧ 'ਚ 2 ਬੁਨਿਆਦੀ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਏ ਹਨ। ਪਹਿਲਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ
ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਸੰਸਥਾਵਾਂ/ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਜੋ ਚੁਣੌਤੀ ਲੈ ਕੇ ਆਈਆਂ ਹਨ, ਉਹ 'ਨਾਗਰਿਕ' ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਆਰਟੀਕਲ ਦੇ ਤਹਿਤ ਚੁਣੌਤੀ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ
19 (1) (ਜੀ)। ਇਹ ਇਤਰਾਜ਼ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਐਂਡ ਮੋਬਾਈਲ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਚੰਗਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਮੁਨਾਫਾ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਵਪਾਰ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਪਰ ਇਹ ਇਤਰਾਜ਼ ਦੂਜੀ ਰਿੱਟ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਚੰਗਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਵੀਸੀ ਐਕਸਚੇਂਜ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨਹੀਂ ਆਈਆਂ ਹਨ
ਇਕੱਲੇ। ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮੋਟਰਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਕਾਈਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਦੂਜੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਧਾਰਾ 19 (1) (ਜੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਚੁਣੌਤੀ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਯੋਗ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਆਰਬੀਆਈ ਦਾ ਦੂਜਾ ਇਤਰਾਜ਼ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਬੁਨਿਆਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਉਪ ਕੁਲਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਖਰੀਦਣ, ਵੇਚਣ, ਲੈਣ-ਦੇਣ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਧਾਰਾ 19 (1) (ਜੀ) ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਪਰ ਇਹ ਦਲੀਲ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ
ਦੋ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, () ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਕੁਝ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਵੀਸੀ ਜ਼ਰੀਏ ਖਰੀਦਣ, ਵੇਚਣ ਜਾਂ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਕਰਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਪਰ ਕਿਸੇ ਗਤੀਵਿਧੀ ਨੂੰ ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ
(ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ/ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵੀਸੀ ਵਿੱਚ ਵਪਾਰ ਕਰਨਾ ਜੋ ਖਰੀਦਣਾ ਅਤੇ ਵੇਚਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ

ਵੀ.ਸੀ.) ਜੋ ਅਜੇ ਤੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਵਰਜਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ () ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਏ ਦੁਆਰਾ ਵਿਵਾਦਿਤ ਸਰਕੂਲਰ ਵੀਸੀ ਦੀ ਖਰੀਦ ਜਾਂ ਵਿਕਰੀ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਲਗਾਉਂਦਾ।

ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸਰਕੂਲਰ ਨਾਲ ਜੋ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਇਆ ਹੈ ਉਹ ਅਸਲ ਟੀਚਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਰਕੂਲਰ ਦਾ ਅਸਲ ਟੀਚਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤੋਂ ਵੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੰਚਾਰ ਅਤੇ ਕਮੇਟੀ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ, ਵੀਸੀ ਜ਼ਰੀਏ ਵਪਾਰ ਹੈ। ਵੀ.ਸੀ. ਵਿੱਚ ਵਪਾਰ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਉਦੇਸ਼, () ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ
ਖਪਤਕਾਰ ਸੁਰੱਖਿਆ () ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ
() ਅੱਤਵਾਦ ਦੇ ਵਿੱਤਪੋਸ਼ਣ ਦੇ ਖਤਰੇ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਅਤੇ (v) ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਦਰਾ/ਭੁਗਤਾਨ/ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਿਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣਾ। ਪਰ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਟੀਚੇ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਉਣਾ, ਆਰਬੀਆਈ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਸਰਕੂਲਰ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਿਰਫ ਨਿਯਮਿਤ ਇਕਾਈਆਂ, ਸੀ ਨੂੰ ਰਿੰਗ-ਫੈਂਸਿੰਗ ਦੁਆਰਾ ਬਚਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ, ਇਸਨੇ ਵੀਸੀ ਐਕਸਚੇਂਜਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ
ਵੀਸੀ ਦਾ ਅਸਲ ਵਪਾਰ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਵੀਸੀ ਵਿੱਚ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੀ ਮਾਤਰਾ (ਸ਼ਾਇਦ ਇਕੱਲੇ ਵੀਸੀਈ ਜ਼ਰੀਏ) ਘੱਟ ਗਈ ਹੈ. ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਵੀਸੀ ਖਰੀਦਣਾ ਅਤੇ ਵੇਚਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਉਹ ਅਜੇ ਵੀ ਵੀਸੀ ਐਕਸਚੇਂਜ ਦੇ ਮਾਧਿਅਮ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੇ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਅਜਿਹਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ

ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਫਿਏਟ ਮੁਦਰਾ ਵਿੱਚ ਬਦਲੋ। ਇਹ ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਿ ਡੀ
ਧਾਰਾ 19 (1) (ਜੀ) ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਘੁੰਮਣ ਵਾਲੇ ਵਿਵਾਦ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।
ਵਿਵਾਦਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ
ਆਰਟੀਕਲ 19 (1) (ਜੀ) ਦਾ ਟੱਚਸਟੋਨ, ਸਾਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ
() ਦੋ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਜਾਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਦੀ ਖਰੀਦ ਅਤੇ ਵਿਕਰੀ ਅਤੇ () ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅੰਤਰ
ਆਨਲਾਈਨ ਐਕਸਚੇਂਜ ਜੋ ਕੁਝ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਦੀ ਖਰੀਦ ਅਤੇ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਸਹੂਲਤ, ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵਾਲਿਟ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਫਿਏਟ ਮੁਦਰਾ ਵਿੱਚ ਬਦਲਣਾ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਉਲਟ. ਖਰੀਦਣਾ ਅਤੇ ਵੇਚਣਾ
ਵੀਸੀ ਐਕਸਚੇਂਜ ਰਾਹੀਂ ਕ੍ਰਿਪਟੋ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸ਼ੌਂਕ ਦੁਆਰਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ
ਇੱਕ ਵਪਾਰ/ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਜੋਂ। ਦੋਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲੇ ਵਿੱਚ ਮੁਨਾਫੇ ਦਾ ਮਕਸਦ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ.

ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਸ਼ੌਂਕ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਜੋਂ ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਖਰੀਦਣ ਅਤੇ ਵੇਚਣ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਉਹ ਆਰਟੀਕਲ 19 (1) (ਜੀ) 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ, ਕਿਉਂਕਿ
ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੇਵਲ ਪੇਸ਼ਾ, ਕਿੱਤਾ, ਵਪਾਰ ਜਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।
ਇਸ ਲਈ ਸ਼ੌਂਕੀਨ, ਜੋ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀਆਂ ਤਿੰਨ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ (ਸ਼ੌਂਕੀਨ, ਵੀਸੀ ਅਤੇ ਵੀਸੀ ਐਕਸਚੇਂਜ ਦੇ ਵਪਾਰੀ) ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹਨ, ਸਿੱਧੇ ਬਾਹਰ ਚਲੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ
ਧਾਰਾ 19 (1) (ਜੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਚੁਣੌਤੀ।

ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀਆਂ ਦੂਜੀਆਂ ਅਤੇ ਤੀਜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ, ਅਰਥਾਤ, ਉਹ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੀਸੀ ਦੀ ਖਰੀਦ ਅਤੇ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਕਿੱਤਾ ਬਣਾਇਆ ਹੈ ਜਾਂ

ਇੱਕ ਵਪਾਰ, ਅਤੇ ਜੋ ਲੋਕ ਆਨਲਾਈਨ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਅਤੇ ਵੀਸੀ ਐਕਸਚੇਂਜ ਚਲਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਹ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਰਟੀਕਲ 19 (1) (ਜੀ) ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਦਾਅਵਾ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਤਕਨੀਕੀ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀ ਦੂਜੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਕਿ ਆਰਬੀਆਈ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਪਾਰ ਜਾਂ ਕਿੱਤੇ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ। ਉਹ ਨਾਗਰਿਕ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖਰੀਦਣ ਅਤੇ ਵੇਚਣ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ
ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਰਕੂਲਰ () ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਵਰਜਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕ੍ਰਿਪਟੋ-ਟੂ-ਕ੍ਰਿਪਟੋ ਜੋੜਿਆਂ () ਵਿੱਚ ਵਪਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਜਾਂ ਸਟੋਰ ਕੀਤੀਆਂ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਤੋਂ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਟੂਏ ਵਿੱਚ, ਵਸਤੂਆਂ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਖਰੀਦ ਲਈ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ
ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਨ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਾਂ ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ। ਦਰਅਸਲ, ਆਨਲਾਈਨ ਰਸਾਲਿਆਂ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ/ਲੇਖ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ () ਮੁੰਬਈ ਦੇ ਵਰਲੀ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਖਾਣ-ਪੀਣ ਵਾਲੀਆਂ ਦੁਕਾਨਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੋਲੋਨੀਅਲ, ਇੱਕ ਵਿੰਟੇਜ ਥੀਮ ਵਾਲੀ ਪਿਜ਼ੇਰੀਆ
ਖੇਤਰ, ਇੰਦਰਾਨਗਰ, ਬੈਂਗਲੁਰੂ ਵਿੱਚ ਸੁਰਿਆਵੰਸ਼ੀ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਅਤੇ ਤਾਰਾਮਨੀ, ਚੇਨਈ ਵਿੱਚ ਸੂਰੀ ਆਂਧਰਾ ਮੈਸ ਵਰਚੁਅਲ ਕਰੰਸੀ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਾਨ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ (ਮੁੰਬਈ ਅਤੇ ਚੇਨਈ ਦੇ ਖਾਣ-ਪੀਣ ਦੀਆਂ ਦੁਕਾਨਾਂ ਹੁਣ ਬੰਦ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਬੰਗਲੌਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ) ਅਤੇ () ਕੁਝ ਵਿਚੋਲੇ ਹਨ ਜੋ ਗਿਫਟ ਕਾਰਡਾਂ ਲਈ ਬਿਟਕੋਇਨਾਂ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਾਨ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ।
ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸਾਈਟਾਂ ਤੋਂ ਆਨਲਾਈਨ ਖਰੀਦਦਾਰੀ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਦਿਓ।
ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਪਹਿਲੂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਅਸਲ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਤੇ ਵੀ ਸਟੋਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭੌਤਿਕ ਆਕਾਰ ਜਾਂ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹਨ. ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਜੋ ਸਟੋਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਉਹ ਨਿੱਜੀ ਕੁੰਜੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਜਨਤਕ ਪਤੇ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੇ ਦਸਤਖਤ।

ਸਾੱਫਟਵੇਅਰ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਨਿੱਜੀ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਕੁੰਜੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ
ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਟੋਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਡਿਜੀਟਲ ਵਾਲਿਟ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ. ਬਟੂਏ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਸਮਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ () ਕਾਗਜ਼ ਵਾਲੇਟ ਜੋ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁਦਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਪਤਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਨਿੱਜੀ ਕੁੰਜੀ ਜੋ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਖਰਚ ਕਰਨ ਜਾਂ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦੀ ਹੈ
ਪਤੇ () ਮੋਬਾਈਲ ਵਾਲੇਟ ਵਿੱਚ ਸਟੋਰ ਕੀਤੀਆਂ ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾਵਾਂ, ਜੋ ਕਿ ਹੈ
ਇੱਕ ਸਾਧਨ ਜੋ ਸਮਾਰਟਫੋਨ 'ਤੇ ਇੱਕ ਐਪ ਵਜੋਂ ਚਲਦਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਨਿੱਜੀ ਕੁੰਜੀਆਂ ਸਟੋਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਫੋਨ () ਵੈੱਬ ਵਾਲੇਟ ਤੋਂ ਕ੍ਰਿਪਟੋ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਨਿੱਜੀ ਕੁੰਜੀਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਰਵਰ 'ਤੇ ਸਟੋਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਲਗਾਤਾਰ ਔਨਲਾਈਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ (v) ਡੈਸਕਟਾਪ ਵਾਲੇਟ ਵਿੱਚ,
ਕਿਹੜੀਆਂ ਨਿੱਜੀ ਕੁੰਜੀਆਂ ਹਾਰਡ ਡਰਾਈਵ ਅਤੇ (v) ਹਾਰਡਵੇਅਰ ਵਾਲੇਟ ਵਿੱਚ ਸਟੋਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿੱਥੇ ਨਿੱਜੀ ਕੁੰਜੀਆਂ ਨੂੰ ਹਾਰਡਵੇਅਰ ਡਿਵਾਈਸ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੈਨ ਡਰਾਈਵ ਵਿੱਚ ਸਟੋਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਡੈਸਕਟਾਪ ਵਾਲੇਟ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਵਾਲੇਟ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਲਚਕਤਾ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿੱਥੋਂ ਐਕਸੈਸ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਕਿਤੇ ਵੀ। ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਕਾਗਜ਼ ਦੇ ਬਟੂਏ ਇਸ ਵਿੱਚ ਛਾਪੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ

ਕੋਡਾਂ ਦਾ ਫਾਰਮ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਕੈਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਕਿਸ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਨਿੱਜੀ ਕੁੰਜੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਾ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਮੋਬਾਈਲ ਵਾਲੇਟ ਸਮਾਰਟਫੋਨ 'ਤੇ ਇੱਕ ਐਪ ਵਜੋਂ ਚਲਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਹ
ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਵਿਦੇਸ਼ ਯਾਤਰਾ ਦੌਰਾਨ ਵੀ ਕੁਝ ਵੀ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਵਾਲਿਟ ਵਿੱਚ ਸਟੋਰ ਕੀਤੀ ਕ੍ਰਿਪਟੋ ਕਰੰਸੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ
ਆਗਿਆ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਬਸ਼ਰਤੇ ਵਿਕਰੇਤਾ ਕ੍ਰਿਪਟੋ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਾਨ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ. ਕਾਗਜ਼ ਵਾਲੇਟ
ਅਤੇ ਮੋਬਾਈਲ ਵਾਲੇਟ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਮਰੀਕਾ, ਕੈਨੇਡਾ, ਸਵਿਟਜ਼ਰਲੈਂਡ ਵਰਗੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਵਰਚੁਅਲ ਕਰੰਸੀ ਏਟੀਐਮ ਤੋਂ
ਫਿਏਟ ਕਰੰਸੀ ਕੱਢਣ ਲਈ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ,
ਆਦਿ।

ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਸ਼ਾਇਦ ਡੈਸਕਟਾਪ ਵਾਲੇਟ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਬਟੂਏ ਬਹੁਤ ਗਤੀਸ਼ੀਲਤਾ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਰਹੱਦਾਂ
ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰ ਗਏ ਹਨ. ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦ੍ਰਾਵਾਂ ਦੇ ਉਪਭੋਗਤਾ ਅਤੇ ਵਪਾਰੀ ਵੀ ਹਨ
ਸਰਕੂਲਰ ਦੁਆਰਾ ਬੈਂਕਿੰਗ ਸੇਵਾਵਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ, ਸੀ
ਵਿਵਾਦਿਤ ਸਰਕੂਲਰ ਨੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨੂੰ ਅਧਰੰਗ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਕ੍ਰਿਪਟੋ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਅਜੇ ਵੀ
ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਇਸ ਰਾਹੀਂ ਆਪਣਾ ਰਸਤਾ ਲੱਭ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਬਿਮਾਰੀ ਦਾ ਘਾਤਕ ਝਟਕਾ ਲੱਗਾ ਹੈ
ਸਰਕੂਲਰ ਸਿਰਫ ਉਹ ਹਨ ਜੋ ਵੀਸੀ ਐਕਸਚੇਂਜ ਚਲਾ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਨਹੀਂ ਜੋ ਵੀਸੀ ਵਿੱਚ ਵਪਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਵੀਸੀ ਵਿੱਚ
ਵਪਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ, ਹੁਣ ਵੀ ਡੀ
ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਕਲਪ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਬਾਰੇ ਅਸੀਂ ਉੱਪਰ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਹੈ (ਜਾਦੂਗਰਾਂ ਕੋਲ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਹੋਰ ਵਿਕਲਪ ਹੋ ਸਕਦੇ
ਹਨ). ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵੀਸੀ ਐਕਸਚੇਂਜਾਂ ਨੂੰ ਬਚਣ ਦਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸਾਧਨ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਹੈ (ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਹੁਣ ਤੱਕ)
ਜੇ ਉਹ ਬੈਂਕਿੰਗ ਚੈਨਲਾਂ ਤੋਂ ਡਿਸਕਨੈਕਟ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਵਿਧਾਨਕ/ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ
ਧਾਰਾ 19 (1) (ਜੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ
ਕਿਸੇ ਗਤੀਵਿਧੀ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ / ਪਾਬੰਦੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਅਸਥਿਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵਾਲੀਆਂ
ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ/ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦਾ ਸਵਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਉੱਠਿਆ। ਦਲੀਲਾਂ
ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪਹਿਲੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ, ਦਿਖਾਏਗਾ
ਉਹ ਤਿੰਨ ਕੰਪਨੀਆਂ ਜੋ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਅਤੇ ਮੋਬਾਈਲ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਹਨ
ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਦੇ ਪੂਰੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ 17 ਲੱਖ ਵੈਰੀਫਾਈਡ ਉਪਭੋਗਤਾ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਕੋਲ
ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਲਗਭਗ 1365 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਯੂਜ਼ਰ ਫੰਡ ਸਨ। ਸਿਰਫ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਲਗਭਗ ਮਾਸਿਕ ਲੈਣ-
ਦੇਣ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਲਗਭਗ ਸੀ
5000 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵੀ, ਕ੍ਰਿਪਟੋ ਸੰਪਤੀ ਉਦਯੋਗ
ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਲਗਭਗ ੪੩੦ ਬਿਲੀਅਨ ਅਮਰੀਕੀ ਡਾਲਰ ਦਾ ਬਾਜ਼ਾਰ ਪੂੰਜੀਕਰਨ ਹੋਣ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਹੈ। ਵੱਖ-ਵੱਖ
ਅਨੁਮਾਨਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਭਾਰਤ ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ 2 ਤੋਂ 10٪ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਣ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਹੈ। ਇਹ 2018 ਦੇ ਡਬਲਯੂਪੀ (ਸੀ)
ਨੰਬਰ 373 ਵਿੱਚ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਕ੍ਰਿਪਟੋ ਮਾਰਕੀਟ ਵਿੱਚ ਨਿਵੇਸ਼ਕਾਂ ਦੀ ਕੁੱਲ ਗਿਣਤੀ ਲਗਭਗ ਸੀ
20 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਔਸਤਨ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਵਪਾਰ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਘੱਟੋ ਘੱਟ 150 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਸੀ,

ਉਸ ਸਮੇਂ ਜਦੋਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਜੇਕਰ ਆਰਬੀਆਈ ਵਰਗੀ ਕੇਂਦਰੀ ਅਥਾਰਟੀ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਰਕਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਸ ਰੁਝਾਨ ਨੂੰ ਸਮਾਨਾਂਤਰ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਵਜੋਂ ਦੇਖਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਵਰਚੁਅਲ ਕਰੰਸੀ ਦੀ ਫਿਏਟ ਕਰੰਸੀ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਨਾੜੀ ਨੂੰ ਤੋੜ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਆਰਟੀਕਲ 19 (1) (ਜੀ) ਨੂੰ ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

6.156. ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ, ਆਰਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਉਪਾਅ ਨੂੰ ਅਨੁਪਾਤ ਦੀ ਕਸੌਟੀ 'ਤੇ ਖਰਾ ਉਤਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਸਰਕੂਲਰ ਨੇ ਵੀਸੀ ਐਕਸਚੇਂਜਾਂ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਨਕਸ਼ੇ ਤੋਂ ਲਗਭਗ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਧਾਰਾ 19 (1) (ਜੀ) ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਈ ਹੈ। ਅਨੁਪਾਤ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਮਾਡਰਨ ਡੈਂਟਲ ਕਾਲਜ ਐਂਡ ਰਿਸਰਚ ਵਿੱਚ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਚਾਰ-ਪੱਖੀ ਟੈਸਟ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕੇਂਦਰ ਬਨਾਮ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ।[109] ਇਹ ਚਾਰ ਟੈਸਟ ਹਨ () ਕਿ
ਉਪਾਅ ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ () ਕਿ ਉਪਾਅ ਤਰਕਸੰਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ () ਕੋਈ ਵਿਕਲਪਕ ਘੱਟ ਹਮਲਾਵਰ ਉਪਾਅ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ (v) ਇਹ ਕਿ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਅਤੇ ਮਹੱਤਤਾ ਵਿਚਕਾਰ ਸਹੀ ਸੰਬੰਧ ਹੈ
ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰਨ ਦਾ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿਰਫ 'ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ' ਜਾਂ 'ਕਾਲੇ ਧਨ' ਦਾ ਰਸਮੀ ਪ੍ਰਚਾਰ ਪਹਿਲੇ ਟੈਸਟ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਅਤੇ ਵਿਕਲਪਕ ਤਰੀਕਿਆਂ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ।

ਆਓ ਹੁਣ ਵੇਖੀਏ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਸਰਕੂਲਰ ਚਾਰ-ਪੱਖੀ ਟੈਸਟ ਵਿੱਚ ਫੇਲ੍ਹ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰਿਵੀ ਕੌਂਸਲ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕਿੱਥੇ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ
ਏਲੋਏ ਡੀ ਫਰੀਟਾਸ ਬਨਾਮ ਖੇਤੀਬਾੜੀ, ਮੱਛੀ ਪਾਲਣ, ਭੂਮੀ ਅਤੇ ਮਕਾਨ ਉਸਾਰੀ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਸਥਾਈ ਸਕੱਤਰ, ਸਿਰਫ ਤਿੰਨ ਗੁਣਾ ਟੈਸਟ ਭਾਵ ()
ਕੀ ਕਿਸੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਧਾਨਕ ਨੀਤੀ ਕਾਫ਼ੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ () ਕੀ ਵਿਧਾਨਕ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉਪਾਅ ਤਰਕਸੰਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ ਅਤੇ () ਕੀ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸਾਧਨ ਲੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹਨ
ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ. ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਟੈਸਟਾਂ ਨੂੰ ਡੀ ਦੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਜਾਣਿਆ ਜਾਣ ਲੱਗਾ
ਫਰੀਟਾਸ ਟੈਸਟ। ਪਰ ਇੱਕ ਚੌਥਾ ਟੈਸਟ, ਅਰਥਾਤ "ਸਮਾਜ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਸਮੂਹਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨਾਲ ਸੰਤੁਲਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ" ਨੂੰ ਹਾਊਸ ਆਫ ਲਾਰਡਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਹੁਆਂਗ ਬਨਾਮ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ. ਗ੍ਰਹਿ ਵਿਭਾਗ ਲਈ ਰਾਜ ਮੰਤਰੀ।[111] ਇਨ੍ਹਾਂ ਚਾਰ ਟੈਸਟਾਂ ਨੂੰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਵਧੇਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਸੀ
ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਕਿੰਗਡਮ ਦੇ ਬੈਂਕ ਮੇਲਟ ਬਨਾਮ ਐਚਐਮ ਖਜ਼ਾਨਾ (ਨੰਬਰ 2) ਵਿੱਚ.[112]

---

[109] (2016) 7 ਐਸਸੀਸੀ 353
[110] [1999] 1 ਏਸੀ 69
[111] [2007] ਯੂਕੇਐਚਐਲ 11
[112] [2013] ਯੂਕੇਐਸਸੀ 39

ਬੈਂਕ ਮੇਲਟ (ਸੁਪਰਾ) ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਫੈਸਲਾ ਹੈ

ਇਰਾਨ ਦੇ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨਾਲ ਕਥਿਤ ਸਬੰਧਾਂ ਕਾਰਨ ਈਰਾਨ ਦੇ ਇਕ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਵਪਾਰਕ ਬੈਂਕ ਨੇ ਬ੍ਰਿਟੇਨ ਦੇ ਵਿੱਤੀ ਬਾਜ਼ਾਰਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਹ ਖਜ਼ਾਨੇ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅੱਤਵਾਦ ਰੋਕੂ ਐਕਟ, 2008 ਦੀ ਅਨੁਸੂਚੀ 7 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।

ਵਿੱਤੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਕੋਲ ਕੋਈ ਵਪਾਰਕ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ

ਬੈਂਕ ਮੇਲਟ ਨਾਲ ਲੈਣ-ਦੇਣ। ਐਕਟ ਦੀ ਸ਼ਡਿਊਲ 7 "ਅੱਤਵਾਦ ਦੇ ਵਿੱਤਪੋਸ਼ਣ ਅਤੇ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ" ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਅਨੁਸੂਚੀ 7 ਦੇ ਕਈ ਭਾਗ ਹਨ, ਭਾਗ 1 "ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਸ਼ਰਤਾਂ" ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਭਾਗ 2 "ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ", ਭਾਗ 3 ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਈਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਭਾਗ 4 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ

ਸੀ "ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਅਤੇ ਲਾਇਸੈਂਸਿੰਗ", ਭਾਗ 5 ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦਾ ਹੈ
ਅਤੇ ਸੂਚਨਾ ਸ਼ਕਤੀਆਂ, ਭਾਗ 6 ਸਿਵਲ ਜੁਰਮਾਨੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦਾ ਹੈ, ਭਾਗ 7 ਅਪਰਾਧਾਂ ਨੂੰ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਭਾਗ 8 ਵਿੱਚ ਪੂਰਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਅਨੁਸੂਚੀ 7 ਦਾ ਪੈਰਾ 14 ਖਜ਼ਾਨਾ ਨੂੰ ਆਮ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਵਿੱਤੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ। ਪਰ ਕੁਝ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ
ਪੈਰਾ 14 (2) ਅਤੇ ਪੈਰਾ 9 (6). ਪੈਰਾ 14 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਵਿੱਤੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਇੱਕ ਆਮ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਸੰਸਦ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇ 28 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੰਸਦ ਦੇ ਹਰੇਕ ਸਦਨ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।
ਪੈਰਾ 9 (6) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਕਿਸੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਲੋੜਾਂ, ਜਾਂ ਤਾਂ ਈ ਵਿੱਚ ਗਾਹਕ ਦੀ ਉਚਿਤ ਜਾਂਚ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਚੱਲ ਰਹੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ
ਜਾਂ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਰਿਪੋਰਟਿੰਗ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰਨ ਜਾਂ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਵਿੱਤੀ ਕਾਰਵਾਈ ਟਾਸਕ ਫੋਰਸ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਲਾਹ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਅੱਤਵਾਦ ਦੇ ਵਿੱਤਪੋਸ਼ਣ ਜਾਂ ਪੈਸੇ ਦੇ ਜੋਖਮਾਂ ਬਾਰੇ ਖਜ਼ਾਨੇ ਦੇ ਵਾਜਬ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਨੁਪਾਤੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਜਾਂ ਰੇਡੀਓਲੋਜੀਕਲ, ਜੈਵਿਕ, ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਦਾ ਵਿਕਾਸ
ਜਾਂ ਰਸਾਇਣਕ ਹਥਿਆਰ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਪਾਵਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉਪਰੋਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 63 ਨੇ ਖਜ਼ਾਨੇ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਜਾਂ ਸਕਾਟਲੈਂਡ ਵਿੱਚ, ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਦਾ ਉਪਾਅ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ। ਧਾਰਾ 63 (3) ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ
ਅਜਿਹੇ ਉਪਾਵਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ 'ਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ।

ਇਹ ਯੂਕੇ (ਭਾਰਤ ਦੇ ਉਲਟ) ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਸਖਿਆਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਿ ਬੈਂਕ ਮੇਲਟ ਨੇ ਖਜ਼ਾਨੇ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ। ਚੁਣੌਤੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਦੋਵਾਂ 'ਤੇ ਸੀ
ਅਤੇ ਠੋਸ ਆਧਾਰ। 6 ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ 3 ਦੇ ਬਹੁਮਤ ਨਾਲ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ

ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਕਿੰਗਡਮ ਨੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬੈਂਕ ਦੀ ਅਪੀਲ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ। ਠੋਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਬੈਂਕ ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ 5 ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ 4 ਦੇ ਬਹੁਮਤ ਨਾਲ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਲਾਰਡ ਰੀਡ, ਜਿਸ ਨੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਆਧਾਰਾਂ ਅਤੇ ਠੋਸ ਆਧਾਰਾਂ ਦੋਵਾਂ 'ਤੇ ਅਸਹਿਮਤੀ ਲਿਖੀ, ਨੇ ਸਿਧਾਂਤ ਬੀ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦਾ

ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ
ਅਨੁਪਾਤਦਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕਿ ਅਨੁਪਾਤ ਨਿਆਂ ਦਾ ਇੱਕ ਪਹਿਲੂ ਹੈ, ਨੂੰ ਐਕੁਇਨਸ ਦੁਆਰਾ ਨਿਕੋਮਾਚੀਅਨ ਨੈਤਿਕਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਲੱਭਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ. ਆਧੁਨਿਕ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਸੰਕਲਪ ਦਾ ਵਿਕਾਸ
ਜਨਤਕ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਮਿਆਰ ਗਿਆਨ ਤੋਂ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸ਼ਾਸਕਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਵੇਂ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣ ਲੱਗਾ, ਜੋ ਸਮਾਜਿਕ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਝਲਕਦਾ ਹੈ. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬਲੈਕਸਟੋਨ ਨੇ ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਬਾਰੇ ਆਪਣੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ, 9 ਵੀਂ (1783), ਭਾਗ 1, ਪੰਨਾ 1, ਪੰਨਾ 1
125, ਨਾਗਰਿਕ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਵਿੱਚ "ਕੁਦਰਤੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜੋ ਹੁਣ ਤੱਕ ਮਨੁੱਖੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕੀ ਗਈ ਹੈ (ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ) ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ
ਅਤੇ ਜਨਤਾ ਦੇ ਆਮ ਫਾਇਦੇ ਲਈ ਢੁਕਵਾਂ ਹੈ". ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕਿ ਰਾਜ ਨੂੰ ਕੁਦਰਤੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਲੋੜੀਂਦੀ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਰਮਨੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮਿਆਰ ਵਿੱਚ ਵਿਕਸਤ ਹੋਇਆ ਜਿਸਨੂੰ ਵਰਹਾਲਟਨਿਜ਼ਮ ਸਿਗਕੀਟ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ
ਅਨੁਪਾਤ[ਸੋਧੋ] ਜਰਮਨ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਇਸਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੋਂ,
ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਵਿਧਾਨਕ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਦੇ ਸਖਤ ਢਾਂਚਾਗਤ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਦਾ ਅਧਾਰ ਬਣਦਾ ਹੈ, ਅਨੁਪਾਤ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਯੂਰਪੀਅਨ ਕੋਰਟ ਆਫ ਜਸਟਿਸ ਅਤੇ ਯੂਰਪੀਅਨ ਕੋਰਟ ਆਫ ਹਿਊਮਨ ਦੇ ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਅਧਿਕਾਰ[ਸੋਧੋ] ਬਾਅਦ ਤੋਂ, ਇਹ ਕੈਨੇਡਾ ਚਲਾ ਗਿਆ, ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਾਵਧਾਨੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਅਤੇ
ਕੈਨੇਡਾ ਤੋਂ ਇਹ ਕਈ ਹੋਰ ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਫੈਲ ਗਿਆ।

ਅਨੁਪਾਤਵਾਦ ਆਮ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ ਯੂਰਪੀਅਨ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ, ਅਤੇ ਯੂਰਪੀਅਨ ਯੂਨੀਅਨ ("ਟੀਈਯੂ") ਬਾਰੇ ਸੰਧੀ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 5 (4) ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ. ਟੈਸਟ ਨੂੰ ਜਰਮਨ ਜਾਂ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਨਾਲੋਂ ਵਧੇਰੇ ਸੰਕੁਚਿਤ ਅਤੇ ਆਮ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਕਾਨੂੰਨ, ਅਤੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਨਿਆਂ ਸ਼ਾਸਤਰ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਇੱਕ ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ ਪਰੰਪਰਾ ਦੇ ਪਾਠਕ ਲਈ. ਆਰ ਵੀ ਮੰਤਰਾਲੇ ਵਿੱਚ

ਖੇਤੀਬਾੜੀ, ਮੱਛੀ ਪਾਲਣ ਅਤੇ ਖੁਰਾਕ ਵਿਭਾਗ, ਸਾਬਕਾ ਪੀ ਫੈਡੇਸਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਏ
(ਕੇਸ ਸੀ -331/88) [1990] ਈਸੀਆਰ ਆਈ -4023, ਯੂਰਪੀਅਨ ਕੋਰਟ ਆਫ ਜਸਟਿਸ ਨੇ ਕਿਹਾ (ਪੈਰਾ 13):

"ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਲਗਾਤਾਰ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਅਨੁਪਾਤ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਭਾਈਚਾਰਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਆਮ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ। ਉਸ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ
ਕਿਸੇ ਆਰਥਿਕ ਗਤੀਵਿਧੀ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਸ਼ਰਤ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ
ਕਿ ਮਨਾਹੀ ਦੇ ਉਪਾਅ ਉਚਿਤ ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਅਧੀਨ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਜਾਇਜ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪਣਾਏ ਗਏ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ; ਜਦੋਂ ਕਈ ਉਚਿਤ ਉਪਾਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਚੋਣ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਸਹਾਰਾ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
ਔਖਾ, ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ
ਇਹ ਟੀਚਿਆਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਉਹ ਤੀਬਰਤਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਟੈਸਟ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ - ਭਾਵ, ਭਾਰ ਦੀ ਡਿਗਰੀ ਜਾਂ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਆਦਰ
ਮੁੱਢਲਾ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਵਾਲਾ - ਪ੍ਰਸੰਗ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ.
ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਅਨੁਪਾਤਵੀ ਵੀ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਯੂਰਪੀਅਨ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇੱਕ ਧਾਰਨਾ ਹੈ. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਕਸਰ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਸਮੁੱਚੀ ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਆਮ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਨਿਰਪੱਖ ਸੰਤੁਲਨ ਦੀ ਭਾਲ ਹੈ
ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਬਾਰੇ (ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ ਸਪੋਰੋਂਗ ਅਤੇ ਦੇਖੋ
ਲੋਨਰੋਥ ਬਨਾਮ ਸਵੀਡਨ (1982) 5 ਈਐਚਆਰਆਰ 35, ਪੈਰਾ 69). ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪ੍ਰਸੰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੰਤੁਲਨ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੀ ਪਹੁੰਚ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਭਿਆਸ ਵਿੱਚ ਅਕਸਰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਮੁਕਾਬਲਤਨ ਵਿਆਪਕ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
ਏ 1 ਪੀ 1 ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੇਸ, ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਕਸਰ ਕੀਤਾ ਹੈ
ਇਹ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਕਿ ਕੀ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸਹਿਣ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ
ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਬੋਝ (ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ ਜੇਮਜ਼ ਬਨਾਮ ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਕਿੰਗਡਮ (1986) 8 ਈਐਚਆਰਆਰ 123, ਪੈਰਾ 50 ਦੇਖੋ). ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਤੀਬਰਤਾ ਮੁੱਦੇ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਉਸ ਪ੍ਰਸੰਗ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਫ਼ੀ ਵੱਖਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਵਾਲ ਉੱਠਦਾ ਹੈ। ਹੈਰਾਨੀ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਹ ਵੇਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਇਹ ਹੈ
ਇੱਕ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅਦਾਲਤ, ਅਨੁਪਾਤ ਪ੍ਰਤੀ ਇਸਦੀ ਪਹੁੰਚ ਹੈ
ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਾਲੇ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਅਪਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਹੁੰਚਾਂ ਨਾਲ ਬਿਲਕੁਲ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦਾ।

ਅਨੁਪਾਤ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਵਿੱਚ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਇੱਕ ਮੁੱਲ ਨਿਰਣਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਸੰਤੁਲਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ

ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਅਤੇ ਘੁਸਪੈਠ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਮੁੱਲ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ ਹੋਇਆ. ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਸਿਧਾਂਤ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਥਾਂ ਲੈਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਯੂਰਪੀਅਨ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਤੀਬਰਤਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹੁੰਦੀ ਹੈ
ਦਾਅ 'ਤੇ ਲੱਗੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸੰਗ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ
ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਹ ਨਹੀਂ ਹਨ
ਕੇਵਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਾਰਕ। ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਕਾਰਕ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਟ੍ਰਾਸਬਰਗ ਅਦਾਲਤ ਮੰਨਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅਦਾਲਤ ਨਾਲੋਂ ਘੱਟ ਚੰਗੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਉਚਿਤ ਸੰਤੁਲਨ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ
ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪ੍ਰਸੰਗ[ਸ੍ਰੋਧੋ] ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ, ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਅਨੁਪਾਤ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਅਟੱਲ ਤੌਰ ਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ
ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਦੇ ਅੰਤਰ ਦਾ ਸੰਕਲਪ. ਇਹ ਸੰਕਲਪ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਜਿੱਥੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਨੁਪਾਤ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸੰਜਮ ਦੀ ਡਿਗਰੀ, ਅਤੇ ਉਹ ਕਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਇਸ ਦਾ ਆਦਰ ਕਰਨਗੇ
ਮੁੱਢਲੇ ਫੈਸਲੇ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ, ਇਸ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ
ਪ੍ਰਸੰਗ, ਅਤੇ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸੰਸਥਾਗਤ ਸਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ. ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਅਨੁਪਾਤਲਈ ਅਪਣਾਈ ਗਈ ਪਹੁੰਚ ਸਿਰਫ ਸਟ੍ਰਾਸਬਰਗ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ.

72. ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਾਡੇ ਘਰੇਲੂ ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਅਪਣਾਈ ਗਈ ਅਨੁਪਾਤ ਪ੍ਰਤੀ ਪਹੁੰਚ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਟ੍ਰਾਸਬਰਗ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬਤ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨੀ ਤਰਕ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਲਈ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣਾਤਮਕ ਪਹੁੰਚ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ, ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਧੇਰੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਢਾਂਚਾਗਤ ਪਹੁੰਚ ਅਪਣਾਈ ਗਈ ਹੈ, ਜੋ ਰਾਸ਼ਟਰਮੰਡਲ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ
ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਬਿੱਲ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ
1982 ਦਾ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਚਾਰਟਰ ਆਫ ਫੰਡਾਮੈਂਟਲ ਰਾਈਟਸ ਐਂਡ ਫ੍ਰੀਡਮਜ਼। ਡੀ ਫਰੀਟਾਸ ਬਨਾਮ ਖੇਤੀਬਾੜੀ, ਮੱਛੀ ਪਾਲਣ, ਭੂਮੀ ਅਤੇ ਮਕਾਨ ਉਸਾਰੀ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਸਥਾਈ ਸਕੱਤਰ [1999] 1 ਏਸੀ 69, 80 ਵਿੱਚ ਲਾਰਡ ਕਲਾਈਡ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਤਿੰਨ ਅੰਗਾਂ ਦਾ ਟੈਸਟ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਰਿਹਾ ਹੈ:

"ਕੀ: () ਕਿਸੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰਨ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਵਿਧਾਨਕ ਉਦੇਸ਼ ਕਾਫ਼ੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ; () ਵਿਧਾਨਕ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉਪਾਅ ਤਰਕਸੰਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ; ਅਤੇ () ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਸਾਧਨ ਇਸ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹਨ ਉਦੇਸ਼।

ਡੀ ਫਰੀਟਾਸ ਇੱਕ ਪ੍ਰਿਵੀ ਕੌਂਸਲ ਕੇਸ ਸੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੀ

ਐਂ

ਟੀਗੁਆ ਅਤੇ ਬਾਰਬੁਡਾ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਥਨ ਦੱਖਣੀ ਅਫਰੀਕੀ, ਕੈਨੇਡੀਅਨ 'ਤੇ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ
ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਬਾਬਵੇ ਦੀ ਅਥਾਰਟੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਤਿੰਨ ਮਾਪਦੰਡ ਹਨ
ਆਰਟੀਕਲ 8 ਤੋਂ 11 ਦੇ ਤਹਿਤ ਲੋੜ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਟ੍ਰਾਸਬਰਗ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ;
ਕਿ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ
ਇੱਕ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ (ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ ਜਰਸਿਲਡ ਬਨਾਮ ਡੈਨਮਾਰਕ (1994) ਈਸੀਟੀਐਚਆਰ ਸੀਰੀਜ਼ ਏ ਨੰਬਰ 298, ਪੈਰਾ 31 ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ), ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਟੈਸਟ ਦੇ ਤੀਜੇ ਅੰਗ ਨੂੰ ਮੁੱਢਲੇ ਫੈਸਲੇ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਖੇਤਰ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਵਜੋਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇ ਜਿਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇਸਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੋਵੇ
ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।
ਡੀ ਫਰੀਟਾਸ ਫਾਰਮੂਲੇ ਨੂੰ ਹਾਊਸ ਆਫ ਲਾਰਡਜ਼ ਅਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਈ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਨੁਪਾਤ ਦੀ ਪਰਖ ਵਜੋਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਹੁਆਂਗ ਬਨਾਮ ਗ੍ਰਹਿ ਰਾਜ ਮੰਤਰੀ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ
ਵਿਭਾਗ [2007] ਯੂਕੇਐਚਐਲ 11; [2007] 2 ਏਸੀ 167, ਪੈਰਾ 19 ਡੀ
ਇਹ ਫਾਰਮੂਲਾ ਆਰ ਵੀ ਓਕਸ [1986] 1 ਐਸਸੀਆਰ 103 ਵਿੱਚ ਡਿਕਸਨ ਸੀਜੇ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇੱਕ ਹੋਰ ਤੱਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਸਮੂਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸਮਾਜ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਸੰਤੁਲਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਸੀ. ਕਿ,
ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਪਹਿਲੂ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ
ਜਾਂ ਛੋਟ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਕਿ ਇਹ ਪਹਿਲੂ ਚੌਥਾ ਮਾਪਦੰਡ ਬਣਦਾ ਹੈ
ਲਾਰਡ ਵਿਲਸਨ ਦੁਆਰਾ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਲਾਰਡ ਫਿਲਿਪਸ ਅਤੇ ਲਾਰਡ ਕਲਾਰਕ ਸਹਿਮਤ ਹੋਏ ਸਨ, ਆਰ (ਅਗੁਇਲਰ ਕਿਲਾ) ਬਨਾਮ ਗ੍ਰਹਿ ਵਿਭਾਗ ਲਈ ਰਾਜ ਮੰਤਰੀ [2011] ਯੂਕੇਐਸਸੀ 45; [2012] 1 ਏਸੀ 621, ਪੈਰਾ 45.
ਓਕਸ ਵਿੱਚ ਡਿਕਸਨ ਸੀਜੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸਭ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ
ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤਰਕ ਦੀ ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ ਪਰੰਪਰਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਨੁਪਾਤ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਨਿਆਂਇਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ. ਇੱਕ ਹਿਊਰਿਸਟਿਕ ਟੂਲ ਵਜੋਂ ਇਸਦਾ ਆਕਰਸ਼ਣ ਇਹ ਹੈ ਕਿ, ਅਨੁਪਾਤ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤੱਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡ ਕੇ, ਇਹ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਅਜਿਹੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਪਹਿਲੂ, ਅਤੇ ਮੁੱਲ ਨਿਰਣੇ ਕਰੋ
ਵਧੇਰੇ ਸਪੱਸ਼ਟ. ਓਕਸ ਵਿੱਚ ਅਪਣਾਈ ਗਈ ਪਹੁੰਚ ਇਹ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ
ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ (1) ਕੀ ਉਪਾਅ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਕਿਸੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਸੀਮਾ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ, (2) ਕੀ ਉਪਾਅ ਤਰਕਸੰਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, (3) ਕੀ

ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਾਲ ਅਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਇੱਕ ਘੱਟ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਵਾਲੇ ਉਪਾਅ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ, ਅਤੇ (4) ਕੀ, ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਮਾਪ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਦੀ ਤੀਬਰਤਾ ਨੂੰ ਸੰਤੁਲਿਤ ਕਰਨਾ, ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਕਿ ਮਾਪ
ਇਸ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਵੇਗਾ, ਪਹਿਲਾ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ

ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪਹਿਲੇ ਤਿੰਨ ਮਾਪਦੰਡ ਪ੍ਰਭੂ ਦੁਆਰਾ ਸੂਚੀਬੱਧ ਹਨ
ਡੀ ਫਰੀਟਾਸ ਵਿੱਚ ਕਲਾਈਡ, ਅਤੇ ਚੌਥਾ ਹੁਆਂਗ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਾਧੂ ਨਿਰੀਖਣ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ. ਮੈਂ ਚੌਥਾ ਮਾਪਦੰਡ ਲਾਰਡ ਸਮਪਸ਼ਨ ਨਾਲੋਂ ਵਧੇਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਪਰ ਪਦਾਰਥ ਦਾ ਕੋਈ ਅੰਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ. ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, ਚੌਥੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਸਵਾਲ
ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵਿਵਾਦਿਤ ਉਪਾਅ ਦੇ ਸੰਭਾਵਿਤ ਲਾਭ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਇਹਨਾਂ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਤੀਜੇ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਡਿਕਸਨ ਸੀਜੇ ਨੇ ਆਰ ਵੀ ਐਡਵਰਡਜ਼ ਬੁਕਸ ਐਂਡ ਆਰਟ ਲਿਮਟਿਡ [1986] 2 ਐਸਸੀਆਰ 713, 781-782 ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਸੀਮਾ "ਇੱਕ" ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ
ਇਹ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਵਾਜਬ ਸੀ", ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ "ਨਿਆਂਇਕ ਰਾਏ ਦੀ ਥਾਂ ਲੈਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ
ਵਿਧਾਨਕ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਕਿ ਕਿਸ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੇ ਸਹੀ ਰੇਖਾ ਖਿੱਚਣੀ ਹੈ". ਇਹ ਪਹੁੰਚ ਅਟੱਲ ਹੈ, ਜੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਸੀਮਾ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦੀ ਕੋਈ ਅਸਲ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ: ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬਲੈਕਮੁਨ ਜੇ ਨੇ ਇਕ ਵਾਰ ਕਿਹਾ ਸੀ, ਇਕ ਜੱਜ ਅਸਲ ਵਿਚ ਕਲਪਨਾਸ਼ੀਲ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇ
ਉਹ ਲਗਭਗ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਥੋੜ੍ਹਾ ਘੱਟ ਸਖਤ ਜਾਂ ਥੋੜ੍ਹਾ ਘੱਟ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਵਾਲਾ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾ ਸਕਦਾ ਸੀ (ਇਲੀਨੋਇਸ ਚੋਣਾਂ ਬੀਡੀ ਬਨਾਮ ਸੋਸ਼ਲਿਸਟ ਵਰਕਰਜ਼ ਪਾਰਟੀ (1979) 440 ਯੂਐਸ 173, 188-189); ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਕੋਈ ਜੋੜ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੇ ਉਹ ਸੰਬੰਧਿਤ ਵਿਹਾਰਕਤਾਵਾਂ ਤੋਂ ਅਣਜਾਣ ਹੈ ਅਤੇ ਲਾਗਤ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਉਦਾਸੀਨ ਹੈ. ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਲਈ
ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਦਾ ਅੰਤਰ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਜੇ
ਸੰਘੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ, ਜਾਂ ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਕਿੰਗਡਮ ਵਰਗੀ ਵੰਡੀ ਹੋਈ ਪ੍ਰਣਾਲੀ, ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ "ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਸਾਧਨਾਂ" ਟੈਸਟ ਦੀ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਵਿਧਾਨਕ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਦੀ ਆਗਿਆ ਮਿਲੇਗੀ
ਇੱਕ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰਨਾ।
ਚੌਥੇ ਮਾਪਦੰਡ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਸਵਾਲ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਅਰਥਪੂਰਨ ਅੰਤਰ ਕੱਢਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਕਲੈਕਲਿਨ ਸੀਜੇ ਨੇ ਅਲਬਰਟਾ ਬਨਾਮ ਵਿਲਸਨ ਕਲੋਨੀ [2009] 2 ਐਸਸੀਆਰ 567, ਪੈਰਾ 76 ਵਿੱਚ ਸਮਝਾਇਆ ਸੀ) ਇਸ ਸਵਾਲ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਅਰਥਪੂਰਨ ਅੰਤਰ ਕੱਢਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹੈ
ਉਦੇਸ਼ ਸਿਧਾਂਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੀਮਤ ਕਰਨ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ

ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ (ਪਹਿਲਾ ਕਦਮ), ਅਤੇ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ,

ਇ

ਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਕਿ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਕੋਈ ਘੱਟ ਸਖਤ ਸਾਧਨ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ
ਇਹ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉਪਾਅ (ਕਦਮ ਚੌਥਾ) ਦੇ ਸੰਭਾਵਿਤ ਲਾਭਾਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਈਰਾਨੀ ਬੈਂਕ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਸਫਲਤਾ ਨਾਲ ਸਫਲ ਹੋਇਆ
ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬਹੁਮਤ ਅਤੇ ਠੋਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਘੱਟ ਬਹੁਮਤ ਨਾਲ, ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਦੋਵਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਾਂਝਾ ਧਾਗਾ ਵੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਅਤੇ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ. ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਬਣੀ ਸੀ ਕਿ ਵਿਦੇਸ਼ ਨੀਤੀ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਹਨ
ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਕਦੇ ਨਿਆਂਇਕ ਪੜਤਾਲ ਲਈ ਅਣਉਚਿਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 2008 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ
ਉਹ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਯੂਰਪੀਅਨ ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਾਮਜ਼ਦ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਜਾਂ ਹੋਰਨਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਸੀ ਕਿ ਤਰਕਸ਼ੀਲਤਾ ਅਤੇ ਅਨੁਪਾਤ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਇਹ ਸਮਝਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁੱਦੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਲਈ ਖਜ਼ਾਨੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ
ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਵੱਡੇ ਅੰਤਰ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਇਥੋਂ ਤਕ ਕਿ ਲਾਰਡ ਸੰਪਸ਼ਨ, ਜਿਸ ਨੇ ਬਹੁਮਤ ਲਈ ਲੀਡ ਫੈਸਲਾ ਲਿਖਿਆ ਸੀ, ਨੇ ਵੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ "ਬਣਾਉਣਾ;
ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨਿਕ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਬਦਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਲੀਨੋਇਸ ਚੋਣਾਂ ਬੀਡੀ ਬਨਾਮ ਸੋਸ਼ਲਿਸਟ ਵਰਕਰਜ਼ ਪਾਰਟੀ 113 ਵਿੱਚ ਬਲੈਕਮੁਨ ਜੇ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਦਿਲਚਸਪ ਬਿਆਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਲਾਰਡ ਰੀਡ ਨੇ ਆਪਣੀ ਅਸਹਿਮਤੀ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ "ਇੱਕ ਜੱਜ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕਲਪਨਾਹੀਣ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇ ਉਹ ਕੁਝ ਘੱਟ ਸਖਤ ਜਾਂ ਥੋੜ੍ਹਾ ਘੱਟ ਈ ਲੈ ਕੇ ਆ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਲਗਭਗ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਤੱਥ 'ਤੇ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਸੀ ਕਿ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਦੇ ਅੰਤਰ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ. ਪਰ ਅਨੁਪਾਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਨੇ ਯੂਕੇ ਦੇ ਖਜ਼ਾਨੇ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਈ ਗਈ ਪਾਬੰਦੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਮੁੱਖ ਗੱਲਾਂ
ਫੈਸਲੇ ਦਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਖੁਦ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:

ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਵਾਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਯੂਕੇ ਵਿੱਚ ਬੈਂਕ ਮੇਲਟ ਦੇ ਵਪਾਰਕ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਦਾ ਰੁਕਾਵਟ ਪਾਉਣ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਕੁਝ ਤਰਕਸੰਗਤ ਅਤੇ ਅਨੁਪਾਤੀ ਸੰਬੰਧ ਹੈ
ਈਰਾਨ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਹਥਿਆਰ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਦੀ ਭਾਲ ਕਰਨਾ।
ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਲਈ, ਦਿਸ਼ਾ ਦੇ ਨਾਲ ਦੋ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਸਨ, ਅਰਥਾਤ (ਏ) ਇਸ ਨੇ ਬੈਂਕ ਮੇਲਟ ਨੂੰ ਜੋੜਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਜਾਂ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ; ਅਤੇ (ਅ) ਇਹ ਤਰਕ ਉਹ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜੋ ਮੰਤਰੀਆਂ ਨੇ ਸੰਸਦ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨਾਲ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦਾ ਸੀ।

113 (1979) 440 ਯੂਐਸ 173

() ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਜੋਖਮ ਬੈਂਕ ਮੇਲਟ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਬਲਕਿ ਬੈਂਕਿੰਗ ਦਾ ਅੰਦਰੂਨੀ ਜੋਖਮ ਸੀ, ਅਤੇ ਬੈਂਕ ਮੇਲਟ ਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਾਜ਼ਾਰਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਦੁਆਰਾ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ਜੋਖਮ ਹੋਰ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਬੈਂਕਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖਰਾ ਨਹੀਂ ਸੀ.

ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਬੈਂਕ ਮੇਲਟ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣਾ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਬੀ ਅਤੇ ਤਰਕਹੀਣ ਸੀ, ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਯੋਗਦਾਨ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜੋ ਉਹ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ
ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਿਸ਼ਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ.

ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਸੀ ਕਿ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਖਜ਼ਾਨੇ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਦੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਅੰਤਰ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਦਿਸ਼ਾ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਤੌਰ ਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਸੀ ਅਤੇ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ ਸੀ.

6.162. ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਬੈਂਕ ਮੇਲੇ ਵਿੱਚ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਸੀਂ ਉੱਥੇ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦੇ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਯੂਕੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਲਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਬਹੁਮਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਸੀ। ਪਰ ਸਾਡੇ ਆਪਣੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਵੀ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਦੇਖਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹਾਂ ਕਿ ਕੀ ਘੱਟ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੇ ਉਪਾਅ ਉਪਲਬਧ ਸਨ ਅਤੇ ਕੀ ਆਰਬੀਆਈ
ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਕਲਪਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ. ਵਿਕਲਪਾਂ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ, ਯੂਰਪੀਅਨ ਯੂਨੀਅਨ ਸੰਸਦ ਦੀ ਜੁਲਾਈ 2018 ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ (ਜਿਸਦਾ ਸਿਰਲੇਖ 'ਕ੍ਰਿਪਟੋਕਰੰਸੀਜ਼ ਅਤੇ ਬਲਾਕਚੇਨ' ਹੈ) ਸ਼੍ਰੀ ਆਸ਼ਿਮ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਭਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
ਸੂਦ। ਸੰਬੰਧਿਤ ਭਾਗ (ਪੈਰਾ 5.4 ਵਿੱਚ) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

"ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਇਹ ਵੀ ਨੋਟ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕੁਝ ਕ੍ਰਿਪਟੋਕਰੰਸੀਆਂ ਜੋ
ਹੁਣ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਡੈਸ਼ ਅਤੇ ਮੋਨੇਰੋ, ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੁੰਮਨਾਮ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਹੋਰ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬਿਟਕੋਇਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਨ
ਸੂਡੋ-ਬੇਨਾਮ, ਮੂਲ ਅਰਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਬਹੁਤ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਤਕਨੀਕਾਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਲਈ ਉਪਭੋਗਤਾਵਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਸੰਭਵ ਹੈ. ਇਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੁੰਮਨਾਮ ਕ੍ਰਿਪਟੋਕਰੰਸੀਆਂ ਹਨੇਰੇ ਅਤੇ ਬਾਹਰ ਰਹਿਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ
ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਬਾਰੇ। 5 ਤੋਂ ਬਾਅਦ (ਪੰਜਵਾਂ ਐਂਟੀ-ਮਨੀ)
ਯੂਰਪੀਅਨ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਨਿਰਦੇਸ਼) ਇਹ ਹੁਣ ਪੂਰੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ: ਕ੍ਰਿਪਟੋਕਰੰਸੀ ਉਪਭੋਗਤਾ ਜੋ ਵਰਚੁਅਲ ਮੁਦਰਾ ਐਕਸਚੇਂਜ ਰਾਹੀਂ ਆਪਣੀ ਕ੍ਰਿਪਟੋਕਰੰਸੀ ਨੂੰ ਫਿਏਟ ਮੁਦਰਾ ਵਿੱਚ ਬਦਲਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ
ਕਸਟਡੀਅਨ ਵਾਲ਼ੇਟ ਪ੍ਰਦਾਤਾ ਰਾਹੀਂ ਪੋਰਟਫੋਲੀਓ, ਗਾਹਕ ਦੀ ਉਚਿਤ ਪੜਤਾਲ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਵੇਗਾ। ਪਰ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਜੇ ਵੀ ਹੈ
ਏ.ਐਮ.ਐਲ.ਡੀ.5 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਵੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਇਕਾਈਆਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਇਕ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ. ਇਹ ਕਹਿਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਲਈ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਿਲਚਸਪ ਲੱਗ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਧਨ ਨੂੰ ਲਾਂਡਰ ਕਰਨ, ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿੱਤ ਦੇਣ ਜਾਂ ਟੈਕਸ ਾਂ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦੇ ਨਵੇਂ ਤਰੀਕਿਆਂ ਦੀ ਭਾਲ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਜੇ

ਵਿਧਾਇਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕ੍ਰਿਪਟੋਕਰੰਸੀਆਂ ਏ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਾਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਲਗਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ
- ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਪਾਬੰਦੀ ਨਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਚੰਗੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਨਕਦੀ ਵੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੁੰਮਨਾਮ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ
- ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਇਕੋ ਇਕ ਤਰੀਕਾ ਹੈ ਕਿ ਉਪਭੋਗਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ.
ਅਨੁਪਾਤ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਇਹ ਫਿਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਪਦਾਰਥਕਤਾ ਦੀ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਣਾਉਣ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। (ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਯੂਰਪੀਅਨ ਯੂਨੀਅਨ ਸੰਸਦ ਦੀ ਜੁਲਾਈ 2018 ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਪੈਰਾ 5.7 ਵਿੱਚ ਚਰਚਾ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਵੀ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ
ਕਿ ਕੀ ਕੁਝ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਕੁਝ ਪਹਿਲੂਆਂ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਉਣਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਹੈ
ਕ੍ਰਿਪਟੋ ਮੁਦਰਾਵਾਂ। ਇਹ ਪੈਰਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:
5.7. "ਕੀ ਕੁਝ ਪਹਿਲੂਆਂ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਉਣਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਨਹੀਂ ਹੈ?
ਕੁਝ ਕ੍ਰਿਪਟੋਕਰੰਸੀਆਂ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ?

ਸਵਾਲ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕੁਝ ਕ੍ਰਿਪਟੋਕਰੰਸੀਆਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਕੁਝ ਪਹਿਲੂਆਂ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਲਗਾਈ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਅਤੇ
ਅਪਰਾਧਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਮਨ ਵਿੱਚ ਮਿਸ਼ਰਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਹੈ
ਡੈਸ਼ ਦਾ ਫੀਚਰ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟਸੈਂਡ ਅਤੇ ਮੋਨੇਰੋ ਦੀ ਰਿੰਗਸੀਟੀ, ਸਟੈਲਥ
ਪਤੇ ਅਤੇ ਕੋਵਰੀ-ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ. ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਕ੍ਰਿਪਟੋਕਰੰਸੀ ਉਪਭੋਗਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਲੱਭਣ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣ ਲਈ
ਤਿਆਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ. ਪਰ ਗੁੰਮਨਾਮੀ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਡਿਗਰੀ ਸੱਚਮੁੱਚ ਕਿਉਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ? ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਵੇਗਾ
ਕੀ ਇਹ ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਵੱਲ ਬਹੁਤ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ? ਕ੍ਰਿਪਟੋਕਰੰਸੀਆਂ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਪਹਿਲੂਆਂ ਲਈ ਪਾਬੰਦੀ
ਲਗਾਉਣਾ ਜਿਸਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਹੈ
ਆਪਣੇ ਉਪਭੋਗਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣਾ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਅਪ੍ਰੈਲ 2018
ਦੇ ਸਿੱਟਿਆਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਖਤਰਨਾਕ ਸਾਈਬਰ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਕਿਵੇਂ ਦੇਣਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਖਤਰਨਾਕ
ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਆਈਸੀਟੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਹੈ। ਜਵਾਬ ਜੋ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਅਸੀਂ
ਫਿਰ ਤੋਂ ਭੋਲੇ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ: ਭਾਵੇਂ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਈ ਜਾਏਗੀ, ਅਸੀਂ ਉਲੰਘਣਾ ਦਾ ਪਤਾ ਕਿਵੇਂ ਲਗਾਸਕਦੇ ਹਾਂ, ਇਹ
ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਪਾਬੰਦੀ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸਿਰਫ ਪਛਾਣ ਨੂੰ ਅਸਪਸ਼ਟ ਕਰਨਾ ਹੈ? ਫਿਰ ਵੀ,
ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਉਣ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਲਾਭਦਾਇਕ ਹੋਵੇਗਾ। ਜੇ
ਅਧਿਕਾਰੀ ਫਿਰ ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ
ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਾਰ, ਅਜੇ ਤੱਕ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੈ।
ਸੰਭਵ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਰੋਕਥਾਮ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਬੇਸ਼ਕ, ਫਿਰ ਤੋਂ ਡਾਟਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨਾਲ ਤਣਾਅ ਹੈ,
ਪਰ ਯਕੀਨਨ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਸੰਤੁਲਨ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਹਿੱਤ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦਾ ਵਧੇਰੇ
ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ,

ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਅੱਤਵਾਦ ਦਾ ਵਿੱਤਪੋਸ਼ਣ ਅਤੇ ਟੈਕਸ ਚੋਰੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ ਜੋ ਆਪਣੀ ਪਛਾਣ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲੁਕਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਉਣਾ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਕ੍ਰਿਪਟੋਕਰੰਸੀ ਦੀ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪਹਿਲੂਆਂ 'ਤੇ ਕੇਂਦ੍ਰਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ. ਅਸੀਂ ਇਸ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹਾਂ
ਕ੍ਰਿਪਟੋਕਰੰਸੀਆਂ 'ਤੇ ਆਮ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਜਾਂ ਕ੍ਰਿਪਟੋਕਰੰਸੀ ਕਾਰੋਬਾਰ ਅਤੇ ਰਸਮੀ ਵਿੱਤੀ ਵਿਚਕਾਰ ਗੱਲਬਾਤ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣਾ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੈਕਟਰ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ ਚੀਨ ਵਿੱਚ ਹੈ. ਇਹ ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਦੂਰ ਜਾਵੇਗਾ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਰਸਮੀ ਵਿੱਤੀ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਮ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਵਧੇਰੇ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਚੰਗੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਪਾਅ ਲਾਗੂ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਿਯਮ
ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ, ਅੱਤਵਾਦ ਦੇ ਵਿੱਤਪੋਸ਼ਣ, ਟੈਕਸ ਚੋਰੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣਾ
ਅਤੇ ਸ਼ਾਇਦ ਜਾਇਜ਼ ਉਪਭੋਗਤਾਵਾਂ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਆਮ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਨਿਵੇਸ਼ਕਾਂ) ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਵਧੇਰੇ ਵਿਆਪਕ ਸਮੂਹ, ਇਹ ਕਾਫ਼ੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ. (ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅੰਤਿਮ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਯੂਰਪੀਅਨ ਯੂਨੀਅਨ ਦੀ ਸੰਸਦ ਨੇ ਉੱਪਰ ਕੱਢੇ ਗਏ ਪੈਰਾ ਵਿੱਚ, ਕ੍ਰਿਪਟੋ ਮੁਦਰਾ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰਕਿਰਿਆ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਾਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਲਗਾਈ ਹੈ
ਕਾਰੋਬਾਰ ਅਤੇ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਸਮੀ ਵਿੱਤੀ ਖੇਤਰ. ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਆਰਬੀਆਈ ਨੇ ਸਰਕੂਲਰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਕਲਪਾਂ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਪਰ 21-08-2019 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਅੰਤਰਿਮ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਆਰ.ਬੀ.ਆਈ. ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰਤ ਬਿੰਦੂ-ਵਾਰ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। ਉਪਰੋਕਤ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਆਰਬੀਆਈ ਨੇ 04-09-2019 ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ। ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਆਰਬੀਆਈ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸੰਬੰਧਿਤ ਭਾਗ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਗੱਲ ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਆਰਬੀਆਈ ਨੇ ਦੇਸ਼ 'ਚ ਵੀਸੀ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਲਗਾਈ ਹੈ। ਆਰ.ਬੀ.ਆਈ. ਨੇ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਇਕਾਈਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਜਾਂ ਇਕਾਈਆਂ ਨੂੰ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਾ ਕਰਨ ਜੋ ਵੀ.ਸੀ. ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਸੈਟਲ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਆਰ.ਬੀ.ਆਈ. ਦੁਆਰਾ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵੀ.ਸੀ. ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਜੋਖਮ ਖੜ੍ਹੇ ਹਨ
ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਇਕਾਈਆਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਘਟਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਆਰਬੀਆਈ ਆਪਣੇ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਇਕਾਈਆਂ ਨੂੰ ਘੇਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋ ਗਿਆ
ਅਜਿਹੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਾ ਜੋ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਜੋਖਮਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਵੱਕਾਰ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਜੋਖਮ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਦਾਹਰਨ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ
ਵੀਸੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ 2000 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਘੁਟਾਲੇ ਵਿੱਚ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਧੋਖਾ ਦੇਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਪਭੋਗਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਗੇਨਬਿਟਕੋਇਨ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਿਵੇਸ਼ 'ਤੇ ਰਿਟਰਨ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀਸੀ ਦੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸੀ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸਦੀ ਕੀਮਤ ਗੇਨਬਿਟਕੋਇਨ ਨਾਲੋਂ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਸੀ।

ਅਸੀਂ ਇਸ ਗੱਲ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਕਿ ਸਰਕੂਲਰ ਦਾ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ
ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਨਕਦ ਵਿੱਚ ਸੌਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸਰਕੂਲਰ ਨਾ ਤਾਂ ਵੀਸੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹੈ
ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਤਸ਼ਾਹਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸਰਕੂਲਰ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਆਈਏਐਮਏਆਈ ਦੇ ਕੁਝ ਮੈਂਬਰ ਵੀਸੀ ਐਕਸਚੇਂਜ ਪੀਅਰ ਟੂ
ਪੀਅਰ ਵੀਸੀ ਐਕਸਚੇਂਜ ਚਲਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਪੀ 2 ਪੀ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ, ਜੁਦੋਂ ਕਿ ਐਕਸਚੇਂਜ ਵਿਕਰੇਤਾ ਅਤੇ ਖਰੀਦਦਾਰ ਦੇ ਆਰਡਰਾਂ ਨਾਲ ਮੇਲ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਪੋਰਟਲ ਪ੍ਰਦਾਨ
ਕਰਦਾ ਹੈ, ਵਿਚਾਰ ਸਿੱਧਾ ਪ੍ਰਵਾਹ ਹੋਵੇਗਾ
ਖਰੀਦਦਾਰ ਤੋਂ ਵਿਕਰੇਤਾ ਤੱਕ ਐਕਸਚੇਂਜ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ
ਵਪਾਰ ਦੇ ਇਸ ਪੜਾਅ ਲਈ ਵਿਚੋਲਾ. ਐਕਸਚੇਂਜ ਸਿਰਫ ਵੀਸੀ ਨੂੰ ਸਟੋਰ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਚੋਲੇ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨਗੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ
ਖਰੀਦਦਾਰ ਤੋਂ ਵਿਕਰੇਤਾ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ
ਪੂਰਾ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਐਕਸਚੇਂਜ ਖਰੀਦਦਾਰ ਅਤੇ ਵਿਕਰੇਤਾ ਵਿਚਕਾਰ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਲਈ ਐਸਕਰੋ ਏਜੰਟ ਸੀ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦੇ
ਹਨ. ਖਰੀਦਦਾਰ
2 ਲੈਣ-ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਸਿੱਧਾ ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੇ ਬੈਂਕ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰੋ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ
ਦੁਆਰਾ ਦੱਸੀ ਗਈ ਪੂੰਜੀ ਉਡਾਣ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਨਵੀਂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰਕੂਲਰ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ
ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਆਈਏਐਮਏਆਈ
ਵੀਸੀ ਐਕਸਚੇਂਜਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਗਾਹਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀਸੀ ਨੂੰ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ
ਸਰਕੂਲਰ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਵਾਲੇਟ ਪਤੇ, ਗਾਹਕਾਂ ਨੂੰ ਫੇਮਾ, ਏਐਮਐਲ / ਸੀਐਫਟੀ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ
ਕਰਨ ਦੇ ਜੋਖਮਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।

ਆਈਏਐਮਏਆਈ ਦੁਆਰਾ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਆਰਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਆਰ.ਬੀ.ਆਈ.
ਭਾਰਤ ਦੇ ਬੈਂਕਿੰਗ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਰੈਗੂਲੇਟਰ ਵਜੋਂ
ਬਾਜ਼ਾਰਾਂ, ਵੀਸੀ ਦੀ ਘਾਤਕ ਅਤੇ ਵੱਧ ਰਹੀ ਵਰਤੋਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਜੋਖਮਾਂ ਅਤੇ ਲਾਭਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ. ਸਰਕੂਲਰ ਦੇ ਨਤੀਜੇ
ਵਜੋਂ ਬੈਂਕਿੰਗ ਖੇਤਰ 'ਤੇ ਵੀਸੀ ਦੇ ਸੰਭਾਵਿਤ ਮਾੜੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਭੁਗਤਾਨ ਉਦਯੋਗ ਦੇ ਡਿਜੀਟਲਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਵੀਸੀ ਦੇ
ਅੰਦਰੂਨੀ ਸੁਭਾਅ ਦੇ ਕਾਰਨ ਘੱਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਆਰ.ਬੀ.ਆਈ. ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਦਮ ਚੁੱਕਿਆ
ਇਹ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਰੋਕਥਾਮ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰਨ ਦੇ ਆਪਣੇ ਫਰਜ਼ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ ਕਿ ਬੈਂਕਿੰਗ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਕਾਰਨ
ਕੋਈ ਨੁਕਸਾਨ ਨਾ ਹੋਵੇ।

ਵੀਸੀ ਟ੍ਰੇਡਿੰਗ। ਸਰਕੂਲਰ ਹੋਰ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਆਰਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਕਈ
ਚੇਤਾਵਨੀਆਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀਸੀ ਜ਼ਰੀਏ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਵਪਾਰ ਵਧਦਾ ਰਿਹਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਹਾਰਨਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦਾ
ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਭਾਰਤੀ ਡਿਜੀਟਲ ਭੁਗਤਾਨ ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ
ਇਸ ਦੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸੁਭਾਅ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਵੀਸੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਾ। ਜੇ ਵੀਸੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ
ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਡਿਜੀਟਲ ਭੁਗਤਾਨ ਦਾ ਫੋਕਸ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਵੀ.ਸੀ. ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਅਣਸੁਖਾਵਾਂ ਤਜਰਬਾ
ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਵਿੱਚ ਜਨਤਾ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ।

ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਆਰਬੀਆਈ ਨੇ ਆਰਬੀਆਈ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਵਿੱਚ ਵੀਸੀ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਕੁਝ ਸੰਭਾਵਿਤ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜੋ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ:

ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਸਿੱਕਾ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ਾਂ ("ਆਈਸੀਓ") 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਈ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਵੀਸੀ ਸੰਪਤੀ ਫੰਡਾਂ ਨੂੰ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ/
ਜਾਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੰਚਾਲਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਵੀ ਕਰਦਾ ਹੈ।
ਆਈਸੀਓ ਜੋ ਬਹੁ-ਪੱਧਰੀ ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਜਾਂ ਪਿਰਾਮਿਡ ਸਕੀਮਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ;

ਫੇਮਾ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਵਹਿ ਰਹੇ ਵੀ.ਸੀ. ਵਿੱਚ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਭੇਜੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਰਕਮ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਅਤੇ ਟਰੈਕ ਕਰਨਾ
ਐਲ.ਆਰ.ਐਸ. ਦੇ ਤਹਿਤ;

ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਏਜੰਸੀਆਂ ਉਹਨਾਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ/ਅਦਾਰਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਦੰਡਾਤਮਕ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਵੀ.ਸੀ. ਨੂੰ ਮਾਧਿਅਮ ਵਜੋਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ
ਭੁਗਤਾਨ, ਜਦੋਂ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਏਜੰਸੀਆਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਉਦਾਹਰਨਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ; ਅਤੇ

ਰੈਗੂਲੇਟਰ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਚੇਤਾਵਨੀ ਜਾਰੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜਿੰਨਾ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕੇ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਅਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਦਰਪੇਸ਼ ਮੁੱਦਿਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਵੀ ਸੁਚੇਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬਾਹਰੀ ਘੁਸਪੈਠ ਅਤੇ ਅੱਤਵਾਦੀ ਹਮਲਿਆਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਪਨਾਹਗਾਹ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਸਰਹੱਦ ਪਾਰ ਅੱਤਵਾਦ ਦੇ ਵਿੱਤਪੋਸ਼ਣ ਅਤੇ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦੇ ਖਤਰੇ ਨਾਲ ਜੂਝ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਅੱਤਵਾਦ ਦੇ ਵਿੱਤਪੋਸ਼ਣ ਅਤੇ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ,
ਸਰਕਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੀ ਜੋ ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਹੋਵੇ
ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀਆਂ ਨਾਪਾਕ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ। ਕੋਈ ਵੀ ਸੰਭਾਵਿਤ ਰਸਤੇ ਜੋ ਗੁੰਮਨਾਮ ਹੋਣ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਦਿੰਦੇ ਹਨ
ਸਰਹੱਦ ਪਾਰ ਫੰਡ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ 'ਤੇ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਅਤੇ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਸਵੀਕਾਰਤ ਤੱਥ ਹੈ ਕਿ ਵੀਸੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬੰਦੂਕਾਂ ਅਤੇ ਗੋਲਾ ਬਾਰੂਦ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਨਸ਼ਿਆਂ ਤੱਕ ਦੇ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਸਾਮਾਨ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਆਰਬੀਆਈ ਦੇ ਉਪਾਅ
ਸਰਕੂਲਰ ਹੋਰ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਰਕੂਲਰ ਆਉਣ ਨਾਲ
ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਬੈਂਕਿੰਗ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਅਤੇ ਆਰਬੀਆਈ ਦੀਆਂ ਨਿਯਮਤ ਇਕਾਈਆਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਪਾਰਾਂ ਲਈ ਵੀਸੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਛਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸਹੂਲਤ ਨਹੀਂ ਦੇਣਗੀਆਂ। ਸਰਕੂਲਰ ਰਾਹੀਂ ਆਰਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਵਾਧੂ ਉਪਾਅ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ, ਕਈ ਚੇਤਾਵਨੀਆਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, 5 ਮਿਲੀਅਨ ਭਾਰਤੀ ਉਪਭੋਗਤਾ
ਉਹ ਰੋਜ਼ਾਨਾ 1 ਅਰਬ ਰੁਪਏ ਦੇ ਵੀਸੀ ਵਪਾਰ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਹਨ। (ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

18-09-2019 ਦੇ ਆਪਣੇ ਦੂਜੇ ਜਵਾਬ ਦੇ ਐਨੇਕਚਰ ਬੀ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਆਰਬੀਆਈ ਨੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਹਰੇਕ ਵਾਧੂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਪਾਵਾਂ ਨਾਲ ਵੀ ਨਜਿੱਠਿਆ ਹੈ
ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ, ਜਿਸਦਾ ਨਾਮ ਡਿਸਕਿਡੀਅਮ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਲੈਬਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਇਹ ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਪਾਅ ਨਿਯਮਿਤ ਇਕਾਈਆਂ ਨੂੰ ਘੇਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ:

ਪੈਟੀਟੋਨਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਪਾਅ	ਆਰ.ਬੀ.ਆਈ. ਦਾ ਜਵਾਬ
ਡੈਸ਼ਬੋਰਡ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਭੰਡਾਰ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਇੱਕ ਸਵੈ-ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਸੰਗਠਨ ਦਾ ਗਠਨ ਅਤੇ ਕ੍ਰਿਪਟੋ-ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੇ ਵਪਾਰ ਨੂੰ ਚਿੱਟੇ ਸੂਚੀਬੱਧ ਪਤਿਆਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਕਰਨਾ	ਡੈਸ਼ਬੋਰਡ ਦੀ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਅਤੇ ਸੰਕਲਪ ਜੋ ਸਾਰੇ ਸਬੰਧਤ ਸਰਕਾਰੀ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪਹੁੰਚਯੋਗ ਹੈ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਅਜੇ ਟੈਸਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਬਾਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਗਰੰਟੀ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ ਇਸ ਨਾਲ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਉਪ ਕੁਲਪਤੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜੋਖਮਾਂ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਸਰਹੱਦ ਪਾਰ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਨਾਪਾਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਜੋਖਮਾਂ ਨੂੰ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੱਧਰਾਂ 'ਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਰਕਾਰੀ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਸ ਦਾ ਭੂਮਿਕਾਵਾਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਵੇਗਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ/ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਏਜੰਸੀਆਂ ਅਤੇ ਇਕੱਲੇ ਆਰਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਮੰਨ ਕੇ ਵੀ ਕਿ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਢਾਂਚਾ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਹੋਰ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਉਚਿਤ ਨਿਯਮ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਪਵੇਗੀ, ਜੋ ਆਰਬੀਆਈ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਲਈ, ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਲੋੜ ਪਵੇਗੀ ਇਸ ਦੇ ਨਿੱਕੇ-ਮੋਟੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਢੁਕਵੇਂ ਨਿਯਮ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਵੀਸੀ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰਨਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਇਕੱਤਰ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰਨਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਹਿਣਾ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵੀਸੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਜਾਂ ਮਾਰਕੀਟ ਭਾਗੀਦਾਰ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਲਈ ਚੁਣੌਤੀਪੂਰਨ ਸਾਬਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦੀ ਸਰਹੱਦ ਪਾਰ ਪਹੁੰਚ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਰੈਗੂਲੇਟਰ. ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇੱਕ ਕੰਮ ਰਿਹਾ ਹੈ ਇਸ ਨੂੰ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ / ਕੇਂਦਰੀ ਬੈਂਕ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਸੰਗ੍ਰਹਿ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ~~ਭੂਮਿਕਾ[ਸੋਧੋ] ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜਦੋਂ ਅਜਿਹੇ ਵੀਸੀ ਵਿਆਪਕ ਤੌਰ~~ ਤੇ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ 'ਚ ਪੈਸੇ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਨੂੰ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰਨ ਦੀ ਕੇਂਦਰੀ ਬੈਂਕ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ 'ਤੇ ਮਾੜਾ ਅਸਰ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦਰਅਸਲ, ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ, ਡਾਟਾ ਗੋਪਨੀਯਤਾ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਨਾਲ ਵੀਸੀ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਹਨ

ਵੀਸੀ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੀਆ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾਵਾ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿ ਵੀਸੀ ਨੂੰ ਕਿਵੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕੀਤਾ ਜਾਦਾ ਹੈ, ਮੁੱਲ ਦੀਆਂ ਨਾਟਕੀ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਅਤੇ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਉਪਾਅ ਹਨ; ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਵੀਸੀ ਦੇ ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਮਰੀਕੀ ਮੁਦਰਾ ਨੀਤੀ 'ਤੇ ਇਕ ਹੋਰ 'ਮੁਦਰਾ' ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜੋ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਹਨ

ਨਿਯੰਤਰਣ ਫੈਡਰਲ ਰਿਜ਼ਰਵ 'ਤੇ ਮਾੜਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾ ਸਕਦਾ ਹੈ

ਮੁਦਰਾ ਨੀਤੀ ਕਿਉਂਕਿ ਫੈਡਰਲ ਰਿਜ਼ਰਵ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿੱਚ ਨਕਦੀ ਵਿੱਚ ਹੇਰਾਫੇਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਮਹਿੰਗਾਈ ਅਤੇ ਮਹਿੰਗਾਈ ਦੇ ਟੀਚੇ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਏਕਾਧਿਕਾਰ ਗੁਆ ਦੇਵੇਗਾ।

ਆਧਾਰ ਅਧਾਰਤ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣਾ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ

ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਕੇਵਾਈਸੀ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਹੈ ਜੋ ਆਧਾਰ (ਵਿੱਤੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਬਸਿਡੀ ਲਾਭਾਂ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਟੀਚਾਬੱਧ ਡਿਲੀਵਰੀ) ਐਕਟ, 2016 ਦੀ ਧਾਰਾ 7 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟੀਫਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਲਾਭ ਜਾਂ ਸਬਸਿਡੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਜੇ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਪਛਾਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਆਪਣੇ ਆਧਾਰ ਨੰਬਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਆਧਾਰ ਅਧਾਰਤ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਕੇਵਾਈਸੀ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣਾ ਆਰਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰੈਸ ਬਿਆਨਾਂ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਜੋਖਮਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਅਜਿਹਾ ਇਸ ਲਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਆਰਬੀਆਈ ਨੂੰ ਨਿਯਮ/ਉਪਾਅ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਜੋ ਉਪ ਕੁਲਪਤੀਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਦੇ ਦੱਸੇ ਜੋਖਮਾਂ ਨੂੰ ਢੁਕਵੇਂ ਢੰਗ ਨਾਲ ਹੱਲ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਘਟਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਵੀਸੀ ਦੀਆਂ ਤਕਨੀਕਾਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਅਤੇ ਕਮੀਆਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਵੀ.ਸੀ. ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਅਜੇ ਵੀ ਉੱਚ ਪੱਧਰੀ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ ਅਤੇ ਅਸਪਸ਼ਟਤਾ ਹੈ। ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਦੇ ਰੈਗੂਲੇਟਰ ਅਜੇ ਵੀ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਸਿੱਕੇ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਨਿਯਮਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਟੈਕਸ ਕਿਵੇਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਆਰ.ਬੀ.ਆਈ. ਵਿਸ਼ਵ ਭਰ ਦੇ ਹਰੇਕ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਸਟੈਂਡ ਸਮੇਤ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ 'ਤੇ ਨੇੜਿਓਂ ਨਜ਼ਰ ਰੱਖ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਉਪ ਕੁਲਪਤੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਪਣਾਈ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਨੀਤੀ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੇਗਾ।

ਲਾਜ਼ਮੀ ਪੂੰਜੀਕਰਨ ਲੋੜ

ਡੀਆਈਐਲਪੀਐਲ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਲਾਜ਼ਮੀ ਪੂੰਜੀਕਰਨ ਲੋੜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਲਾਭ ਜਾਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਡੀਆਈਐਲਪੀਐਲ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਲਾਭ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਆਰਬੀਆਈ ਨੂੰ ਇਸ ਸੁਝਾਅ ਦੇ ਕਥਿਤ ਲਾਭਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਲਈ ਅਨੁਮਾਨਾਂ ਅਤੇ ਅਨੁਮਾਨਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਕੁਝ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਪੂੰਜੀਕਰਨ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਲਾਭਕਾਰੀ ਜਾਂ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਯੋਗ ਹੋਵੇ।

ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਲਾਭ ਜੋ ਇੱਕ ਵਾਜਬ ਵਿਅਕਤੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਮੰਨ ਲਓ ਕਿ ਵੀਸੀ ਐਕਸਚੇਂਜ ਨੂੰ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਨਿਰਧਾਰਤ ਆਕਾਰ ਅਤੇ ਮੁੱਲ ਦਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਵੀਸੀ ਐਕਸਚੇਂਜਾਂ ਦੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਪੂੰਜੀਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਵੀਸੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਅੰਦਰੂਨੀ ਜੋਖਮਾਂ ਨੂੰ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ। ਵੀਸੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗਾ
ਗੁੰਮਨਾਮ ਅਤੇ ਲੱਭਣਯੋਗ ਹੋਣਾ। ਲਾਜ਼ਮੀ ਪੂੰਜੀਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਬੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ
ਨਾਪਾਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਰਹੱਦ ਪਾਰ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਵੀ.ਸੀ. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਲਾਜ਼ਮੀ ਪੂੰਜੀਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਮੁਦਰਾ ਅਤੇ ਬੈਂਕਿੰਗ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਵੀਸੀ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਜੋਖਮਾਂ ਤੋਂ ਕੋਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਜਾਂ ਲਾਭ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ।

ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸੁਝਾਅ ਵਿੱਚ ਸੀ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਕਰਨਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ
ਵੀ.ਸੀ. ਵਿੱਚ ਹੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਪੂੰਜੀਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ। ਵੀਸੀ ਦੀ ਅਸਥਿਰਤਾ ਅਤੇ ਕੀਮਤਾਂ ਦੇ ਉਤਰਾਅ-ਚੜ੍ਹਾਅ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ, ਆਰਬੀਆਈ ਵੀਸੀ ਵਿੱਚ ਹੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਜਾਂ ਪੂੰਜੀਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੁਝਾਅ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸੁਝਾਏ ਗਏ ਲਾਜ਼ਮੀ
ਪੂੰਜੀਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਵੀ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ
ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਲਈ ਜੋਖਮ ਨਾ ਸਿਰਫ ਧੋਖਾਧੜੀ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ
ਪਰ ਉਤਰਾਅ-ਚੜ੍ਹਾਅ ਅਤੇ ਹੇਰਾਫੇਰੀ ਵੀਸੀ ਦੇ ਮੁੱਲ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਮੁੱਲ ਦੇ ਸੰਭਾਵਿਤ ਨੁਕਸਾਨ ਤੋਂ ਵੀ.

ਕ੍ਰਿਪਟੋ-ਸੰਪਤੀਆਂ ਦਾ ਬੀਮਾ

ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਭਾਰਤੀ ਬੀਮਾ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਦਾਤਾ ਆਰਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ। ਬੀਮਾ ਪ੍ਰਦਾਤਾ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਬੀਮੇ ਦੇ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਏਜੰਸੀ (""")। ਇਸ ਲਈ, ਆਰਬੀਆਈ ਬੀਮਾ ਪ੍ਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵੀਸੀ ਐਕਸਚੇਂਜਾਂ ਲਈ ਅਨੁਕੂਲ ਬੀਮਾ ਪਾਲਸੀਆਂ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਅਜਿਹੇ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਪਹਿਲੂਆਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਹੈ, ਕਿ
ਅੰਤਰ-ਮੰਤਰਾਲਾ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ
ਵੀ.ਸੀ. ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨਾ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਆਰ.ਬੀ.ਆਈ. ਇਸ ਵਾਰ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਅੰਤਰ-ਮੰਤਰਾਲਾ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਭੇਜੀ ਗਈ।

ਦੂਜਾ, ਭਾਰਤੀ ਬੀਮਾ ਪ੍ਰਦਾਤਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ
ਆਈਆਰਡੀਏ ਦਆਰਾ, ਇਸ ਪੂਰੀ ਸਾਵਧਾਨ ਪਹੰਚ ਅਪਣਾਓ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਬੀਮਾ ਪਾਲਸੀਆਂ। ਇਸ ਲਈ, ਬੀਮਾ ਪ੍ਰਦਾਤਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਜਾਂ ਆਈਆਰਡੀਏ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਉਪ ਕੁਲਪਤੀਆਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਲਈ ਬੀਮਾ ਪਾਲਸੀਆਂ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਸ ਸਾਵਧਾਨ ਪਹੁੰਚ ਵਿੱਚ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੀਮਾਵਾਂ ਜਾਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਣਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ. ਇਸ ਲਈ, ਬੀਮਾ ਪਾਲਸੀਆਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦਾ ਕਵਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ

ਨਿਵੇਸ਼ਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਫੰਡ ਦਾ ਗਠਨ	ਵੀ.ਸੀ. ਦੀ ਕੋਈ ਕੀਮਤ ਗਿਰਾਵਟ, ਘਾਟਾ ਜਾਂ ਚੋਰੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਵੀਸੀ ਦਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਅਤੇ ਉਤਰਾਅ-ਚੜ੍ਹਾਅ ਵਾਲਾ ਮੁੱਲ ਇੱਕ ਜੋਖਮ ਹੈ ਜੋ ਬੀਮਾ ਪ੍ਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਹਿਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਭਾਰਤੀ ਮੁਦਰਾ ਅਤੇ ਬੈਂਕਿੰਗ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿੱਤੀ ਧੋਖਾਧੜੀ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਹਨ। ਡੀਆਈਐਲਪੀਐਲ ਨੇ ਨਿਵੇਸ਼ਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਫੰਡ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਲਈ ਵੀਸੀ ਐਕਸਚੇਂਜ ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ, 2013 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੀਆਂ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਸਮਾਜਿਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ("ਸੀਐਸਆਰ") ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਾਰੀ ਆਮਦਨ ਨੂੰ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕਰਨਗੇ। ਆਰਬੀਆਈ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਗਾਹਕਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਡਿਸਕਿਡੀਅਮ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕਦਮ ਗਾਹਕਾਂ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਕਵਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਨਾਕਾਫੀ ਹੋਣਗੇ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਡਿਸਕਿਡੀਅਮ ਨੇ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਗਾਹਕਾਂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਕੋਈ ਵਾਧੂ ਬਫਰ ਤਿਆਰ ਕਰੇ, ਬਲਕਿ ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਵੀਸੀ ਐਕਸਚੇਂਜ ਆਪਣੀਆਂ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਫੰਡ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਜੋ ਗਾਹਕਾਂ ਨੂੰ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਭ ਪਹੁੰਚਾਏਗਾ। ਗਾਹਕਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਯਤਨਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਵੀਸੀ ਵਿੱਚ ਅੰਦਰੂਨੀ ਜੋਖਮ ਅਜੇ ਵੀ ਬਣੇ ਰਹਿਣਗੇ. ਇਹ ਦੁਹਰਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵੀਸੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਗੁਪਤ ਰਹੇਗਾ ਅਤੇ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਰਹੇਗਾ। ਇਹ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਗਾਹਕਾਂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨਾਪਾਕ ਗਾਹਕਾਂ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਬਦਲ ਦੇਵੇਗੀ, ਜੋ ਵੀਸੀ ਜ਼ਰੀਏ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਕਰਨਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣਗੇ. ਵੀ.ਸੀ. ਦੇ ਗੁੰਮਨਾਮ ਸੁਭਾਅ 'ਤੇ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਉਪਨਾਮੀ ਪਤੇ ਜਾਂ ਉਪਭੋਗਤਾ ਹੈਂਡਲ ਦੇ ਕਾਰਨ ਵੀਸੀ ਵਿੱਚ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਗੁੰਮਨਾਮ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ, ਸਤੰਬਰ 2019 ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ 1 ਬਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਦੇ ਬਿਟਕੋਇਨਾਂ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਬੇਨਾਮੀ ਖਾਤਿਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਭਾਵੇਂ ਐਕਸਚੇਂਜ ਬੀਮਾ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦੀ ਗਾਹਕੀ ਲੈ ਕੇ ਸਾਈਬਰ ਹਮਲਿਆਂ ਦੇ ਜੋਖਮਾਂ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜੋਖਮ ਬੈਂਕਿੰਗ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਫੈਲਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸੀਐਸਆਰ ਫੰਡਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਆਰਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯਮਤ ਜਾਂ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਸੁਝਾਅ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਹੋਰ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦੇ ਨਿਯਮ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ, ਜੋ ਆਰਬੀਆਈ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ ਅਤੇ ਕ੍ਰਿਪਟੋਕਰੰਸੀ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਉਣ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਡਿਜੀਟਲ ਮੁਦਰਾ ਬਿੱਲ, 2019 ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਲੰਬਿਤ ਖਰੜੇ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਸੰਸਦ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅੰਤਮ ਕਾਨੂੰਨ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ.[114]

[114] :// .v./_///--v--------
ਕੋਈ ਜਾਣਦਾ ਹੈ- ਕਿਉਂ; ਆਖਰੀ ਵਾਰ 12 ਸਤੰਬਰ, 2019 ਨੂੰ ਐਕਸੈਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਹਾਲਾਂਕਿ ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਸਰਕੂਲਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ,
ਉਸ ਸਮੇਂ ਆਰਬੀਆਈ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦਾ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਪਰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਆਰਬੀਆਈ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ 21-08-2019 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਆਰ.ਬੀ.ਆਈ. ਨੇ ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ 18-09-2019 ਦੇ ਜਵਾਬ ਦੇ ਐਨੇਕਚਰ ਬੀ ਵਿੱਚ ਵੀ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕੀਤਾ ਹੈ,
ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੁਝਾਏ ਗਏ ਵਾਧੂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਪਾਅ, ਇਹ ਦੇਖਣ ਲਈ ਕਿ ਕੀ ਉਦੇਸ਼ ਹੈ
ਵਿਵਾਦਿਤ ਉਪਾਅ ਨੂੰ ਘੱਟ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਵਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਉਪਾਅ। ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਸੀਂ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਆਰਬੀਆਈ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਸਕੈਨ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਕਿ ਕੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੁਝਾਏ ਗਏ ਵਾਧੂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਪਾਵਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਸਿਰਫ ਕਾਲਪਨਿਕ ਸੀ।

ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਅਸੀਂ ਤਿੰਨ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਭੁੱਲ ਸਕਦੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ () ਜੋ ਆਰਬੀਆਈ ਨੇ ਪਿਛਲੇ 5 ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਹੁਣ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਲੱਭਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਸੀ
ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਵੀਸੀ ਐਕਸਚੇਂਜਾਂ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮਾੜਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਇਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਰਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਇਕਾਈਆਂ ਕੰਮ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ () ਕਿ ਆਰਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ 04-09-2019 ਦੇ ਆਪਣੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਤੱਕ ਆਰਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰੰਤਰ ਸਟੈਂਡ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਆਰਬੀਆਈ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਵੀਸੀ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਲਗਾਈ ਹੈ ਅਤੇ () ਇਹ ਵੀ ਕਿ
02-11-2017 ਨੂੰ ਗਠਿਤ ਅੰਤਰ-ਮੰਤਰਾਲਾ ਕਮੇਟੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ
ਇੱ
ਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨੀ ਢਾਂਚੇ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰਿਪਟੋ-ਟੋਕਨ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਬਿੱਲ 2018 ਨਾਮਕ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ, ਦੀ ਰਾਏ ਸੀ
ਕਿ ਪਾਬੰਦੀ ਇੱਕ ਅਤਿਅੰਤ ਸਾਧਨ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਉਹੀ ਉਦੇਸ਼ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ
ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਉਪਾਵਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। 'ਰਿਪੋਰਟ ਕਰਨ ਲਈ ਨੋਟ-ਪੁਰਵਗਾਮੀ' ਦਾ ਪੈਰਾ 7 ਇਸ 'ਤੇ ਚਾਨਣਾ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ:

"ਵਿਕਲਪ

ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਨੋਟਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਹੁੰਚਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ:

ਕੁਝ ਨਾ ਕਰਨ ਦੁਆਰਾ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ

ਚੇਤਾਵਨੀ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਨਾਲ ਗੈਰ-ਆਧੁਨਿਕ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀਸੀ ਵਿੱਚ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਵੀਸੀ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਦਾਤਾਵਾਂ ਜਾਂ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਸਿੱਕਾ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ਾਂ (ਆਈਸੀਓ) ਰਾਹੀਂ ਫੰਡ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ, ਪੋਂਜ਼ੀ ਸਕੀਮਾਂ ਨੂੰ ਗਲਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵੇਚਣ ਜਾਂ ਚਲਾਉਣ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਰੋਕ ਸਕਦਾ।

ਗਾਹਕਾਂ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਸਾਧਨ ਨਾਕਾਫੀ ਹੋਣਗੇ।

ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਪੂੰਜੀ ਅਤੇ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਸਮੇਤ ਲੋੜੀਂਦੇ ਫਿੱਟ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਵੀਸੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਇੱਕ ਵਧਿਆ ਹੋਇਆ ਜੋਖਮ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣਗੇ।

ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾ ਕੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ

ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਇਕ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਚਿੰਤਾ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦੀ ਵੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ /ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੀ ਅਸਮਾਨਤਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ, ਬਾਜ਼ਾਰ ਦੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਦੀਆਂ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਜੋਖਮਾਂ, ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਜਾਂ ਵਿੱਤੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਲਈ ਖਤਰੇ ਨੂੰ ਪਾਬੰਦੀ ਰਾਹੀਂ ਢੁਕਵੇਂ ਢੰਗ ਨਾਲ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਪਾਬੰਦੀ ਵੀਸੀ ਜ਼ਰੀਏ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਬਣਾ ਦੇਵੇਗੀ ਪਰ ਨਾਲ ਹੀ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਏਜੰਸੀਆਂ ਅਤੇ ਰੈਗੂਲੇਟਰਾਂ ਦੀ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਟਰੈਕ ਕਰਨ ਅਤੇ ਰੋਕਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਨੂੰ ਘਟਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

. ਕੁਝ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਵੀਸੀ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਈ ਹੈ। ਇਹ ਪਾਬੰਦੀ ਸੂਚਨਾ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕੇਂਦਰ ਵਜੋਂ ਭਾਰਤ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ।

ਨਿਯਮਿਤ ਕਰਕੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ

. ਉਹਨਾਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣਾ ਜੋ ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ,
ਮੁਸ਼ਕਲ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ।

ਕ੍ਰਿਪਟੋ-ਟੋਕਨ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਬਿੱਲ, 2018 ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ-ਮੰਤਰਾਲਾ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਸੀ
() ਕ੍ਰਿਪਟੋ ਟੋਕਨਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਉਤਪਾਦਾਂ ਨੂੰ ਸਕਿਓਰਿਟੀਜ਼ ਜਾਂ ਨਿਵੇਸ਼ ਨਾ ਹੋਣ ਵਜੋਂ ਝੂਠੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣਾ
ਮੌਜੂਦਾ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਢਾਂਚੇ ਵਿੱਚ ਖਾਮੀਆਂ ਕਾਰਨ ਸਕੀਮਾਂ ਜਾਂ ਨਿਵੇਸ਼ ਸਕੀਮਾਂ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕਰਨਾ ਅਤੇ () ਵੀਸੀ ਐਕਸਚੇਂਜਾਂ ਅਤੇ ਦਲਾਲਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨਾ ਜਿੱਥੇ ਵਿਕਰੀ ਅਤੇ ਖਰੀਦ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਕ੍ਰਿਪਟੋ-ਟੋਕਨ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਬਿੱਲ, 2018 ਦੇ ਮੁੱਖ ਪਹਿਲੂ, ਐਫ ਨੂੰ 'ਰਿਪੋਰਟ ਕਰਨ ਲਈ ਨੋਟ-ਪੂਰਵਗਾਮੀ' ਦੇ ਪੈਰਾ 13 ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ
ਅੰਤਰ-ਮੰਤਰਾਲਾ ਕਮੇਟੀ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਐਕਸਚੇਂਜਾਂ 'ਤੇ ਡਿਜੀਟਲ ਕ੍ਰਿਪਟੋ ਸੰਪਤੀ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਅਤੇ ਖਰੀਦ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਠੀਕ ਸੀ। 'ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਨੋਟ-ਪੂਰਵਗਾਮੀ' ਦਾ ਪੈਰਾ 13 () ਅਤੇ (v) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

13. ਮੁੱਖ ਪਹਿਲੂਆਂ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ: ()...
ਜੀ

…

ਡਿਜੀਟਲ ਕ੍ਰਿਪਟੋ ਸੰਪਤੀ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਅਤੇ ਖਰੀਦ ਦੀ ਆਗਿਆ ਸਿਰਫ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਐਕਸਚੇਂਜਾਂ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਜਾਏਗੀ।

…

…

…

ਸਾਰੀਆਂ ਹੋਲਡਿੰਗਾਂ ਅਤੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੀ ਰਜਿਸਟਰੀ
ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਐਕਸਚੇਂਜ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ

ਬ੍ਰੀ ਡਿਪਾਜ਼ਿਟਰੀਆਂ ਵਿਖੇ ਰੱਖੇ ਜਾਣਗੇ।

ਪਰ ਇਕ ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਇਸ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਗਏ ਅਤੇ ਫਰਵਰੀ 2019 'ਚ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਅੰਤਰ-ਮੰਤਰਾਲਾ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਅੰਤਿਮ ਰਿਪੋਰਟ 'ਚ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ।
ਕ੍ਰਿਪਟੋ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਨੂੰ "ਸੀ ਕ੍ਰਿਪਟੋਕਰੰਸੀ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਡਿਜੀਟਲ ਮੁਦਰਾ ਐਕਟ, 2019" ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।
ਬਿੱਲ ਦੇ ਖਰੜੇ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰਿਪਟੋ ਕਰੰਸੀ ਦੀ ਮਾਈਨਿੰਗ, ਉਤਪਾਦਨ, ਹੋਲਡਿੰਗ, ਵਿਕਰੀ, ਲੈਣ-ਦੇਣ, ਜਾਰੀ ਕਰਨ, ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕਰਨ, ਨਿਪਟਾਰੇ ਜਾਂ ਵਰਤੋਂ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਬਿੱਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ
() ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਆਰਬੀਆਈ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਕੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਟੈਂਡਰ ਵਜੋਂ ਡਿਜੀਟਲ ਰੁਪਏ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਅਤੇ () ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰਤ
ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਡਿਜੀਟਲ ਮੁਦਰਾ ਨੂੰ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੁਦਰਾ ਵਜੋਂ ਮਾਨਤਾ ਦੇਣਾ।

ਜੇ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ (2019) ਪਾਸ ਹੋ ਜਾਂਦਾ, ਤਾਂ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰਤ ਡਿਜੀਟਲ ਮੁਦਰਾ ਹੁੰਦੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਾਰ ਲਈ, ਆਰਬੀਆਈ / ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਏਕਾਧਿਕਾਰ ਹੁੰਦਾ।
ਪਰ ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਸੀ। ਅੱਜ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਵੀਸੀ ਈ ਹਨ
ਪਾਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਵੀਸੀ ਐਕਸਚੇਂਜਾਂ ਦੇ ਵਪਾਰ ਅਤੇ ਵੀਸੀ ਐਕਸਚੇਂਜਾਂ ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ ਨੂੰ ਸਰਕੂਲਰ ਦੁਆਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜੀਵਨ ਰੇਖਾ, ਅਰਥਾਤ ਨਿਯਮਤ ਬੈਂਕਿੰਗ ਸੈਕਟਰ ਨਾਲ ਇੰਟਰਫੇਸ ਨੂੰ ਕੱਟ ਕੇ ਕੋਮਾ ਵਿੱਚ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ. ਸਭ ਤੋਂ ਮਾੜੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਆਰਬੀਆਈ ਨੂੰ ਕੁਝ ਨਾ ਮਿਲਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਅਜਿਹਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
ਇਨ੍ਹਾਂ ਐਕਸਚੇਂਜਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਬਾਰੇ ਗਲਤ ਹੈ ਅਤੇ () ਐਫ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਵੀਸੀ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ.

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਸਿਆ ਹੈ, ਆਰਬੀਆਈ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਇਕਾਈਆਂ ਬਾਰੇ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਅੱਜ ਤੱਕ, ਆਰਬੀਆਈ ਨੇ ਕੋਈ ਸਟੈਂਡ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੰਸਥਾ, ਅਰਥਾਤ, ਰਾਸ਼ਟਰੀਕ੍ਰਿਤ ਬੈਂਕਾਂ/ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਵਪਾਰਕ ਬੈਂਕਾਂ/ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕਾਂ/ ਜੀ.ਐਨ.ਬੀ.ਐਫ.ਸੀ. ਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਨੁਕਸਾਨ ਜਾਂ ਮਾੜਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਿਆ ਹੈ।
ਉਸ ਇੰਟਰਫੇਸ ਦਾ ਖਾਤਾ ਜੋ ਵੀਸੀ ਐਕਸਚੇਂਜ ਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਵੀ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਇੰਡੀਅਨ ਹੋਟਲ ਐਂਡ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ, [115] ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ, ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਕੁਝ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ

[115] (2013) 8 519

ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਡਿਗਰੀ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਅਨੁਭਵੀ ਡੇਟਾ (ਇਹ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ)। ਇਹ ਆਰਬੀਆਈ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਇਕਾਈ ਨੂੰ ਵੀਸੀ ਐਕਸਚੇਂਜ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਆਨਲਾਈਨ ਪਲੇਟਫਾਰਮਾਂ ਨੂੰ ਬੈਂਕਿੰਗ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਾਰਨ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਆਰਬੀਆਈ ਕੋਲ ਪਹਿਲਾਂ ਦਰਸਾਏ ਗਏ 3 ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਨਾ ਸਿਰਫ ਬੀ ਬਲਕਿ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਵਿਚ ਇਸ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਥਾਨ ਅਤੇ ਭੂਮਿਕਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਵੀ ਬਹੁਤ ਵਿਆਪਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਹਨ
ਦੇਸ਼ ਦਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਰੋਕਥਾਮ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਉਪਚਾਰਕ ਉਪਾਵਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਉਸ ਤਰੀਕੇ ਅਤੇ ਹੱਦ ਤੋਂ ਵੱਖਰੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਸੀਂ ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕਿਤੇ ਹੋਰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਆਰਬੀਆਈ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ
ਅਗਾਊਂ ਕਾਰਵਾਈ, ਅਸੀਂ ਆਰਡਰ ਦੇ ਇਸ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਟੈਸਟ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ
ਅਜਿਹੇ ਉਪਾਵਾਂ ਦੀ ਅਨੁਪਾਤ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਆਰਬੀਆਈ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਨਿਯਮਤ ਇਕਾਈਆਂ ਨੂੰ ਹੋਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਕੁਝ ਝਲਕ ਦਿਖਾਉਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ। ਪਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ. ਜਦੋਂ ਆਰਬੀਆਈ ਦਾ ਨਿਰੰਤਰ ਸਟੈਂਡ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੀਸੀ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਲਗਾਈ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਹੈ
ਕਈ ਕਮੇਟੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਦੋ ਖਰੜਾ ਬਿੱਲਾਂ ਸਮੇਤ ਕਈ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਨੇ ਬਿਲਕੁਲ ਉਲਟ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੀ ਵਕਾਲਤ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ, ਸਾਡੇ ਲਈ ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਉਪਾਅ ਅਨੁਪਾਤੀ ਹੈ।

7. ਕਲਾਈਮੈਕਸ

7.1. ਇਸ ਲਈ, ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਸਫਲ ਹੋਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ ਅਤੇ 06-04-2018 ਦੇ ਸਰਕੂਲਰ ਨੂੰ ਅਨੁਪਾਤ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ 06-04-2018 ਦੇ ਸਰਕੂਲਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮਿਤੀ 05-04-2018 ਦਾ ਬਿਆਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ,
ਇਹ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

ਅਜੇ ਵੀ ਇਕ ਹੋਰ ਮੁੱਦਾ ਬਾਕੀ ਹੈ। ਇਹ ਡਿਸਕਿਡੀਅਮ ਇੰਟਰਨੈਂਟ ਲੈਬਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਦੇ ਖਾਤੇ ਨੂੰ ਫ੍ਰੀਜ਼ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ 2018 ਦੇ ਡਬਲਯੂਪੀ (ਸੀ) ਨੰਬਰ 373 ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੰਬਰ 6 ਹੈ। ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਕੰਪਨੀ ਕੋਲ ਇੱਕ ਰਕਮ ਸੀ ਸੈਂਟਰਲ ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ, ਵਰਲੀ, ਮੁੰਬਈ ਵਿੱਚ ਚਾਲੂ ਖਾਤਾ ਨੰਬਰ 3677101984 ਵਿੱਚ 12,05,36,667.83/- ਰੁਪਏ। ਜਦੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਇੱਕ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ
21-05-2018 ਨੂੰ ਖਾਤਾ ਬੰਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਡਿਮਾਂਡ ਡਰਾਫਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਿਆਂ, ਕੇਂਦਰੀ ਬੈਂਕ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ / ਰੈਗੂਲੇਟਰਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੰਬਰ 6 ਨੇ ਉਚਿਤ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ 2019 ਦੇ ਆਈਏ ਨੰਬਰ 110424 ਵਿੱਚ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਆਰਬੀਆਈ ਨੇ ਇਸ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਾਇਰ ਕਰਦਿਆਂ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ
ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਖਾਤਾ ਫ੍ਰੀਜ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਆਰਬੀਆਈ ਦੇ ਹਲਫਨਾਮੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 12 ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੈਂਟਰਲ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਨੂੰ ਖਾਤਾ ਫ੍ਰੀਜ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਆਰਬੀਆਈ ਨੇ ਸਟੈਂਡ ਲਿਆ ਹੈ ਕਿ ਰਕਮ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਮੁੱਖ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਜਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਪਰ ਅਸੀਂ ਸੋਚਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਰਬੀਆਈ ਦਾ ਨਰਮ ਹੁੰਗਾਰਾ
ਇਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਹੈ। ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੰਬਰ 6 ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਹੀਂ ਐਲਾਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਆਰਬੀਆਈ ਦਾ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੰਬਰ 6 ਦੇ ਖਾਤਿਆਂ ਨੂੰ ਫ੍ਰੀਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਲਈ,
ਆਰ.ਬੀ.ਆਈ. ਭਾਰਤੀ ਕੇਂਦਰੀ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਖਾਤੇ ਨੂੰ ਡੀਫ੍ਰੀਜ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ
ਅਤੇ ਫੰਡ ਜਾਰੀ ਕਰੋ। ਇਸ ਲਈ, ਆਰਬੀਆਈ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਸੀ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ
ਕੇਂਦਰੀ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ, ਵਰਲੀ ਸ਼ਾਖਾ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ 2018 ਦੇ ਡਬਲਯੂਪੀ (ਸੀ) ਨੰਬਰ 373 ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੰਬਰ 6 ਦੇ ਚਾਲੂ ਖਾਤਾ ਨੰਬਰ 3677101984 ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਅਤੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਪਏ ਫੰਡਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਦਰ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਸਮੇਤ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ
ਲਾਗਤ।

ਪਰਦੇ ਹੇਠਾਂ ਖਿੱਚਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਅਸੀਂ ਹਰ ਕਲਾਤਮਕ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਸ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਲਈ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਦਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹਾਂ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਦਵਾਨ ਸਲਾਹਕਾਰ ਸ਼੍ਰੀ ਆਸ਼ਿਮ ਸੂਦ ਨੇ ਇਸ ਸਰਕੂਲਰ 'ਤੇ ਹਮਲੇ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ, ਪਰ ਜਿਸ ਲਈ, ਕਲਾਈਮੈਕਸ ਦਾ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ।

ਦਿਵਿਆ ਪਾਂਡੇ ਦੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਮਨਜ਼ੂਰ.

ਬੇਦਾਅਵਾ: - ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ/ਨਿਆਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ/ ਨਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

